

LETNO POROČILO 2008
Skupine Luka Koper in Luke Koper, d.d.

An aerial photograph of the Port of Koper and the town of Koper, Slovenia. The port is located on the Adriatic Sea, with several large cargo ships docked at the piers. The town of Koper is visible in the background, with its characteristic red-tiled roofs and historic architecture. The water is a deep blue-green color.

LETNO POROČILO 2008
Skupine Luka Koper in Luke Koper, d.d.

VLAGAMO V KAKOVOST

V letu 2008 smo okrepili investicijske projekte v pristaniško infrastrukturo in razvoj. Verjamemo, da je visoka kakovost največja konkurenčna prednost naših pristaniških in logističnih storitev. Zanesljivost in učinkovitost štejeta bolj kot kdaj prej.

Uprava Luke Koper

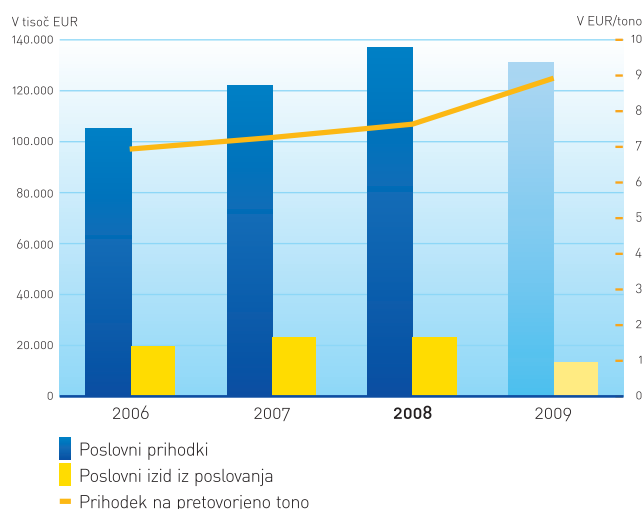

KAZALO

POUDARKI V POSLOVANJU SKUPINE LUKA KOPER	4
POSLOVNA STRATEGIJA RAZVOJA 2006 - 2015	8
POSLOVNI NAČRT DRUŽBE LUKA KOPER, D.D., ZA LETO 2009.....	13
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	14
SKUPINA LUKA KOPER IN NJENE DEJAVNOSTI	19
POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU.....	24
DOGODKI, NOVOSTI IN DOSEŽKI.....	31
POMEMBNEJŠI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA... 34	
ZNAČILNOSTI GOSPODARSKEGA OKOLJA.....	35
ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE LUKA KOPER.....	38
TRŽENJE: BLAGOVNE SKUPINE IN TRGI	47
FINANČNO UPRAVLJANJE	52
NALOŽBENA POLITIKA	55
RAZVOJNA DEJAVNOST	60
O DELNICI	62
UPRAVLJANJE TVEGANJ	68
ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJSKE PODPORE.....	75
TRAJNOSTNI RAZVOJ.....	78
UPRAVLJANJE KADROV	78
SODELOVANJE Z DRUŽBENIM OKOLJEM	81
VAROVANJE NARAVNEGA OKOLJA	81
RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2008	85
KONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE LUKA KOPER.....	89
NEKONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE LUKA KOPER, D.D.	129

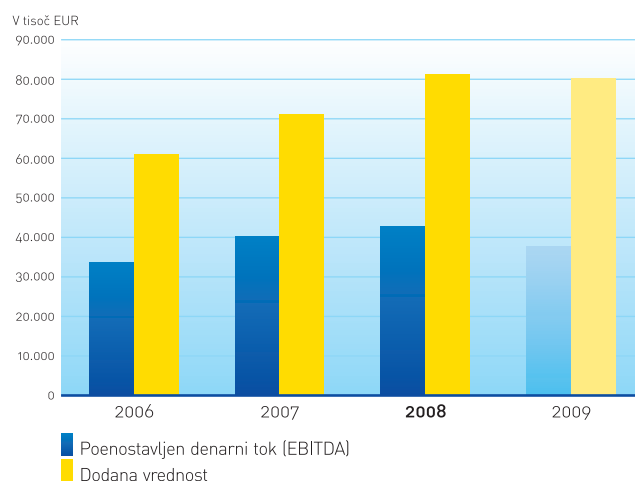
POUDARKI V POSLOVANJU SKUPINE LUKA KOPER

FINANČNI KAZALNIKI

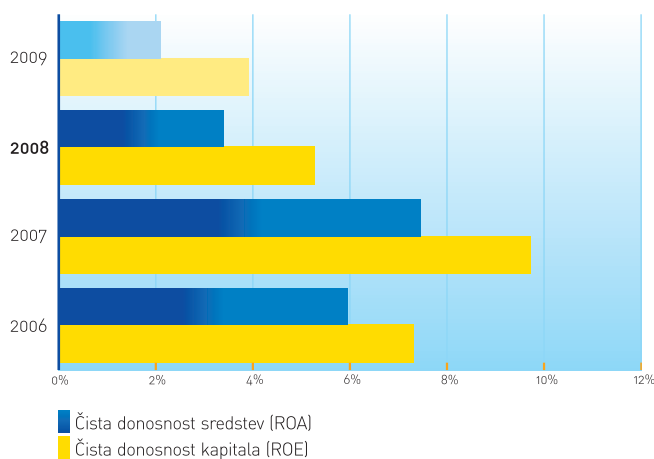
Gibanje poslovnih prihodkov, poslovnega izida iz poslovanja in prihodka na pretovorjeno tono.

Povprečna letna rast poslovnih prihodkov Skupine Luka Koper zadnjih treh let znaša 14 odstotkov. Načrtujemo, da bomo z dodatnimi spodbudami trženju v letu 2009 nadaljevali strukturno rast donosnejših oblik pretovornega blaga in tako kljub napovedanemu upadu mednarodnih blagovnih tokov ohranili velik obseg pretovora.

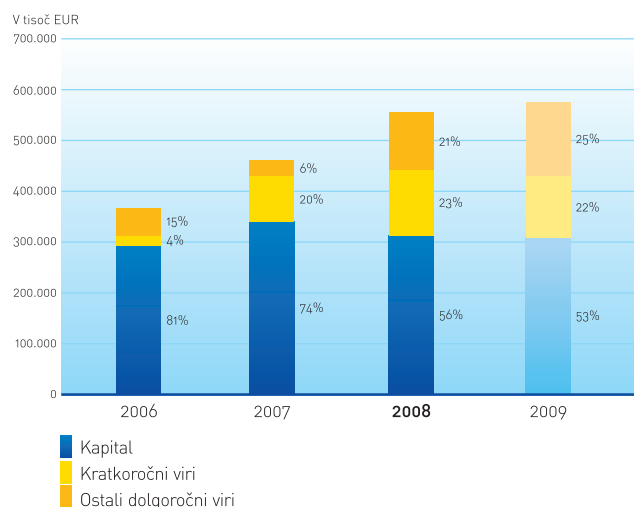
EBITDA in dodana vrednost

V letu 2008 smo prestopili mejnika pri ekonomskih kategorijah, ki odražata uspešnost osnovne dejavnosti. EBITDA (poenostavljen denarni tok iz operativne dejavnosti) se je povzpел na 42,7 milijona evrov ali za 7 odstotkov višje kot leto prej. Rekorden obseg ladijskega pretovora je vplival tudi na strukturo in višino stroškov poslovanja, kar smo obvladovali z učinkovito izrabo notranjih rezerv. Tako smo dodano vrednost povečali za 14 odstotkov. Predvsem zaradi nižjih načrtovanih prihodkov predvidevamo v letu 2009 nižji EBITDA, medtem ko bo dodana vrednost zaradi obvladovanja stroškov poslovanja le za odstotek nižja.

Čista donosnost sredstev (ROA) in čista donosnost kapitala (ROE)

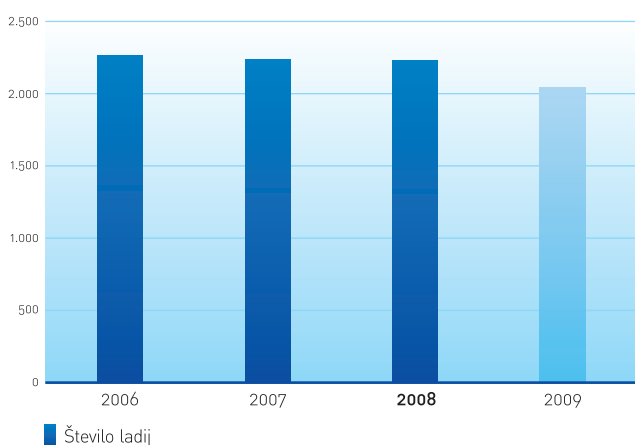
Vpliv investicijskega cikla se odraža v rasti vrednosti bilančne aktive Skupine Luka Koper, kar je osrednji razlog za upad kazalnika donosnosti sredstev (ROA). Rast dobička trenutno še ne dosega rasti dolgoročnih sredstev, na kar vpliva narava investicij, ki se povrnejo v daljšem časovnem obdobju. Dogajanje na kapitalskih in finančnih trgih je znižalo donosnost kapitala (ROE). V letu 2009 predvidevamo minimalno znižanje doseženih stopenj.

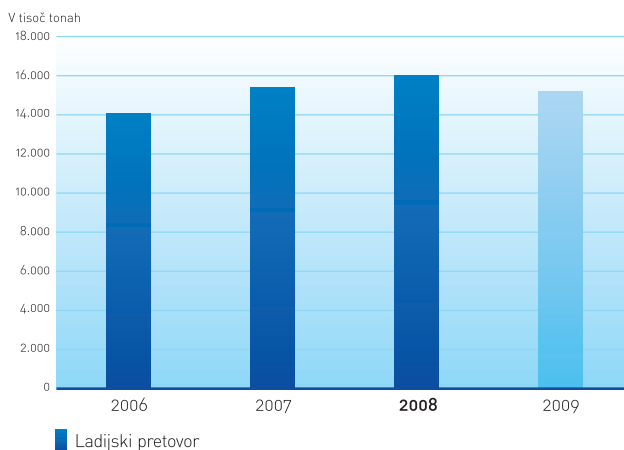
Kapital in njegov delež v bilančni vsoti

Kapital v višini 311 milijonov evrov dosega 56 odstotkov bilančne vsote in predstavlja finančno varnost in stabilnost Skupine Luka Koper. Delež kapitala v bilančni vsoti se je znižal zaradi spremenjene strukture virov financiranja v prid dolžniškega kapitala, potrebnega za financiranje investicij. Skupina Luka Koper bo svoj investicijski cikel nadaljevala v ključnih projektih in svojo rast financirala z lastnim denarnim tokom ter s povečevanjem obsega posojil, kjer bomo težili k uravnoteženemu zadolževanju med dolgoročnimi in kratkoročnimi viri.

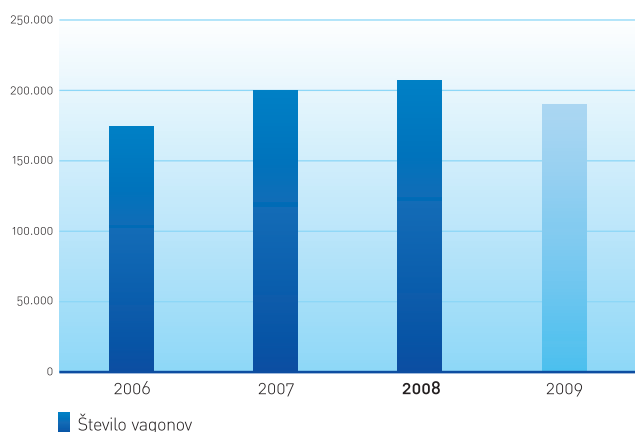
PRETOVOR IN TRGI

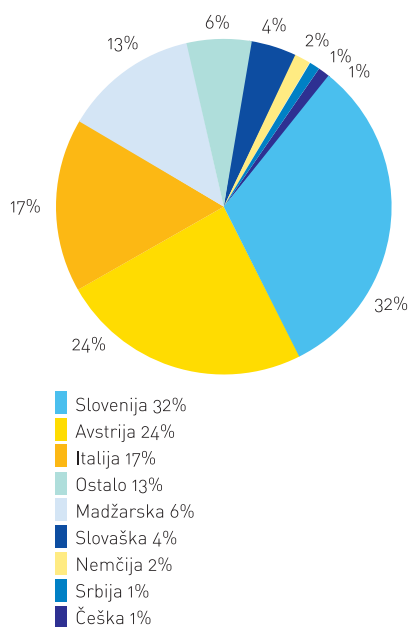
Število ladij

Ladijski pretovor v tonah

Število vagonov

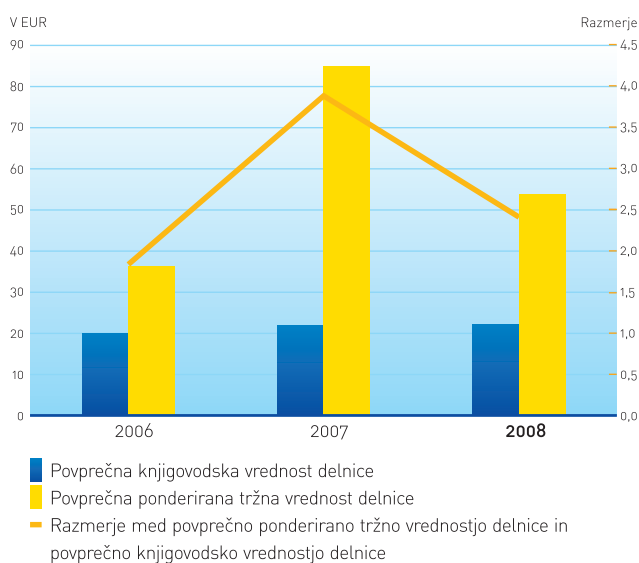

Struktura ladijskega pretovora po trgih v letu 2008

V zadnjih dveh letih dosegamo 7-odstotno povprečno letno rast ladijskega pretovora. K temu največ prispeva pretovor kontejnerjev, generalnih tovarov in avtomobilov. Ti strateški tovari so tudi z okoljevarstvenega stališča med najbolj sprejemljivimi. Zaradi učinkov recesije predvidevamo v letu 2009 za 8 odstotkov manjši obseg pretovora. Znižanje določenih skupin generalnih tovarov, avtomobilov in kontejnerjev bomo delno uravnotežili s sipkimi in z razsutimi tovari.

Tudi v letu 2008 sta bili dve tretjini pretovora v tranzitu. Delež pretovora, namenjenega na slovenski trg, je v letu 2008 znašal 32 odstotkov in je bil za 3 odstotne točke večji kot v predhodnem letu.

DELNICA

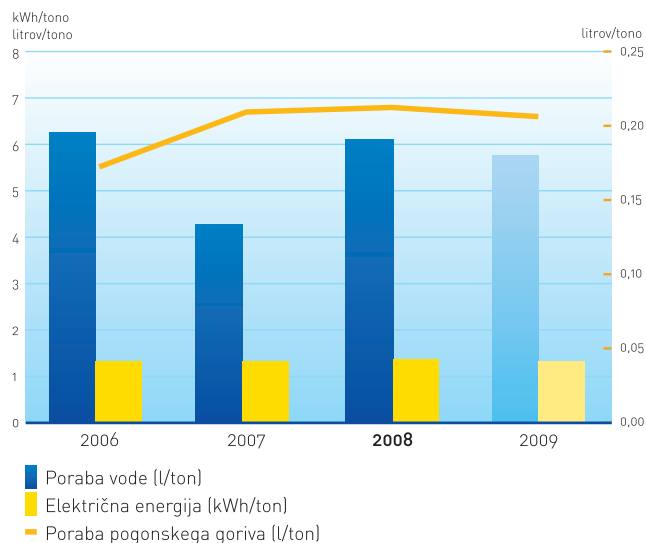

Gibanje vrednosti delnice

V preteklem letu je luška delnica delila usodo delnic največjih in najboljših slovenskih podjetij. Borzni indeks SBI20 je lani izgubil 68 odstotkov svoje vrednosti. Pri iskanju vzrokov za padanje luške delnice moramo biti pozorni tudi na njeno izjemno rast, ki je dosegla vrh v avgustu 2007. Po tej strmi rasti je bilo realno pričakovati, da bo njena vrednost upadla.

Kljub nihanjem borznega tečaja smo prepričani, da so vsako leto boljši poslovni rezultati in izjemne razvojne priložnosti koprškega pristanišča jamstvo za dolgoročno in stabilno rast Luke Koper, d.d., ter vrednosti naše delnice.

SKRB ZA OKOLJE

Poraba vode in energentov (električna energija, pogonsko gorivo) na pretovorjeno tono

V prizadevanjih za zmanjšano porabo energentov uvajamo uporabo alternativnih virov energije, kot sta sončna energija in energija iz predelanih odpadkov. Porabo pogonskega goriva omejujemo z večjo uporabo strojev na električni pogon. Ker izvajamo vse več storitev na enakem blagu in tako večamo dodano vrednost, je poraba pogonskega goriva na pretovorjeno tono nekoliko porasla. V letu 2009 bomo vzdrževali porabo energentov na ravneh iz preteklih let, medtem ko porabo vode zaradi njenih posebnosti težje prilagodimo manjšemu obsegu tonaže.

POSLOVNA STRATEGIJA RAZVOJA 2006 - 2015

POTI DO CILJEV PRILAGAJAMO RAZMERAM

Z uresničevanjem strateških razvojnih usmeritev krepimo svoje konkurenčne prednosti. V kriznih gospodarskih razmerah, ki stopnjujejo pritisk na pristaniško in logistično dejavnost, smo ohranili strateške usmeritve za obdobje 2006 – 2015. Poslovni načrt za leto 2009 smo uskladili z aktualnimi gospodarskimi razmerami in s tem prilagodili le poti, ki vodijo k zastavljenim strateškim ciljem.

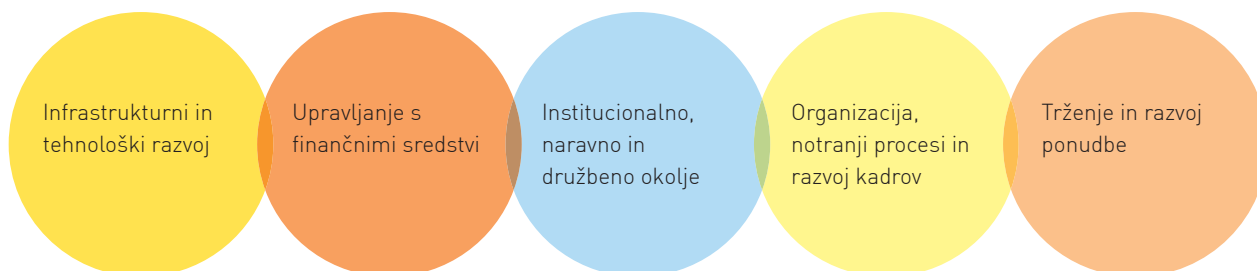
VIZIJA IN STRATEGIJA RAZVOJA

Naredili smo številne korake za napredovanje v smeri vsakega od štirih ključnih strateških ciljev oziroma usmeritev, ki smo jih opredelili v razvojni strategiji za obdobje 2006 – 2015.

Zaradi zaostrenih in nepredvidljivih gospodarskih razmer iščemo in ustvarjamo nove poti za doseganje strateških ciljev. To je vodilo naših poslovnih načrtov za leto 2009. Potek uresničevanja ciljev bomo redno preverjali in se odzivali na razmere na trgu. V primeru večjih odmikov od predpostavk, upoštevanih v Poslovnem načrtu za leto 2009, bomo načrte prilagodili.

S pomočjo temeljnih **VREDNOT** - ZNANJE, PODJETNOST, PARTNERSTVO, SPOŠTOVANJE IN ODGOVORNOST - udeležamo naše usmeritve s premišljenimi **STRATEGIJAMI NA KLJUČNIH POSLOVNIH PODROČJIH**:

Več o strategiji razvoja do leta 2015 je zapisano na naši spletni strani www.luka-kp.si.

URESNIČEVANJE NAČRTOV, STRATEŠKIH CILJEV IN USMERITEV

Prva strateška usmeritev:

OSTATI PREPOZNAVEN IZVAJALEC LOGISTIČNIH STORITEV

Dosežki v letu 2008

- Dosegli smo 4-odstotno rast pretovora, 9-odstotno rast pretovora avtomobilov in 16- odstotno rast pretovora kontejnerjev.
- Strukturo pretovora smo povečali v korist tekočih tovarov, kontejnerjev, sadja in zelenjave.
- Urejali smo prostorske akte in nadaljevali s konkretiziranjem idejnih zasnov za razširitev suhozemnega terminala v Sežani in vzpostavitev suhozemnega terminala v Prekmurju.
- Začeli smo z gradnjo logističnega centra in kontejnerskega terminala v Aradu v Romuniji.
- Hčerinska družba Adria Transport, d.o.o., je nabavila tri železniške lokomotive, ki že imajo dovoljenje za obratovanje v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji.
- Sodelovali smo na najpomembnejših transportnih in logističnih sejnih v Evropi in na Daljnem vzhodu.
- Zasidrali smo 53 potniških ladij z 18.000 potniki.

Načrti za 2009

- Nadaljnje aktivnosti na suhozemnih terminalih v Sežani in Prekmurju.
- Začetek delovanja logističnega centra in kontejnerskega terminala v Aradu v Romuniji.
- Krepitev lastnega izvajanja železniških prevozov, zlasti za povezovanje zalednih terminalov.
- Krepitev tržnega položaja v pretovoru vozil, tudi z razpoložljivostjo prostora.
- Povečevanje deleža kontejnerjev v strukturi pretovora.
- Odprtje predstavništva v Italiji in intenzivne tržne aktivnosti na ključnih trgih za večjo prepoznavnost transportne poti in logistične povezave prek Kopra.
- Načrtujemo obisk 80 potniških ladij z do 50.000 potniki.

Druga strateška usmeritev:

UČINKOVIT PRISTANIŠKI SISTEM IN DISTRIBUCIJSKO SREDIŠČE

Dosežki v letu 2008

- 147 milijonov evrov smo namenili za naložbe v pristaniško infrastrukturo in opremo.
- Dokončali smo investicijo v podaljšek operativne obale prvega pomola.
- Zaključili smo investicijo v prvo fazo izgradnje skladiščnega objekta za avtomobile, ki lahko sedaj sprejme 2.750 avtomobilov.
- Investirali smo v terminal za sprejem naftnih derivatov.
- Nadgradili smo informacijsko podporo z uporabo modulov, ki poenostavljajo poslovne procese in pospešujejo komunikacijo znotraj pristaniškega okolja.

Načrti za 2009

- 99,5 milijona evrov za naložbe.
- Investicije v ureditev zalednih površin podaljšane operativne obale prvega pomola.
- Nadaljevanje investicije v skladiščni objekt za avtomobile (za dodatnih 1.590 avtomobilov).
- Zgraditev terminala za alkohole in naftne derivate.
- Dobava štirih post-panamax dvigal za raztovarjanje ladij z nosilnostjo več kot 7.000 kontejnerskih enot.
- Nadaljnji razvoj informacijske podpore ter presoja vplivov na produktivnost in učinkovitost poslovnih procesov tudi skozi vidik varnosti in zanesljivosti njenega delovanja.

Več o naložbenih načrtih pišemo v poglavju [Naložbena politika](#).

Tretja strateška usmeritev:**DOLGOROČNO USPEŠEN POSLOVNI SISTEM****Dosežki v letu 2008**

- Poslovni prihodki: + 12 odstotkov ali 137,2 milijona evrov.
- Poslovni izid iz poslovanja: + 1 odstotek ali 23,6 milijona evrov.
- Čisti dobiček: - 44 odstotkov ali 17,2 milijona evrov.
- Dodana vrednost: + 14 odstotkov ali 81,3 milijona evrov.
- Dodana vrednost na zaposlenega: + 10 odstotkov ali 73.291 evrov.
- Ladijski pretovor: + 4 odstotke ali 16 milijonov ton.

Načrti za 2009**Načrt izkaza poslovnega izida za leto 2009 (v evrih)**

Načrt 2009	Skupina Luka Koper
Poslovni prihodki	131.065.000
Stroški poslovanja	117.263.000
Poslovni izid iz poslovanja	13.802.000
Finančni prihodki	12.543.000
Finančni odhodki	12.770.000
Celotni poslovni izid	13.575.000
Davek od dobička	1.540.000
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12.035.000

- Zmanjšanje pretovora zaradi svetovnih gospodarskih razmer in posledično za 4 odstotke nižji poslovni prihodki.
- Ladijski pretovor bo nižji za 8 odstotkov.
- Nižja dobičkovnost iz poslovanja (ROS), zlasti na račun višjih stroškov amortizacije (investicijski cikel) in višjih stroškov dela (podjetniška kolektivna pogodba). ROS bo znašal 11 odstotkov.
- Doseči razmerje med EBITDA in poslovnimi prihodki v relativni višini 29 odstotkov.
- Dodana vrednost bo manjša za 1 odstotek in bo znašala 80,4 milijona evrov.

Četrta strateška usmeritev:**SKRB ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ****Dosežki v letu 2008**

- Podpisali smo novo kolektivno pogodbo, ki je osnova za ohranjanje zdravega ravnovesja med ekonomskimi, socialnimi, okoljskimi in vsemi drugimi bistvenimi vidiki pri uresničevanju razvojnih usmeritev pristanišča.
- V delniški družbi je bilo konec leta 2008 zaposlenih 786 oseb, v Skupini Luka Koper pa 1.109.
- Soustanovili smo družbo Adriasole, d.o.o., katere cilj je vzpostavitev fotovoltaične elektrarne na območju pristanišča.
- Soustanovili smo družbo Ecoporto Koper, d.o.o., katere cilj je predelava zaoljenih, odpadnih vod iz ladij.
- Stopnja letne povprečne koncentracije inhalabilnega prahu ni presegla 33 µg/m³.
- Prvi v Sloveniji smo uvedli kontinuirane meritve hrupa na treh mejnih točkah.
- Nadaljevali smo s postopki za pridobitev okoljskega certifikata EMAS in pripravljali okoljsko izjavo.
- S sponzorstvi in z donacijami smo krepili partnerstva v širšem družbenem okolju.

Načrti za 2009

- Uveljavitev nove kolektivne pogodbe v praksi in s tem tudi zagotovitev optimalne organiziranosti in racionalne uporabe virov.
- Stopnja letne povprečne koncentracije inhalabilnega prahu ne bo presegla 30 µg/m³.
- Zmanjšanje ravni hrupa v nočnem času v smeri Kopra na 48 dBA do leta 2012.
- Zmanjšanje porabe vode na 5,8 litra na pretovorjeno tono, porabe električne energije na 1,35 kWh na pretovorjeno tono in porabe pogonskega goriva na 0,2 litra na pretovorjeno tono.
- Presoja okoljske izjave in pridobitev okoljskega certifikata EMAS.
- Pridobitev koncesije za opravljanje obvezne javne gospodarske službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč morja na celotnem območju slovenskega morja.
- S sponzorstvi in z donacijami aktivno slediti razvoju na športnem, kulturnem in širšem družbenem področju.

Več o načrtih na področju trajnostnega razvoja pišemo v Poročilu o trajnostnem razvoju.

POSLOVNI NAČRT DRUŽBE LUKA KOPER, D.D., ZA LETO 2009

V Poslovnem načrtu smo opredelili naslednje smernice in cilje:

- Načrtovani poslovni prihodki Luke Koper, d.d., bodo 4 odstotke nižji od doseženih v letu 2008.
- Zasledovali bomo cilj minimalnega upada dobičkovnosti poslovanja, kar v pričakovanih razmerah zahteva učinkovito obvladovanje stroškov.
- Višje stroške dela, ki bodo nastali predvsem zaradi podpisa nove kolektivne pogodbe v letu 2008, bomo omilili z zniževanjem stroškov materiala in storitev.
- Načrtujemo višje stroške amortizacije, ki so posledica večjih vlaganj, začeti v letu 2008, in se bodo zaključevala v letu 2009.
- Višji bodo stroški koncesijske dajatve, ki je bila določena v višini 3,5 odstotka poslovnih prihodkov, zmanjšanih za dobljene pristojbine.
- Poslovni izid iz poslovanja matične družbe bo znašal nekaj več kot 11,8 milijona evrov. Tak rezultat nam omogoča nadaljevanje že začetih investicij, ki so nujno potrebne za krepitev naše konkurenčnosti in so najučinkovitejši odgovor na ekonomsko krizo. Sedanja kriza predstavlja za nas tudi velik izziv, predvsem z vidika iskanja novih tržišč in blagovnih tokov, kakor tudi z vidika poslovanja.
- Načrtujemo za 99,5 milijona evrov investicij, ki vključujejo:
 - ureditev zalednih površin na kontejnerskem terminalu,
 - nabavo novih post-panamax dvigal za raztovarjanje ladij z več kot 7.000 kontejnerskimi enotami,
 - izgradnjo druge faze skladiščnega objekta za avtomobile in
 - izgradnjo terminala za alkohole, ki ga bomo gradili za znano stranko.
- O ostalih mogočih naložbenih projektih se bomo odločali sproti, glede na tržne razmere.
- Investicije bomo financirali predvsem iz lastnega denarnega toka in iz evropskih sredstev. Temu segmentu bomo namenili posebno pozornost, saj je v okviru kohezijskega sklada do leta 2013 za pristaniško infrastrukturo v Sloveniji na voljo 34,5 milijona evrov.
- Glede na razmere na finančnih in kapitalskih trgih bomo sprejeli odločitve o prodaji finančnih naložb, ki za družbo niso strateškega pomena.
- Kot dodaten vir financiranja investicij bomo izkoristili možnost dodatnega zadolževanja.

»Posledice finančne krize se bodo najbolj odrazile v zmanjšanem prometu avtomobilov, generalnih tovorov in kontejnerjev.«

Načrtovani finančni rezultati družbe Luka Koper, d.d., za leto 2009

	2008	2009
Delež stroškov poslovanja v poslovnih prihodkih	83%	90%
Poenostavljen denarni tok (EBITDA) (v evrih)	37.672.252	33.371.000
EBITDA marža	31%	28%
Dobičkovnost poslovnih prihodkov (ROS)	17%	10%
Delež kapitala v bilančni vsoti	55%	53%
Dodana vrednost na zaposlenega (v evrih)	87.671	87.001

PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE

SPOŠTOVANI DELNIČARJI IN POSLOVNI PARTNERJI!

Leto 2008 je bilo za Skupino Luka Koper predvsem v znamenju zelo intenzivne naložbene aktivnosti. Novi investicijski cikel, ki smo ga zastavili v jubilejnem letu 2007, je začel vidno spreminjati podobo našega pristanišča in zalednih terminalov. Vse to ne bi bilo mogoče brez uspešnega poslovanja, ki se je nadaljevalo tudi v lanskem letu.

Čeprav so se v drugi polovici leta že kazala znamenja globalne gospodarske krize, se je letni ladijski pretovor povečal za 4 odstotke in presegel rekordno količino 16 milijonov ton. Spričo prizadevanj za izboljšanje strukture pretovora in ustreznih finančnih ukrepov so se poslovni prihodki Luke Koper, d.d., ki predstavljajo pretežni del poslovanja skupine, povečali kar za 10 odstotkov in so znašali 122,7 milijona evrov. Ker pa so se povečevali tudi stroški, je dobiček iz osnovne dejavnosti družbe ostal na ravni predhodnega leta in znaša 20,4 milijona evrov. Stroški so narasli za 13 odstotkov, vzrokov pa je več. Zaradi prostorske stiske v pristanišču se je relativno povečal obseg manipulacije z blagom, torej strošek notranje logistike in transporta. Pomemben delež v povečanju stroškov sta prinesla tudi podpis nove kolektivne pogodbe ter posledično rast plač zaposlenih na eni strani, na drugi pa uvedba koncesijske dajatve, ki je 3,5-krat večja od prejšnje najemnine.

Kljub temu sta koncesijska pogodba in nova kolektivna pogodba nedvomno pomembna mejnika preteklega leta. S kolektivno pogodbo smo uredili in utrdili socialno varnost zaposlenih. Po zgledu matične družbe so svoje kolektivne pogodbe podpisali tudi v nekaterih hčerinskih družbah. Koncesijska pogodba pa nam je zagotovilo, da lahko svojo dejavnost v koprskem pristanišču nemo-teno opravljamo naslednjih 35 let. To je zame osebno velik uspeh, ker smo Luki Koper, d.d., zagotovili status stabilnega in zanesljivega poslovnega partnerja za kupce naših storitev.

Poslovni rezultati skupine so torej dobri, četudi čisti dobiček sam po sebi tega ne izkazuje. Bilo ga je za dobrih 17 milijonov evrov, kar je za 44 odstotkov manj kot v letu 2007. Vzrok takega zmanjšanja je v večji meri zlom kapitalskih trgov. Dezinvestiranje finančnih naložb bi bilo v takih razmerah neracionalno. Pomembno je, da sama slabitev finančnih naložb ni vplivala na poslovanje skupine oziroma na njeno likvidnost, saj gre za strogo obračunsko kategorijo.

Z vidika zagotavljanja virov financiranja je za nas pomembnejši kazalnik dobiček iz poslovanja. Luka

Koper, d.d., je lani za naložbe namenila 171 milijonov evrov, kar štiri petine te vsote izključno pristaniški dejavnosti. Bilančno vsoto družbe smo tako povečali za 23 odstotkov. Zadovoljen sem predvsem s tem, da smo lani uspeli zaključiti kar nekaj zelo pomembnih investicij v pristaniško infrastrukturo. Podaljšali smo prvi pomol, zgradili prvo fazo skladišča za avtomobile, nove rezervoarje za naftne derivate, terminalu za sadje pa smo zagotovili sodobne kapacitete in nabavili nekaj nove opreme.

Nekatere druge že začete projekte želimo letos dokončati, vendar za to potrebujemo svež denar. Pri tem računamo tudi na pomoč države, ki se gotovo zaveda pozitivnega vpliva poslovanja Luke Koper, d.d., na celotno slovensko gospodarstvo. Vsak evro, ki ga ustvarimo v Luki, pomeni 13 evrov zasluga na nacionalni ravni. Zato je ravno v obdobju krize posebno pomembno, da razvoj koprškega pristanišča, ki je še vedno eden izmed »vlečnih konjev« slovenskega gospodarstva, teče naprej. Danes lahko suvereno trdimo, da je bila poslovna strategija, ki jo je pripravila ta uprava in je bila potrjena spomladi leta 2006, pravilna. V skladu z njo smo razpoložljiva finančna sredstva in vire prelivali v stvarno premoženje, konkretno infrastrukturo in opremo, ki je tudi najhujši pretresi ali viharji na finančnih trgih ne morejo sesuti ali odpihniti. Te naložbe bodo še desetletja služile svojemu namenu in prinašale prihodek. Še zlasti pomembno je, da smo s temi naložbami povečali našo konkurenčnost, kar se že kaže pri letošnjem pretovoru. V času, ko številna podjetja, tudi velika in pomembna, zapirajo svoje obrate in odpuščajo delavce, se v Luki Koper, d.d. to ne dogaja. Svetovna recesija je dejansko zajela vse gospodarske panoge in se odraža tudi v našem poslovanju. Pa vendar smo lahko relativno zadovoljni s pretovorom v prvih mesecih letošnjega leta. V primerjavi z načrtovano količino je ta za en odstotek večji, v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta pa zgolj devet odstotkov manjši.

Primerjava s podatki o gibanju industrijske aktivnosti v drugih panogah in v gospodarstvu nasploh pokaže, da nas je kriza bistveno manj prizadela kot mnoge druge. Tudi primerjava z nam bližnjimi konkurenčnimi pristanišči je za nas ugodna. Vendar pa moramo tudi mi gledati v prihodnost z ustrezno mero zaskrbljenosti, saj so napovedi o možnostih gospodarske rasti še vedno zaskrbljujoče.

Relativno dobri rezultati pretovora v prvem kvartalu leta 2009 so nedvomno posledica ugodne geografske lege našega pristanišča. Ugotavljamo namreč, da so nekateri

lastniki tovorov preusmerili svoje blago iz drugih pristanišč v Koper zaradi zniževanja stroškov. Poleg tega je prednost koprškega pristanišča tudi univerzalnost, saj lahko zmanjšanje pretovora ene blagovne skupine nadomesti povečan pretovor drugega blaga. Pomembni sta tudi visoka stopnja kakovosti in zanesljivosti storitev, kar je ena glavnih primerjalnih prednosti Luke Koper, d.d. Ne smemo pozabiti že omenjeni pozitivni učinek naložb v infrastrukturo. Brez novih zmogljivosti nam vse druge naštet primerjalne prednosti ne bi mogle pomagati. Zato moramo tako naložbeno politiko uresničevati naprej. Strokovnjaki niso enotni v ocenah, kdaj bo recesije konec. Vsekakor pa bo prej ali slej minila in mnogi menijo, da je krizo treba sprejeti kot izziv. V Luki Koper, d.d., se s tem strinjamo, še posebej zato, ker se tudi v sosednjih pristaniščih že pripravljajo na obdobje ponovne konjunktore in začenjajo obsežne naložbe v nove zmogljivosti.

Pričakujemo, da bodo naša prizadevanja in načrte podprli tudi lastniki družbe, predvsem država, ki naj zagotovi stabilne dolgoročne vire financiranja in pomoč pri črpanju evropskih razvojnih sredstev. Glede na dosežke in glede na to, da je Luka Koper, d.d., tudi v tem težavnem obdobju trdno, stabilno in perspektivno podjetje, menim, da si zaslužimo zaupanje in vso možno podporo. Imamo znanje in voljo, vemo, kam želimo in kako priti tja. Zato lahko z optimizmom zremo v prihodnost slovenskega trgovskega pristanišča in Skupine Luka Koper.

**Robert Časar, univ. dipl. iur.,
predsednik uprave družbe Luka Koper, d.d.**

Povečujemo kakovost storitev v kontejnerskem prometu. S podaljšanjem 1. pomola za 146 metrov smo razširili zmogljivosti kontejnerskega terminala. V februarju 2009 smo ob njem privezali prvo kontejnersko ladjo, sredi leta pa bodo začela delovati nova pretovorna dvigala.

SKUPINA LUKA KOPER IN NJENE DEJAVNOSTI

RAZVEJANE PRISTANIŠKE IN LOGISTIČNE DEJAVNOSTI DOPOLNJUJEMO Z EKOLOŠKIMI

Razvojne temelje Skupine Luka Koper smo utrdili s pomembnimi pridobitvami za krepitev pristaniške in logistične dejavnosti: s koncesijo za upravljanje pristanišča, z novo infrastrukturo, s skladiščnimi zmogljivostmi, z zalednimi terminali in železniškimi prevozi. Korak v trajnostni smeri smo lani naredili z novimi podjetji v dejavnostih predelave odpadkov, izrabe obnovljivih virov energije in varovanja morja.

KONCESIJSKA POGODBA – VAREN TEMELJ RAZVOJA

Koncesijska pogodba za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprskega pristanišča je rezultat večletnih usklajevanj razmerij med Republiko Slovenijo in družbo Luka Koper, d.d., od lastninskega preoblikovanja družbe leta 1996 prek sklenitve najemne pogodbe leta 2000 in sprejema Pomorskega zakonika 2002 skupaj z njegovimi podzakonskimi akti. Pogodbeni stranki sta v pogajanjih in usklajevanjih besedila koncesijske pogodbe uspeli uskladiti interese in pogoje, ki zagotavljajo vpliv Republike Slovenije na edino pristanišče v državi, istočasno pa Luka Koper, d.d., zagotavlja temelje in pogoje za nadaljnje uspešno poslovanje in razvoj. Skupni cilj obeh je bil zagotoviti nadaljnji razvoj pristanišča, pristaniške infrastrukture in dejavnosti.

Bistveni elementi koncesijske pogodbe so:

- čas trajanja koncesijske pogodbe,
- določitev načina izračuna koncesnine,
- dogovor med pogodbenima strankama o načinu vlaganja v pristaniško infrastrukturo,
- pravila vodenja, upravljanja in delovanja v pristanišču,
- zagotavljanje odprtosti pristanišča,
- pravice in obveze strank ob prenehanju ali prekinitvi koncesijskega razmerja.

Čas trajanja koncesije je 35 let, kakor to določa Pomorski zakonik. To je dovolj primerno časovno obdobje, da koncesionar uresniči svoje razvojne ideje in zagotovi temelje za njihovo realizacijo.

Dogovorjena koncesnina znaša 3,5 odstotka poslovnih prihodkov družbe, zmanjšanih za dobljene pristojbine. S plačilom koncesijske dajatve koncesionar plača tudi

najemnino in stavbno pravico, oproščen pa je plačila pristojbine za uporabo pristanišča. V koncesijsko dajatev so vključene vodna pravica, vodne takse in druge dajatve, povezane z uporabo morja.

Vlaganja v pristaniško infrastrukturo opravlja koncesionar v soglasju z Republiko Slovenijo in na podlagi razvojnih programov pristaniške infrastrukture.

Vodenje, upravljanje in delovanje pristanišča sta si koncedent in koncesionar razdelila ter se dogovorila o načinih usklajenega delovanja za doseg ciljev koncesije v interesu obeh.

Zagotavljanje odprtosti pristanišča je obveza in cilj obeh pogodbenih strank. Obveza je ponujanje storitev vsem, ki so za to zainteresirani in izpolnjujejo pogoje v skladu z načeli evropskega pravnega reda. Cilj družbe je, da koprsko pristanišče postane primarno in najboljše pristanišče za države vzhodne in srednje Evrope. V pogodbi so definirani tudi **prenehanje ali prekinitev** koncesijskega razmerja ter načini in posledice.

Višina koncesijske dajatve bo v letu 2009, skladno s predvidevanji, znašala 3,9 milijona evrov in bo za 3,5-krat višja od dosedanjega zneska najemne pogodbe, ki je znašal blizu 1,1 milijona evrov.

»Skupni cilj Republike Slovenije in Luke Koper, d.d., je zagotoviti nadaljnji razvoj pristanišča, pristaniške infrastrukture in dejavnosti.«

DEJAVNOSTI SKUPINE ŠIRIMO IN NADGRAJUJEMO

Naš cilj je zagotavljati podporo odjemalcem v celotni logistični verigi, zato povezujemo našo pristaniško dejavnost z vse bolj razvejanimi logističnimi storitvami. Razvijamo štiri skupine dopolnjujočih se dejavnosti. S tem pospešujemo poslovne sinergije in ustvarjamo podlago za prihodnjo uspešnost in razvoj Skupine Luka Koper.

OSNOVNA PRISTANIŠKA DEJAVNOST IN LOGISTIČNE STORITVE

Osnovne pristaniške dejavnosti pretovora in skladiščenja izvajamo v okviru **Luke Koper, d.d.**, na 11 specializiranih terminalih koprskega pristanišča.

Na teh terminalih opravljamo:

- dodatne storitve na številnih vrstah blaga,
- storitve distribucijskih centrov za raznovrstno blago (sadje in zelenjava, avtomobili, energenti, kontejnerji in drugo),
- integrirane logistične rešitve.

Na 290 hektarjih kopenskih površin razpolagamo s 44 hektarji pokritih skladišč, s 100 hektarji odprtih skladiščnih površin in s 26 ladijskimi privezi na 3.134 metrih obale ob 166 hektarjih morskih površin.

Delujemo tudi na naslednji področjih:

- upravljamo ekonomsko cono, ki zajema celotno območje pristanišča,
- upravljamo in skladno s Koncesijsko pogodbo skrbimo za razvoj ter vzdrževanje pristaniške infrastrukture,
- kot prvi zasebni železniški operater na področju slovenske javne železniške infrastrukture opravljamo

železniške prevoze v okviru družbe **Adria Transport, d.o.o.**, z namenom vzpostavitve učinkovite logistične poti med koprskim pristaniščem in njegovim zaledjem,

- s štirimi vlačilci skrbimo za vleko ladij v sklopu družbe **Adria-Tow, d.o.o.** (ta je lani pridobila nov vlačilec Zeus),
- z družbo Adria-Tow, d.o.o., izvajamo dodatne storitve ladijske oskrbe, reševanja in pomoči plovilom v koprskem pristanišču in Ladjedelnici Izola.

ZALEDNI TERMINALI

Pristaniške zmogljivosti lahko optimalno izkoristimo le ob nadgradnji z učinkovitimi prometnimi in logističnimi povezavami. Svojo prisotnost v srednji in vzhodni Evropi krepimo z razvojem sodobnih logističnih in distribucijskih središč.

Prek družbe **Adria Terminali, d.o.o.**, v Sežani upravljam kopenski logistični center. Družba tako postaja nosilec razvoja **Evropskega distribucijskega centra**, kjer smo celovitost storitev lani zaokrožili z nakupom družbe **Adria Investicije, d.o.o.**

V okviru projekta izgradnje logističnega centra in kontejnerskega terminala v romunskem Aradu smo postali partnerji v podjetjih **Railport Arad s.r.l.** in **SC Trade Trans Terminal s.r.l.** Otvoritev terminala v Romuniji bo v prvi polovici leta 2009.

Distribucijski center Panonija bo zgrajen v Lipovcih pri Beltincih, Luka Koper, d.d., pa bo omogočal kakovostno oskrbovanje strank na ključnih trgih Avstrije in Madžarske po načelu just-in-time.

EKOLOŠKA DEJAVNOST

Večanje pretovora nam nalaga tudi večjo skrb za okolje.

Njegovo varovanje nadgrajujemo z uvajanjem čistih in varnih tehnologij prek ekoloških podjetij.

Od leta 2007 deluje podjetje **TOC, d.o.o.**, ki opravlja tehnološke raziskave s področja inženirstva in tehnologije s posebnim poudarkom na obnovljivih virih energije, predelavi odpadkov, na tehnologiji pridobivanja naravnih zdravilnih učinkovin in na ekologiji morja ter priobalnih območij.

Podjetje **Ecopark, d.o.o.**, bo upravljalo območje na obrobju pristanišča, namenjeno za delovanje podjetij, ki se ukvarjajo z alternativno proizvodnjo energije.

Dejavnosti treh koncesij na področju varovanja morja v luškem akvatoriju bo združevala družba **Eco-morje, d.o.o.** Potegovala se bo še za pridobitev koncesije za izvajanje teh dejavnosti na območju celotnega slovenskega morja.

Družba **Ecoporto Koper, d.o.o.**, bo predelovala zaoljene ladijske vode v **kurilno olje**.

V okviru podjetja **Adriasolet, d.o.o.**, se bomo ukvarjali s proizvodnjo elektrike s pomočjo sončne elektrarne.

OSTALE DEJAVNOSTI

Družba **Luka Koper Pristan, d.o.o.**, dopolnjuje poslovanje matične družbe Luka Koper, d.d., z zagotavljanjem hotelskih in drugih namestitvenih storitev ter storitev restavracije višjega razreda.

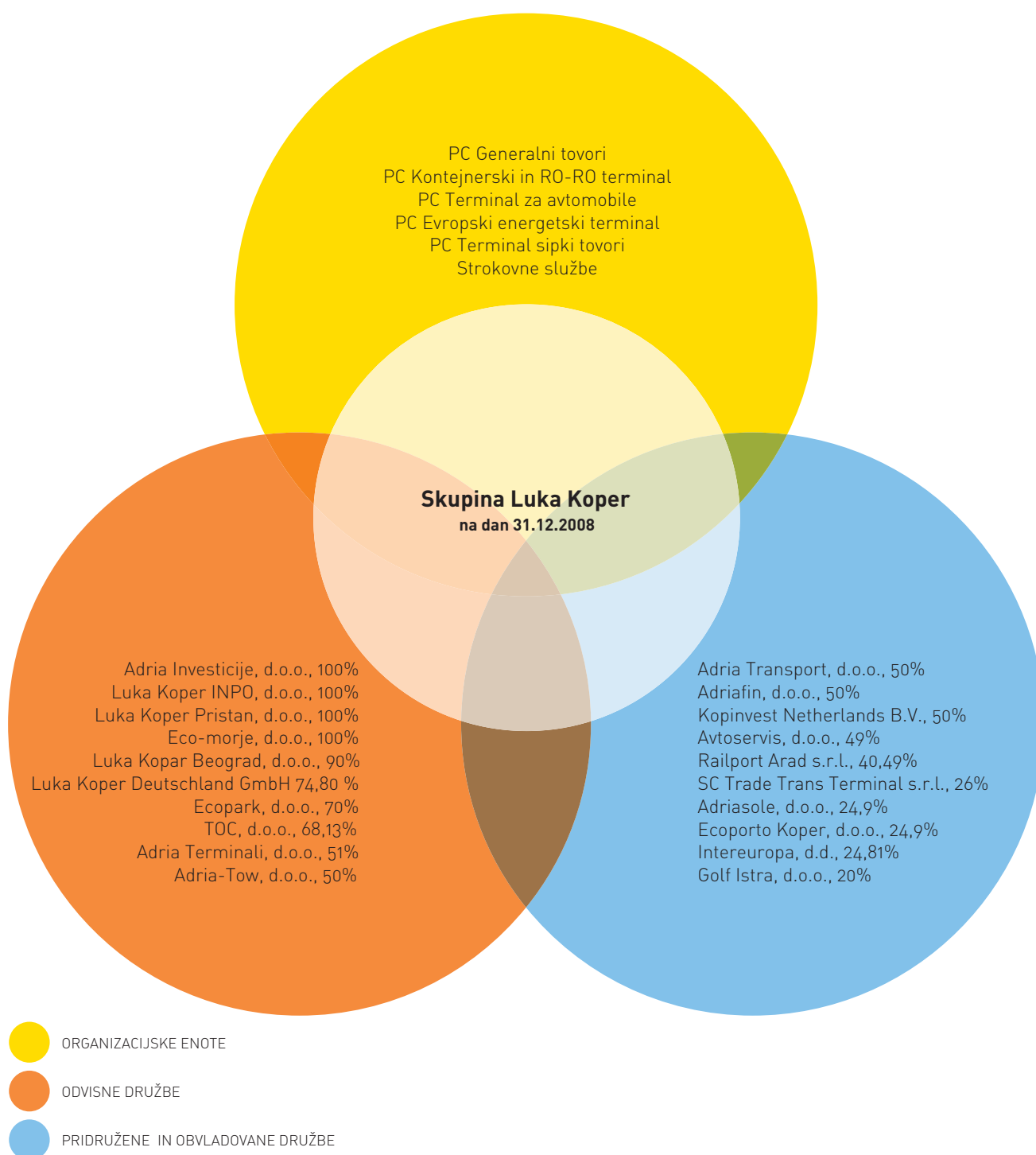
Delovanje invalidskega podjetja **Luka Koper INPO, d.o.o.**, zajema razvejane in kompleksne podporne storitve, storitve vzdrževanja, maritimne storitve ter komunalno dejavnost. Hkrati družba zagotavlja učinkovito usposabljanje in zaposlovanje invalidov.

Sodelujemo tudi pri delovanju **potniškega terminala v Kopru**, kjer smo si zastavili cilj, da koprsko pristanišče v naslednjem desetletju postane vodilno matično potniško pristanišče za države srednje Evrope.

OSEBNA IZKAZNICA OBVLADUJOČE DRUŽBE LUKA KOPER, D.D.

Ime družbe	Luka Koper, pristaniški in logistični sistem, delniška družba
Skrajšano ime družbe	Luka Koper, d.d.
Sedež družbe	Vojkovo nabrežje 38, Koper
	Telefon: 05 66 56 100
	Faks: 05 63 95 020
	Elektronska pošta: portkoper@luka-kp.si
	Spletna stran: www.luka-kp.si
Vpis v sodni register	Okrožno sodišče v Kopru pod vložno številko 066/10032200
Matična številka	5144353
Davčna številka	SI 89190033
Osnovni kapital družbe	58.420.964,78 evra
Število delnic	14.000.000 navadnih kosovnih delnic
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d.d., prva borzna kotacija
Oznaka delnice	LKPG
Predsednik uprave	Robert Časar
Predsednik nadzornega sveta	Boris Popovič
Število družb vključenih v konsolidacijo v Skupini Luka Koper	9
Osnovna dejavnost Luke Koper, d.d.	Storitveno podjetje; pristaniški in logistični sistem
Dejavnost v Skupini Luka Koper	Različne storitvene dejavnosti

ORGANIZIRANOST SKUPINE LUKA KOPER

O spremembah v okviru odvisnih, pridruženih in skupaj obvladovanih družb podrobneje poročamo v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU

Z ODGOVORNOSTJO DO PREGLEDNOSTI

Skupščina delničarjev, nadzorni svet in uprava so svoje pristojnosti in naloge na področju vodenja in upravljanja uresničevali z vso odgovornostjo, ob spoštovanju uglednih priporočil in dobrih praks.

Vodenje in upravljanje družbe Luka Koper, d.d., in Skupine Luka Koper poteka ob upoštevanju veljavne zakonodaje in internih organizacijskih predpisov. Osnovno vodilo za zagotavljanje preglednosti vodenja in upravljanja je spoštovanje najboljših domačih in mednarodnih praks ter v tem okviru Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in priporočil Združenja članov nadzornih svetov.

DVOTIRNI SISTEM UPRAVLJANJA

V družbi Luka Koper, d.d., velja dvotirni sistem upravljanja, po katerem ima družba tri organe vodenja in upravljanja: **skupščino delničarjev, nadzorni svet in upravo**. Pristojnosti posameznih organov so določene že z Zakonom o gospodarskih družbah, podrobneje pa jih opredeljujejo Statut družbe in poslovnik o delovanju nadzornega sveta ter uprave.

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe in odloča o statusnih spremembah družbe, delitvi dobička ter imenovanju ali odpoklicu članov nadzornega sveta. Slednji zagotavlja nadzor delovanja uprave, imenuje ali odpokliče upravo, skrbi za njeno motiviranje in sprejema letno poročilo. Uprava vodi posle družbe.

Organi vodenja in upravljanja družbe so pri svojem delovanju zavezani Kodeksu upravljanja javnih delniških družb, ki je dostopen na www.ljse.si, in priporočilom Združenja članov nadzornih svetov, dostopnim na www.zdruzenje-ns.si.

SKUPŠČINA DELNIČARJEV SOGLASNO POTRDLA SKLEPE

Delničarji uresničujejo svoje upravljalne pravice na skupščini delničarjev. Pristojnosti skupščine in druge zadeve, neposredno povezane s skupščino, so zapisane v Zakonu o gospodarskih družbah in v Statutu družbe, ki je v celoti objavljen na spletni strani www.luka-kp.si.

Sklic skupščine

Uprava družbe skliče redno sejo skupščine praviloma enkrat letno, v posebnih primerih pa lahko skliče tudi izredno skupščino delničarjev. O sklicu skupščine so pisno obveščeni vsi delničarji, ti pred rednim letnim sklicem prejmejo tudi časopis za delničarje Luški delničar. Sklic skupščine in dnevni red sta objavljena vsaj mesec dni pred datumom skupščine v Uradnem listu Republike Slovenije, v časnikih Delo ali Dnevnik, v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze Seonet in na spletnih straneh družbe. Na tem naslovu je dostopno gradivo s predlogi sklepov, delničarjem pa je na vpogled tudi na sedežu družbe.

Pravica do udeležbe in glasovalne pravice

Pravico do udeležbe na skupščini imajo delničarji, ki so na dan, določen v sklicu skupščine, vpisani v delniško knjigo pri Klirinško-depotni družbi. Prijaviti se morajo pisno vsaj tri dni pred zasedanjem skupščine pri upravi družbe. Glasovalno pravico imajo vse izdane delnice družbe.

»Osnovno vodilo za zagotavljanje preglednosti vodenja in upravljanja je spoštovanje najboljših domačih in mednarodnih praks in v tem okviru Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.«

Sklepi skupščine delničarjev

14. redna seja skupščine delničarjev družbe Luka Koper, d.d., je bila edina skupščina delničarjev v preteklem letu, sklicana 2. septembra 2008.

Na njej so delničarji izvrševali svoje pristojnosti z odločanjem o naslednjih zadevah:

- seznanili so se z Letnim poročilom za poslovno leto 2007 in s Poročilom nadzornega sveta,
- potrdili so predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2007,
- za leto 2007 so podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu,
- za revidiranje poslovanja in izkazov Luke Koper, d.d., in Skupine Luka Koper za leto 2008 so imenovali družbo Deloitte Revizija, d.o.o.,
- sprejeli so sklep o spremembah statuta družbe, ki se nanašajo na razširitev dejavnosti in na udeležbo delavcev pri dobičku,
- na predlog občinskega sveta Mestne občine Koper in nadzornega sveta so v nadzorni svet za mandatno obdobje štirih let izvolili Borisa Popoviča,
- seznanili so se, da je svet delavcev družbe za mandatno obdobje štirih let za svoje predstavnike v nadzornem svetu družbe izvolil Orjana Bana, Borisa Bradača in Nebojšo Topiča,
- skupščina je soglašala z besedilom Koncesijske pogodbe za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprškega tovornega pristanišča.

Na skupščini izpodbojne tožbe niso bile napovedane.

mag. Aldo Babič, namestnik predsednika uprave; Robert Časar, predsednik uprave; mag. Marjan Babič, član uprave; mag. Boris Marzi, član uprave - delavski direktor

NADZORNI SVET S TREMI NOVIMI PREDSTAVNIKI DELAVCEV

Nadzorni svet je s seznanjanjem z delom uprave, izražanjem stališč in spremljanjem ter nadziranjem delovanja in odločitev uprave opravljal upravljalško nadzorno funkcijo v okviru svojih pristojnosti. Področje delovanja nadzornega sveta in druge zadeve, neposredno povezane z njim in njegovim delovanjem, so opredeljene v Statutu družbe in v Poslovniku o delu nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe sestavlja devet članov, šest predstavnikov kapitala in trije predstavniki zaposlenih. Predstavnik kapitala z navadno večino izvoli skupščina družbe, predstavnike zaposlenih pa svet delavcev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za obdobje štirih let.

Nadzorni svet so na dan 31.12.2008 sestavljali:

- Boris Popovič, predsednik, izvoljen na predlog občinskega sveta Mestne občine Koper, zaposlitev: župan Mestne občine Koper funkcije v drugih nadzornih svetih: predsednik nadzornega sveta Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Koper
- Olga Franca*, namestnica predsednika, izvoljena na predlog Republike Slovenije, zaposlitev: Adriatic Slovenica, d.d., direktorica zdravstvenih zavarovanj

»Pristojnosti skupščine so zapisane v Zakonu o gospodarskih družbah in v Statutu družbe, ki je v celoti objavljen na spletni strani www.luka-kp.si.«

- Metod Mezek, član, izvoljen kot predstavnik drugih delničarjev, zaposlitev: Zdravstveni dom Koper, direktor
- Marko Valentinčič, član, izvoljen na predlog skladov Republike Slovenije, upokojenec
- Bojan Zadel, član, izvoljen na predlog Republike Slovenije, zaposlitev: podžupan Občine Izola
- Orjano Ban**, član, predstavnik delavcev, delovno mesto: PC Kontejnerski terminal, upravljalac dvigal
- Boris Bradač**, član, predstavnik delavcev, delovno mesto: Služba notranje logistike, voznik železniških vozil
- Nebojša Topič, član, predstavnik delavcev, delovno mesto: Služba nabave in tehnike, višji strokovni delavec

* Olga Franca je bila za namestnico predsednika izvoljena na seji nadzornega sveta 30.1.2009.

** Orjano Ban in Boris Bradač sta z mesta člana nadzornega sveta, predstavnik delavcev, odstopila 30.3.2009. Oba sta kot razlog navedla osebne razloge. Svet delavcev je 8.4.2009 za predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu izvolil Mladena Jovičiča in Stojana Čeparja.

V minulem letu je prišlo do sprememb v sestavi nadzornega sveta. Dne 26. julija 2008 se je iztekel mandat Borisu Popoviču, predsedniku nadzornega sveta, in trem predstavnikom delavcev.

Na 14. skupščini delničarjev, 2. septembra 2008, je bil Boris Popovič ponovno izvoljen v nadzorni svet za dobo štirih let. Za predsednika nadzornega sveta so ga člani nadzornega sveta ponovno izvolili 22. septembra 2008. Svet delavcev je 30. junija 2008 izvolil tri nove predstavnike zaposlenih. Orjano Ban, Boris Bradač in Nebojša Topič so začeli štiriletni mandat kot člani nadzornega sveta 27. julija 2008, dan po izteku mandata dotedanjim predstavnikom zaposlenih Tatjani Jazbec, Robertu Jermanu in Alverinu Pavletiču.

Predsednik uprave in predsednik nadzornega sveta sta 24. decembra 2008 prejela odstopno izjavo s funkcije člana nadzornega sveta, ki jo je dal Marjan Bezjak, do tega dne tudi namestnik predsednika nadzornega sveta. Odstopil je zaradi izvolitve za poslanca Državnega zbora.

Komisije nadzornega sveta

V okviru nadzornega sveta delujejo tri komisije, ki pokrivajo različna področja delovanja:

- revizijska komisija
- komisija za okolje
- komisija za prostorsko ureditev

Vse tri komisije so se sestale pri obravnavi vsebinsko zaokroženih vprašanj z njihovih področij delovanja.

Revizijska komisija opravlja dela v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah. Obravnavala je računovodske izkaze družbe in skupine ter se soočala s številnimi vsebinskimi izzivi revizijske stroke, predvsem zaradi zloma kapitalskih trgov.

Komisija za okolje je obravnavala aktualna vprašanja, povezana s potencialno motečimi vplivi delovanja pristaniškega sistema na okolje.

Komisija za prostorsko ureditev se je sproti seznanjala s potekom investicijskih aktivnosti v pristanišču.

Delovanje in sklepi nadzornega sveta

V minulem letu se je nadzorni svet sestel na sedmih rednih sejah in odločal na treh korespondenčnih sejah. Sicer se nadzorni svet sestaja po potrebi, vendar najmanj enkrat v vsakem četrtletju, ko se seznani s poslovanjem družbe in preveri uspešnost uresničevanja poslovnega načrta.

Poglavitni sklepi nadzornega sveta v letu 2008 so bili:

- preveritev in potrditev Letnega poročila za leto 2007 in predloga za uporabo bilančnega dobička,
- odpoklic Pavla Krumenakerja s funkcije člana uprave – delavskega direktorja in imenovanje mag. Borisa Marzija za novega člana uprave – delavskega direktorja,
- soglasje k predloženemu besedilu Koncesijske pogodbe za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju kopskega tovornega pristanišča.

Delovanje nadzornega sveta je podrobneje predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta, ki je sestavni del tega letnega poročila.

»Nadzorni svet se je redno seznanjal s poslovanjem družbe in preverjal uspešnost uresničevanja poslovnega načrta.«

Nagrajevanje članov nadzornega sveta

Plačila, povračila in druge ugodnosti za člane nadzornega sveta so fiksno določene in neodvisne od uspešnosti poslovanja družbe. Prikazujemo jih v Pojasnilu št. 3 v Konsolidiranem računovodskem poročilu. Višino sejin in nagrad članom nadzornega sveta je skupščina delničarjev nazadnje določila na svoji 13. redni seji.

Pravila nagrajevanja članov nadzornega sveta so naslednja:

- za sodelovanje na redni seji prejme predsednik nadzornega sveta sejnino v višini 858 evrov bruto, člani nadzornega sveta pa v višini 660 evrov bruto,
- za udeležbo na dopisni seji prejmejo predsednik in člani 80 odstotkov teh zneskov,
- za nadomeščanje predsednika nadzornega sveta upravičenec dobi sejnino v višini, določeni za predsednika,
- prevozni stroški in dnevnice se izplačujejo v skladu s predpisi, ki veljajo za gospodarske družbe.

V Luki Koper, d.d., nismo vpeljali sistema nagrajevanja članov nadzornega sveta v obliki opcijskih načrtov. Lastništvo delnic družbe članov nadzornega sveta je predstavljeno v poglavju Vrednost za delničarje. Člani nadzornega sveta in z njimi povezane osebe obveščajo družbo in pristojne institucije o vsaki pridobitvi in odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezanih družb. Te informacije objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet.

UPRAVA DRUŽBE: V OSPREDJU JE ODGOVORNOST

Naloge s področja strateškega vodenja in skrbnega upravljanja Skupine Luka Koper predstavljajo temeljni okvir delovanja uprave. Način njenega dela, način sprejemanja odločitev in razdelitev delovnih področij posameznih članov uprave so opredeljeni v Poslovniku o delu uprave.

Predstavitev uprave

Člani uprave so nastopili petletni mandat jeseni leta 2005, z izjemo Borisa Marzija, ki ga je nadzorni svet imenoval za člana uprave – delavskega direktorja z 22. aprilom 2008, potem ko je na predlog sveta delavcev Luke Koper, d.d., nadzorni svet 9. aprila 2008 odpoklical dotedanjega delavskega direktorja in člana uprave Pavla Krumenakerja.

Družbo vodi štiričlanska uprava:

- Robert Časar, predsednik uprave, univ. dipl. pravnik
Pristojen je za področje odnosov s ključnimi deležniki in javnostmi, strateškega razvoja, investicij, nabave ter tehnike, organizacije in kadrov, sistemov kakovosti, varovanja in za pravno področje.
- mag. Aldo Babič, namestnik predsednika uprave, univ. dipl. ekonomist in magister družbenih ved
Pristojen je za področje marketinga, prodaje, predstavništev ter tržno-operativne koordinacije med profitnimi centri, operative in logistike.
- mag. Marjan Babič, član uprave, univ. dipl. ekonomist in magister ekonomije
Pristojen je za področje financ, računovodstva, kontrologa in razvoja informacijskih poslovnih procesov.
- mag. Boris Marzi, član uprave – delavski direktor, univ. dipl. inž. prometa in magister prometnih ved ter MBA
Prvenstveno zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj, pristojen pa je tudi za področje varnosti ter zdravja pri delu, varovanje okolja, varovanje morja in inovacije.

Predstavitev uprave in nadzornega sveta je na voljo tudi na naši spletni strani www.luka-kp.si.

Delovanje uprave

Uprava vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost, zastopa in predstavlja jo tudi nasproti tretjim osebam. Predsednika uprave v njegovi odsotnosti nadomešča namestnik predsednika uprave. Namestnik

predsednika uprave in člana uprave posamično zastopajo in predstavljajo družbo skladno s Poslovnikom o delu uprave.

Vsak član uprave je pristojen za posamezna zaokrožena področja delovanja družbe, s čimer je vzpostavljeno neposredno in učinkovito sodelovanje med upravo in izvršnimi direktorji.

Uprava je v letu 2008 uspešno vodila in upravljala Skupino Luka Koper in matično družbo Luka Koper, d.d.

Nagrajevanje uprave

Plačila, povračila in druge ugodnosti za člane uprave so določene v Pogodbi o zaposlitvi za določen čas za poslovanje družbe, sklenjeni med člani uprave in nadzornim svetom. Prejemki članov uprave so sestavljeni iz fiksnega in variabilnega dela. Družba Luka Koper, d.d., ni uvedla sistema nagrajevanja članov uprave v obliki opsijskih načrtov.

Višino prejetih plačil, povračil in ugodnosti članov uprave prikazujemo v Pojasnilu št. 4 v Računovodskem poročilu Luke Koper, d.d.

O lastništvu članov uprave nad delnicami družbe poročamo v poglavju O delnici. Člani uprave in z njimi povezane osebe obveščajo družbo in pristojne institucije o vsaki pridobitvi in odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Informacije o tem objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet.

VODENJE IN UPRAVLJANJE ODVISNIH DRUŽB: USMERITVE, OPREDELJENE NA RAVNI SKUPINE

Uspešno delovanje odvisnih družb je zasnovano na strateških ciljih in smernicah upravljanja, ki so opredeljene na ravni Skupine Luka Koper. S ciljem učinkovite koordinacije in nadzora nad poslovanjem odvisnih družb so člani uprave obvladujoče družbe tudi člani skupščin teh družb. Med pomembnejšimi nalogami skupščin odvisnih družb velja omeniti potrjevanje letnega poslovnega načrta, sprejemanje sklepov o razporeditvi bilančnega dobička ter imenovanje in razreševanje direktorjev družb.

Luka Koper, d.d., povezuje odvisne družbe v Skupini tudi na ravni poslovnih funkcij, in sicer predvsem na področju razvoja in trženja, računovodenja, financiranja, pravne svetovanja, okoljevarstva, informacijske podpore in kadrovanja.

Odvisne družbe, ki poleg obvladujoče družbe Luka Koper, d.d., sestavljajo Skupino Luka Koper

Družba	Direktor	Delež obvladujoče družbe v lastništvu
Adria Investicije, d.o.o.	Marjan Babič	100,00%
Adria Terminali, d.o.o.	Milan Pučko	51,00%
Adria-Tow, d.o.o.	Robert Gerk	50,00%
Eco-morje, d.o.o.	Jure Barovič	100,00%
Ecopark, d.o.o.	Marko Likon	70,00%
Luka Koper Beograd, d.o.o.*		90,00%
Luka Koper Deutschland GmbH**	Andrej Andrijanič	74,80%
Luka Koper INPO, d.o.o.	Mirko Pavšič	100,00%
Luka Koper Pristan, d.o.o.	Darko Grgič	100,00%
TOC, d.o.o.	Marko Likon	68,13%

* Družba Luka Koper Beograd, d.o.o., v obdobju januar – december 2008 ni bila predmet uskupinjevanja, saj ni poslovala in ni pomembno vplivala na izkaze Skupine Luka Koper.

** Družba Luka Koper Deutschland GmbH v obdobju januar – december 2008 ni bila predmet uskupinjevanja, saj ni poslovala in ni pomembno vplivala na izkaze Skupine Luka Koper.

O dejavnosti oziroma vsebini delovanja naših odvisnih družb pišemo v poglavju Dejavnosti skupine širimo in nadgrajujemo.

Podrobneje o spremembah v odvisnih, pridruženih in skupaj obvladovanih družbah pišemo v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

KOMUNICIRANJE: NOVA KOMUNIKACIJSKA ORODJA ZA KAKOVOSTNEJŠE ODNOS Z VLAGATELJI

Komuniciranju z vlagatelji posvečamo veliko pozornost, saj je ključnega pomena za ustvarjanje kakovostnih in zaupanja vrednih odnosov z obstoječimi in potencialnimi vlagatelji. Zato smo področje komuniciranja z vlagatelji pomembno nadgradili in v tem sklopu vpeljali kar nekaj novosti:

- dopolnili smo vsebine na spletni povezavi www.luka-kp.si/slo/za-vlagatelje, namenjeni vlagateljem,
- začeli smo z izdajanjem prenovljenih Notic, elektronskega časopisa družbe Luka Koper, d.d., namenjenega vlagateljem,
- pripravili smo Dan odprtih vrat za vlagatelje,
- udeležili smo se borznih predstavitev na domačem in na tujih kapitalskih trgih.

V letu 2009 bomo nadaljevali predvsem s predstavitvami vlagateljem in z uporabnimi informacijami dopolnjevali njim namenjeno rubriko na spletu. V prizadevanjih, da bi

odprti dan za vlagatelje postal tradicionalna točka srečevanja obstoječih in potencialnih vlagateljev, ga bomo ponovno pripravili.

»Vpeljali smo več novosti, namenjenih vlagateljem: nove spletne vsebine, elektronski časopis Notice, Dan odprtih vrat za vlagatelje, predstavitev na kapitalskih trgih.«

NOTRANJA REVIZIJA IN SISTEM NOTRANJIH KONTROL

Za zagotavljanje računovodskih informacij je odgovorna uprava družbe. Ključni namen področja notranjega revidiranja in področja notranjih kontrol je v zmanjševanju tveganja, ki se lahko pojavlja pri pripravi računovodskih informacij. Navedeno dosegamo z jasnimi računovodskimi usmeritvami in s poenoteno računovodsko politiko na nivoju skupine.

Področje notranjega revidiranja je delno in posredno prepleteno z delovanjem Službe kontrolinga. V sklopu te službe širimo nadzorno funkcijo poslovanja in svetujemo vodstvenim strukturam na vseh ravneh glede uspešnosti, pravilnosti in urejenosti poslovanja Skupine Luka Koper.

Nadziranja poslovanja organizacijskih enot se lotevamo z vidika uspešnosti, točnosti, zanesljivosti ter popolnosti podatkov in informacij. Izvajamo občasna preverjanja mehanizmov odločanja in razpolaganja s sredstvi s posebnim poudarkom na ekonomičnosti in učinkovitosti izrabe poslovnih sredstev. Pri tem namenimo posebno pozornost sledenju začrtanim ciljem v poslovni politiki družbe.

ZUNANJA REVIZIJA

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe Luka Koper, d.d., in konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Luka Koper je za leto 2008 izvedla revizijska hiša Deloitte Revizija, d.o.o. Spoštujemo določilo Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki se nanaša na menjavo revizorja partnerja vsakih pet let.

IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Skladno z veljavnim Zakonom o gospodarskih družbah in s pravili Ljubljanske borze podajata Uprava in Nadzorni svet družbe Luka Koper, d.d., naslednjo izjavo o upravljanju družbe.

O obveznih vsebinah Izjave o upravljanju družbe, kot jih določa Zakon o gospodarskih družbah v svojem 70. členu, in o drugih podatkih o upravljanju družbe poročamo v pričujoči izjavi in v Poročilu o vodenju in upravljanju, ki je sestavni del Letnega poročila za leto 2008, dostopnem tudi na spletni strani www.luka-kp.si

1. Spoštujemo priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

Kodeks upravljanja javnih delniških družb so sporazumno oblikovali in sprejeli Ljubljanska borza, d.d., Ljubljana, Združenje članov nadzornih svetov in Združenje Manager 18. marca 2004, spremenili in dopolnili pa 14. decembra 2005 in 05. februarja 2007. Kodeks upravljanja javnih delniških družb je dostopen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d. (www.ljse.si).

2. Uprava družbe in Nadzorni svet izjavljata, da sta v letu 2008 spoštovala določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, z izjemo nekaterih odstopanj, ki se nanašajo na njegove posamezne točke:

Točka 1.1.: Pri reviziji Statuta bo družba navedla maksimiranje vrednosti družbe kot osnovni cilj in druge cilje, ki jih zasleduje pri opravljanju svojih dejavnosti.

Točka 3.4.6.: Člani nadzornega sveta niso zavarovani za svojo odgovornost.

Točka 3.5.5.: Natančnejše kriterije družbe za presojo obstoja nasprotja interesov in postopke ravnanja v zvezi z njimi bo družba opredelila v Poslovniku o delu nadzornega sveta.

3. Glavne značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi, v povezavi s postopkom računovodskega poročanja, so zapisane v podpoglavju Poročila o vodenju in upravljanju, z naslovom Notranja revizija in sistem notranjih kontrol, in v poglavju Upravljanje tveganj.

4. V zvezi s podatki, ki se nanašajo na družbe, ki so zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme, izjavljamo, da za družbo v letu 2008 niso bila relevantna določila Zakona o prevzemih, ker niso bile podane okoliščine, ki bi zahtevale uporabo omenjenih določil.

5. Delovanje skupščine, njene ključne pristojnosti in opis pravic delničarjev ter načina njihovega uveljavljanja so zakonsko določeni in jih podrobno opredeljuje Statut družbe, ki je javno dostopen na spletni strani www.luka-kp.si. Delovanja skupščine v letu 2008, ključne pristojnosti in pravice delničarjev ter način njihovega uveljavljanja so opisani v podpoglavjih Poročila o vodenju in upravljanju z naslovom Dvotirni sistem upravljanja in Skupščina delničarjev.

6. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij so opisani v podpoglavjih Poročila o vodenju in upravljanju z naslovom Nadzorni svet in Uprava družbe.

Podpisniki Izjave o upravljanju družbe:
Uprava in Nadzorni svet Luke Koper, d.d.

Železniški vozni park smo razširili s tremi lokomotivami in z novimi vagoni. Z dvema lokomotivama prevažamo gorivo do dunajskega letališča, 40 vagonov pa služi prevozu avtomobilov. Specializirani železniški prevozi pospešujejo hitrost pretoka blaga skozi pristanišče.

DOGODKI, NOVOSTI IN DOSEŽKI

DEJAVNO LETO

Razvojno pomembne novosti in dosežki pri izvajanju naložb v infrastrukturo in logistično dejavnost ter pri krepitvi vseh vidikov poslovne odličnosti sestavljajo mozaik uspešnega poslovnega leta, kljub vse bolj občutnim vplivom svetovne finančne in gospodarske krize.

DOGODKI V LETU 2008

JANUAR

- Prejeli smo okoljevarstveno dovoljenje za celotno pristanišče.
- Sindikat žerjavistov pomorskih dejavnosti in uprava Luke Koper, d.d., sta uspešno zaključila pogajanja, zato je bila napovedana sindikalna stavka odpovedana.
- Prejeli smo dovoljenje za gradnjo šestih rezervoarjev na terminalu za tekoče tovore.
- Luka Koper, d.d., je skupaj z družbo Ekološka energija, d.o.o., ustanovila družbo Ecoporto Koper, d.o.o., in skupaj z družbo Altena, d.o.o., družbo Adriasole, d.o.o.

FEBRUAR

- Luka Koper, d.d., je postala solastnik podjetja Railport Arad s.r.l., ki bo zgradilo kopenski kontejnerski terminal v romunskem Aradu.
- Hčerinska družba Adria Terminali, d.o.o., je dobila novega solastnika, družbo Spedition Trade Trans Holding a.s., ki je del logističnega poslovnega sistema podjetij Trade Trans Invest a.s. s sedežem v Bratislavi. Od Luke Koper, d.d., je odkupila 49-odstotni delež družbe Adria Terminali, d.o.o.
- S Sindikatom luških dejavnosti in pristaniških delavcev smo podpisali aneks h kolektivni pogodbi.
- Podpisali smo pogodbo za nakup dveh kontejnerskih post-panamax dvigal, ključne opreme za povečanje zmogljivosti prvega pomola.
- Luka Koper, d.d., je prejela

certifikat ISO 22000:2005 za sistem vodenja varnosti živil.

- Uveljavili smo računalniško aplikacijo E-zabochnik in prejeli dovoljenje za vodenje davčnega skladišča.

MAREC

- Prevzeli smo dva nova transtejnerja znamke Konecranes za dela na kontejnerskem terminalu.
- Adria Terminali, d.o.o., je skupaj z italijanskima partnerjema ustanovila podjetje GCT (General Cargo Terminal).
- Krstili smo novo ekološko plovilo, namenjeno varovanju morja.
- Slavnostno smo odprli nove zmogljivosti na terminalu za sadje.
- Podpisali smo pismo o nameri za postavitev Regionalnega distribucijskega centra »Panonija« v Beltincih.
- V malezijskem Kuala Lumpurju je potekal predstavitveni dan Luke Koper, d.d.
- Nabavili smo 25 vagonov serije Rgs za prevoz metalurških izdelkov, jeklenih konstrukcij, lesa in strojev.

APRIL

- Nadzorni svet je za novega člana uprave – delavskega direktorja imenoval Borisa Marzija.
- Podpisali smo pogodbo z Olimpijskim komitejem Slovenije za generalno pokroviteljstvo olimpijcev v obdobju 2008 – 2012.
- Z romunskim ministrstvom za transport smo podpisali sporazum o sodelovanju z največjim črnomorskim pristaniščem Constanza.

MAJ

- Družba Luka Koper Pristan, d.o.o., je na portoroškem letališču odprla restavracijo »al Barone«.
- Končan je bil postopek za razširitev kotacije s preoblikovanimi delnicami.
- Izvoljen je bil nov 13-članski svet delavcev Luke Koper, d.d., volitev pa se je udeležila več kot polovica zaposlenih.
- Organizirali smo prvi Dan odprtih vrat za vlagatelje.
- Privezali smo doslej največjo ladjo za turistična križarjenja Seven Seas Voyage.

JUNIJ

- Uvedba nove redne kontejnerske linije na relaciji Koper – Benetke – Marsaxlokk (Malta) – Koper.
- Predstavili smo se na prvi regionalni promociji kapitalskih trgov jugovzhodne Evrope v Zagrebu.

JULIJ

- Nadzorni svet Luke Koper, d.d., je sprejel predlog uprave o možnosti uporabe dela dobička za udeležbo delavcev pri dobičku.
- Vlada Republike Slovenije je potrdila uredbo o upravljanju koprskega tovarnega pristanišča in predlog koncesijske pogodbe.

AVGUST

- Upravna enota Sežana je izdala gradbeno dovoljenje za pripravljala dela za gradnjo novega regalnega skladišča.
- Ministrstvo za okolje in prostor je izdalo gradbeno dovoljenje za zapolnitev zaledne obalne površine na prvem pomolu in za rušenje skladišč 7 in 8, kjer bo zgrajen objekt potniškega terminala.
- Potekala je javna obravnava za državni prostorski načrt izgradnje prve faze kamionskega terminala na Serminu.
- Družba Adria Transport, d.o.o., je nabavila tri Siemensove lokomotive, Luka Koper, d.d., pa je prejela 20 vagonov serije Laekks za prevoz avtomobilov.

SEPTEMBER

- Potekala je 14. skupščina delničarjev.
- Minister za promet Radovan Žerjav in predsednik uprave Luke Koper, d.d., Robert Časar sta podpisala Koncesijsko pogodbo za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje,

razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprskega tovarnega pristanišča.

- Luka Koper, d.d., je kupila 10-odstotni lastniški delež v družbi Trade Trans Invest a.s. iz Bratislave.
- Za predsednika nadzornega sveta je bil ponovno imenovan Boris Popovič, župan Mestne občine Koper.
- Družba Adria Terminali, d.o.o., je izstopila iz lastništva družbe General Cargo Terminal, ki se je potegovala za koncesijo na tržaškem lesnem terminalu.

OKTOBER

- V veljavo je stopila nova kolektivna pogodba družbe Luka Koper, d.d.
- V pristanišču je potekala obsežna vaja Oktober 2008 s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter terorističnimi dejavnimi.
- Za občane in druge smo pripravili Dan odprtih vrat.
- Družba Adria Transport, d.o.o., je uvedla nov direktni kontejnerski vlak na relaciji Luka Koper - Cargo Center Graz.
- Že četrtrič zapored smo organizirali mednarodno konferenco o upravljanju pristanišč in logistiki.

NOVEMBER

- Prvič smo se kot polnopravni član udeležili skupščine Združenja evropskih morskih pristanišč (ESPO), ki povezuje upravljavce pristanišč držav članic EU.

- Luka Koper, d.d., je postala članica EcoPorts Foundation, ki na svetovni ravni združuje okoljsko ozaveščena pristanišča.
- Predstavili smo se na sejmu Trans Middle East v Dubaju in obeležili 25-letnico stalnega predstavništva v Avstriji.
- Hčerinska družba TOC, d.o.o., je na tekmovanju Okoljske nagrade 2008 prejela nagrado za najboljši okoljski postopek v letu 2008.

DECEMBER

- Kolektivno pogodbo smo podpisali tudi v družbi Luka Koper INPO, d.o.o.
- Slavnostno smo obeležili 50-letnico prihoda prve ladje v koprsko pristanišče.
- Obiskal nas je novi minister za promet Patrick Vlačič.
- Luka Koper, d.d., je prodala preostalih 8.857 delnic Banke Koper, d.d., t.j. 1,67 odstotka vseh delnic, družbi Intesa Sanpaolo S.p.A.
- Marjan Bezjak je zaradi izvolitve v državni zbor odstopil z mesta člana nadzornega sveta Luke Koper, d.d.

POMEMBNEJŠI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

JANUAR

- Za namestnico predsednika nadzornega sveta je bila na seji nadzornega sveta 30. januarja 2009 imenovana Olga Franca. Pred tem je to funkcijo opravljal Marjan Bezjak, ki je 23. decembra 2008 odstopil zaradi izvolitve v državni zbor.

FEBRUAR

- 13. februarja 2008 smo na zaključnem podaljšanem prvem pomolu privezali prvo ladjo, ki je razložila in naložila skupno 2.252 kontejnerskih enot.

MAREC

- Na 15. seji skupščine družbe Luka Koper, d.d., dne 20. marca 2009, so delničarji za preveritev poslov družbe, kot so bili naštet v sklicu skupščine, imenovali posebnega revizorja, revizijsko hišo PricewaterhouseCoopers iz Ljubljane.
- 30. marca 2009 sta z mesta člana Nadzornega sveta Luke Koper, d.d., odstopila Orjano Ban in Boris Bradač, oba predstavnika delavcev.

APRIL

- Svet delavcev je 8. aprila 2009 za predstavnika zaposlenih v

Nadzornem svetu Luke Koper, d.d., izvolil Mladena Jovičiča in Stojana Čeparja.

O drugih pomembnejših dogodkih po koncu poslovnega leta pišemo v poglavju Dogodki po datumu bilance stanja v Računovodskem poročilu Luke Koper, d.d., in v Konsolidiranem računovodskem poročilu. Delničarje in širšo javnost redno obveščamo o vseh ključnih poslovnih dogodkih prek borznega sistema obveščanja <http://seonet.ljse.si> in na spletni strani družbe www.luka-kp.si.

ZNAČILNOSTI GOSPODARSKEGA OKOLJA

EKONOMSKO OKOLJE IN RAZMERE V PANOGI KOT IZZIV

Občuten vpliv finančne krize na gospodarstvo se je zlasti konec leta pokazal tudi v sektorju ladijskega prometa in logistike nasploh. Za uspešnost v takšnih razmerah je za nas ključna krepitev konkurenčnosti z vlaganji v infrastrukturo in razvoj, ki pomembno označujejo naš sedanji razvojni trenutek.

Pomorski transport kljub zaostrenim razmeram ostaja hrbtenica svetovnega pretoka blaga in posledično globalizacije. Po morskih plovnih poteh potuje 80 odstotkov tovorov v svetovni trgovini in 40 odstotkov tovorov znotraj Evrope (vir Združeni narodi, Povzetek za pomorski transport za leto 2008). Globalizacija trgovine in demografski razvoj vplivata tudi na večanje mednarodnega železniškega transporta.

Današnji izzivi prinašajo pomembne možnosti za rast in večjo učinkovitost Skupine Luka Koper kot pristaniškega in logističnega sistema.

»Po morskih plovnih poteh potuje 80 odstotkov tovorov v svetovni trgovini in 40 odstotkov tovorov znotraj Evrope.«

Kljub krizi vse več kontejnerjev
Kontejnerizacija se v Sredozemlju in na Jadranu kljub krepitvi krize nadaljuje, vendar nekoliko manj intenzivno kot v preteklih letih. Zato lahko pričakujemo zaostritev konkurence med pristanišči. Kakovostna infrastruktura, ki jo vzpostavljamo, in visoka raven storitev bosta v takšnih razmerah pomembna konkurenčna prednost. S podaljšanjem prvega pomola, kjer bodo v letu 2009 že lahko pristajale tudi največje kontejnerske ladje, si bomo zagotovili prvenstvo med pristanišči v severnem Jadranu. V minulem letu smo se osredotočili k cilju, postati vodilni pristaniški in logistični sistem za države srednje in vzhodne Evrope. Zato smo v tej

strateški smeri vzpostavljali in razvijali kopenske terminale v Sežani, v Beltincih in Aradu v Romuniji, ki ležijo na najpomembnejših evropskih koridorjih oziroma na njihovih stičiščih. Dejstvo, da smo prvi na teh strateških legah, povečuje možnosti za preusmerjanje blagovnih tokov v koprsko pristanišče. Lastna mreža kopenskih terminalov, ki so del strategije družbe, podpira pa jih tudi država, je lahko v obdobju recesije velika prednost pred konkurenco.

Trajnostna mobilnost - eden ključnih trendov v svetu

Trajnostna mobilnost zagotavlja dolgoročno vzdržnost razvoja transporta in logistike. Za njeno uveljavitev so bistveni tehnološki razvoj in napredni logistični koncepti, ki z združevanjem ladijskega prometa s prometom po celini, zlasti železniškim, najbolj

povečujejo učinkovitost celotne prevozne verige. Tudi politika EU postavlja v ospredje preusmeritev večine prometa s cest na železnice in z železnic na morje. Kot družbeno odgovorno podjetje določamo svoj razvoj skladno z omenjenimi težnjami. Za povečanje učinkovitosti logistične poti med koprskim pristaniščem in njegovim zaledjem ter za hitrejši odvoz tovara iz pristanišča smo ustanovili podjetje, ki je postalo prvi zasebni železniški operater v

Sloveniji. Aktivno si prizadevamo tudi za gradnjo nove železniške povezave z notranjostjo države.

Okoljski vidik in inovativnost pogojujeta razvoj

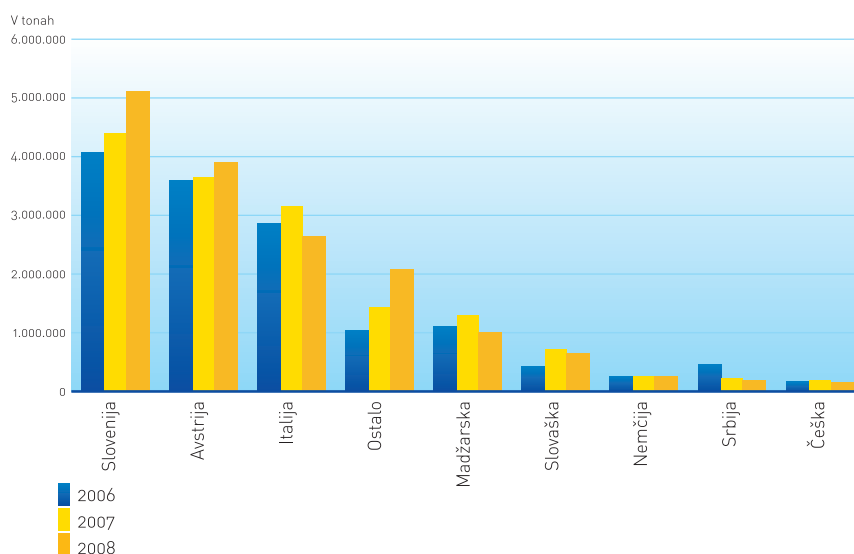
Soodvisnost med razvojem pristanišča in okoljem je danes samoumevna. Še več, za pristanišče je lahko potencial razvoja ali pa njegova omejitev. Pristanišča morajo biti zato na področju trajnostnega razvoja proaktivna in v svojo strategijo razvoja vključevati v prvi vrsti okoljski vidik. V Skupini Luka Koper uresničujemo svojo družbeno odgovornost med drugim tudi prek cilja postati »zeleno« pristanišče. Korak do tega je tudi lanska ustanovitev podjetij v okviru projekta Ekopark, kar podrobneje predstavljamo v poglavju Skupina Luka Koper in njene dejavnosti in v Poročilu o trajnostnem razvoju. Konkurenčnost pristanišč in njihova sposobnost odgovoriti na izzive na področjih okolja, energije, varnosti in človeških dejavnikov je v veliki meri odvisna od prizadevanj na področjih raziskav in inovacij. Inovativne tehnologije privabljajo investicije gospodarskih podjetij in sredstva za raziskovalne projekte iz evropskih in domačih virov. Naše najnovejše ekološke projekte razvijamo v okviru Tehnološko okoljskega centra, ki smo ga ustanovili v ta namen.

»Kot družbeno odgovorno podjetje določamo svoj razvoj skladno s težnjami trajnostne mobilnosti.«

POLOŽAJ NA TRGIH IN PRILOŽNOSTI

MOČNEJŠI NA NAJPOMEMBNEJŠIH TRGIH

Na obeh naših največjih trgih, slovenskem in avstrijskem, smo dosegli znatno rast pretovora. Napore usmerjamo v ohranitev položaja na ključnih trgih, hkrati pa izkoriščamo nove priložnosti. Med drugim bomo odprli predstavništvo v Italiji in še naprej vlagali v prepoznavnost našega pristanišča na ostalih evropskih in prekomorskih trgih, zlasti na Daljnem vzhodu.

Rast obsega pretovora po trgih

Slovenija ostaja največji trg

Domači trg je s tretjinskim deležem pretovora naš največji trg in je lani dosegel najvišjo stopnjo rasti. Na njem prevladujejo kontejnerji ter sipki in razsuti tovari.

Z učinkovitim logističnim omrežjem kopenskih terminalov, ki ga vzpostavljamo v Sloveniji, nameravamo izkoristiti strateško lego naše države in pomembne blagovne tokove med vzhodno, zahodno in južno Evropo. Evropski distribucijski center v Sežani že opravlja svoje poslanstvo, ko pa bo zgrajen v celoti, bo najmodernejši in največji tovrstni center v regiji. Tako kot center v Sežani bo tudi beltinški kopenski terminal Panonija povezan s petim evropskim koridorjem, po katerem se pretakajo vse bolj intenzivni blagovni tokovi med vzhodno in zahodno Evropo.

V letu 2009 bomo za slovenski trg pretovorili 29 odstotkov celotnega ladijskega pretovora.

Avstrija prva pri blagu v tranzitu

Avstrijski trg je največji trg za blago, ki potuje v tranzitu skozi koprsko pristanišče. Najpomembnejši delež v strukturi pretovora predstavlja uvoz surovin (železova ruda, premog) za avstrijske železarne. Prek naše pristanišča avstrijska podjetja izvažajo generalne toware, kot so les, papir, celuloza in jekleni izdelki. V drugi polovici leta 2008 je železniški operater, družba Adria Transport, d.o.o., vzpostavil železniško povezavo s kontejnerskimi blok vlaki med koprskim pristaniščem in distribucijskim centrom v Grazu. S tem se odpirajo nove možnosti povečanja in izboljšanja kontejnerskega prometa med državama in rasti 10-odstotnega deleža, ki ga imamo v pretovoru kontejnerjev na avstrijskem trgu. Omenjena družba prevaža tudi letalsko gorivo iz našega pristanišča do dunajskega letališča, zato se je količina pretovora tekočih tovarov za avstrijsko tržišče v lanskem letu

bistveno povečala.

V letu 2009 načrtujemo **povečanje skupne količine pretovora** za avstrijski trg, predvsem na račun tekočih tovarov.

Italija med najpomembnejšimi trgi

Italija sodi med naše najpomembnejše trge. Kljub močni konkurenci italijanskih pristanišč na terminalu za razsute toware pretovarjamo premog, namenjen termoelektrarnam na vzhodni obali Italije. Globina morja v koprskem pristanišču namreč omogoča pristajanje tudi največjih ladij za prevoz razsutih tovarov.

Med Italijo in vzhodnoevropskimi državami, predvsem Romunijo, potekajo močni blagovni tokovi, v katere se prizadevamo vključiti s svojo ponudbo. Priložnost vidimo predvsem v izvajanju kombiniranega transporta v sodelovanju z železniškim operaterjem Adria Transport, d.o.o., prek terminala v Sežani in novoustavljene terminala v Aradu.

V letu 2009 bomo prek **novoustavljene predstavništva** v Italiji pospešili trženjske aktivnosti in poiskali nove priložnosti za rast.

Madžarska na vrhu v pretovoru kontejnerjev

Pri pretovoru kontejnerjev je najpomembnejši tuji trg, na katerem **imamo blizu 40-odstotni delež**. Madžarski trg je tudi sicer eden pomembnejših; poleg kontejnerjev so glavni tovari še žita, soja in avtomobili.

Madžarska je v drugem polletju že močno občutila vpliv svetovne finančne krize. Avtomobilska in elektronska industrija sta izrazito zmanjšali svojo proizvodnjo zaradi prevelikih zalog

izdelkov, kar je posledično vplivalo na blagovne tokove.

Z državo imamo zelo dobro prometno povezavo, uvedba novih blok vlakov je dodatno izboljšala pretok blaga, nov avtocestni krak v Prekmurju pa je povečal pretočnost cestnega tovarnega prometa.

Predvidevanja za 2009 postavljajo pred nas številne izzive. Nov distribucijski center, ki ga bomo vzpostavili v Beltincih, zaradi bližine madžarske meje odpira znatne možnosti za povečanje blagovnih tokov in za bolj učinkovito oskrbo naših strank na tem trgu.

Slovaška - vstopna točka za avtomobilsko industrijo

Pretovor za Slovaško pomeni **okoli 4 odstotke** našega skupnega ladijskega pretovora. Največji delež je predstavljal pretovor jeklenih izdelkov, ki pa je bil zaradi nekonkurenčnosti železniškega prevoza prek Slovenije preusmerjen na reško pristanišče. Koprsko pristanišče je vstopna točka za surovine in polizdelke za slovaško avtomobilsko industrijo, eno največjih na svetovni ravni. Hkrati je izstopna točka za nove avtomobile, namenjene trgov središjskih držav. S tem je v veliki meri povezana dosednja rast pretovora za ta trg. Avtomobilska industrija spada med tiste, ki jih je globalna finančna kriza najbolj prizadela, zato lahko v letu 2009 pričakujemo padec pretovora za slovaško tržišče.

Nemčija: povečano povpraševanje

Nemški trg **ustvari blizu 2 odstotka** skupnega ladijskega pretovora. Največji delež pri tem zavzemajo avtomobili, sledijo pa kontejnerji in generalni tovari. V letu 2008 smo zabeležili povečano povpraševanje za pretovor sipkih in razsutih tovorov. Med Koprsko in Münchnom tedensko

vozijo trije kontejnerski blok vlaki v obe smeri. Za nemški trg je značilno, da stranke povprašujejo po celovitih transportnih rešitvah, ki vključujejo vse člene v transportno – logistični verigi.

V letu 2009 bodo naše aktivnosti usmerjene predvsem v ohranitev obstoječih poslov in v izboljšanje prepoznavnosti južnoevropske transportne poti.

Češka, majhen, a pomemben trg

Češki trg predstavlja **1-odstotni delež** v ladijskem pretovoru. Najpomembnejše blagovne skupine ostajajo kontejnerji, jekleni izdelki in avtomobili.

V letu 2009 pričakujemo zaradi stanja v svetovni avtomobilski industriji padec pretovora avtomobilov, ki ga nameravamo delno omiliti s spremembo strukture blagovnih znamk znotraj blagovne skupine avtomobilov.

Romunija in Bolgarija strateško pomembni

Trga sta strateškega pomena za Slovenijo in Skupino Luka Koper, ker **po njunem ozemlju potekajo panevropski transportni koridorji**. Na obeh trgih delujemo tudi prek skupnega predstavništva v Bolgariji, ki skrbi za spodbujanje in usmerjanje večjih količin pretovora prek tega dela jugovzhodne Evrope. Poleg povečanja blagovnih tokov, so zelo pomemben potencial naložbe v vzpostavitev in upravljanje infrastrukturnih objektov. Sem sodi distribucijski center in kontejnerski

»Z učinkovitim omrežjem kopenskih terminalov nameravamo izkoristiti strateško lego naše države in pomembne blagovne tokove vzhodno, zahodno in južno Evropo.«

terminal v romunskem Aradu, katerega odprtje in začetek delovanja načrtujemo v prvi polovici leta 2009.

Daljni vzhod, najpomembnejši prekomorski trg

Daljni vzhod je eden naših pomembnejših prekomorskih trgov. Na njem smo aktivni prek regijskega predstavništva v Maleziji. Poglavitni cilj naših trženjskih aktivnosti v tem delu sveta ostaja **večanje prepoznavnosti našega pristanišča** in celotne južnoevropske transportne poti iz držav Daljnega vzhoda do evropskih trgov, predvsem do naših zalednih trgov srednje- in vzhodnoevropskih držav.

Zmanjšanje gospodarske rasti na Kitajskem, v Indiji in na drugih pomembnih trgih v regiji se bo v letu 2009 odrazilo tudi na pretovoru blaga v koprskem pristanišču.

ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE LUKA KOPER

OSREDOTOČENI NA USTVARJANJE KONKURENČNIH PREDNOSTI

Za nami je izjemno pomembno in uspešno leto, četudi smo zlasti konec leta že zaznavali vplive globalne krize. Prvič smo prešli mejo 16 milijonov ton pretovora, s 353.886 TEU smo dosegli nov rekord pretovora kontejnerjev, dodano vrednost na zaposlenega pa smo povečali za 10 odstotkov. K 12-odstotni rasti prihodkov so prispevale tudi obsežne investicije, ki so podlaga naše prihodnje konkurenčnosti.

R 11

Naložba v tri rezervoarje za kerozin zagotavlja dolgoročno sodelovanje s partnerjem, ki oskrbuje vsa večja letališča v zaledju. Vsak sprejme po 20.000 m³ goriva. Do leta 2010 bomo zgradili še tri podobne rezervoarje, ki izpolnjujejo najvišje varnostne zahteve in standarde.

Rast pretovora, povečanje prihodkov in zagon strateških razvojnih investicij v pristaniško infrastrukturo in v zaledne terminale so med ključnimi rezultati preteklega leta, ki ga ocenjujemo kot uspešno.

Napovedi za leto 2009 so izjemno nepredvidljive, saj je pristanišče le člen v tesno povezani logistični verigi. Na področju pristaniških dejavnosti opazujemo prilagajanje napovedi naših poslovnih partnerjev, tudi v smeri zmanjševanja določenih blagovnih tokov.

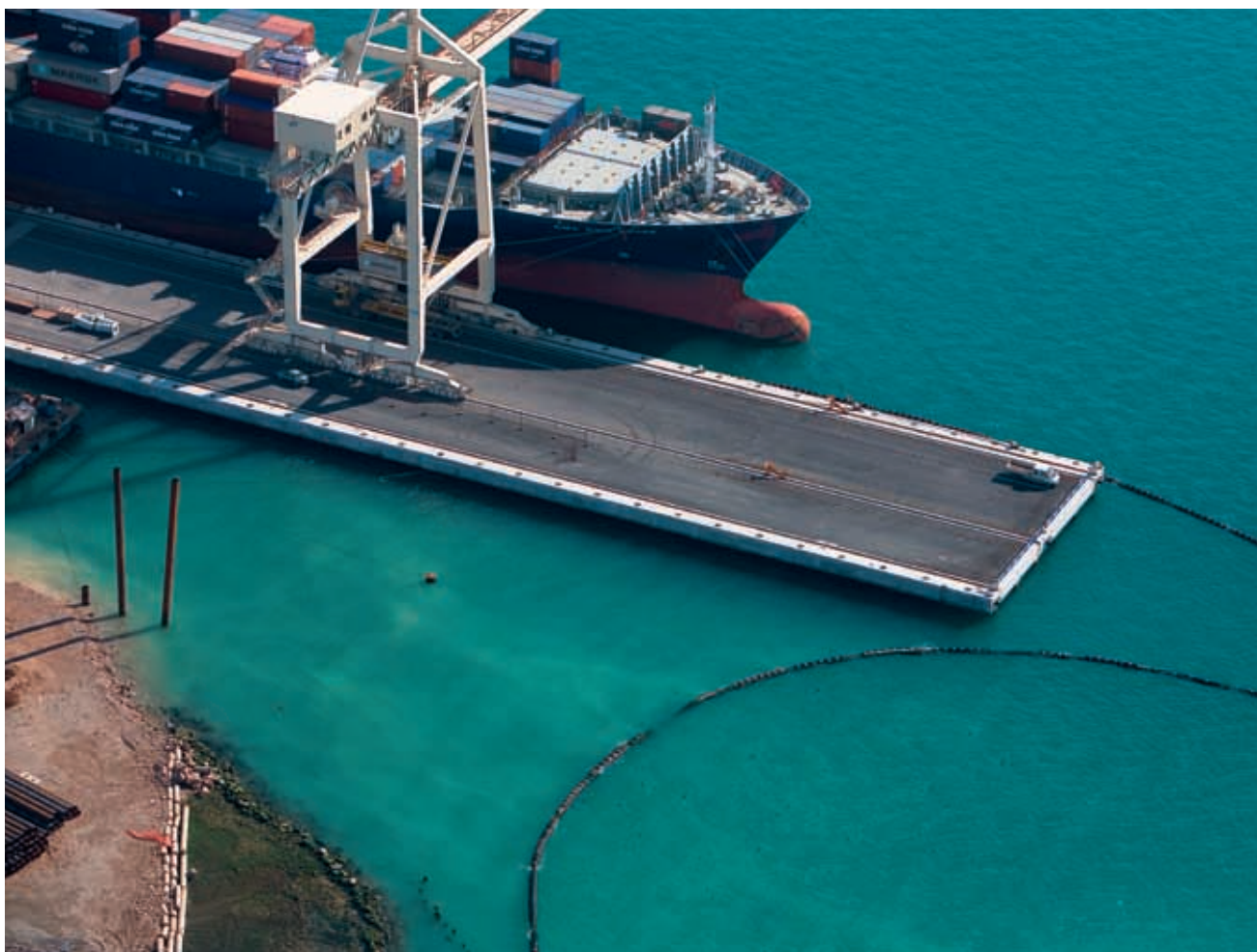
Zaradi spremenjenih in izredno negotovih gospodarskih razmer, ko sta že po naravi izredno pomembni

»Rast pretovora, povečanje prihodkov in zagon strateških razvojnih investicij v pristaniško infrastrukturo in v zaledne terminale so med ključnimi.«

kategoriji likvidnost in solventnost podjetja še bolj izpostavljeni, **prikazujemo analizo poslovanja Skupine Luka Koper skozi analizo denarnih tokov.** Spremljanje in obvladovanje denarnega toka postaja v sedanjih gospodarskih razmerah celo pomembnejše od spremljanja dobička, saj pomaga učinkovito upravljati prilive in odlive.

Analiza denarnih tokov Skupine Luka Koper je prikazana prek analiz:

- denarnega toka iz poslovne dejavnosti,
- denarnega toka iz naložbenja in
- denarnega toka iz financiranja.

DENARNI TOKOVI IZ POSLOVNE DEJAVNOSTI

Denarni tok v obdobju 2006 – 2008 (v evrih)

	2006	2007	2008
Prebitek prejemkov pri poslovanju	37.419.172	55.940.108	34.867.749
Prebitek izdatkov pri naložbenju	-32.375.779	-68.010.311	-156.849.659
Prebitek prejemkov (izdatkov) pri financiranju	-10.568.317	13.461.565	127.886.237
Denarni izid v obdobju	-5.524.924	1.391.362	5.904.327

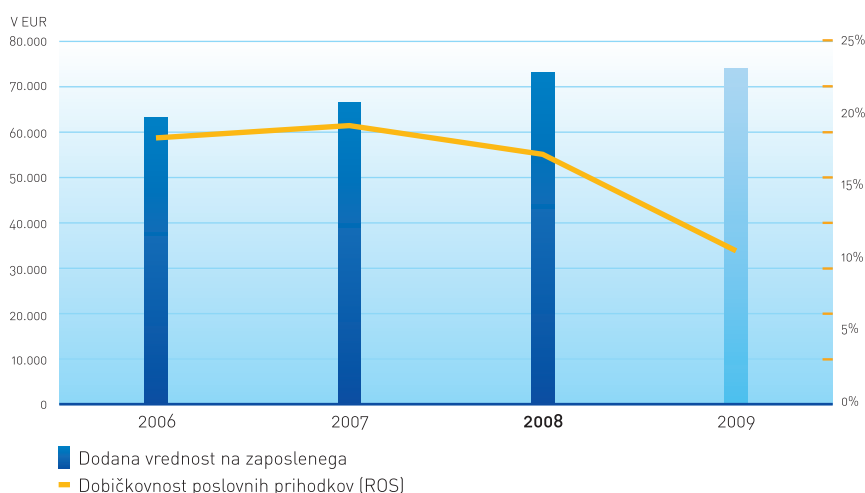
S poslovno dejavnostjo je Skupina Luka Koper ustvarila 34,9 milijona evrov denarnega toka. Ta je v primerjavi z letom 2007 bistveno nižji, vendar ostaja na ravni preteklih let. Visok denarni tok v letu 2007 je posledica spremembe finančne politike matične družbe, ko so se proti koncu leta zaradi podaljšanja plačilnih rokov povečale obveznosti do dobaviteljev. Šlo je za enkratni porast obveznosti do dobaviteljev, ki pa na denarni tok v naslednjih letih nima vpliva.

Zaradi obsežnosti investicij so denarni tokovi pri naložbenju pomembno presegli ustvarjen denarni tok iz osnovne dejavnosti. Za investicije je Skupina Luka Koper pridobila dodatne vire, ki se kažejo kot prebitek prejemkov pri financiranju. Tako smo za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva namenili 147 milijonov evrov, dodatnih 38 milijonov evrov pa za pridobitev finančnih naložb.

»S poslovno dejavnostjo je Skupina Luka Koper ustvarila 34,9 milijona evrov denarnega toka.«

USPEŠNOST POSLOVANJA SKUPINE LUKA KOPER

V Skupini Luka Koper smo leto zaključili z **12-odstotno rastjo poslovnih prihodkov**, ki smo jo dosegli

Dodana vrednost na zaposlenega in dobičkovnost poslovnih prihodkov (ROS)

s povečanjem pretovora za 4 odstotke. Kljub napovedim o recesiji na svetovnih trgih smo povečali število zaposlenih za 4 odstotke in med drugim skrbeli za socialno stabilnost v regiji. Zaupanje zaposlenih v naše poslovanje se kaže v povečanju dodane vrednosti na zaposlenega za 10 odstotkov.

K rasti so prispevale **smele strateške razvojne odločitve** za širitev zmogljivosti v matičnem pristanišču in v dislociranih terminalih.

Poslovni prihodki matične družbe predstavljajo 89 odstotkov vseh poslovnih prihodkov Skupine Luka Koper, zato je v njej vpliv poslovanja matične družbe zelo izrazit. Z analizo poslovanja Skupine Luka Koper hkrati predstavljamo tudi delovanje matične družbe.

Načrtovana nižja dobičkovnost poslovnih prihodkov (ROS) v letu 2009 bo odraz **spremenjene strukture stroškov poslovanja v letu 2009**, ki bodo porasli zaradi sprejetja nove Podjetniške kolektivne pogodbe in povišanja amortizacije zaradi cikla investicijske politike. Slednja je poglavitni razlog tudi za lansko nižjo dobičkovnost poslovnih prihodkov.

»V Skupini Luka Koper smo leto zaključili z 12-odstotno rastjo poslovnih prihodkov, ki smo jo dosegli s povečanjem pretovora za 4 odstotke.«

Izkaz pomembnejših kategorij poslovnega izida Skupine Luka Koper (v evrih)

Pomembnejši kazalniki	2006	2007	2008	Načrt 2009
Poslovni prihodki	105.688.276	122.221.810	137.228.249	131.065.000
Stroški poslovanja	86.288.430	98.827.040	113.624.198	117.263.000
EBITDA	33.803.701	40.029.333	42.676.582	37.447.000
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	19.399.846	23.394.770	23.604.051	13.802.000
Dodana vrednost na zaposlenega	63.301	66.370	73.291	74.279

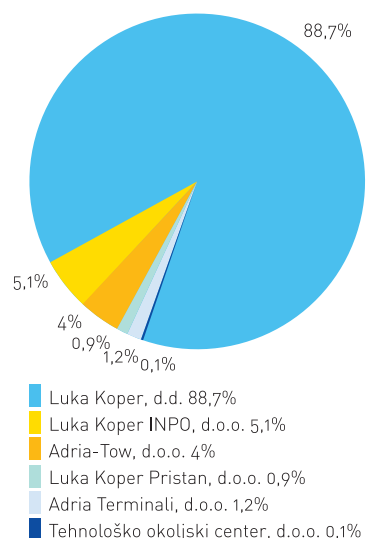
POSLOVNI PRIHODKI

V zadnjih treh letih so poslovni prihodki Skupine Luka Koper naraščali v povprečju 14-odstotkov letno. Rast v minulem letu je dosegla 12 odstotkov, kar je glede na zaostrovanje gospodarskih razmer zelo dober rezultat. Od 137 milijonov evrov poslovnih prihodkov smo 71 odstotkov ustvarili na tujih trgih. Pretežni del prihodkov (93 odstotkov) je v evrih, preostalih 7 odstotkov pa v ameriških dolarjih, kar je ugodno tudi s stališča valutnega tveganja. O izpostavljenosti in obvladovanju tega tveganja pišemo v Pojasnilu št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu. Na povečanje prihodkov je vplival

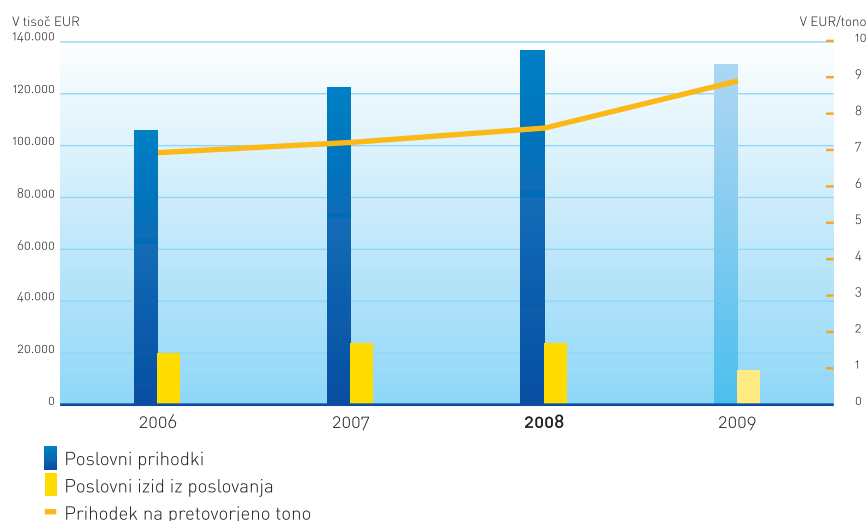
predvsem porast osnovne dejavnosti pretovora. Kljub naraščajoči svetovni finančni krizi smo povečali rast strateških blagovnih skupin kontejnerjev in avtomobilov. Pretovorili smo več kot 350.000 kontejnerjev in več kot 560.000 avtomobilov, kar je največ doslej. Rekord beležimo tudi pri sadju in zelenjavi, kjer smo z novimi zmogljivostmi pretovor dvakratno povečali na 91.000 ton blaga.

V dejavnosti vleke ladij, ki predstavlja 4 odstotke prihodkov Skupine Luka Koper, je večji pretovor deloma botroval tudi 6-odstotnemu povečanju števila vlekov. V pristanišče je vplulo 2.227 ladij, na vsako pa smo v

povprečju opravili več kot dve vleki. Delež logističnih storitev zalednih terminalov in hotelskih storitev zaenkrat znaša 2,1 odstotka vseh prihodkov. Počasi, a vztrajno raste, saj je v predhodnem letu dosegel le 1,3 odstotka. V dejavnosti hotelskih storitev smo ustvarili 40 odstotkov več prihodkov, z odprtjem nove restavracije pa posegli v segment restavracij višje kakovosti. Prihodki zalednega terminala v Sežani so višji za 120 odstotkov, kar kaže na spodbudno rast tega terminala, ki deluje od leta 2007, polno zasedenost njegovih zmogljivosti pa pričakujemo v prihodnjih letih. Prihodki invalidskega podjetja pome-

Struktura poslovnih prihodkov Skupine Luka Koper po posameznih družbah v letu 2008

Rast prihodkov na pretovorjeno tono blaga

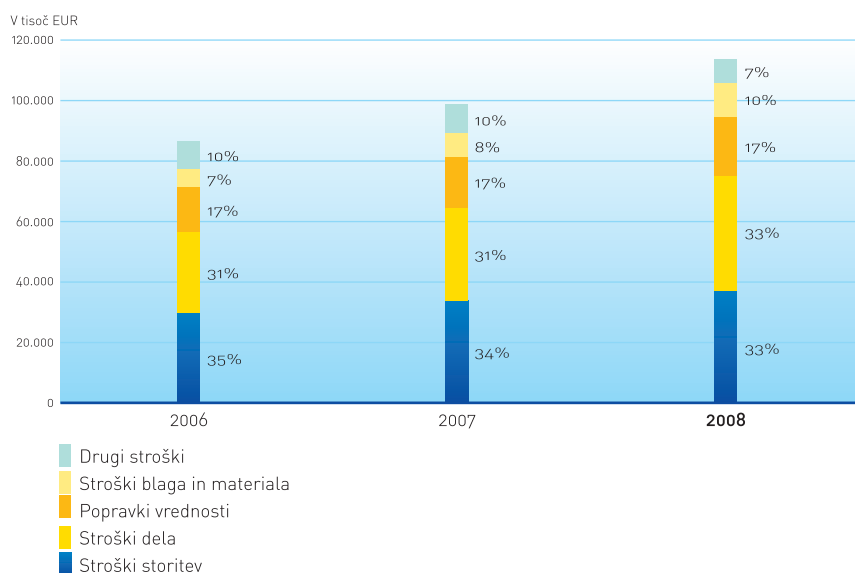
nijo 5 odstotkov celotnih prihodkov Skupine Luka Koper in so 36 odstotkov višji kot v letu prej. V podjetju so zaposleni večinoma ljudje s telesnimi omejitvami, ki kljub temu dosegajo zavidanja vredne rezultate. Na poslovne prihodke so vplivali tudi drugi poslovni prihodki v višini 3,9 milijona evrov, doseženi s prodajo nekaterih osnovnih sredstev in s predčasnim iztovarjanjem ali nato-varjanjem ladij. S stalnim in sistematičnim izboljševanjem strukture pretovora v prid tovorom z višjo dodano vrednostjo dosegamo dobre rezultate kljub vse ostrejšim razmeram na trgu preto-vornih storitev.

»V zadnjih treh letih so poslovni prihodki Skupine Luka Koper naraščali v povprečju 14 odstotkov letno.«

STROŠKI POSLOVANJA

Povečevanje pretovora, zadovoljstvo zaposlenih zaradi sprejetja nove podjetniške kolektivne pogodbe in urejene razmere z državo s sprejeto koncesijsko pogodbo so zanesljivo izhodišče za večanje zaupanja v naše prihodnje poslovanje, obenem pa zaznamujejo lanskoletno gibanje stroškov poslovanja.

Naraščanje obsega pretovora pomeni tudi večanje obsega dodatnih aktivnosti. S tem pa rastejo tudi stroški poslovanja, ki so v primerjavi z letom prej višji za 15 odstotkov in znašajo 113,6 milijona evrov. Med spremenljivimi stroški so najbolj zrasli stroški izvajalcev pristaniških storitev, povečanje pa ugotavljamo tudi pri nekaterih stalnih stroških, kot so amortizacija in stroški dela.

Struktura stroškov poslovanja

Stroški poslovanja Luke Koper, d.d., pojasnjujejo več kot 90 odstotkov vseh stroškov poslovanja Skupine Luke Koper.

»Blizu dve tretjini stroškov storitev predstavljajo stroški izvajalcev pristaniških storitev, stroški transportnih storitev in stroški storitev vzdrževanja.«

Stroški materiala

Na njihovo 26-odstotno povečanje je vplivala predvsem **rast obsega pretovora in cen energentov**. Najbolj so k porastu prispevali **stroški energije**, zlasti stroški porabe pogonskega goriva, ki so se povečali za 31 odstotkov. Slednji so odraz razmer na trgu in večje porabe pogonskega goriva zaradi večjega števila opr-

avljenih manipulacij, povezanih z rastjo fizičnega pretovora, notranjega transporta in večjega števila vlek ladij. Stroški električne energije so višji za 13 odstotkov.

Dodatno o tem pišemo v Pojasnilu št. 2 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

Stroški storitev

Blizu dve tretjini teh stroškov predstavljajo **stroški izvajalcev pristaniških storitev, stroški transportnih storitev in stroški storitev vzdrževanja**. Stroški storitev so večji za 10 odstotkov in znašajo 37 milijonov evrov. Povečali so se zlasti stroški izvajalcev pristaniških storitev, ki so višji za 27 odstotkov. Nanje vpliva-jo, poleg rasti ladijskega prometa tudi povečevanje obsega dodatnih storitev na blagu, notranji transport blaga do oddaljenih skladiščnih mest zaradi zasedenosti skladiščnih kapacitet okoli terminalov in večje število premikov enot blaga na posameznih terminalih.

Za 2 odstotka smo znižali **stroške**

»Z upoštevanjem davka od dobička in odloženih davkov je čisti dobiček Skupine Luka Koper 17,2 milijona evrov.«

vzdrževanja, ki predstavljajo 8,6 milijona evrov ali 6 odstotkov poslovnih prihodkov. **Stroške transportnih storitev**, ki nihajo glede na obseg pretovora sadja in zelenjave ter premoga, smo zaradi zmanjšanja naše vloge v logistiki prevoza premoga zmanjšali za 49 odstotkov. Za posodobitve in vzdrževanje celotnega **informacijskega sistema** Skupine Luka Koper smo namenili 3,3 milijona evrov, kar predstavlja 2,3 odstotka poslovnih prihodkov. Nova **obveznost plačila koncesijske dajatve** bo zamenjala dosedanje najemnino za obale in bo 3,5-krat višja od dosedanjega zneska iz najemne pogodbe.

Stroški dela

Lani je **nova kolektivna pogodba** nadomestila enajst let staro pogodbo in izboljšala vrednotenje težjih pogojev dela, potrebna pa je bila tudi zaradi nove zakonodaje. Pridobitve za zaposlene so se prenesle tudi v strošek dela. Ta predstavlja **33 odstotkov celotnih stroškov**, to je 38 milijonov evrov, in se je glede na predhodno leto povečal za 23 odstotkov. Stroški dela skupaj s stroški izvajalcev pristaniških storitev pomenijo 47 odstotkov vseh stroškov Skupine Luka Koper. Povezani so z obvladovanjem kadrovskega tveganja, o katerem poročamo v poglavju Upravljanje tveganj. Na rast je vplivalo tudi 4 odstotke večje število zaposlenih.

Podatke o zaposlenih prikazujemo v poglavju Trajnostni razvoj.

Odpisi vrednosti

Povečana amortizacija v znesku 19 milijonov evrov pomeni 15-odstotno povečanje in je odraz intenzivnih vlaganj v preteklih dveh letih. Amortizacija predstavlja 10 odstotkov vseh investicij Skupine Luka Koper v letu 2008.

VPLIV KLJUČNIH POSTAVK OBRTNEGA KAPITALA NA DENARNE TOKOVE PRI POSLOVANJU

Vpliv spremembe v obratnem kapitalu Skupine Luka Koper na operativni denarni tok je bil negativen v višini 7,6 milijona evrov. Uspešno upravljanje terjatev do kupcev je bilo več kot nevtralizirano z zmanjšanjem obveznosti do dobaviteljev. Razlog gre iskati predvsem v visokem enkratnem porastu obveznosti do dobaviteljev v letu 2007 zaradi spremenjene finančne politike matične družbe, ki se je odrazila v podaljšanih plačilnih rokih.

[Več o obvladovanju kreditnega tveganja pišemo v Pojasnilu št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.](#)

Učinkovito upravljanje terjatev do kupcev se odraža v njihovem zmanjšanju za 17 odstotkov glede na leto 2007. Zaradi prikazanih terjatev iz davka od dobička je skupen vpliv upravljanja terjatev na denarni tok nižji, znaša pa 2,8 milijona evrov. Stanje obveznosti do dobaviteljev se je znižalo za 21 odstotkov in je negativno vplivalo na denarni tok skupine v višini 8,1 milijona evrov.

FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI TER IZID OBDOBJA

Med **finančnimi odhodki** prevladujejo odhodki za obresti od najetih posojil v znesku 7 milijonov evrov in odhodki zaradi slabitev nekaterih dolgoročnih finančnih naložb v znesku 9,3 milijona evrov.

[Več o slabitvah pišemo v Pojasnilu št. 16 v Konsolidiranem računovodskem poročilu in v Pojasnilu št. 17 v Računovodskem poročilu Luke Koper, d.d.](#)

Finančne prihodke v višini 9,7 milijona evrov sestavljajo prihodki od deležev v družbah (7,3 milijona evrov) in prihodki od obresti v višini 1,5 milijona evrov. **Izguba iz financiranja** je znašala 7,2 milijona evrov. Skupina Luka Koper je ustvarila **23,6 milijona evrov dobička iz poslovanja**, kar je odstotek boljše kot v letu 2007. Z upoštevanjem dejavnosti financiranja smo dosegli 16,4 milijona evrov celotnega dobička, kar je za 51 odstotkov manj kot v letu 2007.

Z upoštevanjem davka od dobička in odloženih davkov je **čisti dobiček** Skupine Luka Koper znašal 17,2 milijona evrov. Od tega pripada manjšinskim lastnikom 318.732 evrov.

Efektivna davčna stopnja za leto 2008 je 3,99-odstotna. Znižanje davčne osnove je v pretežni meri posledica davčnih ugodnosti za vlaganja v ekonomski coni in olajšav za vlaganja v raziskave ter razvoj.

[Več o obračunu davka od dobička pišemo v Pojasnilu št. 10 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.](#)

DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU

Skupina Luka Koper je za investicije namenila 185,4 milijona evrov. Vlaganja **v pristaniško dejavnost in v infrastrukturo**, s katerimi želimo povečati konkurenčne prednosti pristaniškega prostora ter posledično povečati pretovor, so znašala 147 milijonov evrov. Med večjimi projekti velja izpostaviti podaljšanje prvega pomola, prvo fazo skladišnega objekta za avtomobile in zgraditev rezervoarjev za letalsko gorivo. Poleg naložb v osnovno dejavnost je Skupina Luka Koper vlagala tudi **v vzpostavitev in razvoj sodobnih logističnih in distribucijskih središč** na strateško pomembnih lokacijah in trgih, za kar je namenila 32,3 milijona evrov. Med vrednostno najpomembnejšimi pridobitvami prednjači nakup 10-odstotnega deleža v slovaški družbi Trade Trans Invest, a.s. iz Bratislave. Postali smo solastniki v podjetju Railport Arad s.r.l., ki vzpostavlja kontejnerski terminal v romunskem Aradu, in v podjetju SC Trade Trans Terminal s.r.l., ki tam vzpostavlja distribucijski center.

[Več o izvedenih investicijah je zapisano v poglavju Naložbena politika.](#)

»Na razpolago smo imeli 48,6 milijona evrov lastnega denarnega toka za financiranje obsežne investicijske dejavnosti.«

Kratkoročne finančne naložbe v vrednosti 6,1 milijona evrov so v večji meri posledica odobritve dveh kratkoročnih posojil novoustanovljenima družbama Ecoporto Koper, d.o.o., in Adriasole, d.o.o., katerih ekološko dejavnost želimo pospešiti zaradi strateškega pomena okoljskih vprašanj na območju koprškega pristanišča.

[O ekološki dejavnosti Skupine Luka Koper obsežneje poročamo v Poročilu o trajnostnem razvoju.](#)

Rast Skupine Luka Koper, izražena v številnih investicijskih projektih, je zahtevala financiranje z lastnim operativnim denarnim tokom, pa tudi s povečevanjem obsega zadolžitve. Skupina Luka Koper je ustvarila 34,9 milijona evrov **operativnega denarnega toka** iz osnovne dejavnosti. Naložbenje prostih denarnih sredstev v preteklih letih je imelo pozitivne denarne učinke na denarni tok Skupine Luka Koper, in sicer v obliki **prejemkov pri naložbenju** v vrednosti 28,5 milijona evrov. Iz prejetih sredstev iz osnovne dejavnosti in naložbenja smo poravnali 14,8 milijona evrov obresti za prejete kredite in izplačane dividende. Na razpolago smo imeli **48,6 milijona evrov lastnega denarnega toka za financiranje obsežne investicijske dejavnosti**. Presežek izdatkov denarnih tokov pri naložbenju nad ustvarjenim denarnim tokom za 136,7 milijona evrov smo financirali z dodatnim zadolževanjem, ki se kaže kot prebitek prejemkov pri financiranju.

DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU

Celotna zadolženost Skupine Luka Koper se je povečala za 142,7 milijona evrov. Delež dolgoročnih bančnih posojil je znatno porasel, izključno na račun razvojnih investicij matične družbe. Po višini odobrenega posojila izstopa tuja banka, katere osnovna dejavnost je financiranje večjih infrastrukturnih objektov. Njen delež

dosega 45 odstotkov dolgoročnih bančnih virov v matični družbi. [Več o zadolženosti skupine pišemo v poglavju Finančno upravljanje.](#) V sedanjih razmerah na bančnem trgu in ob omejenem dostopu do dolgoročnih virov je Skupina Luka Koper povečala tudi obseg kratkoročne zadolžitve. Skladno s poslovnim

načrtom in dogovori s poslovnimi bankami matična družba namerava obnoviti vse kratkoročne obveznosti iz naslova bančnih posojil, kar v teh razmerah lahko zvišuje likvidnostno tveganje.

[Več o likvidnostnem tveganju pišemo v Pojasnilu št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.](#)

Prenovili smo zorišnico banan, uredili dve novi hlajeni skladišči v Kopru in Sežani ter pridobili nov prostor za distribucijo sadja in zelenjave. Z izboljševanjem pogojev za pretovor in distribucijo hitro pokvarljivega blaga smo za 3,5-krat povečali obseg pretovora.

TRŽENJE: BLAGOVNE SKUPINE IN TRGI

ŠE VEČ POUDARKA JUŽNI TRANSPORTNI POTI

Pretovorili smo več kontejnerjev, avtomobilov, sadja in tekočih tovorov, kjer so bili vidni učinki novih investicij. Nekoliko so upadli generalni tovari, pa tudi sipki in razsuti tovari. Recesija prinaša zmanjšanje pretovora, kar bomo obvladovali z agresivnejšim nastopom na evropskih in azijskih trgih in s predstavljanjem prednosti transportne poti prek našega pristanišča.

»S 16 milijoni ton ladijskega pretovora smo postavili nov mejnik v zgodovini našega pristanišča.«

TRŽENJSKA STRATEGIJA: K NOVI PRILožNOSTIM

Poleg storitev pretovora, skladiščenja in distribucije različnih skupin blaga ter dodatnih storitev na blagu po naročilu lastnika blaga, razširjamo in dopolnjujemo ponudbo Skupine Luka Koper s storitvami naših povezanih družb na področjih logistike in distribucije ter železnih prevozov. Iščemo nove priložnosti tudi s kapitalnim povezovanjem z drugimi podjetji, ki igrajo pomembno vlogo v transportni in logistični sferi na naših zalednih trgih.

Na evropskih trgih je gospodarska kriza zajela tudi logistično dejavnost, zato že čutimo upad prometa. Z mrežo svojih evropskih predstavništev v Nemčiji, Avstriji, na Češkem, Slovaškem, Madžarskem ter v Romuniji in Bolgariji bomo zato agresivnejše nastopali pri pridobivanju novih poslov. Svojo priložnost vidimo v tem, da strankam ponudimo južno transportno pot, ki vodi skozi naše pristanišče. Večjo prisotnost na evropskih trgih bomo zagotovili z našo udeležbo na sejmi, konferencah in pri ladjarjih. V letu 2009 se bomo tako udeležili sejma v Münchnu in Brnu, preko posameznih evropskih združenj pa bomo izvajali predstavitve.

Ker večina blaga prihaja z Daljnega vzhoda, se bomo prek našega predstavništva tudi na tem trgu bolj intenzivno predstavljali in tako večali prepoznavnost južne transportne poti. Ta ima zaradi krajših razdalj do

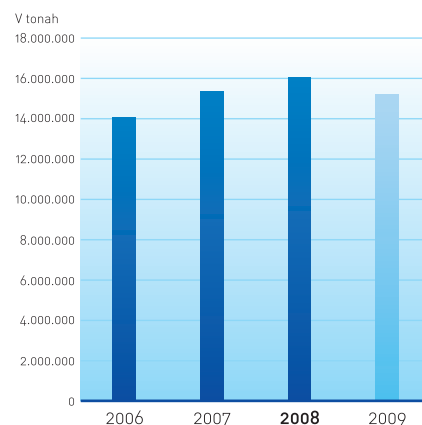
ciljnih trgov za blago iz tega dela Azije pomembne prednosti pred tradicionalno severno logistično potjo. To je v razmerah recesije še bolj pomembno, zato bomo promovirali ugodnejšo transportno pot prek koprškega pristanišča za trge srednje in vzhodne Evrope.

Ker se na trgu pojavlja povečano povpraševanje po distribuciji blaga, je Luka Koper, d.d., kot krovna družba, v svojo tržensko strategijo vključila podjetje Adria Terminali, d.o.o. Njegove storitve priporočamo našim strankam na kopenski prevoznici poti vzhod – zahod, a tudi na prekomorski povezavi za distribucijo blaga v severni in srednji Evropi.

»Napovedi so zaradi učinkov svetovne gospodarske krize manj optimistične. Pričakujemo 8-odstotni padec ladijskega pretovora v letu 2009.«

LADIJSKI PRETOVOR: NOVA REKORDNA RAST

Z rekordnimi 16 milijoni ton ladijskega pretovora smo postavili nov mejnik v zgodovini našega pristanišča. V primerjavi s preteklim letom je bil ladijski pretovor 4 odstotke večji. Nadaljevala se je rast pretovora strateških blagovnih skupin, kot so sadje in drugo hitro pokvarljivo blago, kontejnerji ter avtomobili, pa tudi večanje pretovora tekočih tovorov in lesa. Pri sipkih in generalnih tovorih je pretovor nekoliko upadel, pri razsutih tovorih pa je za spoznanje presegel raven predhodnega leta. Napovedi so zaradi učinkov svetovne gospodarske krize manj optimistične.

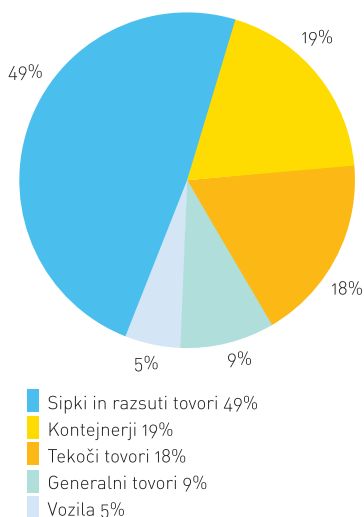
Gibanje obsega ladijskega pretovora

ne. V drugi polovici leta smo zaznali upad pretovora nekaterih vrst blaga, predvsem avtomobilov, generalnih tovorov in tudi že kontejnerjev. Pričakujemo 8-odstotni padec ladijskega pretovora v letu 2009.

»Povečan delež tekočih tovorov in kontejnerjev, zmanjšan delež sipkih in razsutih ter generalnih tovorov.«

STRUKTURA PRETOVORA PO TRGIH BREZ BISTVENIH SPREMENB

Razvrstitev posameznih trgov po deležih pretovora se ni spremenila. Slovenski trg je z 32-odstotnim deležem oziroma s 5,1 milijona pretovorjenimi tonami še naprej najpomembnejši. Sledijo Avstrija s 3,9 milijona ton pretovora, nato pa Italija, Madžarska in Slovaška. Rast pretovora je bila največja na slovenskem trgu, v Avstriji in Nemčiji. Za trge Češke, Italije, Srbije, Madžarske in Slovaške smo pretovorili manjše količine.

Struktura pretovora po blagovnih skupinah

Več o pretovoru po posameznih trgih in našem položaju na njih poročamo v poglavju Položaj na trgih in priložnosti.

STRUKTURA PRETOVORA PO BLAGOVNIH SKUPINAH NEKOLIKO DRUGAČNA

Struktura pretovora blaga, ki ga razvrščamo v pet glavnih blagovnih skupin po kriteriju podobnega načina transporta in pretovora, se je nekoliko spremenila. Povečal se je delež tekočih tovarov in kontejnerjev, zmanjšal pa delež sipkih in razsutih ter generalnih tovarov. Delež vozil je ostal nespremenjen.

V letu 2009 pričakujemo zmanjšanje deleža tekočih tovarov in generalnih tovarov ter povečanje sipkih in razsutih tovarov ter kontejnerjev. Delež avtomobilov naj bi ostal na lanskem ravni.

Kontejnerji

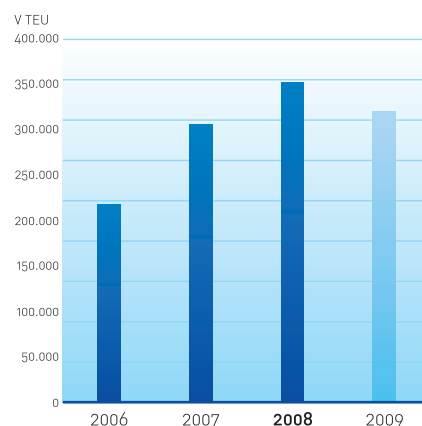
Z rekordnim pretovorom 353.880 kontejnerskih enot (TEU) oziroma s 16-odstotno rastjo smo ohranili primat med severnojadranskimi pristanišči. Kontejnerji veljajo za najbolj zaželeno blago v vseh pristaniščih, zato nas odlični rezultati navdajajo z optimizmom za prihodnost.

Primerjava pretovora kontejnerjev na štirih največjih trgih (v TEU)

	2006	2007	2008
Slovenija	87.833	132.546	156.299
Madžarska	57.334	68.961	70.890
Slovaška	5.884	29.145	34.805
Avstrija	21.568	23.871	33.041

Največ kontejnerjev smo pretovorili za slovenski in madžarski trg, rast pa smo zabeležili na vseh pomembnejših zalednih trgih. Najbolj je porasel pretovor za češki trg, predvsem na račun novega posla oskrbe avtomobilске tovarne. Poleg avstrijskega in slovaškega trga je promet zrasel tudi na nemškem trgu.

Azijski trgi, zlasti Kitajska, so za nas zelo pomembni, zato na njih stalno povečujemo našo prepoznavnost. Ocenjujemo, da je njihov potencial veliko nad dosedanjimi dosežki, še posebej v Indiji. Večji pretovor na teh trgih nameravamo v letu 2009 doseči z vzpostavitvijo redne ladijske linije.

Gibanje pretovora kontejnerjev

Vsi pomembnejši kontejnerski ladjarji, katerih ladje pristajajo v koprskem pristanišču, so presegli število pretovorjenih kontejnerjev preteklega leta. Nekateri med njimi so zato povečali zmogljivosti z uvedbo večjih ladij na obstoječih ladijskih povezavah, drugi pa uvajajo dodatne redne kontejnerske linije, kot je nova feeder povezava z Malto.

Večje in zmogljivejše ladje so vse bolj pogoste obiskovalke Jadrana, zato pristanišča, ki ne bodo imela prilagojene infrastrukture, ne bodo več konkurenčna. Z naložbami v podaljšanje naše kontejnerske obale in v post-panamax kontejnerska dvigala bomo lažje ohranili in utrdili vodilni tržni položaj med pristanišči v tem delu Jadrana.

»Z rekordnim pretovorom 353.880 kontejnerskih enot (16-odstotna rast) smo ohranili prvenstvo med severnojadranskimi pristanišči.«

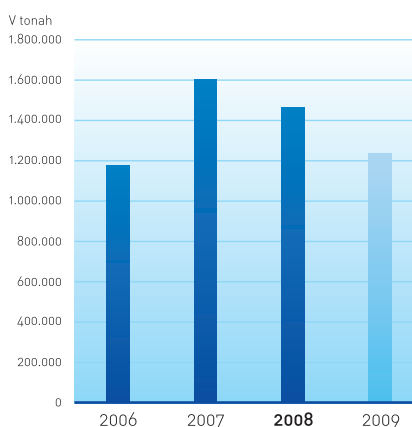
Generalni tovari: občuten vpliv recesije

Pretovor generalnih tovorov poteka na treh terminalih koprskega pristanišča:

- terminal za (druge) generalne toware,
- terminal za sadje in hitro pokvarljivo blago,
- terminal za les.

Vplive svetovne recesije smo s 24-odstotnim padcem **pretovora generalnih tovorov** že precej občutili, saj so se precej zmanjšale količine sestavnih delov za avtomobilsko industrijo in pretovor železnih izdelkov. Z veliko, kar 24-odstotno, **rastjo pretovorjenih količin v poslih praznjenja in polnje-**

nja kontejnerjev smo ta padec uspeli delno ublažiti. Svetovni trend vse večje kontejnerizacije blaga opazamo tudi pri nas, na ta način se prevaža vse več blaga, tudi avtomobili, les in razsuti tovari. Več je bilo projektnih tovorov, tudi papirja, PVC granulata in aluminijastih izdelkov.

Gibanje pretovora generalnih tovorov

Vlaganja v prenovo zoričnic in novo kondicionirano skladišče v Sežani so že pokazala rezultate. Pretovor sadja, zelenjave in drugih hitro pokvarljivih tovorov smo povečali za 212 odstotkov. **Terminal za sadje**

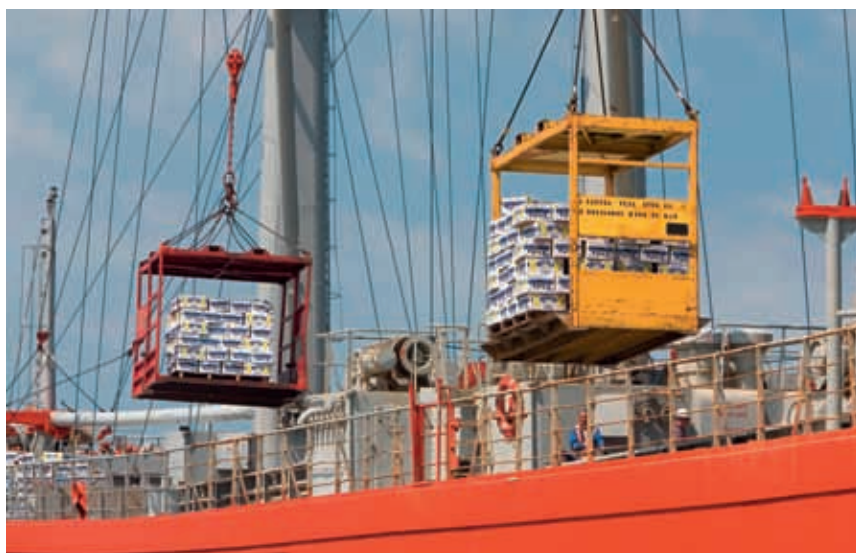
postaja vse pomembnejša vstopna točka za uvoznike in distributerje banan, ki oskrbujejo Slovenijo in druge zaledne trge. Zato izvajamo številne marketinške aktivnosti, med drugim se redno predstavljamo na specializiranem sejmu za sadje Fruitlogistica v Berlinu. Septembra smo privezali največjo ladjo doslej, ki je v Koper pripeljala 18.000 ton banan iz Ekvadorja. Za leto 2009 napovedujemo nadaljevanje pozitivnega trenda pretovora teh blagovnih skupin.

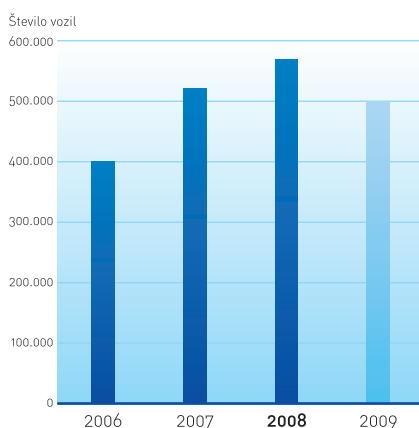
Terminal za les kljub manjšim skladiščnim zmogljivostim nadaljuje s porastom pretovora, ki je bil večji za 2 odstotka. Pretovorili smo rekordnih 703.865 ton oziroma 1,04 milijona kubičnih metrov lesa. Ob tem smo zaradi racionalizacije poslovanja zmanjšali obseg dodatnih storitev pri rezanem lesu, kar je bil naš cilj.

Vozila: prvi v Sredozemlju

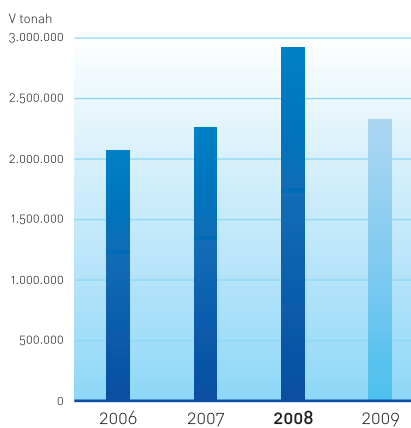
Nadaljevali smo z **odličnimi rezultati**, ki smo jih v zadnjih letih dosegali na Terminalu za avtomobile. Pretovor smo povečali za 9 odstotkov, na 567.271 vozil, kar nas uvršča na prvo mesto med primerljivimi avtomobilskimi terminali v Sredozemlju in med največje v Evropi. V zadnjih mesecih leta smo že čutili vpliv manjšega povpraševanja po novih avtomobilih kot posledici globalne finančne krize. V drugačnih gospodarskih makroekonomskih okoliščinah bi najverjetneje presegli mejo 600.000 pretovorjenih vozil.

Napovedi za leto 2009 so previdne, negotovost pa zelo velika. Na daljši rok lahko k ohranitvi ali celo povečanju obsega pretovora avtomobilov pomembno prispevata proizvodnja avtomobilov na Češkem in nova ladijska povezava za prevoz avtomobilov med Barcelono in Koprom.

Gibanje pretovora avtomobilov

Gibanje pretovora tekočih tovarov

»Preovor smo povečali za 9 odstotkov, na 567.271 vozil, kar nas uvršča na prvo mesto med avtomobilskimi terminali v Sredozemlju in med največje v Evropi.«

Tekoči tovari skokovito porasli

Skokovit premik v rasti smo ustvarili v pretovoru tekočih tovarov, ki se je povečal za 51 odstotkov glede na leto 2007. Za četrtino so se povečale tudi količine naftnih derivatov. Takšno rast je v veliki meri omogočila naložba v tri nove rezervoarje in vzpostavitev distribucijskega centra za letalsko gorivo, iz katerega se oskrbujejo letališča v Benetkah, na Brniku in na Dunaju.

Pri pretovoru letalskega goriva pričakujemo v letu 2009 nadaljnjo rast, upadel pa bo pretovor ostalih naftnih derivatov. Investicija v rezervoarje za kerozin se je izkazala kot dobra naložba in v načrtu so novi rezervoarji za metanol za znanega kupca,

kar nam zagotavlja dolgoročnost in stabilnost posla.

Suhi razsuti tovari nekoliko upadli

Pretovor suhih tovarov v razsutem stanju poteka na dveh terminalih:

- na terminalu za sipke tovore in
- na premogovnem terminalu.

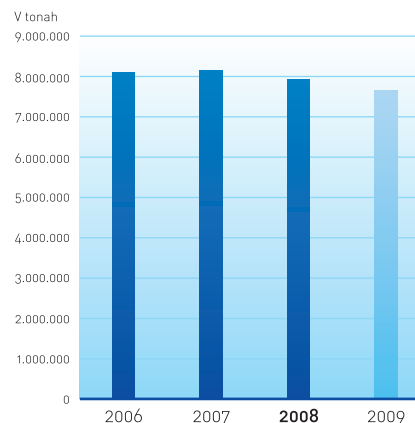
Pretovorili smo nekoliko manjšo skupno količino suhih razsutih tovarov. Na **terminalu za sipke tovore** se je zmanjšal promet zaradi manjšega pretovora soje in žit, na katerega bistveno vplivata pridelana količina in cena na svetovnem trgu. Zaznali smo nekoliko povečano povpraševanje po pretovoru starega železa in umetnih gnojil, pretovor glinice pa je bil na ravni leta 2007. Zmožljivosti za pretovor nameravamo povečati z novim dvigalom na privezu za sipke tovore. Na **premogovnem terminalu** so

»Skokovit premik v rasti smo ustvarili v pretovoru tekočih tovarov, ki se je povečal za 51 odstotkov glede na leto 2007.«

pretovorjene količine za spoznanje manjše kot v letu prej. Na obali tega terminala že stoji novo mostno dvigalo, ki bo pričelo delovati v letu 2009 in bo dovoljevalo hitrejši pretovor in krajši postanek ladij, s tem pa dodatne prihodke v obliki nagrad za predčasno končanje razkladanja.

»Zmožljivosti za pretovor nameravamo povečati z novim dvigalom na privezu za sipke tovore.«

Gibanje pretovora suhih razsutih tovarov

FINANČNO UPRAVLJANJE

Z UČINKOVITIMI UKREPI ZAGOTAVLJAMO LIKVIDNOST

V sedanjih razmerah je še bolj v ospredju dolgoročna likvidnost Skupine Luka Koper. Zagotavljamo jo z učinkovitim upravljanjem neto obratnega kapitala in z vzdrževanjem uravnotežene strukture virov financiranja, kar je še posebej pomembno za uspešno izvajanje obstoječega investicijskega cikla.

Značilnost Skupine Luka Koper je prevladujoč vpliv matične družbe, ki ustvari 89 odstotkov vsega denarnega toka pri poslovanju. Učinkovito finančno upravljanje je centralizirano v matični družbi.

ZAGOTAVLJANJE DOLGOROČNE LIKVIDNOSTNE SPOSOBNOSTI SKUPINE

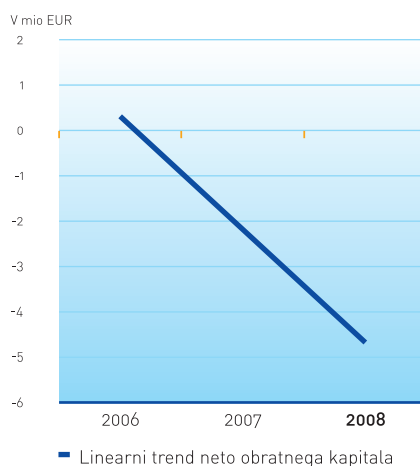
Dolgoročno likvidnost Skupine omogočamo z učinkovitim upravljanjem **neto obratnega kapitala** in z vzdrževanjem **uravnotežene strukture virov financiranja**. Slednjo zagotavljamo z izkoriščanjem finančnega vzvoda pri financiranju naše organske rasti in njegovih pozitivnih učinkov na donosnost kapitala.

Dodatno pozornost smo namenili **postopkom zagotavljanja trajne likvidne sposobnosti** celotne Skupine, pri čemer smo tesneje komunicirali z našimi kupci in dobavitelji. Preventivni ukrepi so prispevali k uspešni izterjavi, kar je posledično pomenilo neznatne slabitve terjatev do kupcev.

Več o tem pišemo v Pojasnilu št. 23 in št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

Učinkovito upravljanje neto obratnega kapitala pozitivno vpliva na likvidnost. Nižanje cen dolžniških virov financiranja zaradi padanja variabilnih obrestnih mer v razmerah svetovne recesije pa je pozitivno vplivalo na ugodne premike povprečne cene skupnih virov financiranja.

Skupina je nadaljevala zastavljeni investicijski cikel. Svojo rast je financirala z lastnim denarnim tokom in s povečevanjem obsega posojil pri poslovnih bankah. Njena skupna izpostavljenost do bančnega sistema

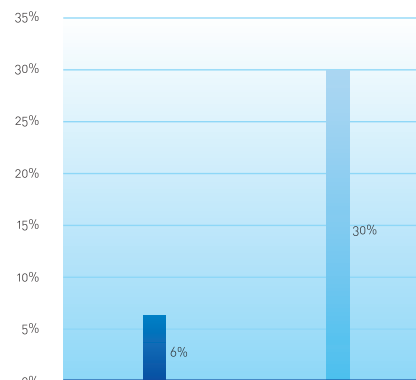

Trend gibanja postavke neto obratnega kapitala Skupine Luka Koper (iz vsebinsko prilagojenih bilančnih postavk*)

*Bilančna postavka denarnih sredstev je bila za leto 2008 vsebinsko prilagojena z izvzemanjem namenskega kratkoročnega depozita, ki ga je matična družba kratkoročno odobrila zaradi učinkovitega upravljanja denarnih sredstev.

se je lani povečala za 142,7 milijona evrov in dosegla 201,3 milijona evrov. Pri tem je bil odločilna zadolžitev matične družbe, ki je svojo izpostavljenost do bančnih institucij povečala za 146,2 milijona evrov in dosegla 209 milijonov evrov celotne zadolžitve pri bančnem sistemu.

»Dolgoročno likvidnost Skupine Luka Koper omogočamo z učinkovitim upravljanjem neto obratnega kapitala in z vzdrževanjem uravnotežene strukture virov financiranja.«

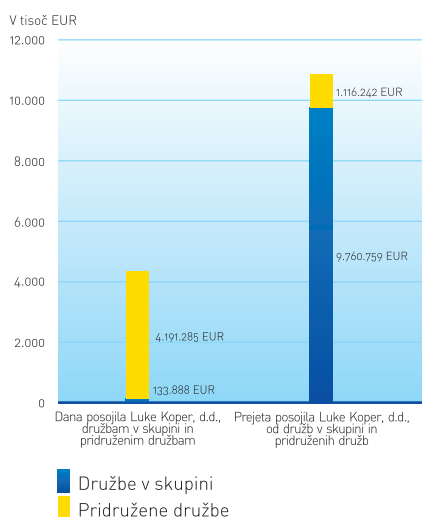

Breme stroškov obresti kot delež stroškov obresti v čistem dobičku pred plačilom davkov in obresti

Breme stroškov obresti, izraženo kot razmerje med stroškom obresti in čistim dobičkom pred plačilom obresti in davkov, se je povišalo za 24 odstotnih točk, zaradi večjega obsega financiranja investicijskega cikla z bančnimi posojili.

Več o obrestih pišemo v Pojasnilu št. 28 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

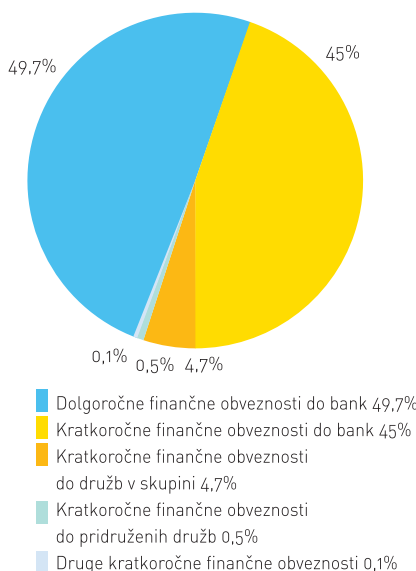
Načrtovane naložbe v letu 2009 dosegajo vrednost 99,5 milijona evrov. Matična družba bo svoj investicijski cikel nadaljevala z delnim financiranjem investicij z lastnim denarnim tokom, ki bo po naši oceni dosegel 22,5 milijona evrov. Struktura obveznosti do virov sredstev Skupine Luka Koper še vedno dopušča izkoriščanje finančnega vzvoda v korist tujih virov financiranja, zato bomo preostalih 77 milijonov evrov financirali z novimi bančnimi posojili. V sedanjih razmerah nestabilnih kapitalskih trgov se odločitev za financiranje na bančnem trgu zdi

Učinkovito upravljanje denarnih sredstev v Skupini Luka Koper

najustreznejša, saj bi bila odprodaja kapitalskih naložb po trenutnih borznih tečajih na dolgi rok neupravičena. Zato predstavljajo dolgoročne finančne naložbe dodaten potencialni vir financiranja naše prihodnje organske rasti in utrjujejo varnost poslovanja celotne skupine.

Učinkovito upravljanje finančnih sredstev je zagotovljeno tudi z uravnavanjem presežkov in primanjkljajev posameznih subjektov znotraj skupine. To omogoča cenejše finančne vire deficitarnim subjektom, sočasno pa uravnateženo plasiranje presežkov ostalih subjektov v smislu donosnosti in ustrezne ročnosti. S takšnim upravljanjem pozitivno vplivamo na likvidnost celotne Skupine Luka Koper.

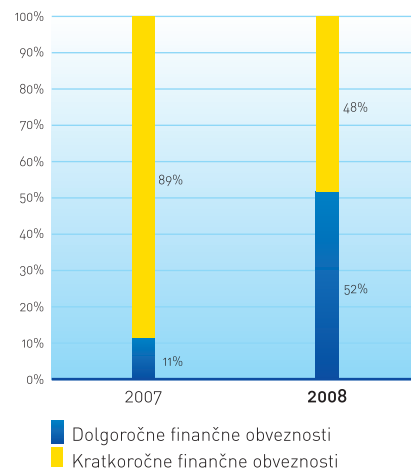

Finančne obveznosti Luke Koper, d.d.

IZBOLJŠANA ROČNOST VIROV FINANCIRANJA

Investicije smo namensko financirali z dolgoročnimi bančnimi posojili, kar je znatno izboljšalo strukturo ročnosti virov financiranja. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti v vseh virih sredstev se je povečal za 17 odstotnih točk in je na zadnji dan leta dosegel 104 milijone evrov. Tolikšno povečanje zagotavlja skupini večjo varnost, pozitivno vpliva na njeno dolgoročno likvidnost in predstavlja dobro izhodišče za stabilnost njenega poslovanja v razmerah globalne recesije.

Ročnost dolgoročnih bančnih posojil

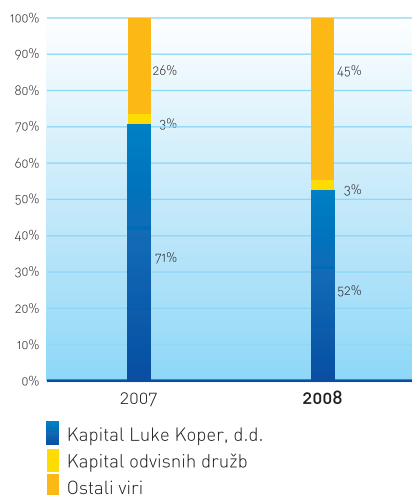
Struktura obveznosti do virov sredstev Skupine Luka Koper glede na ročnost z dne 31.12.

je podrobneje prikazana v Pojasnilu št. 27 in št. 28 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

LASTNIŠKOST VIROV FINANCIRANJA SPREMENJENA

Investicijski cikel zadnjih let občutno vpliva tudi na spremembo lastniške strukture virov financiranja Skupine Luka Koper. Delež lastniškega kapitala v bilančni vsoti se je zaradi najemanja tujih virov financiranja zmanjšal. Na zadnji dan preteklega poslovnega leta je znašal 56 odstotkov, kar pomeni znižanje za 18 odstotnih točk glede na leto 2007.

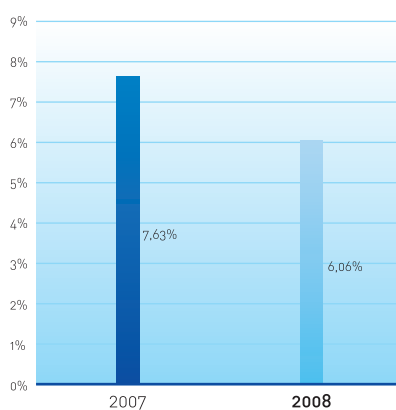
»Investicijski cikel zadnjih let občutno vpliva tudi na spremembo lastniške strukture virov financiranja Skupine Luka Koper.«

**Struktura obveznosti do virov sredstev
Skupine Luka Koper**

Več o tveganju ustrezne kapitalne strukture pišemo v Pojasnilu št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

Upad deleža lastniških virov financiranja vpliva tudi na višino povprečnega stroška kapitala. Tega je matična družba uspela z ukrepi v zadnjih letih znižati, kar vodi njo in posledično celotno skupino k optimalni kapitalski

Povprečje stroškov kapitala Luke Koper, d.d.

strukturi. Tako zastavljena struktura virov financiranja predstavlja dobro osnovo za finančno stabilnost Skupine Luka Koper in njeno nadaljnjo zmerno rast.

V prihodnjem obdobju bo naša temeljna usmeritev na tem področju uravnoteženo zadolževanje in iskanje optimalne rešitve med nižjimi variabilnimi obrestnimi merami ter pričakovanimi višjimi obrestnimi

maržami zaradi višje zadolženosti in zaradi razmer na bančnem trgu.

VALUTNA STRUKTURA VIROV FINANCIRANJA: EVRO USPEŠNO NADOMEŠČA DOLAR

Veliko pozornost namenjamo prehodu na poslovanje v domači valuti. Euro nadomešča stare uzance v pomorskem prometu in prevlado ameriške valute. Z ladjarji smo se uspeli dogovoriti za fakturiranje v evrih in na tak način bistveno znižali izpostavljenost valutnemu tveganju. V prvi polovici leta 2008 smo imeli izravnano valutno tveganje z najetim kratkoročnim bančnim posojilom v ameriških dolarjih, a ga zaradi pričakovane krepitve te valute nismo obnovili. Delež terjatev v ameriških dolarjih se je znižal na 7 odstotkov vseh terjatev in predstavlja zane-marljiv obseg valutnega tveganja.

Več o tveganju spremembe deviznega tečaja pišemo v Pojasnilu št. 31 v Konsolidiranem računovodskem poročilu.

NALOŽBENA POLITIKA

LETO INVESTICIJ V KAKOVOSTNO PRIHODNOST

Za nami je naložbeno zahtevno leto, v katerem smo v fazo zaključevanja pripeljali pomembne investicije v pristaniško infrastrukturo in razvoj dejavnosti. Pridobili smo nova izhodišča za povečevanje kakovosti storitev in ustvarjanje prednosti pred konkurenco.

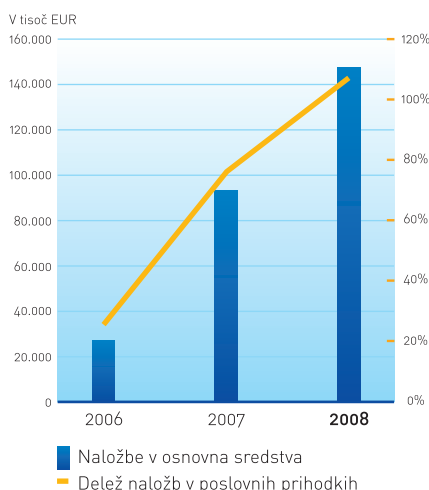
Z uresničevanjem obsežnega in vrednostno zahtevnega strateško-razvojnega investicijskega cikla ustvarjamo nove konkurenčne prednosti Skupine Luka Koper.

Začetek cikla sega v leto 2007, v njegovem okviru pa smo lani zaključili ali pripeljali do zaključne faze naslednje ključne projekte:

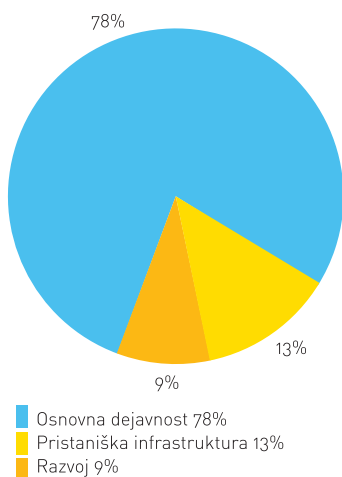
- podaljšanje obale kontejnerskega terminala,
- gradnja novega skladiščnega objekta za avtomobile,
- izgradnja treh rezervoarjev za sprejem naftnih derivatov,
- posodobitve in nove zmogljivosti na terminalu za sadje,
- izboljševanje opremljenosti s sodobno pretovorno mehanizacijo in opremo.

»Za naložbe v osnovna sredstva smo namenili 147 milijonov evrov.«

Za naložbe v osnovna sredstva smo namenili rekordnih 147 milijonov evrov, oziroma 107 odstotkov poslovnih prihodkov. Pretežni del investicij smo izpeljali v krovni družbi Luka Koper, d.d., in sicer za 138 milijonov evrov.

Delež investicij v osnovna sredstva v prihodkih od prodaje

Struktura investicijske porabe v letu 2008

Poleg naložb v osnovna sredstva smo 32 milijonov evrov v letu 2008 usmerili v ustanavljanje novih družb in v nakupe lastniških deležev na strateško pomembnih lokacijah in trgih.

NALOŽBE V OSNOVNO PRISTANIŠKO DEJAVNOST: ZMOGLJIVOSTI PO MERI KUPCEV

Koprsko pristanišče je v zadnjem obdobju raslo z izjemno hitrostjo milijon ton blaga na leto. Naložbe v osnovno pristaniško dejavnost nam bodo omogočale optimalno obvladovanje zahtev naših poslovnih partnerjev, ki v Luki Koper, d.d., vidijo zanesljivega in učinkovitega ponudnika pristaniških storitev.

Sodobnejša oprema za vzdrževanje konkurenčnosti

Pomembnejše naložbe v povečanje zmogljivosti opreme so bile:

- nabava dvanajstih vlačilcev s polprikolicami za prevoz po celotnem področju pristanišča,
- nabava dveh transtejnerjev zaradi obvladovanja pretovora kontejnerjev,
- nabava luškega mobilnega dvigala za potrebe terminala generalnih tovarov in
- nabava kombiniranega cestnega tirnega vozila.

Izpolnjevanje investicijskih načrtov v osnovno pristaniško in razvojno dejavnost nam bo tudi v prihodnje omogočilo vzdrževanje dosežene stopnje konkurenčnih prednosti prepoznavnega izvajalca pristaniških storitev in njeno izboljševanje.

Skladiščni objekt za avtomobile že v uporabi

Ena naših temeljnih dolgoročnih strateških usmeritev je pospeševanje prometa s kontejnerji in avtomobili. Zato smo že leta 2007 začeli graditi nov skladiščni objekt za avtomobile, ki bo ob zaključku omogočal hkratno skladiščenje 22.000 avtomobilov. Odločili smo se za gradnjo objekta v

petih fazah, kar dovoljuje postopen in hitrejši začetek izkoriščanja zmogljivosti objekta. Prva faza gradnje je končana, opravljen je bil tehnični pregled, skladišče za 2.750 avtomobilov pa že uporabljamo. Zgrajen je tudi viadukt, ki povezuje skladiščni objekt z obalo in zagotavlja hitrejšo ter varnejšo manipulacijo z avtomobili.

Začeli smo že z drugo fazo, s katero bomo pridobili parkirne površine za dodatnih 1.590 avtomobilov. Znotraj skladišča bo potekal obstoječi tir, ki bo omogočal neposreden pretovor avtomobilov iz skladišča na vagone in obratno. Predviden zaključek druge faze je september 2009. Avtomobili sodijo med blagovne skupine, ki so v zadnjih letih skokovito narasle. Čeprav v celotnem pretovoru predstavljajo le 5 odstotkov celotne tonaže, za podjetje predstavljajo pomemben vir prihodkov. S pretovorjenimi 567.271 avtomobili se uvrščamo na prvo mesto med avtomobilskimi terminalisti v Sredozemlju.

Terminal za sprejem naftnih derivatov: postajamo pomemben center za oskrbo letališč

Terminal je namenjen skladiščenju in pretovoru predvsem letalskega

goriva. Maja smo zaključili gradnjo treh rezervoarjev za kerozin in pripadajoče infrastrukture za sprejem tovora z ladje in odpremo s kamionskimi in vagonskimi cisternami. Sredi leta je terminal že imel uporabno dovoljenje, nato pa do konca leta obratoval poskusno. Namen tega je bila potrditev zanesljive funkcionalnosti, prav tako ugotavljanje in odprava vseh morebitnih pomanjkljivosti na tehnološki opremi in reklamacij ter končni prevzem. Najsodobnejša tehnologija, s katero je terminal opremljen, ustreza vsem tehničnim in varnostnim zahtevam, skladno z veljavno zakonodajo za gradnjo skladišč vnetljivih tekočin. Pretovor letalskega goriva je izmed vseh naftnih derivatov najbolj nadzorovan in zahteven. Rezervoarji so opremljeni s tehnološko merilno opremo in s protipožarno opremo. Pri pretovoru in skladiščenju goriva je poleg ekologije zelo pomembna tudi kakovost goriva. Nadzor opravljajo kontrolne hiše, ki nadzirajo tudi polnjenje goriva v cisterne. Z zagonom te naložbe pristanišče postaja pomemben distribucijski center za južno Evropo oziroma največji terminal za kerozin na tem območju.

Prenovljene in nove zmogljivosti na terminalu za sadje

Rast pretovora hitro pokvarljivega blaga ima v naši poslovni strategiji pomembno mesto. Postati želimo osrednje distribucijsko središče v jadranskem prostoru, predvsem za blago, ki prihaja iz vzhodnega Sredozemlja.

Zaključek največje investicije v posodabljanje zmogljivosti na terminalu za sadje je pomemben napredek v tej smeri. S preureditvijo objekta skladišča 9 in 10 smo pridobili večje zmogljivosti za skladiščenje južnega sadja in uredili nove zorišne celice za banane. Njihovo zmogljivost smo s 1.500 ton povečali na 1.800 ton mesečno. Objekt je opremljen s sodobno tehnološko opremo, ki zagotavlja doseganje zelenih pogojev skladiščenja in zorenja ter upravljanje in nadzor vseh tehnoloških parametrov.

Istočasno smo prenovili skladišče za distribucijo sadja in zelenjave, ki v koprsko pristanišče prihaja v frigo kontejnerjih. Njegova zmogljivost je 1.800 paletnih mest, notranja višina pa omogoča skladiščenje v dveh višinah. Zunaj skladišča je urejena površina, ki omogoča praznjenje frigo kontejnerjev in direktno polnjenje v kondicionirana skladišča.

Nove naložbe so omogočile izjemno, dvakratno povečanje pretovora sadja, kar je še en prispevek k utrjevanju naše vloge pomembnega evropskega pristanišča.

»Naložbe v osnovno pristaniško dejavnost bodo omogočale optimalno obvladovanje zahtev naših poslovnih partnerjev, ki v Luki Koper, d.d., vidijo zanesljivega in učinkovitega ponudnika pristaniških storitev.«

NALOŽBE V PRISTANIŠKO INFRASTRUKTURO ZA ZAGOTAVLJANJE RAZVOJA

Naložbe v pristaniško infrastrukturo in tehnologijo omogočajo večji pretovor prek koprškega pristanišča in so hkrati jamstvo za večjo konkurenčnost.

Podaljšanje prvega pomola pomembno izboljšuje pristaniške zmogljivosti

Kontejnorski promet v svetu narašča s 15-odstotno stopnjo letno. V koprskem pristanišču, ki je osrednje pristanišče za srednjeevropske države, je ta rast še intenzivnejša. Lani smo rekord iz leta 2007 presegli skoraj za 50.000 TEU, pri tem pa se soočali z vse bolj perečim pomanjkanjem prostora in drugih zmogljivosti za pretovor in odpremo zabojnikov. Podaljšanje prvega pomola, ki je naša najobsežnejša naložba v zadnjih letih, bistveno izboljšuje pretovorne in skladiščne zmogljivostmi kontejnerskega terminala.

Za Skupino Luka Koper predstavlja izjemen konkurenčni potencial. S kakovostno infrastrukturo in z visoko ravni storitev povečujemo možnosti za ohranitev konkurenčnosti in pritegnitev blagovnih tokov tudi v nepredvidljivih razmerah svetovne recesije ter verjetnega upada svetovnega kontejnerskega prometa.

Prvih 50 metrov nove obale je bilo zgrajenih v mesecu septembru, preostalih 96 metrov (od skupnih 146 m), pa do konca leta. Hkrati z gradnjo je potekalo nasipavanje novih zalednih površin prvega pomola, na katerih bomo pridobili dragocen prostor za odlaganje kontejnerjev in manipulacije z njimi. Nanje bomo sredi leta 2009 namestili tudi štiri post-panamax dvigala. S takšno opremo in z zadostno globino morja bomo lahko sprejemali tudi velike kontejnerske ladje z več kot 7.000 TEU nosilnosti.

NALOŽBE V RAZVOJ: VSTOP NA NOVA PODROČJA LOGISTIKE

Razvoj Luke Koper, d.d., in celotne Skupine Luka Koper pomeni širitev dejavnosti iz upravljanja pristaniškega sistema k upravljanju logističnega sistema.

V tej smeri se razvijamo:

- z novimi terminali na novih lokacijah s komplementarnimi oziroma sinergičnimi učinki s pristaniško dejavnostjo v koprskem pristanišču,
- s celovito logistiko, ki pomeni dopolnjevanje in povezovanje naših logističnih storitev s storitvami zunanjih izvajalcev.

Širitev v nove poslovne dejavnosti oziroma storitve smo v letu 2008 uresničevali na treh področjih:

- kopenski terminali,
- železniški prevozi,
- potniški promet.

»Evropski distribucijski center v Sežani postaja nosilec razvoja logističnega sistema Luke Koper, d.d., in celotne skupine.«

Evropski distribucijski center v Sežani s strateškim partnerjem

Vzpostavljanje in upravljanje kopenskega logističnega centra v Sežani poteka pod okriljem družbe Adria Terminali, d.o.o. Zaradi lažjega uresničevanja ambicioznih načrtov, ki jih imamo na področju zalednih terminalov, smo v začetku leta poiskali strateškega partnerja. To je družba Spedition Trade Trans Holding a.s., ki se ukvarja s transportom in logistiko na področju srednje in vzhodne Evrope, kjer namerava Skupina Luka Koper postati vodilni pristaniški in logistični sistem.

Evropski distribucijski center v Sežani tako postaja nosilec razvoja logističnega sistema Luke Koper, d.d., in celotne skupine. Terminal nudi kakovostne logistične rešitve za številne vrste blaga, kar že predstavlja dobre možnosti za povečanje zmogljivosti obstoječega dela terminala in krepitev njegove vloge na regionalni ravni.

Leto je zaznamovala intenzivna investicijska dejavnost:

- uresnili smo več naložb na področju posodabljanja skladiščne infrastrukture,
- odkupili smo dodatna zemljišča za potrebe razvoja logističnega centra,
- prenovili smo 1.100 m² veliko skladišče v hladilnico za skladiščenje sadja, zelenjave in drugega hitro pokvarljivega blaga,

- v sklopu urejanja železniške infrastrukture smo obnovili in podaljšali industrijske tire, ki so ključnega pomena za opravljanje osnovne dejavnosti.

Pri gradnji skladiščnih površin v Sežani se prilagajamo potrebam naših poslovnih partnerjev.

Logistični center in kontejnerski terminal Arad: utrditev položaja na četrtem evropskem koridorju

Pri ustanavljanju kontejnerskega terminala v romunskem Aradu sodelujemo z dvema strateškima partnerjema, s slovaškim Trade Trans Invest a.s. in z madžarskimi železnicami MAV Cargo. Terminal leži na strateški točki na osi četrtega evropskega koridorja in bo imel po dokončni vzpostavitvi zmogljivost 60.000 TEU pretovora letno. S tem se bo lahko povečal pretovor kontejnerjev v koprskem pristanišču, ki bo s terminalom v Aradu prek Evropskega logističnega centra v Sežani povezan z blok vlaki. Nabavili smo pretovorno opremo, potrebno za učinkovito izvajanje

pretovornih in skladiščnih storitev za vse vrste blaga in zagotavljanje celovite logistične podpore strankam. Začeli smo z gradnjo poslovne zgradbe, parkirišča za tovornjake in gradnjo skladišča za generalne tovore s površino 6.000 m². Terminal bomo odprli v prvi polovici leta 2009.

»Kontejnerski terminal Arad leži na strateški točki četrtega evropskega koridorja in bo imel po dokončni vzpostavitvi zmogljivost 60.000 TEU pretovora letno.«

Distribucijski center Panonija na poti pomembnih blagovnih tokov

Prekmurje predstavlja izjemno ugodno lokacijo za postavitev mednarodnega logističnega in distribucijskega centra, saj leži v bližini petega evropskega koridorja, kjer potekajo intenzivni blagovni tokovi med

vzhodno in zahodno Evropo. Za nas je pomembna njegova lega v bližini dveh naših najpomembnejših trgov, avstrijskega in madžarskega. Na terminalu bodo na 60 hektarjih zaprte in odprte skladiščne površine, dva industrijska tira, parkirišča za kamione, servisne delavnice in upravni prostori. Letni pretovor bo v petih letih dosegel 30.000 TEU. V letu 2008 smo podpisali pismo o nameri o izgradnji Distribucijskega centra Panonija. Začeli smo z administrativnimi postopki za odkup zemljišč in v sodelovanju z občino Beltinci s pripravo prostorskih planov ter z izdelavo idejne študije.

Nakupi vagonov in lokomotiv: prvi zasebni železniški operater

Luka Koper, d.d., je skupaj z avstrijskim prevoznikom GKB iz Gradca ustanovila podjetje Adria Transport, d.o.o., ki je prvi zasebni železniški operater na področju slovenske javne železniške infrastrukture.

Vizija podjetja se istoveti z izvajanjem po meri prilagojenih storitev za posamezne posle:

- v prvi fazi vstopiti na trg organizacije železniških prevozov po Sloveniji in dopolnjevati ponudbo sedanjega izvajalca Slovenskih železnic,
- kasneje prerasti v pomembnega železniškega operaterja na območju srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Zato je podjetje kupilo tri večsistemске električne lokomotive. Te imajo obratovalno dovoljenje za vožnjo po slovenski, avstrijski in nemški javni železniški infrastrukturi in izpolnjujejo vse okoljske in varnostne standarde ter pogoje za zagotavljanje interoperabilnosti železniškega sistema Skupnosti. Dve prevažata letalsko gorivo med koprskim pristaniščem

in Dunajem, tretja pa je dana v najem avstrijskemu prevozniku, ki opravlja železniške prevoze med Avstrijo in Nemčijo. Podjetje je tudi prevzelo v upravljanje 25 vagonov serije Rgs, ki se uporabljajo za prevoz kontejnerjev iz koprskega pristanišča v Avstrijo. V letu 2009 je podjetje prevzelo še 40 vagonov serije Laekks, namenjenih prevozu avtomobilov med koprskim pristaniščem in avtomobilskimi terminali v Avstriji, na Slovaškem in v Romuniji, v okviru projekta Short Sea Shipping pa med pristaniščema Barcelona in Koper.

»Adria Transport, d.o.o., je prvi zasebni železniški operater na področju slovenske javne železniške infrastrukture.«

Potniški terminal

Križarjenja so najhitreje rastoči segment potovalne industrije. Slovenija ima z geostrateškim položajem koprskega pristanišča na severu Jadrana dobro izhodiščno pozicijo, da postane prepoznavna kot destinacija za križarjenja v sredozemski regiji. Dejavnost potniškega terminala je v lanskem letu polno zaživela. Koper je obiskalo 53 ladij z 18.000 potniki. Začeli smo s pripravljalnimi deli za postavitve potniškega terminala. Pripravili smo načrte in porušili stavbo, na območju katere bo zgrajen terminal. Investicija predvideva trietažno stavbo, manjši hotel in kongresni center, restavracijo in prostore za druge spremljevalne dejavnosti. V aktualnih razmerah finančne in gospodarske krize, ki bo zagotovo prizadela tudi ta segment, bomo za naložbo v novo stavbo potniškega

terminala preučili različne možnosti, vključno s pritegnitvijo strateških partnerjev.

NAČRTI ZA 2009: DEJAVNO PRILAGAJANJE ZAOSTRENIM RAZMERAM

Moč našega naložbenega cikla bomo v letu 2009 prilagodili zaostrenim pogojem pridobivanja virov za financiranje investicij in razmeram svetovne recesije. Ključni projekti za povečevanje in posodabljanje zmogljivosti ter večanje konkurenčnosti bodo dokončani skladno z načrti. So namreč naša naložba v prihodnost, ki bo omogočila nov pospešek rasti pristaniških in logističnih dejavnosti Skupine Luka Koper. Za investicije bomo namenili 99,5 milijona evrov, prednost pa bodo imela vlaganja v osnovno pristaniško dejavnost.

[Več o financiranju načrtovanega obsega investicij pišemo v poglavju Finančno upravljanje.](#)

Naložbe v osnovno pristaniško dejavnost

So ključnega pomena za krepitev dol-

goročne konkurenčnosti pristanišča. Pomembnejše naložbe v opremo in objekte profitnih centrov bodo:

- izgradnja druge faze skladiščnega objekta za avtomobile,
- izgradnja terminala za alkohole,
- nabava post-panamax dvigal za raztovarjanje ladij z več kot 7.000 kontejnerskih enot.

Naložbe v pristaniško infrastrukturo

Za povečanje operativne učinkovitosti in kakovosti bomo izpeljali naložbe, povezane:

- s podaljšanjem prvega pomola in z ureditvijo zalednih površin,
- s cestno navezavo na novi vhod, ki vključuje parkirišče oziroma terminal za tovornjake in poslovni objekt ob novem vhodu.

Mreža kopenskih logističnih terminalov

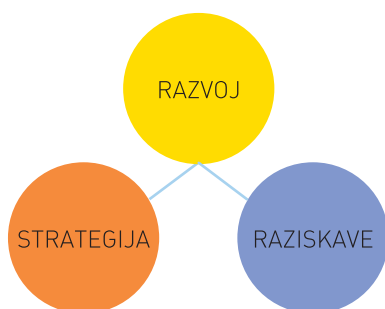
Za uveljavitev učinkovitega logističnega omrežja kopenskih terminalov in izkoriščanje strateške geografske lege naše države bomo nadaljevali z vzpostavitvijo kopenskih terminalov v romunskem Aradu, Sežani in v Prekmurju.

RAZVOJNA DEJAVNOST

ZA POSPEŠITEV RAZVOJNE DEJAVNOSTI USTANOVILI SAMOSTOJNO SLUŽBO

Zelo hiter razvoj Skupine Luka Koper v zadnjem obdobju in ambiciozni načrti za prihodnost zahtevajo sistematično usmerjanje razvojne dejavnosti. Zaradi tega smo razvojno funkcijo družbe v letu 2008 okrepili z novo organiziranostjo raziskovalnih in strateških aktivnosti v okviru Službe za raziskave in razvoj.

Temeljna področja delovanja razvojne dejavnosti

projektih po konceptu, opisanem v shemi, ki prikazuje koordinacije razvojnih in EU projektov.

Področja delovanja službe za raziskave in razvoj zajemajo še:

- splošno sodelovanje v okviru EU in spremljanje panožnih zanimivosti v evropskem prostoru,
- sistematično sodelovanje z univerzami, institucijami, združenji ter drugimi slovenskimi in tujimi strokovnimi iniciativami,
- skrb za organizirano institucionalno in strokovno povezovanje: grozdi, platforme, tehnološki parki in drugo,

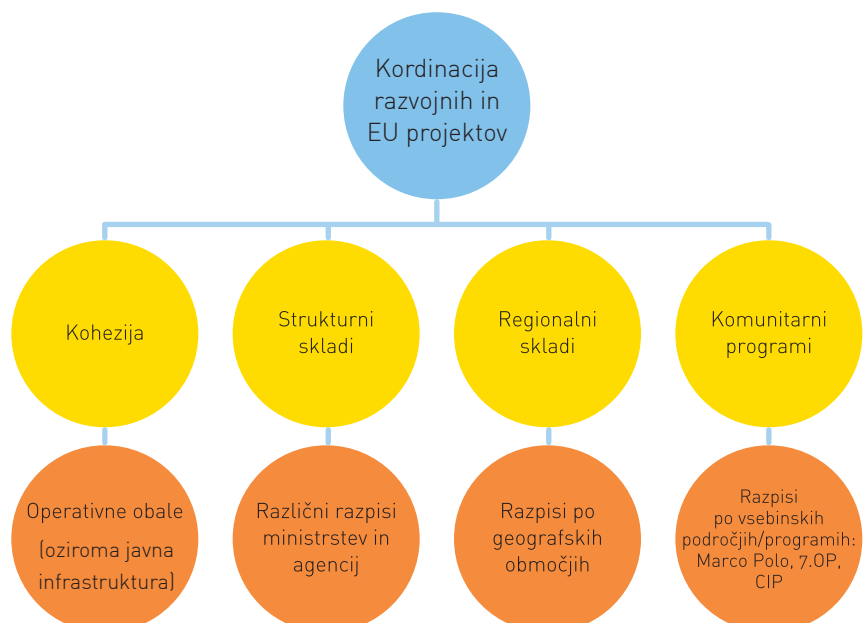
- prispevki na strokovnih konferencah in drugih strokovnih dogodkih,
- drugi razvojni projekti družbe, ki so razvojno-raziskovalnega značaja,
- zbiranje in spremljanje drugih raziskovalno naravnanih aktivnosti družbe ter spodbujanje razvojno-raziskovalno usmerjenih pristopov.

Prikaz obvladovanja nacionalnih in evropskih razpisnih področij

Na novo organizirana služba za raziskave in razvoj se posveča:

- krepitvi razvojno-raziskovalne naravnosti Luke Koper, d.d.
- usklajevanju in preglednosti razvojno-raziskovalnih dejavnosti družbe,
- pridobivanju nepovratnih sredstev iz EU in nacionalnih skladov,
- povečanju sodelovanja med institucionalno sfero in gospodarstvom,
- mreženju ter ustvarjanju zunanjih partnerstev (promocija, konkurenčni položaj, boljše prakse).

Eno izmed ključnih področij delovanja službe predstavlja obvladovanje nacionalnih in evropskih razpisnih področij in delo na konkretnih

»Eno izmed ključnih področij delovanja službe za raziskave in razvoj predstavljata obvladovanje nacionalnih in evropskih razpisnih področij in delo na konkretnih projektih.«

The background image is a photograph of an underground parking garage. Several silver cars are parked in a row. A concrete pillar in the foreground has a large black letter 'B' on it. The pillar is decorated with red and white vertical stripes on its upper part and yellow and black diagonal stripes on its lower part. A fluorescent light fixture is mounted on the ceiling above the pillar. The overall lighting is somewhat dim, typical of an underground parking area.

O DELNICI

VZPOREDNO Z GIBANJEM BORZNEGA TRGA

Delnica Luke Koper, d.d., z oznako LKPG, je v preteklem letu delila usodo delnic največjih in najboljših slovenskih podjetij. Kljub dobrim poslovnim rezultatom in jasno načrtanim razvojnim načrtom smo spremljali padanje njene vrednosti, povezano predvsem z dobro poznanimi učinki finančne krize.

Zaključili smo prvo fazo novega skladišča za 2.750 vozil. Z več kot 560.000 pretovorjenimi vozili smo postali največji avtomobilski terminal v Sredozemlju. Ena od naših razvojnih priložnosti je vzpostavitev redne linije za prevoz vozil med Koprom in Barcelono, ki jo je z dvema milijonoma evrov podprla Evropska komisija.

Vzroke za lanskoletni upad vrednosti Lukine delnice z 89 evrov v začetku leta na 21 evrov v decembru lahko v največji možni meri pripišemo splošni negotovosti, povezani s finančno krizo, ki se je v večjih razsežnostih pokazala v drugem polletju, ko je bila tudi večina svetovnih gospodarstev deležna visokega upada borznih indeksov.

Pri iskanju vzrokov za lansko padanje vrednosti delnice moramo biti pozorni tudi na njeno izjemno rast, ki je dosegla vrh v avgustu 2007. Po tako strmi rasti je bilo upravičeno pričakovati, da bo njena vrednost nekoliko upadla.

Ciklična nihanja vrednosti delnic na borzah so značilna za vsa svetovna gospodarstva, intenzivnost nihanj pa je precej odvisna od velikosti posameznega trga. Na slovenskem borznem trgu je prisotno veliko manj kapitala kot na razvitih zahodnih trgih, zato je posledično naš trg veliko bolj občutljiv na enkratne dogodke. To se odraža v veliko večjih nihanjih v pozitivni, pa tudi v negativni smeri. V primerjavi s predhodnim letom je promet na Ljubljanski borzi zelo upadel zaradi manjšega zanimanja vlagateljev za naložbe v vrednostne papirje, precenjenosti določenih slovenskih podjetij in zaradi ocen, da obstajajo večje možnosti za zaslužek na drugih, tudi bližnjih trgih. Kljub sedanjim nihanjem so vsako leto boljši poslovni rezultati in velike razvojne priložnosti koprškega pristanišča jamstvo za dolgoročno rast Luke Koper, d.d., in vrednosti naše delnice.

LASTNIŠKA STRUKTURA SKORAJDA NESPREMENJENA

Večjih sprememb v lastniški strukturi Luke Koper, d.d., ni bilo. Družba je imela na zadnji dan leta 14.799 delničarjev, največji lastnik ostaja Republika Slovenija.

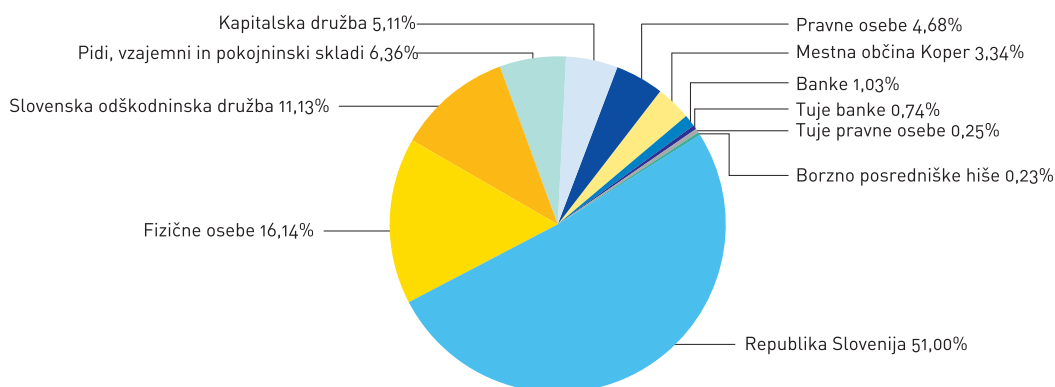
Deset največjih delničarjev 31.12.2008

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
Republika Slovenija	7.140.000	51,00%
Slovenska odškodninska družba, d.d.	1.557.857	11,13%
Kapitalska družba, d.d.	715.305	5,11%
Mestna občina Koper	466.942	3,34%
KD Galileo, Vzajemni sklad fleksibilne strukture naložb	152.265	1,09%
KD ID, delniška ID, d.d.	149.882	1,07%
Perspektiva FT, d.o.o.	140.895	1,01%
Adriatic Slovenica d.d. Koper, kritno premoženje	116.306	0,83%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	104.756	0,75%
Delniški vzajemni sklad Triglav Steber I	102.201	0,73%
Skupaj	10.646.409	76,05%

Lastniška struktura Luke Koper, d.d., dne 31.12.2008

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
Republika Slovenija	7.140.000	51,00%
Fizične osebe	2.258.913	16,14%
Slovenska odškodninska družba	1.557.857	11,13%
Pidi, vzajemni in pokojninski skladi	890.799	6,36%
Kapitalska družba	715.305	5,11%
Pravne osebe	655.664	4,68%
Mestna občina Koper	466.942	3,34%
Banke	144.309	1,03%
Tuje banke	103.411	0,74%
Tuje pravne osebe	35.257	0,25%
Borzno posredniške hiše	31.543	0,23%
Skupaj	14.000.000	100,00%

»Vzroke za lanskoletni upad vrednosti Lukine delnice lahko v največji možni meri pripišemo splošni negotovosti, povezani s finančno krizo.«

Lastniška struktura Luke Koper, d.d., dne 31.12.2008

GIBANJE VREDNOSTI DELNICE LKPG VZPOREDNO Z GIBANJEM SBI20

V razmerah svetovne finančne krize je delnica izgubila 76 odstotkov vrednosti, borzni indeks SBI20 pa 68 odstotkov svoje vrednosti. Lani je bilo z njo sklenjenih 10.867 borznih poslov in poslov s svežnji. Skupni promet je v tem obdobju znašal 35.745.816 evrov, ob tem je lastnika zamenjalo 664.127 delnic.

DIVIDENDNA POLITIKA

Za dividende praviloma namenimo polovico čistega dobička. Skupščina delničarjev je na svoji 14. seji potrdila bruto dividendo za leto 2007 na navadno delnico v znesku 0,55 evra. Zaradi nadaljevanja investicijskega cikla bomo, za leto 2008, na skupščini delničarjev predlagali zadržanje ustvarjenih dobičkov v družbi.

Informacije za vlagatelje so na voljo na naslovu
<http://www.luka-kp.si/slo/za-vlagatelje>.

Kontakt:

Rok Štemberger

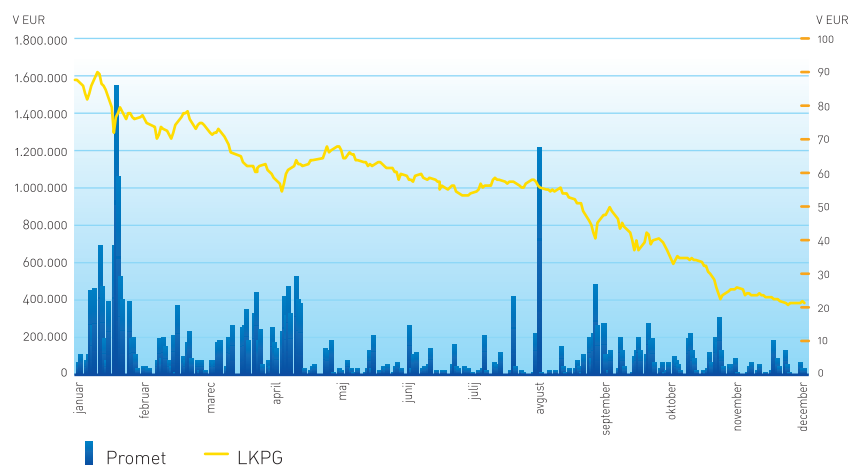
Odnosi z vlagatelji

Tel: 05 66 56 140; Fax: 05 639 50 20

E-pošta: rok.stemberger@luka-kp.si

Prikaz gibanja vrednosti indeksa SBI20 in LKPG v letu 2008

Prikaz gibanja vrednosti LKPG in dnevnega prometa v letu 2008

Ključni podatki o delnici LKPG v preteklem triletnem obdobju

	2006	2007	2008
Število delnic	14.000.000	14.000.000	14.000.000
Število navadnih kosovnih delnic*	7.140.000	14.000.000	14.000.000
Število prednostnih participativnih kosovnih delnic	6.860.000	/	/
Tečaj na zadnji trgovačni dan leta (v evrih)	47,29	88,76	20,97
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12. (v evrih)	20,38	23,23	20,84
Razmerje med tržno ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice (P/B)	2,32	3,82	1,01
Povprečna ponderirana tržna cena (v evrih)**	36,45	85,20	53,82
Povprečna knjigovodska vrednost delnice (v evrih)***	19,06	21,91	22,3
Razmerje med povprečno ponderirano tržno ceno in povprečno knjigovodsko vrednostjo delnice	1,91	3,89	2,41
Čisti dobiček na delnico (EPS) (v evrih)	1,42	1,79	0,98
Razmerje med povprečno ponderirano tržno ceno in dobičkom na delnico	25,67	47,58	54,92
Razmerje med tržno ceno in dobičkom na delnico (P/E)	33,30	49,59	21,40
Tržna kapitalizacija na zadnji dan leta (v milijonih evrov)	337,65	633,75	293,58
Skupni promet z delnico (v milijonih evrov)	42,92	144,60	35,75
Dividenda na delnico **** (v evrih)	1,08	1,09	0,55

*Skupščina družbe je na svoji 13. seji dne 19.07.2007 sprejela sklep o preoblikovanju 6.860.000 prednostnih participativnih delnic z omejeno glasovalno pravico v navadne kosovne delnice. S tem se je spremenilo število navadnih delnic, ki sedaj znaša skupaj 14.000.000 delnic. Osnovni kapital družbe Luka Koper, d.d., je razdeljen na 14.000.000 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

**Povprečna ponderirana tržna cena je izračunana kot razmerje med skupno letno vrednostjo prometa ob navadnih (borznih) poslih in količino trgovanih delnic LKPG ob navadnih (borznih) poslih.

***Povprečna knjigovodska vrednost delnice je izračunana na podlagi povprečnih mesečnih stanj razmerja med kapitalom in številom delnic.

****Dividenda, izplačana na osnovi sklepa Skupščine tekočega leta, oblikovana iz bilančnega dobička predhodnega leta.

KOLEDAR POMEMBNEJŠIH OBJAV

Predvideni datum objave/dogodka	Vrsta objave/dogodka
do 27.02.2009	Objava nerevidiranih nekonsolidiranih in konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto 2008
do 30.04.2009	Objava Izjave o skladnosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb Objava Letnega poročila 2008 Objava Letnega dokumenta
do 29.05.2009	Objava poročila o poslovanju za prve tri mesece poslovnega leta
julij 2009	Seja skupščine delničarjev
do 14.08.2009	Objava polletnega poročila o poslovanju družbe
september 2009	Izplačilo dividend za poslovno leto 2008
do 30.11.2009	Poročilo o poslovanju za prvih devet mesecev poslovnega leta

Načrtovane objave in ostale cenovno občutljive informacije bodo objavljene na spletni strani Ljubljanske borze prek elektronskega sistema obveščanja SEOnet (<http://seonet.ljse.si>) in na naši spletni strani www.luka-kp.si. O morebitnih spremembah predvidenih datumov objav bo na spletnih straneh www.luka-kp.si pravočasno objavljeno sporočilo. Na obeh spletnih straneh objavljamo praviloma v aprilu tudi letni dokument - seznam vseh informacij, ki so v slovenskem in angleškem jeziku objavljene na SEOnetu v obdobju 12 mesecev.

LASTNIŠTVO DELNIC ČLANOV NADZORNEGA SVETA IN UPRAVE

	Delničar	Lastništvo na 31.12.2008
Nadzorni svet	Boris Bradač*	357
	Metod Mezek	150
	Nebojša Topič	9
	Marko Valentinčič	100
	mag. Marjan Babič, član uprave	928
Uprava	mag. Boris Marzi, član uprave - delavski direktor	100

* Boris Bradač je z mesta člana nadzornega sveta, predstavnika delavcev, odstopil 30.3.2009.

NAVZKRIŽNA POVEZANOST Z DRUGIMI DRUŽBAMI

Med družbami, ki imajo v lasti delnice Luke Koper, d.d., je dne 31.12.2008 Luka Koper, d.d., imela najmanj 5-odstotni lastniški delež le v družbi Intereuropa, d.d., in sicer 24,81-odstotni delež. Družba Intereuropa, d.d., je imela v Luki Koper, d.d., 0,03-odstotni lastniški delež. Lastniki, ki so imeli 31.12.2008 vsaj 5 odstotkov delnic LKPG, so:

- Republika Slovenija (51,00%),
- Slovenska odškodninska družba, d.d. (11,13%) in
- Kapitalska družba, d.d., in njeni skladi (5,11%).

LASTNE DELNICE, ODOBRENI KAPITAL, POGOJNO POVEČANJE KAPITALA

Luka Koper, d.d., ni imela lastnih delnic. Družba v veljavnem Statutu ne predvideva kategorij odobrenega kapitala, do katere bi lahko uprava družbe povečala osnovni kapital. Družba tudi ni imela podlage za pogojno povečanje osnovnega kapitala.

PRAVILA O OMEJITVAH TRGOVANJA IN RAZKRITJA TRGOVANJA Z DELNICAMI DRUŽBE TER Z DELNICAMI POVEZANIH DRUŽB

V skladu s priporočili Ljubljanske borze smo pripravili Pravilnik o trgovanju z delnicami izdajatelja. Njegova ključna prednost je zago-

tovitev enakopravne obveščenosti vseh delničarjev o pomembnih poslovnih dogodkih v Luki Koper, d.d., saj predstavnikom nadzornega sveta, uprave in drugim vodstvenim delavcem prepoveduje trgovanje z delnicami družbe na podlagi notranjih informacij. Spoštovanje pravilnika pomeni pomemben element pri krepitvi zaupanja vlagateljev in ugleda Skupine Luka Koper.

UPRAVLJANJE TVEGANJ

KREPIMO SISTEMATIČNOST IN POVEČUJEMO UČINKOVITOST

Učinkovitosti sistema upravljanja tveganj pripisujemo izjemen pomen za pravočasen odziv na spremembe in nove priložnosti, ki jih ponuja današnje hitro spremenljivo in nepredvidljivo gospodarsko okolje. Z nadgrajevanjem sistema za ugotavljanje, ocenjevanje in ustrezno reagiranje na tveganja smo povečali našo odzivnost in učinkovitost pri njihovem obvladovanju.

Z uspešnim upravljanjem tveganj v Luki Koper, d.d., in celotni skupini omogočamo vpogled v možne dogodke, ki lahko vplivajo na postavljene cilje oziroma na njihovo uresničevanje. Ugotavljanje vrste tveganja, ocena stopnje izpostavljenosti in postavitev dodelanega sistema odzivanja na tveganja so zato pomembna področja naše poslovne politike. Za ravnanje s tveganji je odgovorna uprava družbe, ki s sodelovanjem službe kontrolinga, službe za kakovost in drugih strokovnih služb skrbi za razumevanje tveganj, ki smo jim izpostavljeni, za obstoj in delovanje kontrol za obvladovanje tveganj in skrbi za predvidevanje sprememb v okolju. Izvajamo redne notranje in zunanje presoje ter preglede poslovanja. Tveganja delimo na:

- strateška tveganja,
- poslovna tveganja in
- finančna tveganja

»Ugotavljanje vrste tveganj, ocena stopnje izpostavljenosti in postavitev dodelanega sistema odzivanja na tveganja so pomembna področja naše poslovne politike.«

STRATEŠKA TVEGANJA

Odgovornost za obvladovanje tveganja obstoja podjetja in izpolnjevanja njegovih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev ima poslovodstvo matične družbe.

Na zmanjšanje izpostavljenosti

strateškimi tveganjem, predvsem razvojnemu tveganju, vpliva jasna razvojna strategija za obdobje do leta 2015. Na njeni osnovi se Skupina Luka Koper razvija v prepoznavnega izvajalca logističnih storitev ter učinkovit pristaniški in distribucijski sistem. K uspešnosti udeležanja razvojne strategije na območju koprškega pristanišča pozitivno vpliva tudi sprejetje koncesijske pogodbe v letu 2008.

Pomorski transport in logistika sta močno izpostavljena nihanjem rasti svetovnega gospodarstva in transportnih tokov, zato smo v naši strategiji možnosti tovrstnih nihanj predvideli. Spreminjanje razmer na naših trgih se že odraža v zaostajanju rasti pretovorjenih količin, vendar recesija še nima vpliva na načrtano razvojno strategijo. Ob močno spremenjenih razmerah pa bomo opravili tudi prilagoditve.

Vsebina strateških tveganj je zajeta v poglavju Poslovna strategija razvoja 2006–2015 ter v poglavju Koncesijska pogodba.

Po oceni uprave so strateška tveganja zmerna. Prav tako je zmerna verjetnost nastanka oportunitetne škode v skupini kot posledica teh tveganj.

POSLOVNA TVEGANJA

Skupino poslovnih tveganj predstavljajo tveganja, povezana s sposobnostjo ustvarjanja prihodkov, donosnosti in denarnega toka skupine. Obvladovanje poslovnih procesov zagotavljamo:

- z usklajenostjo s strateškimi cilji in poslovno politiko,
- z varnostjo sredstev, ki pomeni

odsotnost izgub, prevar ali zlorab,

- z usklajenostjo z zakonodajo, dobro prakso in notranjimi pravili,
- z zanesljivostjo podatkov in informacij ter rednim poročanjem.

Poslovna tveganja obvladujemo v okviru delovanja služb za kontroling in kakovost. Redno izvajamo presoje notranjih procesov in poročamo o uspešnosti in pravilnosti poslovanja organizacijsko zaokroženih enot poslovodstvu.

Investicijska tveganja

Investicijski cikel bomo v letu 2009 prilagodili zaostrenim razmeram na finančnih trgih. Pri investicijah v tehnološko posodabljanje in v pristaniško infrastrukturo bomo še bolj pozorni na dogajanja v gospodarskem okolju, da bi se izognili tveganjem izpada prihodnjih koristi, ki jih investicije prinašajo. Investicijska tveganja obvladujemo z ukrepi, naštetimi v tabeli Pregled tveganj.

Več o vrednosti in vsebini investicij pišemo v poglavju Naložbena politika, o njihovem financiranju pa v poglavju Analiza poslovanja Skupine Luka Koper in v poglavju Finančno upravljanje.

Tveganja naložb v opredmetena sredstva so po oceni uprave visoka, obenem pa je zaradi vzpostavljenih mehanizmov za njihovo obvladovanje verjetnost nastanka škode zmerna.

Kadrovska tveganja

Kljub visoki tehnično-tehnološki opremljenosti je pristaniška dejavnost delovno intenzivna, zato sta razpoložljivost in motiviranost

Pregled tveganj z oceno izpostavljenosti in s sprejetimi ukrepi za njihovo obvladovanje

VRSTA TVEGANJA	OCENA UPRAVE O IZPOSTAVLJENOSTI TVEGANJEM	UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE TVEGANJ
Strateška tveganja		
Razvojna tveganja	zmerna	Jasne strateške usmeritve in razvojna strategija, odprta za prilagoditve razmeram na trgu in sprejetje koncesijske pogodbe.
Poslovna tveganja		
Investicijska tveganja	visoka	- Usposobljenost in odzivnost inženirjev, projektantov in tržnikov za zaznavanje tehnoloških sprememb in spremenjenih potreb na trgu povpraševanja po luških storitvah ter njihov odziv, - uravnoteženo načrtovanje investicij v osnovno pristaniško in razvojno dejavnost, - preverjanje ekonomske upravičenosti in doseganje načrtovane ekonomske uspešnosti investicij in - stalno izboljševanje kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja investicij.
Kadrovska tveganja	zmerna	- Ukrepi za zagotavljanje razpoložljivosti delovne sile in - ukrepi za vzdrževanje in večanje motivacijske ravni zaposlenih.
Tveganja delovanja informacijskega sistema	nizka	- Natančno opredeljeno razmerje in utečena dobra poslovna praksa s pogodbenim partnerjem, ki zagotavlja storitve informacijske podpore, ter - pridobljeni certifikat ISO/IEC 27001:2005 s strani pogodbenega partnerja.
Prodajna tveganja	zmerna	- Povečano vlaganje v osnovno pristaniško infrastrukturo in opremo, - iskanje novih možnosti za preusmeritev blaga v naš zaledni terminal v Sežani, - vse bolj agresivno trženje storitev in iskanje novih poslov ter - nadaljnji razvoj dobrih partnerskih odnosov s strankami, ki omogočajo proaktivno reševanje operativnih problematik.
Okoljska tveganja	nizka	- Varnostno poročilo za celotno pristanišče, - ocena ogroženosti zaradi večje industrijske nesreče, ki je usklajena z varnostnim poročilom, - načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi, izdelan na osnovi scenarijev, prepoznanih v oceni ogroženosti in varnostnem poročilu, - načrt opozarjanja reševalnih enot, ki je usklajen z načrtom zaščite in reševanja ter določa način opozarjanja za različne vrste nesreč, - shema obveščanja znotraj sistema Skupine Luka Koper v povezavi s sistemom obveščanja občine in - presoje o vplivih na okolje za vse organizacijske enote.
Zakonodajna tveganja	nizka	- Tvorno sodelovanje in posvetovanje z regulatornimi organi v procesu uvajanja oziroma spreminjanja zakonodaje, - lastna kadrovska zasedba strokovnjakov.
Tveganja dobičkonosnosti	zmerna	- Ureditev koncesijskega razmerja z državo, ki predstavlja stabilno podlago za razvoj, - večanje obsega poslovanja in obsega donosnejših storitev kljub pričakovanim pritiskom na zniževanje cen, - sprejem Podjetniške kolektivne pogodbe, ki vpliva na večjo motiviranost zaposlenih.
Finančna tveganja*		
Tveganje spremembe poštene vrednosti	nizka	- Diverzifikacija portfelja tržnih vrednostnih papirjev, - dosledna analiza občutljivosti finančnih naložb po poštenu vrednosti.
Tveganje spremembe obrestne mere	nizka	- Vzpostavitev dolgoročne obrestne zaščite z zavarovanjem finančnih obveznosti, vezanih na variabilne obrestne mere, - dosledna analiza občutljivosti finančnih obveznosti na spremembe variabilnih obrestnih mer, - prilagajanje pričakovanemu zviševanju obrestnih marž z iskanjem bank, specializiranih za področje infrastrukturnih investicij.
Tveganje spremembe deviznega tečaja	nizka	Bistveno znižanje deleža terjatev do kupcev v ameriških dolarjih, predvsem v matični družbi, kjer je upadel s 15 odstotkov konec leta 2007 na 4,76 odstotkov konec leta 2008.
Likvidnostno tveganje	nizka	- Upravljanje z denarnimi sredstvi v skupini centralizirano v matični družbi, - redno načrtovanje denarnih tokov za različne ročnosti centralizirano v matični družbi, - usklajevanje sredstev in obveznosti po različnih ročnostih, - skrbno načrtovanje poslovnih in finančnih obveznosti in zagotovljen sistemski nadzor nad roki zapadlosti obveznosti, - organizacijske spremembe na področju izterjave za povečanje njene vloge pri zagotavljanju rednih prilivov, - enotna finančna politika do kupcev in dobaviteljev, - večji poudarek obračunavanju zamudnih obresti, - krajšanje časovnih intervalov pri spremljanju odprtih terjatev do kupcev, - izdelava različnih scenarijev prilagajanja pri načrtovanem podaljšanju kratkoročnih posojil.
Kreditno tveganje	nizka	- Ohranjanje specifične strukture kupcev in poslovanje z omejenim številom večjih špediterjev in agentov, - obstoj za naše poslovanje specifične zastavne pravice na skladiščnem blagu, - zavarovanje nekaterih vrst terjatev z varščinami, - zavarovanje danih posojil z blanco menicami in drugim (ne)premičnim premoženjem, - celovit pristop k upravljanju terjatev do kupcev.
Tveganje ustrezne kapitalske strukture	zmerna	- Večletna ciljna identifikacija optimalne kapitalske strukture z izračunavanjem tehtanih povprečnih stroškov kapitala, predvsem v matični družbi, - nižanje tehtanih povprečnih stroškov kapitala, ki vodi k optimalni kapitalski strukturi in posledično k učinkovitejšemu poslovnemu procesu, - povečevanje deleža posojil in s tem izkoriščanje pozitivnih učinkov finančnega vzvoda, - uravnavanje ravni zadolževanja, ki je ključno v razmerah svetovne krize, z omejitvijo povečevanja deleža vseh obveznosti na 60 odstotkov, - ukrepi za skrajšanje rokov za zaključek začetih investicij in hitrejši začetek ustvarjanja poslovnih prihodkov z njimi.

* O obvladovanju finančnih tveganj celovito poročamo v Konsolidiranem računovodskem poročilu in Računovodskem poročilu Luke Koper, d.d.

sodelavcev pomembna dejavnika uspešnosti.

Kadrovsko tveganje v Skupini Luka Koper ostaja po oceni uprave zmereno, četudi so spremenljivi pogoji poslovanja v drugi polovici leta že nakazovali upad prometa v določenih blagovnih skupinah. Za obvladovanje spremenljivih pogojev dela in za zagotavljanje zaposlitve vsem zaposlenim v skladu z veljavno delovno zakonodajo, smo poleg utečenih sistemov upravljanja s kadri sprejeli dodatne sistematične ukrepe, predvsem na področju interne organiziranosti in razporejanja delovnega časa zaposlenih. Tako ostaja zmerena tudi verjetnost nastanka škode v skupini.

Kadrovsko tveganje na področju razpoložljivosti delovne sile smo obvladovali:

- s sistematičnim pristopom pri načrtovanju potreb po delovni sili, ki je vključeval upočasnjeno rast zaposlovanja oziroma nove zaposlitve le ob posebej izkazani potrebi,
- z izkoriščenostjo notranjih kadrovskih virov prek horizontalne in vertikalne mobilnosti delovne sile, ki je potekalo na naslednje načine:
 - a) upokojitve in druge odhode smo praviloma nadomeščali s kadrom znotraj družbe,

- b) z izvajanjem kratkoročnega ali občasnega razporejanja delavcev med organizacijskimi enotami oziroma profitnimi centri,
 - c) z izboljšanjem interne organiziranosti dela, ki vključuje optimalni izkoristek delovnega časa.
- s sistematičnim urejanjem odnosov z izvajalci pristaniških storitev.

V Skupini Luka Koper vzdržujemo in povečujemo motivacijsko raven zaposlenih:

- s podpisom nove Podjetniške kolektivne pogodbe, z novo sistematizacijo delovnih mest, z višjo izhodiščno osnovo in s prenovljenimi plačnimi razmerji,
- s prilagojenimi sistemi materialnega motiviranja in nagrajevanja kadrov,
- z izboljšanjem komuniciranja med vodstvom in predstavniki zaposlenih,
- s sistematičnim izvajanjem letnih razgovorov s sodelavci,
- z vzpostavljanjem dialoga z zaposlenimi prek različnih oblik in orodij notranjega komuniciranja,
- z omogočanjem kariernega razvoja in s financiranjem izobraževanja,
- z dodatno skrbjo za zaposlene tudi zunaj delovnega časa.

Vsebinska kadrovska tveganja je zajeta v Poročilu o trajnostnem razvoju.

Uprava ocenjuje, da je kadrovsko tveganje v Skupini Luka Koper zmereno. Prav tako je zaradi ustrezno opredeljenih ukrepov za njihovo obvladovanje zmerena tudi verjetnost nastanka škode v skupini.

Tveganja delovanja informacijskega sistema

Pomembnejša tveganja na področju delovanja informacijskega sistema zajemajo:

- zagotovitev stabilnega delovanja informacijskega sistema,
- doseganje ustrezne ravni zadovoljstva uporabnikov informacijskih rešitev,
- identificiranje neracionalnih procesov in opuščanje njihovega podvajanja,
- nadzor napak, zlorabe, kraje sredstev in podatkov,
- celovit sistem dodeljevanja avtorizacij za dostop do podatkov,
- kvaliteto podatkov in njihovo primernost.

Našeta tveganja celovito obvladujemo s sklenjenim pogodbenim razmerjem za zagotavljanje storitev informacijske podpore (outsourcing).

Razmejitev odgovornosti za ugotavljanje tveganj, izvajanje ukrepov in spremljanje njihove učinkovitosti

ODGOVORNOST			
VRSTE TVEGANJ	Ugotavljanje tveganj	Izvajanje ukrepov	Spremljanje učinkovitosti ukrepov
Strateška tveganja	• uprava matične družbe	• uprava matične družbe	• uprava matične družbe
Poslovna tveganja	• uprava matične družbe • vodje strokovnih služb in profitnih centrov • služba kontrolinga • služba za kakovost	• strokovne službe in profitni centri	• uprava matične družbe • služba kontrolinga • služba za kakovost
Finančna tveganja	• uprava matične družbe • finančna služba • služba kontrolinga	• finančna služba	• uprava matične družbe • finančna služba • služba kontrolinga

Zaokroženo in celovito storitev na tem področju izvaja družba Actual I.T., d.o.o., Koper.

Tveganje delovanja informacijskega sistema zmanjšuje tudi utečena dobra poslovna praksa, ki jo potrjuje stabilno delovanje informacijskega sistema. Dodatno zagotovilo k temu je certifikat vodenja informacij ISO/IEC 27001:2005 za sistem vodenja informacij, ki ga je pridobil naš pogodbeni partner. V letu 2009 obnovljeno dolgoročno pogodbeno razmerje tudi predvideva, da pogodbeni partner ne more dostopati do podatkov v informacijskih sistemih brez fizične prisotnosti zaposlenih v podjetju. Vsebinska tveganja delovanja informacijskega sistema je podrobneje opisana v poglavju Zagotavljanje informacijske podpore.

Tveganje delovanja informacijskega sistema je po oceni uprave zaradi navedenih ukrepov nizko. Vzpostavljeni mehanizmi njihovega obvladovanja omejujejo verjetnost nastanka škode v Skupini, ki je zato nizka.

Prodajna tveganja

Pri prodajnih tveganjih se soočamo s tveganji, ki so odvisna od količine pretovorjenega blaga. Ta v zadnjih letih narekuje vrsto prilagoditev v poslovanju zaradi ohranjanja rasti poslovanja in zagotavljanja primer- nih skladiščnih zmogljivosti.

Razmere na trgu vplivajo na pojavljanje tveganj:

- preusmeritve tovarov strank v druga pristanišča zaradi zasedenosti skladiščnih kapacitet,
- obvladovanja prodajne in cenovne politike s ciljem uravnavanja obsega pretovora prek pristanišča,
- plačilne nesposobnosti strank,
- zagotavljanja celovite podpore odjemalcem prek izvajanja logističnih storitev,
- izboljševanja kakovosti in učinkovitosti kot temeljnimi prednostmi naše ponudbe.

Tveganja obvladujemo na več načinih, ki jih opisujemo v tabeli Pregled tveganj.

Več o načrtovanih količinah pretovora posameznih blagovnih skupin in pretovora po posameznih tržiščih pišemo v poglavju Položaj na trgih in priložnosti ter v poglavju Trženje: blagovne skupine in trgi.

Prodajno tveganje v Skupini Luka Koper uprava ocenjuje kot zmerno. Vzpostavljeni mehanizmi obvladovanja opisane skupine tveganj zagotavljajo po njeni oceni nizko verjetnost nastanka škode. V razmerah zastoja v gibanju svetovnega gospodarskega sistema pa je uprava pri oceni potencialne škode, ki lahko nastane zaradi prodajnih tveganj, previdnejša in posledično ocenjuje verjetnost nastanka škode v skupini kot zmerno.

Okoljska tveganja

Na ravni Skupine Luka Koper imamo vzpostavljene mehanizme za varovanja okolja in zdravja pri delu, s katerimi prepoznavamo ključne vidike tveganj, ki jih obvladujemo prek natančno opredeljenih ukrepov, naštetih v tabeli Pregled tveganj.

Za obvladovanje tveganj skrbimo z rednimi in zakonsko predpisanimi meritvami, z uvajanju tehnoloških novosti, s stalnim izobraževanjem in z rednimi nadzori v okviru službe varovanja morja. Seznane in ocene tveganj beležimo v registru okoljskih vidikov, ki jih redno preverjamo in usklajujemo s spremembami zakonodaje.

Vsebina okoljskih tveganj je zajeta v Poročilu o trajnostnem razvoju.

Zaradi sistematičnih ukrepov so okoljska tveganja nizka. Po mnenju uprave je zaradi doslednega izvajanja ukrepov nizka tudi verjetnost nastanka škode v Skupini Luka Koper.

Zakonodajna tveganja

Osrednji vsebini zakonodajnega tveganja sta spreminjanje zakonodaje in njeno pojasnjevanje, predvsem na področju, ki ureja osnovne dejavnosti skupine. Izpostavljenost tej skupini tveganj znižujejo tvorno sodelovanje in posvetovanja z regulatornimi organi v procesu uvajanja oziroma spreminjanja zakonodaje in ustreznost lastna kadrovska zasedba strokovnjakov.

Uprava družbe sodi, da je zakonodajno tveganje nizko. S primernimi ukrepi zagotavljamo nizko verjetnost nastanka škode zaradi tovrstnih tveganj.

Tveganja dobičkonosnosti

Ureditev koncesijskega razmerja za upravljanje pristaniških terminalov zagotavlja Skupini Luka Koper stabilno izhodišče za prihodnji razvoj. Za ohranjanje in izboljševanje donosnosti, kljub pričakovanim pritiskom na zniževanje cen storitev, delujemo v smeri večanja obsega poslovanja, rasti deleža donosnejših storitev in učinkovitega obvladovanja stroškov.

Učinke recesije bomo v letu 2009 občutili, vendar kljub neugodnim napovedim, načrtujemo poslovanje z dobičkom. Zaupanje nam vliva ta sprejeta Podjetniška kolektivna pogodba, ki bo prispevala k učinkovitosti in motiviranosti kadra, ter pripravljenost naših poslovnih partnerjev za nadaljnje sodelovanje z našim pristaniščem, ki ga bomo upravičili s kakovostnimi storitvami.

Vsebina tveganj dobičkonosnosti je zajeta v poglavju Analiza poslovanja Skupine Luka Koper.

Uprava družbe ocenjuje tveganje dobičkonosnosti kot zmerno. Prav tako je zmerna tudi verjetnost nastanka škode v skupini.

FINANČNA TVEGANJA

Med pomembnejša finančna tveganja, ki jih ugotavljamo v Skupini Luka Koper, sodijo:

- tveganje spremembe poštene vrednosti,
- tveganje spremembe obrestne mere,
- tveganje spremembe deviznega tečaja,
- likvidnostno tveganje,
- kreditno tveganje,
- tveganje ustrezne kapitalske strukture.

Finančna služba redno in v različnih obdobjih opravlja nadzor nad temi tveganji. S tem ustrezno obvladuje negotovost nihanja finančnih kategorij, predvsem finančnih prihodkov in odhodkov, in zagotavlja dolgoročno stabilno poslovanje celotne skupine. Povečuje tudi možnosti za doseganje načrtovanih kategorij, predvsem načrtovanih prihodnjih denarnih tokov. Pri tem velja izpostaviti skrb za zmanjšanje možnosti izrednih finančnih odhodkov zaradi negativnih

gibanj različnih ekonomskih kategorij.

Vključenost ukrepov za ugotavljanje in nadzor nad finančnimi tveganji v vsakodnevni delovni proces dovoljuje hitro in pravočasno odzivanje na spremembe finančnih kategorij, ki nastajajo zaradi tveganj na finančnem področju.

Zastavljena finančna politika in proces obvladovanja finančnih tveganj zagotavljata stabilnejše poslovanje Skupine Luka Koper. Povečujeta tudi zaupanje lastnikov družbe, poslovnih partnerjev in vseh ostalih deležnikov. Še en dokaz za to so bonitetna poročila svetovno priznanih bonitetnih ustanov, ki omogočajo družbam v skupini pridobivanje finančnih virov pod najugodnejšimi pogoji.

Ukrepe za zmanjševanje izpostavljenosti finančnim tveganjem na kratko predstavljamo v tabeli Pregled tveganj, podrobneje pa vse vidike finančnih tveganj opisujemo v Pojasnilu št. 29 v Računovodskem poročilu Luke Koper, d.d..

Ocena uprave o finančnih tveganjih je sestavni del Računovodskega poročila Luke Koper, d.d. v Pojasnilu št. 29.

Z aplikacijo E-zabojnik imajo naše stranke v vsakem trenutku natančen pregled nad stanjem kontejnerjev na terminalu. Z novimi informacijskimi storitvami prispevamo k učinkovitosti poslovanja naših partnerjev. Špediterji, prevozniki, agenti in drugi imajo enostaven dostop do storitev prek naše spletne strani.

ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJSKE PODPORE

NAČRTUJEMO IN IZVAJAMO VSE BOLJ AMBICIOZNE PROJEKTE

Stalno nadgrajujemo in izboljšujemo informacijske rešitve, ki omogočajo širše povezovanje z uporabniki naših storitev in olajšujejo izvajanje poslovnih procesov na njihovi in naši strani. Zajemajo popolno elektronsko komunikacijo z naročniki, rešitev E-zabožnik, izboljševanje funkcionalnosti sistema Tin0 za podporo procesom trženja in operative in mnoge druge.

Informacijska podpora v družbi Luka Koper, d.d., v celoti poteka prek zunanjega izvajanja informacijskih storitev, ki ga zagotavlja družba Actual I.T., d.o.o.

Tak odnos prinaša potencialna tveganja, ki jih obvladujemo z natančno definirano krovno pogodbo, s pogodbami o zagotavljanju ravni storitev in s stalnim preverjanjem konkurenčnosti ponudb. Z družbo Actual I.T., d.o.o., ustvarjamo partnerski odnos in delujemo v duhu vzajemnega sodelovanja.

Hitra in pregledna komunikacija

V Luki Koper, d.d., že več let krepimo brezpapirno elektronsko komunikacijo na področju naročanja in

»Krepimo brezpapirno elektronsko komunikacijo na področju naročanja in izvedbe storitev ter avtorizacij med naročnikom in izvajalcem.«

izvedbe storitev ter avtorizacij med naročnikom in izvajalcem. Tako zagotavljamo kakovostno, hitro in transparentno medsebojno komunikacijo, ki poteka na podlagi odprtih standardov in s pomočjo različnih

konkurenčnih aplikacij na povsem varen način.

Prek koordinacije informacijske podpore v Luki Koper, d.d., zagotavljamo usklajeno delovanje med skrbniki področij na strani naročnika in ponudnika.

Ključne koordinacijske naloge opravljamo na naslednjih področjih dela:

- načrtovanje razvoja in izvajanje razvojnih projektov ter večjih razvojnih aktivnosti, ki prinašajo podjetju dodano vrednost in večjo konkurenčno prednost,
- zagotavljanje varnosti uporabe informacijskih sredstev v lokalnih omrežjih in na mobilnih napravah,
- tekoča podpora vzdrževanja ravni

»Informacijski sistem Luke Koper, d.d., omogoča nadaljnjo širitev in povezovanje z okolico in z novo nastajajočimi hčerinskimi podjetji.«

storitev, pri čemer se posvečamo predvsem nadzoru in kontroli delovanja vseh sistemov.

Skladno s strategijo skupine smo pri uresničevanju ciljev iz poslovnega načrta sledili naslednjim usmeritvam:

- učinkovita podpora vsem poslovnim procesom,
- odprtost in vpetost v ponudbo celovitih logističnih storitev,
- varnost in racionalnost delovanja,
- vzdrževanje učinkovitega razmerja med stroški delovanja informacijskega sistema in poslovnimi prihodki.

V preteklem letu smo nadaljevali z intenzivnim izboljševanjem sistema TinO (sistem za podporo procesom trženja in operative), predvsem na naslednjih področjih:

- fakturiranje,
- avtomatiziranje določenih ročnih opravil,
- poenostavljeno skladiščno poslovanje (davčna skladišča in mikrodistribucija) in
- izboljšanje poizvedb o skladiščnih evidencah.

Številne novosti

Na informacijskem področju smo bili dejavni še na naslednje načine:

- uspešno smo nadgradili SAP na zadnjo različico,
- uvedli smo nove module za področja varstva pri delu in potnih nalogov (Travel management),
- začeli smo z implementacijo modulov OneBank in Konsolidacija,
- pomemben mejnik smo dosegli z nadgradnjo visoko razpoložljive strežniške infrastrukture za sistem Cosmos na Kontejnerskem terminalu,

- vzpostavili smo posebno rešitev E-zabožnik, prek katerega je mogoč pregled statusa kontejnerjev za naše poslovne partnerje,
- nadgradili smo dokumentni sistem NeoArc in tako pridobili nove funkcionalnosti ter večjo združljivost z drugimi sistemi,
- posodobili smo delovno okolje za končnega uporabnika vključno z zamenjavo vse računalniške opreme in nadgradnjo programske opreme.

Informacijski sistem Luke Koper, d.d., omogoča nadaljnjo širitev in povezovanje z okolico in z novo nastajajočimi hčerinskimi podjetji. Že zdaj učinkovito združuje in podpira hčerinska podjetja Luka Koper INPO, d.o.o., Adria Terminali, d.o.o., Luka Koper Pristan, d.o.o., in Adria-Tow, d.o.o. Na področju informatike stopamo v korak s časom in načrtujemo ambiciozne projekte za prihodnost. Prenova sistema za podporo odločanja, prenova dokumentnega sistema, uvedba novih modulov v SAP-u, dodajanje novih funkcionalnosti v sistemu TinO in e-fakturiranje, so zgolj nekateri izmed njih. Načrtovanje informacijskih rešitev v Skupini Luka Koper poteka usklajeno, kar se odraža v stabilnem delovanju celotnega informacijskega sistema in v temu primernem zadovoljstvu uporabnikov informacijskih sredstev.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

VLAGAMO V PARTNERSTVA

Zavezanost trajnostnemu razvoju je ena naših temeljnih strateških usmeritev. Pri tem sta v središču vzpostavljanje in vzdrževanje partnerskih odnosov z vsemi deležniki. Tako zagotavljamo uspešen razvoj zaposlenih, močno podporo družbenemu okolju in nadgrajujemo skrb za naravno okolje. O dosežkih pri trajnostnem razvoju letos prvič poročamo v samostojni publikaciji, ki je sestavni del tega letnega poročila.

UPRAVLJANJE KADROV: Z VSESTRANSKO SKRBJO ZAGOTAVLJAMO RAZVOJ

V politiki zaposlovanja poudarek na znanju in enakopravnosti

V Skupini Luka Koper zaposlujeemo kadre, ki s specifičnimi znanji in z izkušnjami podpirajo kakovost izvajanja storitev ter prispevajo k uspešnosti družb in k uresničevanju naših

razvojnih usmeritev. Pri zaposlovanju vedno upoštevamo enakopravnost in prepovedujemo vsako diskriminacijo na podlagi spola, veroizpovedi, invalidnosti, starosti, rase in spolne usmerjenosti.

Večje število in izboljšana struktura zaposlenih

Predvsem zaradi dopolnjevanja osnovne dejavnosti pretovora z

logističnimi storitvami smo v Skupini Luka Koper v zadnjih letih povečevali število zaposlenih. Na zadnji dan leta jih je bilo 1.109 ali 3,6 odstotka več kot leto prej. Lani smo na novo zaposlili 103 delavce, 64 odhodov pa je bilo predvsem zaradi starostne upokojitve.

Število zaposlenih v družbah in Skupini Luka Koper

Družba	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	Razlika med leti 2007 in 2008	Delež zaposlenih v Skupini v letu 2008 (v %)
Luka Koper, d.d.	693	774	786	+ 12	70,9
Luka Koper INPO, d.o.o.	237	228	241	+ 13	21,7
Luka Koper Pristan, d.o.o.	9	9	14	+ 5	1,3
Adria Terminali, d.o.o.	-	35	35	enako	3,1
Adria-Tow, d.o.o.	23	24	29	+ 5	2,6
Adria Transport, d.o.o.	-	-	1	+ 1	0,1
TOC, d.o.o.	-	-	3	+ 3	0,3
Skupina Luka Koper	962	1.070	1.109	+ 39	100,0

»Z ustanavljanjem novih podjetij z ekološko naravnano dejavnostjo uresničujemo naš strateški cilj, postati okolju prijazno oziroma zeleno pristanišče.«

Število zaposlenih po stopnji izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Luka Koper, d.d.		Skupina Luka Koper	
	2008	Delež	2008	Delež
VIII. in več	15	2%	16	1%
VII.	204	26%	226	20%
VI.	46	6%	60	5%
V.	249	32%	302	27%
IV.	190	24%	280	25%
III.	24	3%	35	3%
II.	52	7%	140	13%
I.	6	1%	50	5%
Skupaj	786	100%	1.109	100%

Povprečna starost v skupini je znašala 43,1 leta, povprečna delovna doba pa 19,6 let. Z zaposlovanjem mlajših kadrov se obe kategoriji znižujeta in sta kot leto prej najvišji v Luki Koper INPO, d.o.o. Zaradi višine delovne dobe in povprečne starosti zaposlenih ter visoke pripadnosti družbi se je stopnja fluktuacije na ravni skupine znižala s 6,2 odstotka na 5,9 odstotka. To je pod mejo ocenjene fluktuacije v Sloveniji, ki znaša od 6 do 9 odstotkov.

V skladu s politiko zaposlovanja se je izobrazbena struktura zaposlenih izboljšala, s čimer dosegamo cilj zagotoviti izobrazbo zaposlenih, ustrezno zahtevam delovnih mest. Za izobraževanje skrbimo tudi znotraj skupine. Za različna izobraževanja smo namenili 284 evrov na zaposlenega. Nižanje stroškov je povezano s povečevanjem deleža internega izobraževanja, ki ima številne prednosti. Skupno število zaposlenih invalidov se je nekoliko znižalo zaradi invalidskih in starostnih upokojitev v invalidskem podjetju Luka Koper INPO, d.o.o.

V času gospodarske krize usmerjeni v boljšo organiziranost in fleksibilnost

Zaradi napovedanega kriznega obdobja smo že pripravili morebitne ukrepe, ki ne predvidevajo odpuščanj in so usmerjeni v izboljšanje notranje organiziranosti in omogočanje fleksibilnejšega razporejanja kadrov med enotami. Na novo praviloma ne bomo zaposlovali, odhode bomo nadomeščali interno, zmanjšali pa bomo tudi število pogodbenih delavcev.

Varnost in zdravje pri delu: pridobili smo mednarodni standard OHSAS 18001/2007

Sistem varnosti in zdravja pri delu smo uskladili z mednarodnim standardom OHSAS 18001/2007. Poleg delovanja skladno z zakonodajo imamo že vrsto let vzpostavljene tudi učinkovite mehanizme za prepoznavanje negativnih vidikov oziroma tveganj. Na območju pristanišča dnevno deluje vse večje število zunanjih sodelavcev, zato tudi te usposabljam s področja varstva pri delu. Lani smo jih usposobili 200, pripravili pa smo tudi informativno brošuro o varnosti v pristanišču za vse obiskovalce.

Od 34 delavcev, ki so se v Luki Koper,

d.d., poškodovali na delovnem mestu, jih je bilo 28 v bolniškem staležu. Zabeležili smo še 30 dogodkov, ki so povzročili le materialno škodo, vse dogodke pa smo skrbno raziskali z namenom lažjega preprečevanja v prihodnosti. Zaradi bolniških izostankov zaposlenih v skupini smo izgubili 157.090 ur. Absentizem* je dosegel 7 odstotkov in se je zaradi večjega števila zaposlenih povečal za 0,2 odstotka.

»Na območju pristanišča dnevno deluje vse večje število zunanjih sodelavcev, zato tudi te usposabljam s področja varstva pri delu.«

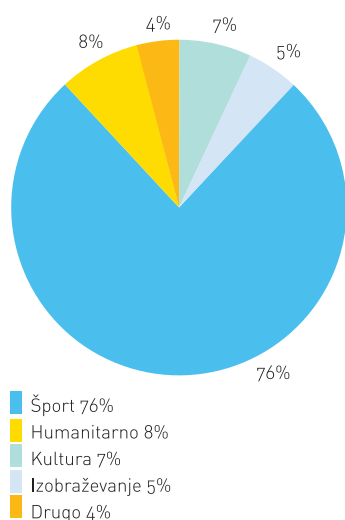
Podpis nove kolektivne pogodbe

Socialni partnerji so lani podpisali novo kolektivno pogodbo, ki je nadomestila prejšnjo, enajst let staro. S tem je bil storjen pomemben korak na področju kadrov, saj pogodba vsebuje vse z delom povezane zakonske spremembe in novosti, določa novo sistemizacijo delovnih mest in ureja področje plač.

*absentizem = število izgubljenih delovnih ur/povprečno število zaposlenih x letno število delovnih ur x 100

TESNO SODELOVANJE Z DRUŽBENIM OKOLJEM

Sponzorstva in donacije: široka podpora ustvarjalnim projektom. Projekti v ožjem in širšem družbenem okolju, ki jih finančno in strokovno podpiramo, izbiramo na podlagi internega pravilnika, za to področje pa skrbi Služba za odnose z javnostmi. Od 1,4 milijona evrov, ki smo jih zagotovili v ta namen, je bila ena četrtna namenjena donacijam, ostalo pa sponzorstvom.

Porazdelitev sredstev za sponzorstva in donacije po področjih

Krepimo dialog z lokalno skupnostjo

Svoje razvojne načrte smo zapisali v strategiji razvoja do leta 2015. Ker smo jih že večkrat objavili, nas je zanimalo, kako so z njimi seznanjeni okoliški prebivalci in kakšen je njihov pogled. Neodvisna agencija je zato izvedla anketo med 750 prebivalci štirih območij koprsk občine, njen vzorec lahko zaradi natančnega izbora razširimo na celotno populacijo koprsk občine. Rezultati ankete so bili pozitivni, saj

so pokazali:

- z načrti prostorskega razvoja pristanišča je seznanjena dobra polovica prebivalcev, med katerimi se 69 odstotkov z njimi tudi strinja;
- dve tretjini vprašanih v raziskavi menita, da Luka Koper, d.d., veliko ali zelo veliko prispeva h gospodarskemu razvoju občine;
- 62 odstotkov anketirancev se strinja z izgradnjo tretjega pomola, ki prinaša nove razvojne možnosti;
- poslovno uspešnost Luke Koper, d.d., ocenjujejo kot zelo visoko, razvojne možnosti pa kot dokaj dobre.

»Z načrti prostorskega razvoja pristanišča je seznanjena dobra polovica prebivalcev, med katerimi se 69 odstotkov z njimi tudi strinja.«

Širša družbena skupnost - sodelovanje z državo

V letu 2009 pričakujemo zaključek postopka izdelave državnega prostorskega načrta, temeljnega akta, ki bo pristanišču omogočil prostorsko širitev in razvoj. Po programu priprave prostorskega načrta sledijo še pridobitev okoljevarstvenega soglasja, javna razgrnitev in obravnava, strokovna obravnava predlogov ter pripomb, dopolnitev in sprejem uredbe v Vladi Republike Slovenije.

VAROVANJE NARAVNEGA OKOLJA: NAČRTO DELO DAJE SADOVE

Glavne usmeritve Skupine Luka Koper na področju varovanja naravnega okolja so:

- uvajanje sodobne in varčne teh-

nologije (zmanjševanje porabe naravnih virov, omejevanje negativnih vplivov na okolje),

- stalno zmanjševanje emisij v okolje (redno spremljanje rezultatov in poročanje pristojnim državnim institucijam),
- skrb za partnerski odnos z lokalnimi skupnostmi,
- zagotavljanje pripravljenosti za ukrepanje ob izrednih razmerah,
- stalno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.

Javnosti posredujemo informacije o vseh pomembnih okoljskih vidikih na spletnih straneh www.luka-koper.si in www.zivetispistaniscem.si, v časopisu Luški glasnik in sredstvih javnega obveščanja. Državnim organom pa posredujemo podatke na predpisan način v zakonodajno predpisanih rokih.

Nova podjetja z ekološko dejavnostjo

Z ustanavljanjem novih podjetij z ekološko naravnano dejavnostjo uresničujemo naš strateški cilj, postati okolju prijazno oziroma zeleno pristanišče. V preteklem letu smo v ta namen ustanovili družbe Ecopark, d.o.o., Ecoporto Koper, d.o.o., Adria-sole, d.o.o. Eco-morje, d.o.o.

Več o njihovi dejavnosti pišemo v poglavju Skupina Luka Koper in njene dejavnosti.

Številni dosežki na področju varovanja naravnega okolja

OKOLJSKI VIDIK	PROBLEMATIKA, DEJAVNOST IN DOSEŽKI
ZRAK	• Zakonsko predpisane meritve emisij snovi v zrak enkrat letno izvaja pooblaščen organizacija, redno jih izvajamo tudi sami. • Na emisije izpušnih plinov z ladij nimamo direktnega vpliva. Kljub temu smo k njihovem zmanjšanju pripomogli z vgraditvijo elektrifikacijske postaje za vlačilce na obali ob mestnem jedru. • Za količine prahu v Sloveniji ni predpisanih zakonskih zahtev, zato se ravnamo po nemških smernicah (TA Luft) in smo precej pod mejno dovoljeno letno vrednostjo (350 mg/m³/dan). • Kontrolne meritve prašnih usedlin znotraj pristanišča izvajamo od leta 2005 na desetih merilnih mestih. V zadnjih dveh letih so meritve pokazale na nekaterih merilnih mestih nekoliko višje vrednosti, ki pa so še vedno močno pod dopustno koncentracijo in so posledica intenzivnih gradbenih del v pristanišču. • Količine skupnega prahu zunaj pristanišča ne presegajo mejne vrednosti in so približno petkrat nižje kot znotraj pristanišča. • Primorski inštitut za naravoslovne vede – PINT že od leta 2001 opravlja meritve emisij inhalabilnih prašnih delcev PM₁₀. Povprečna letna izmerjena koncentracija je v obdobju od aprila 2007 do aprila 2008 znašala 32,5 µg/m³ (zakonsko predpisana mejna vrednost je 40 µg/m³).
ODPADKI	• Na območju pristanišča zberemo na leto okrog 4.500 t ločeno zbranih odpadkov, kar predstavlja 74 odstotkov vseh odpadkov.
ELEKTRIČNA ENERGIJA	• Razvijamo in uvajamo uporabo alternativnih virov energije (sončna energija, energija iz predelave odpadkov) ter uresničujemo vizijo energetske samozadostnega pristanišča. • Večji obseg pretovora blaga in širitev pristanišča sta razlog za povečanje absolutne porabe električne energije (za 1,46 kWh iz leta 2007 v letu 2008).
VODA	• Postavljena sta dva ločena sistema, eden za pitno vode in drugi za hidrantne (tehnološke) vode, ki sta povezana v nadzornem sistemu porabe vode. V industrijske namene uporabljamo predvsem morsko vodo in reciklirano vodo iz vrtin. • Z ukrepi prepoznavanja vodnih izgub, uvedenimi leta 2004, se absolutna letna poraba vode zmanjšuje. Zaradi večjega števila ladij se povečuje količina ladjam prodane pitne voda, zmanjšuje pa lastna poraba pitne vode na pretovorjeno tono blaga. • Na področju pristanišča nastajajo predvsem sanitarne odpadne vode. Njihovo čiščenje poteka prek centralne čistilne naprave Koper, deloma pa tudi v luških malih čistilnih napravah in greznicah. Tehnološke odpadne vode pred izpustom predelamo v lastnih čistilnih napravah in jih odvajamo v centralno čistilno napravo, kjer se dodatno prečistijo.
SVETLOBNO ONESNAŽENJE	• Za izvajanje delovnega procesa moramo zagotavljati zadostno osvetljenost po predpisih za varno delo s tem pa povzročamo svetlobni vpliv na okolje. • V pripravi je študija za celovito uskladitev obstoječe zunanje razsvetljave z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, katere zakonski rok je leto 2012. Ocenjujemo, da imamo okrog 60 odstotkov zunanje razsvetljave že usklajene z uredbo, na vseh novih površinah pa vgrajujemo svetila, ki ustrezajo predpisom.
VAROVANJE MORJA	• Od septembra lani opravljamo storitve v zvezi s preprečevanjem in odpravo posledic onesnaženja morja na podlagi Koncesijske pogodbe, sklenjene med Luko Koper, d.d., in Republiko Slovenijo, prej pa smo to opravljali le na pogodbeni ravni. • Nadzor nad našim akvatorijem izvajamo s stalno prisotnimi ekološkimi plovili, ki večkrat dnevno opravijo obhod in po potrebi ukrepajo. V vseh 53 primerih posredovanja v letu 2008 je šlo za manjše količine nenevarnih snovi, sanacije so bile uspešno izvedene in posledic za okolje ni. • Uprava je sprejela sklep o reorganizaciji Službe varovanja morja, prenovili smo tudi Načrt ukrepanja in obveščanja v primeru razlitja nevarnih snovi na morju, ki sedaj vključuje sodelovanje Luke Koper, d.d., Mestne občine Koper, Gasilske brigade Koper, Civilne zaščite Republike Slovenije in Slovenske vojske. • Za uspešno ukrepanje in odpravo posledic onesnaženj na morju pa sta ključnega pomena strokovna usposobljenost kadrov in ustrezna oprema.

Ključni okoljski cilji v letu 2009:

- Izdelati okoljsko izjavo in prestati presojo EMAS v aprilu.
- Zmanjšati emisije PM₁₀ na celotnem luškem področju na 30 µg/m³.
- Povečati količino ločeno zbranih odpadkov na 80 odstotkov.
- Pridobivati električno energijo iz sončne energije in pokriti 15 odstotkov lastnih potreb. Končni cilj: 80-odstotna samooskrba.
- Čistiti sanitarne odpadne vode na centralni čistilni napravi ali na sodobnih malih komunalnih čistilnih napravah, s končnim ciljem doseči 100-odstotno čiščenje.
- Kupiti večje ekološko plovilo (10-metrski Gabbiano) in prevzeti dodatne storitve, ki jih danes opravlja podjetje Crismare.

STANDARDI KAKOVOSTI: NENEHNO POTRJUJEMO UČINKOVITOST POSLOVNIH PROCESOV

Sistematično gradimo celovit sistem kakovosti pod okriljem Službe za kakovost. Poslovne procese obvladu-

jemo z razvejanim in notranje usklajenim sistemom vodenja. V minulem letu smo pridobili certifikat varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001:2007, kot prvo pristanišče na svetu pa smo pridobili certifikat varnosti živil ISO 22000:2005. Dejavno smo se posve-

čali vzpostavitvi sistema ravnanja z okoljem po shemi EMAS, kar bomo zaključili v letu 2009.

Smo edino pristanišče v severnem Jadranu, ki ima vzpostavljene sisteme kakovosti, našete v tabeli.

Vzpostavljeni sistemi kakovosti

CERTIFIKAT/STANDARD	Opis
ISO 14001:2004	Standard potrjuje, da odgovorno skrbimo za varovanje okolja s posodobitvami in z uvajanjem čistih ter varnih tehnologij (imamo ga že od leta 2000).
ISO 9001:2000	Potrjuje vzpostavljen in ustrezno vzdrževan sistem kakovosti.
BS OHSAS 18001:2007	Certifikat za sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu smo pridobili v letu 2008.
HACCP, ISO 22000:2005	Za sistem vodenja varnosti živil smo certifikat prejeli v letu 2008 med prvimi v Sloveniji, kot prvo podjetje v transportni panogi in kot edino pristanišče na svetu.
NON GMO	Certifikat za pretovarjanje in skladiščenje gensko nespremenjene soje.
direktiva SEVESO II	Ker se uvrščamo med obrate večjega tveganja, imamo pridobljeno ustrezno okoljevarstveno dovoljenje za celotno pristanišče.
Certifikat EMAS	Sistem okoljskega ravnanja in presojanja, ki ga nameravamo vzpostaviti, verificirati in registrirati do konca 2009.
Priznanje EFQM	S pridobitvijo Priznanja Republike Slovenije za poslovno odličnost leta 2002 nagrade so se nam ponudile možnosti, da v okviru evropskega združenja EFQM primerjamo svojo prakso in delovanje z najboljšimi podjetji v Evropi.

Več o našem odnosu do zaposlenih, družbenega in naravnega okolja ter odjemalcev in vlagateljev v letu 2008 smo zapisali v ločenem Poročilu o trajnostnem razvoju Skupine Luka Koper 2008, ki je naša prva tovrstna publikacija in prvo slovensko revidirano trajnostno poročilo.

**RAČUNOVODSKO
POROČILO
ZA LETO 2008**

KAZALO

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKEGA POROČILA	88
--	----

KONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE LUKA KOPER ZA LETO 2008.....	89
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA - revidiran in konsolidiran.....	90
BILANCA STANJA - revidirana in konsolidirana	91
IZKAZ GIBANJA KAPITALA.....	92
IZKAZ DENARNIH TOKOV	93
SESTAVA SKUPINE LUKE KOPER	94
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE LUKA KOPER V SKLADU Z MEDNARODNIMI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA.....	96
POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA... ..	97
POROČANJE PO ODSEKIH.....	103
RAZKRITJA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA	104
RAZKRITJA IZKAZA BILANCE STANJA	110
RAZKRITJA IZKAZA DENARNIH TOKOV	123
RAZKRITJA IZKAZA GIBANJA KAPITALA.....	123
POSILI S POVEZANIMI OSEBAMI.....	124
DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	126
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	127
IZJAVA POSLOVODSTVA O ODGOVORNOSTI.....	128

NEKONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE LUKA KOPER, D.D., ZA LETO 2008	129
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA - revidiran in nekonsolidiran...	130
BILANCA STANJA - revidirana in nekonsolidirana	131
IZKAZ DENARNIH TOKOV	132
IZKAZ GIBANJA KAPITALA	133
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	134
DODATNA POJASNILA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA.....	141
DODATNA POJASNILA IZKAZA BILANCE STANJA	146
DODATNA POJASNILA IZKAZA DENARNIH TOKOV.....	160
DODATNA POJASNILA IZKAZA GIBANJA KAPITALA	160
POROČILO NA PODLAGI DOLOČB 4. IN 5. ČLENA NAJEMNE POGODBE ZA OPERATIVNE OBALE IN ZEMLJIŠČA V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE V KOPRSKEM PRISTANIŠČU Z DNE 2.2.2000 TER KONCESIJSKE POGODBE ZA OPRAVLJANJE PRISTANIŠKIH DEJAVNOSTI, VODENJE, RAZVOJ IN REDNO VZDRŽEVANJE PRISTANIŠKE INFRASTRUKTURE NA OBMOČJU KOPRSKEGA TOVORNEGA PRISTANIŠČA Z DNE 8.9.2008 ZA LETI, KI STA SE KONČALI 31.12.2007 IN 2008	161
IZKAZ BILANČNEGA DOBIČKA	162
DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	163
POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	164
IZJAVA POSLOVODSTVA O ODGOVORNOSTI.....	165

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKEGA POROČILA

Konsolidirani računovodski izkazi in pojasnila k izkazu Skupine Luke Koper in nekonsolidirani računovodski izkazi in pojasnila družbe Luke Koper, d.d., so obravnavani v dveh ločenih poročilih. Izdelani so v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP).

Revizijska družba Deloitte revizija, d.o.o., je revidirala konsolidirane in nekonsolidirane računovodske izkaze s pojasnili ter pripravila revizorjevo poročilo, ki je vključeno v posamezen sklop.

Izjava o odgovornosti uprave je objavljena na koncu Letnega poročila.

**KONSOLIDIRANO
RAČUNOVODSKO POROČILO
SKUPINE LUKA KOPER
ZA LETO 2008**

1. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA - revidiran in konsolidiran

(V EUR)	Pojasnila	2008	2007
Poslovni prihodki	1	137.228.249	122.221.811
Čisti prihodki od prodaje	1	133.331.964	118.992.415
Drugi poslovni prihodki	1	3.896.285	3.229.396
Stroški poslovanja		113.624.198	98.827.040
Stroški blaga, materiala in storitev	2	48.210.565	41.757.873
Stroški dela	3	38.030.605	30.857.201
Odpisi vrednosti	4	19.644.631	16.764.462
Oblikovane rezervacije	5	192.727	1.905.295
Drugi poslovni odhodki	6	7.545.669	7.542.209
Dobiček iz poslovanja		23.604.051	23.394.770
Finančni prihodki	7	9.677.894	14.080.376
Finančni odhodki	8	16.900.197	3.798.898
Izid financiranja		-7.222.303	10.281.478
Celotni poslovni izid	9	16.381.748	33.676.248
Davek iz dobička	10	654.180	2.949.620
Odloženi davek	11	1.512.497	138.502
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12	17.240.065	30.865.130
Dobiček večinskega lastnika	12	16.921.333	30.124.485
Dobiček manjšinskega lastnika	12	318.732	740.645
Čisti dobiček na delnico	25	1,21	2,15

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

2. BILANCA STANJA - revidirana in konsolidirana

(V EUR)	Pojasnila	31.12.2008	31.12.2007
Sredstva		556.610.483	461.159.397
Dolgoročna sredstva		509.161.405	421.422.072
Neopredmetena sredstva	13	5.895.817	1.078.021
Nepremičnine, naprave in oprema	14	361.067.090	242.250.356
Naložbene nepremičnine	15	3.554.139	3.732.466
Dolgoročne finančne naložbe	16	135.768.400	172.998.339
Dolgoročne poslovne terjatve	17	217.865	217.294
Odložene terjatve za davek	18	2.658.092	1.145.596
Kratkoročna sredstva		44.730.979	39.538.187
Sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo	19	126.483	103.865
Zaloge	20	20.248	9.688
Kratkoročna finančna sredstva	21	10.700.203	8.624.943
Kratkoročne poslovne terjatve	22	23.767.700	28.544.163
Kratkoročne terjatve za davek od dobička	22	2.199.125	242.635
Denar in denarni ustrezniki	23	7.917.220	2.012.893
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	24	2.718.100	199.138
Zunajbilančna sredstva	30	47.633.780	14.899.609
Kapital in obveznosti do virov sredstev		556.610.483	461.159.397
Kapital	25	311.059.034	340.663.798
Kapital - večinski lastnik		307.596.678	337.791.792
Osnovni kapital	25	58.420.965	58.420.965
Kapitalske rezerve	25	89.562.703	89.562.703
Zakonske rezerve	25	18.877.775	18.868.358
Druge rezerve iz dobička	25	100.333.557	95.728.958
Presežek iz prevrednotenja	25	5.293.292	44.598.950
Preneseni čisti poslovni izid		25.058.917	13.025.799
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12	10.049.468	17.586.058
Kapital - manjšinski lastnik		3.462.356	2.872.006
Rezervacije	26	11.141.234	11.718.551
Dolgoročne obveznosti		105.334.648	17.926.907
Dolgoročne finančne obveznosti	27	103.836.807	6.622.990
Dolgoročne poslovne obveznosti	27	174.518	154.180
Dolgoročne obveznosti za odložene davke	27	1.323.323	11.149.737
Kratkoročne obveznosti		127.822.833	90.487.510
Kratkoročne finančne obveznosti	28	97.521.399	52.014.429
Kratkoročne poslovne obveznosti	28	30.151.946	38.028.073
Kratkoročne obveznosti za davek od dobička	28	149.487	445.008
Pasivne časovne razmejitev	29	1.252.734	362.631
Zunajbilančne obveznosti	30	47.633.780	14.899.609

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3. IZKAZ GIBANJA KAPITALA

(IV EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Rezerva za pošteno vrednost	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007	58.420.965	89.562.703	18.864.126	82.430.361	13.530.245	9.945.606	20.188.925	292.942.931
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	30.124.485	24.410.025	54.534.510
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						30.124.485		30.124.485
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb							24.410.025	24.410.025
Premiki v kapitalu	0	0	4.233	22.966.509	-504.446	-22.484.033	0	-17.737
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta			4.233	12.534.194		-12.538.427	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine				10.432.315	-10.432.315			0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni dobiček					9.927.869	-9.945.606		-17.737
Premiki iz kapitala	0	0	0	-9.667.912	0	0	0	-9.667.912
Izplačilo dividend				-9.667.912				-9.667.912
Stanje 31. decembra 2007	58.420.965	89.562.703	18.868.359	95.728.958	13.025.799	17.586.058	44.598.950	337.791.792
Kapital - manjšinski lastniki								
Stanje 31. decembra 2007	236.898	25.651	4.980	1.087.560	776.272	740.645	0	2.872.006
Kapital skupaj	58.420.965	89.588.355	18.873.338	96.816.518	13.802.071	18.326.704	44.598.950	340.663.799
Stanje 1. januarja 2008	58.420.965	89.562.703	18.873.572	95.728.958	13.020.585	17.586.058	44.598.950	337.791.792
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	16.921.333	-39.305.657	-22.384.324
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						16.921.333		16.921.333
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb							-39.305.657	-39.305.657
Premiki v kapitalu	0	0	4.203	12.076.872	12.376.848	-24.457.923	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta			4.203	6.867.662		-6.871.864	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine					-5.209.210			-5.209.210
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni dobiček			0	5.209.210	17.586.058	-17.586.058		5.209.210
Premiki iz kapitala	0	0	0	-7.472.274	-338.516	0	0	-7.810.790
Obveznost za dividende				-7.472.274	-227.726			-7.700.000
Nagrade članom nadzornega sveta					-110.790			-110.790
Stanje 31. decembra 2008	58.420.965	89.562.703	18.877.775	100.333.556	25.058.917	10.049.468	5.293.292	307.596.678
Kapital - manjšinski lastniki								
Stanje 31. decembra 2008	827.898	25.651	4.980	1.763.831	521.263	318.732	0	3.462.356
Kapital skupaj	59.248.863	89.588.355	18.882.755	102.097.388	25.580.180	10.368.200	5.293.292	311.059.033

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4. IZKAZ DENARNIH TOKOV

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	16.381.748	33.676.249
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-654.180	-2.811.118
	15.727.568	30.865.131
b) Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	19.072.531	16.180.460
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	-303.794	-405.441
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	427.546	99.663
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	-8.836.143	-13.341.765
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	16.351.299	3.561.342
	26.711.439	6.094.259
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	2.819.401	-6.660.844
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-2.518.962	-108.143
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	0	-138.501
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	-22.618	21.227
Začetne manj končne zaloge	-10.560	-5.290
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-8.151.307	19.614.941
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	312.787	1.138.049
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	0	5.119.279
	-7.571.259	18.980.718
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)	34.867.748	55.940.108
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	7.325.744	3.821.531
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	4.319.536	1.129.609
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	6.912.820	26.162.393
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	9.981.858	113.943.481
	28.539.958	145.057.014
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-4.989.458	-775.649
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-141.944.912	-85.570.739
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	-37.652	-6.983.206
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-32.311.167	-14.271.276
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-6.106.427	-105.466.455
	-185.389.616	-213.067.325
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	-156.849.658	-68.010.311
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	192.716.269	44.348.646
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	130.176.042	23.479.286
	322.892.311	67.827.932
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-7.024.031	-1.747.520
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-32.860.000	-34.638.417
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-147.380.436	-8.312.518
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-7.741.607	-9.667.912
	-195.006.074	-54.366.367
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	127.886.237	13.461.565
Č. Končno stanje denarnih sredstev	7.917.220	2.012.893
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov A.c., B.c. in C.c.)	5.904.327	1.391.362
y) Začetno stanje denarnih sredstev	2.012.893	621.531

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5. SESTAVA SKUPINE LUKE KOPER

V konsolidirane računovodske izkaze Skupine Luka Koper za leto, ki se je končalo 31.12.2008, smo vključili računovodske izkaze matične družbe Luka Koper, d.d., izkaze odvisnih družb in pripadajoče dobičke oziroma izgube pridruženih in skupaj obvladovanih družb.

Skupino Luka Koper je na dan 31.12.2008 sestavljalo 10 odvisnih družb, 7 pridruženih družb in 3 skupaj obvladovane družbe.

Odvisne družbe, ki poleg matične družbe Luka Koper, d.d., sestavljajo skupino

Odvisne družbe	Država	31.12.2008		31.12.2007	
		Odstotek lastništva	Osnovni kapital (v EUR)	Odstotek lastništva	Osnovni kapital (v EUR)
Luka Koper Pristan, d.o.o.	Slovenija	100,00	1.894.746,00	100,00	1.894.746,00
Luka Koper INPO, d.o.o.	Slovenija	100,00	240.878,00	100,00	240.878,00
Adria Terminali, d.o.o.	Slovenija	51,00	1.200.000,00	100,00	60.000,00
Adria Investicije, d.o.o.	Slovenija	100,00	52.138,70	0,00	0,00
Eco-morje, d.o.o.	Slovenija	100,00	10.000,00	0,00	0,00
Luka Kopar Beograd, d.o.o.*	Srbija	90,00	48.698,05	90,00	48.698,05
Luka Koper Deutschland GmbH, Munchen*	Nemčija	74,80	18.700,00	74,80	18.700,00
Ecopark, d.o.o.	Slovenija	70,00	10.000,00	0,00	0,00
TOC, d.o.o.	Slovenija	68,13	587.100,00	68,13	587.100,00
Adria-Tow, d.o.o.	Slovenija	50,00	99.591,00	50,00	99.591,00

*Družbi Luka Kopar Beograd, d.o.o., in Luka Koper Deutschland GmbH sta v mirovanju, zato ju nismo uskupinjevali.

Spremembe pri odvisnih družbah

Luka Koper, d.d., je v januarju 2008 prodala 49-odstotni delež v hčerinski družbi Adria Terminali, d.o.o., novemu lastniku Spedition Trade Trans Holding a.s., ki je v 100-odstotni lasti logističnega poslovnega sistema podjetij Trade Trans Invest a.s., s sedežem v Bratislavi. Družba Adria Terminali, d.o.o., je v marcu 2008 soustanovila družbo General Cargo Terminal v Trstu (Italija), v kateri je pridobila 48-odstotni delež. Zaradi zapletov pri pridobivanju koncesije v tržaškem pristanišču je družba Adria Terminali, d.o.o., izstopila iz družbe v Trstu v mesecu septembru 2008.

Nadzorni svet Luke Koper, d.d., je julija 2008 podprl ustanovitev podjetja Ecopark, d.o.o. To je podjetje, ki bo upravljalo z območjem na obrobju pristanišča, namenjeno pa bo podjetjem, ki se ukvarjajo z alternativno proizvodnjo energije. Delež v tej družbi je 70 odstotkov, vplačani kapital pa 7.000 evrov. Ostalih 30 odstotkov obvladuje odvisna družba Luke Koper, d.d., TOC, d.o.o. Družba je bila vpisana v sodni register 20. oktobra 2008 in še ne posluje.

Eco-morje, d.o.o., je v 100-odstotni lasti Luke Koper, d.d., in je bila ustanovljena 16. oktobra 2008 z vplačilom 10.000 evrov osnovnega kapitala, vpisana v sodni register pa 30. decembra 2008. Družba še ne posluje. Predvideno je, da bo družba prevzela dejavnost koncesije na področju varovanja morja v luškem akvatoriju in se bo potegovala za pridobitev koncesije za izvajanje teh dejavnosti na območju celotnega slovenskega morja.

Pridružene in skupaj obvladovane družbe v Skupini Luka Koper

Luka Koper, d.d., ima naložen kapital tudi v pridruženih in skupaj obvladovanih podjetjih, kjer ima pomemben vpliv. V računovodskih izkazih skupine so prikazani po kapitalski metodi tako, da povečujejo ali zmanjšujejo poslovni izid za pripadajoči del dobičkov ali izgub.

	31.12.2008	31.12.2007	2008
	Odstotek lastništva	Odstotek lastništva	Sprememba lastništva
Pridružene družbe			
Intereuropa, d.d.	24,809	24,809	0,00
Avtoservis, d.o.o.	49,00	49,00	0,00
Golf Istra, d.o.o.	20,00	20,00	0,00
SC Trade Trans Terminal s.r.l. (Romunija)	26,00	0,00	26,00
Railport Arad s.r.l. (Romunija)	40,49	0,00	40,49
Adriazole, d.o.o.	24,90	0,00	24,90
Ecoporto Koper, d.o.o.	24,90	0,00	24,90
Skupaj obvladovane družbe			
Adriafin, d.o.o.	50,00	50,00	0,00
Kopininvest Netherlands B.V. (Nizozemska)	50,00	50,00	0,00
Adria Transport, d.o.o.	50,00	50,00	0,00

Spremembe pri pridruženih in skupaj obvladovanih družbah

Ustanovitve družb

Luka Koper, d.d., je v letu 2008 ustanovila sledeče družbe:

- Januarja 2008 je skupaj z družbo Ekološka energija Koper d.o.o. ustanovila novo družbo Ecoporto Koper, d.o.o., z osnovnim kapitalom 10.000 evrov in z dejavnostjo proizvodnje alternativnih energij, kjer ima 24,9-odstotni delež.
- Januarja 2008 je skupaj z družbo Altena d.o.o. ustanovila družbo z omejeno odgovornostjo Adriazole, d.o.o., z osnovnim kapitalom 10.000 evrov, kjer ima 24,9-odstotni delež. Dejavnost družbe je proizvodnja alternativnih energij.
- Januarja 2008 je vplačala ustanovni delež v višini 1.000.000 evrov v družbo SC Trade Trans Terminal s.r.l. v Romuniji.
- Februarja 2008 je postala solastnik podjetja Railport Arad s.r.l. (ostala dva partnerja sta madžarski MAV Cargo in slovaški Trade Trans Invest). Gre za investicijo, vredno 1.500.000 evrov.
- V mesecu juniju je dokapitalizirala družbo Adria Transport, d.o.o., v višini 399.925 evrov in zadržala 50-odstotni delež.

Nakupi družb in deležev

Luka Koper, d.d., je v mesecu februarju 2008 kupila celoten poslovni delež družbe Investicije Novamark, d.o.o. Kupnina je znašala 2.081.552 evrov. Družba je registrirana kot 100-odstotno odvisna družba Luke Koper, d.d., z imenom Adria Investicije, d.o.o.

Luka Koper, d.d., je v oktobru 2008 kupila 10-odstotni delež v delniški družbi Trade Trans Invest, a.s. s sedežem v Bratislavi in vplačala delež v višini 26.107.045,71 evra. S tem si je zagotovila vpliven položaj v mednarodni skupini, ki upravlja 14 logističnih terminalov v vseh vzhodnih in srednje-evropskih državah.

6. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM SKUPINE LUKA KOPER V SKLADU Z MEDNARODNIMI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Luka Koper, d.d., s sedežem na Vojkovem nabrežju 38, 6001 Koper, v Sloveniji, je obvladujoča družba Skupine Luka Koper. Popolni konsolidirani računovodski izkazi, ki se nanašajo na Skupino Luka Koper za poročevalno obdobje 2008, obsegajo:

- bilanco stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz denarnih tokov,
- izkaz gibanja kapitala ter
- pojasnila, ki obsegajo pregled vseh pomembnih računovodskih usmeritev in drugo pojasnjevalno gradivo.

Sešteli smo posamične računovodske izkaze vseh družb v skupini in nato opravili postopke konsolidiranja. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljeni na isti poročevalni datum.

Upoštevanje so poenotene računovodske usmeritve za podobne transakcije in druge dogodke v podobnih okoliščinah. Izkazi so pripravljeni ob predpostavki časovne neomejenosti delovanja skupine podjetij. Skupina je obravnavana kot delujoče podjetje, ki je pripravilo svoje računovodske izkaze po načelu upoštevanja nastanka poslovnih dogodkov, ob upoštevanju doslednosti predstavljanja.

Podlage za sestavitev konsolidiranih računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodske izkaze skupine smo sestavili v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 13.3.2009.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Za konsolidirane računovodske izkaze smo uporabili funkcijsko valuto EUR in jih izkazujemo v evrih brez centov.

Poštena vrednost

Pošteno vrednost smo uporabili pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, vse ostale postavke v računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oziroma odplačno vrednost.

Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije na dan posla. Denarna sredstva, terjatve in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Ocene in presoje

Skladno z MSRP poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke.

7. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN RAZKRITJA

Razkrivamo posamezne kategorije v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana. Razkrivamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne in opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v teh računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Nepremičnine, naprave in opremo izkazujemo v knjigah po nabavni vrednosti. Pri modelu nabavne vrednosti izkazujemo sredstvo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane pod naslovom »oslabitve sredstev« (v nadaljevanju).

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Zemljišča izkazujemo ločeno in jih ne amortiziramo.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Če se plačilo odloži za daljši čas, kot je običajni rok kreditiranja, razliko med ustreznikom denarno izražene cene in celotnim plačilom pripoznamo kot obresti v obdobju kreditiranja in ne v povečanju knjigovodske vrednosti sredstva.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva, ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasneje nastale stroški v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazujemo kot strošek tekočega vzdrževanja, ki ga takoj pripoznamo v poslovnem izidu, ali kot strošek investicijskega vzdrževanja, ki ga pripoznamo v knjigovodski vrednosti sredstva.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Amortizacija sredstva se začne, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega

opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišča in umetnine ne amortiziramo.

Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva velika, ga razporedimo na njegove dele, če imajo ti deli različne dobe koristnosti. Vsak del obravnavamo ločeno.

Uporabljene letne amortizacijske stopnje

	2008	2007
Gradbeni objekti	1,5% - 6%	1,5% - 6%
Transportna oprema	5,0% - 20%	5,0% - 20%
Računalniška oprema	20,0% - 33,3%	20,0% - 33,3%
Druga oprema	10,0% - 33,3%	10,0% - 33,3%

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se odpravi:

- ob odtujitvi ali
- če od njegove uporabe ali odtujitve ni več pričakovati bodočih gospodarskih koristi.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti.

Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je nameravalo ravnateljstvo.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti takšnega sredstva.

Dobo amortiziranja in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, se ustrezno spremeni doba amortiziranja.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem podjetje pričakuje, da bo uporabljalo sredstva. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 10 let.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so posedovane, da bi prinašale najemnino ali pa povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomerne časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti posameznega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo. Objekti, ki so v najemu, so razdeljeni na dele z različnimi dobami koristnosti tako kot lastniški objekti med 20 in 50 let življenjske dobe. V to kategorijo v skupini uvrščamo samo tiste objekte in zemljišča, ki so dana v najem nepovezanim osebam.

Finančne naložbe v povezana podjetja

Naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe se vrednotijo po kapitalski metodi. To so družbe, v katerih ima skupina pomemben vpliv, ne obvladuje pa njihove finančne in poslovne usmeritve.

Finančni instrumenti

Finančne instrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

1. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
2. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
3. Posojila in terjatve
4. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva
5. Vse ostale finančne naložbe, vrednotene po nabavni vrednosti, za katere ni delujočega trga in s tem razpoložljive poštene vrednosti

1. Finančni instrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Prvo skupino smo oblikovali za finančne instrumente, ki se pripoznajo po datumu trgovanja, se merijo po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in so namenjeni aktivnemu trgovanju. V to skupino v letu 2008 in 2007 nismo razvrstili nobenega finančnega instrumenta, ker se s tovrstnimi aktivnostmi nismo ukvarjali.

2. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Drugo skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju držali do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

3. Posojila in terjatve

V tretjo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, katere pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

• Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, do države in do zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotovljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov o dvomu v njihovo poplačljivost. Slabitev terjatev oblikujemo, ko je terjatev zapadla in je starejša od enega leta ali pa je dvomljiva oziroma sporna.

• Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna ali kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja so glede na boniteto posojilojemalca, ročnost posojila ter način poravnave zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. blanco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne) premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k vnovčitvi instrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitev naložbe, v kolikor je sprožen sodni postopek.

• Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, katere zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti.

4. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, smo uvrstili vse naložbe v kapitalske vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju smo jih izmerili po poštenu vrednosti, h kateri smo prišteli še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot je enotni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v kapitalu. Obračune izvajamo vsako trimesečje. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri nakupu in prodaji uporabljamo datum trgovanja.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih, bančne depozite na odpoklic ali z rokom vezave do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta.

Izpeljani finančni instrumenti

Skupina Luka Koper ne hrani ali izdaja izpeljane finančne instrumente za namen trgovanja.

Kapital

Skupina razkriva sestavine večinskega in manjšinskega kapitala ter njegovo gibanje v izkazu gibanja kapitala.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih skupine, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Čisti dobiček na delnico

Skupina Luka Koper izkazuje le osnovni čisti dobiček na delnico. Osnovni čisti dobiček na delnico smo izračunali tako, da smo čisti dobiček leta 2008 razdelili na tehtano povprečno število navadnih delnic.

Finančne obveznosti

Prejeta posojila ob začetnem pripoznanju izkazuje po njihovi poštteni vrednosti, zmanjšani za pripadajoče stroške posla. Razliko med izvirno in odplačno vrednostjo izkazuje v izkazu poslovnega izida v obdobju odplačevanja posojila, pri čemer uporabljamo metodo efektivne obrestne mere.

Poslovne obveznosti

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane prežete varščine za najete poslovne prostore. Ločeno izkazuje obveznosti do dobaviteljev, do države in do zaposlenih. Med obveznostmi iz poslovanja so izkazane tudi obveznosti za obresti in obveznosti za izplačila udeležbe iz dobička. Obveznosti iz poslovanja, izražene v tuji valuti, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta.

Kratkoročne dolgove razkrivamo za naslednje skupine oseb: člane uprave, člane nadzornega sveta in zaposlene na podlagi individualnih pogodb.

Rezervacije

Rezervacije za tožbe

Skupina oblikuje rezervacije za tožbe, ki so povezane z domnevnimi kršitvami pri poslovanju. Višina rezervacij se določi glede na znano višino odškodninskega zahtevka ali glede na ocenjeno višino, če zahtevka še ni znan. Upravičenost že oblikovanih rezervacij sproti preverjamo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in z zakonskimi predpisi so družbe v skupini dolžne obračunati in izplačati jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi realno povečanje prihodnjih plač in fluktuacijo.

Aktuarske izračune, kot podlago za določitev višine rezervacij, izvajamo vsaki 2 leti. Aktuarski dobički ali izgube tekočega leta se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb, in ker imamo tudi status uporabnika Ekonomske cone, še v skladu z Zakonom o ekonomskih conah. Ta nam omogoča olajšave pri vlaganju v nova osnovna sredstva na območju ekonomske cone. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. Uporabljena stopnja davka za vse družbe v skupini za leto 2008 je 22 odstotkov.

Odloženi davek

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te davke izkazuje kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostima pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovni prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je možno zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, in dosežene prihodke na domačih in tujih trgih.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo enakomerno med trajanjem najema.

Drugi prihodki

Med drugimi prihodki izkazuje brezplačno pridobljena osnovna sredstva, subvencije za osnovna sredstva in državne podpore, v pretežni meri v obliki zadržanih prispevkov plač zaposlenih v invalidskem podjetju. Državne podpore na začetku pripoznamo kot odložene prihodke, ob porabi teh sredstev pa med drugimi prihodki. Poraba je namenska, večina teh sredstev pokriva stroške amortizacije osnovnih sredstev.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in pozitivne tečajne razlike. Prihodki od obresti se pripoznajo ob nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti.

Odhodki - stroški

V Skupini Luka Koper pripoznavamo stroške kot odhodke v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega konta in po funkcionalnih skupinah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Oslabitev sredstev

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve je potrebno odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša za njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže skupina kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v skupini opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v Pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabljenosti finančne naložbe. V kolikor taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Kadar presodimo, da je potrebno opraviti slabitev pri

finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni učinkoviti obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Kadar pa razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Če pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, izkazane po nabavni vrednosti, presodimo, da je potrebno opraviti slabitev, morebitno izgubo izmerimo kot razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po trenutni tržni donosnosti za podobna finančna sredstva, in jo pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Glede na oceno pomembnosti posamezne družbe se v primeru slabitve odločamo tudi o morebitni cenitvi družbe.

Za finančne naložbe, razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive finančne naložbe, izmerimo višino izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v poslovnem izidu kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oziroma pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Vse finančne naložbe iz te skupine, katerih poštena vrednost je bila na zadnji dan leta več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti, so oslabljene za razliko med nabavno in pošteno vrednostjo.

Poročanje po odsekih

V Skupini Luka Koper poročamo samo po področnih odsekih, ker območnih odsekov nimamo.

Področni odsek se kot prepoznavni sestavni del ukvarja s posamezno storitvijo in je predmet drugačnih tveganj ter donosov od drugih odsekov. Kriterij za določanje področnih odsekov je narava urejevalnega okolja delovanja. Skupina ima opredeljena dva področna odseka:

- tržno dejavnost Skupine Luke Koper in
- dejavnost izvajanja gospodarske javne službe.

Novi standardi, spremembe in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

V letu 2008 je bilo od 1. julija 2008 dalje v veljavi dopolnilo k MRS 39, Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje in MSRP 7, Finančni instrumenti: Razkrivanje - reklasifikacija finančnih sredstev.

Sprejetje omenjenih dopolnil k obstoječim standardom ni vplivalo na računovodske usmeritve skupine.

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo na dan 31. december 2008, še ne veljajo in jih pri pripravi računovodskih izkazov nismo upoštevali:

- MSRP 8 - Operativni odseki - začetek obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1.1.2009. Standard bo zahteval razkritja poslovanja po odsekih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe. V primeru, če bodo rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov poročanja za zunanje potrebe, bo potrebno pojasniti te razlike v računovodskih izkazih ob tem pa upoštevati zahtevano stopnjo zaupnosti podatkov.

- MRS 23 - Sprememba standarda predlaga, da uporabimo pristop usredstvenja stroškov izposojanja v vrednost sredstev in da tudi znotraj okvira mednarodnih standardov računovodskega poročanja ni dovoljeno, da se stroški izposojanja uvrstijo kot postavka, ki neposredno zmanjšuje dobiček ali povečuje izgubo. Obvezna uporaba je od 1.1.2009. Skupina je že začela aktivnosti glede učinka uporabe na računovodske izkaze, saj vrednoti vsa osnovna sredstva po modelu nabavne vrednosti brez upoštevanja stroškov obresti, saj jih pripozna takoj kot strošek obdobja.
 - OPMSRP 11 - MSRP 2 - Posli z lastnimi delnicami in posli znotraj skupine - začetek obvezne uporabe je bil 1. marec 2007. Standarda nismo uporabili, ker nismo poslovali z lastnimi delnicami.
 - Dopolnila k MRS 1 - Predstavitev računovodskih izkazov (v veljavi od 1. januarja 2009) - dopolnjeni standard zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti ter uvaja »izkaz celotnega dobička«. Postavke stroškov in odhodkov, kot tudi sestavine ostalega celotnega dobička so prikazani bodisi v izkazu celotnega dobička (v enem samem izkazu zajema izkaz uspeha in vse nelastniške spremembe v kapitalu), ali dveh ločenih izkazih (izkaz uspeha in izkaz celotnega dobička). Skupina bo za konsolidirane računovodske izkaze 2009 uporabila dva ločena izkaza.
 - Dopolnilo k MSRP 2 - Plačilo z delnicami: Odmerni pogoji in prekliv (v veljavi od 1. januarja 2009) - podrobneje opisuje odmerne pogoje, vpeljuje načelo neodmernih pogojev in zahteva, da se neodmerni pogoji odražajo v poštenu vrednosti na datum odobritve. Opredeljuje računovodenje za neodmerne pogoje in preklice.
 - Dopolnilo k MRS 27 - Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi od 1. januarja 2009) - spremembe se nanašajo na ukinitve definicije »naložbena metoda« ki jo trenutno navaja MRS 27; namesto tega se vse dividende odvisnega, skupaj obvladovanega ali pridruženega podjetja pripoznajo kot prihodek v posameznih računovodskih izkazih naložbenika, ko se uveljavi pravica do izplačila dividende. Ker so priloženi računovodski izkazi konsolidirani oziroma skupinski, dopolnila k MRS 27 niso pomembna.
 - Dopolnila k MRS 32 - Finančni instrumenti: razkrivanje, in MRS 1, Predstavitev računovodskih izkazov (v veljavi od 1. januarja 2009) - dopolnila uvajajo izjemo od načela, ki se praviloma uporablja v sklopu MRS 32 v zvezi z razvrščanjem instrumentov kot lastniški kapital; sprememba namreč omogoča, da se določeni prodajljivi instrumenti, ki jih skupina izda in običajno razvrsti kot obveznost, razvrstijo kot lastniški kapital, toda le če izpolnjujejo določene pogoje. Dopolnila za skupino niso pomembna, saj v preteklosti ni izdala prodajljivih instrumentov.
 - Dopolnila k različnim standardom in pojasnilom z namenom medsebojne uskladitve (MRS 1, MSRP 5, MRS 8, MRS 10, MRS 16, MRS 19, MRS 20, MRS 23, MRS 27, MRS 28, MRS 29, MRS 31, MRS 34, MRS 36, MRS 38, MRS 39, MRS 40, MRS 41). Večina dopolnitev je v veljavi od 1. januarja 2009.
 - OPMSRP 13 - Programi nagrajevanja zvestobe strank (v veljavi od 1. januarja 2009) - obravnava računovodenje pri družbah, ki imajo ali so udeležene pri programih nagrajevanja strank. Omenjeno pojasnilo ne bo imelo vpliva na skupino, ker ni udeležena v takih programih.
 - OPMSRP 14 - MRS 19 - Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti (v veljavi od 1. januarja 2009) - pojasnjuje določbe MRS 19 v zvezi z merjenjem sredstev za določeni zaslužek v okviru programov z določenimi zasluži za obdobje po upokojitvi, če obstaja zahteva glede minimalnega financiranja. Skupina nima programov z določenimi zasluži.
- V nadaljevanju so navedeni standardi, ki so že bili izdani, vendar do priprave letnega poročila še niso bili sprejeti s strani EU:
- Spremenjeni MSRP 3 - Poslovne združitve (v veljavi od 1. julija 2009) - obseg spremenjenega standarda je dopolnjen in definicija pojma »posel« razširjen. Dopolnjeni standard zajema tudi številne druge spremembe, med drugim:
 1. Vsi sestavni deli plačila, ki jih prenese prevzemnik so pripoznani in izmerjeni po poštenu vrednosti na datum prevzema, vključno zneski, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov.
 2. Naknadne spremembe zneskov, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov, se pripoznajo v poslovnem izidu.
 3. Stroški prenosa, z izjemo stroškov izdaje delnic ter stroškov izdaje dolgovnega instrumenta, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka.
 4. Prevzemnik se lahko odloči, da bo neobvladujoč delež izmeril po poštenu vrednosti na datum prevzema (celotna vrednost goodwilla), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljivih sredstev in dolgov prevzetega. Dopolnjeni MSRP 3 za poslovanje skupine ni pomemben.
 - Spremenjeni MRS 27 - Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi od 1. julija 2009) - spremenjeni standard obravnava izraz »manjšinski delež«, ki se nadomešča z izrazom »neobvladujoč delež« in je definiran kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Nadalje dopolnjeni standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja, kot tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem. Skupina še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.
 - Dopolnilo k MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje (v veljavi od 1. julija 2009) - dopolnjeni standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali njihove dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti razen v omejenih okoliščinah. Skupina še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

- OPMSRP 12 - Dogovori o koncesijah - začetek uporabe je 1. januar 2008.

V letu 2008 je matična družba podpisala Koncesijsko pogodbo, ki je začela veljati 1.10.2008 in ureja pravico pobiranja pristaniške pristojbine. Konec leta 2006 je bil izdan IFRIC 12, Dogovori o storitvenih koncesijah, ki naj bi se začel uporabljati 1.1.2008, vendar do konca leta 2008 še ni bil sprejet s strani EU. Družba pričakuje, da se bo omenjeni IFRIC začel uporabljati s 1.1.2009, kar bo v računovodskih izkazih družbe pomenilo določene spremembe.

IFRIC 12 daje navodila glede izkazovanja in vrednotenja koncesij za javne storitve. Pojasnjuje učinek razmerja med podeljevalcem koncesije in koncesionarjem na računovodske izkaze, kadar sta izpolnjena dva pogoja:

- podeljevalec koncesije nadzira katere storitve koncesionar opravlja z infrastrukturo, komu jih zagotavlja in po kakšni ceni,
- na koncu koncesijske pogodbe podeljevalec koncesije nadzoruje - kot lastnik, upravičenec do koristi ali drugače - nek pomemben preostali delež infrastrukture.

Pojasnilo se nanaša na infrastrukturo, ki jo koncesionar zgradi ali pridobi od tretjih strank za namen opravljanja storitev, ki so predmet koncesijske pogodbe. Prav tako se pojasnilo nanaša na obstoječo infrastrukturo, do katere podeljevalec koncesije da dostop koncesionarju z namenom opravljanja storitev, ki so predmet koncesije.

Glede na določbe koncesijske pogodbe, s katero država zagotavlja družbi pravico pobiranja pristaniške pristojbine, bo družba omenjeno pravico izkazovala kot neopredmeteno sredstvo. Za računovodsko obravnavanje neopredmetenega sredstva velja MRS 38.

V skladu z MRS 8 se spremembe računovodskih politik evidentirajo retrospektivno. V primeru, da je retrospektivna uporaba pojasnila nepraktična, je potrebno:

- pripoznati neopredmeteno sredstvo, ki je obstajalo na začetku prvega prikazanega obdobja,
- uporabiti prejšnjo knjigovodsko vrednost neopredmetenega sredstva (ne glede na to, kako je bilo klasificirano) kot novo knjigovodsko vrednost na ta dan,
- preveriti neopredmeteno sredstvo za morebitno oslabitev na ta dan; če to ni praktično, morajo biti znaki slabitve preverjeni na začetku tekočega obdobja.

Matična družba infrastrukturo, s katero opravlja storitve, povezane s koncesijsko pogodbo na dan 31.12.2008 vodi med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Kot je omenjeno v poglavju 10, poteka popis pristaniške infrastrukture, ki bo tudi osnova za reklasifikacijo opredmetenih osnovnih sredstev med neopredmetena sredstva.

- OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi od 1. januarja 2009) - podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:
 1. pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3;

2. pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbenih materialov); in
3. pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

Pojasnilo OPMSRP 15 za skupino ni pomembno, saj se le-ta ne izvaja storitve gradnje nepremičnin in ne razvija nepremičnin za prodajo.

- OPMSRP 16 - Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganjem (v veljavi od 1. oktobra 2008) - pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem, pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo inštrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid. Skupina še ni zaključila analize učinka tega novega pojasnila.

- OPMSRP 17 - Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom (v veljavi od 15. julija 2009) - pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna. Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze za obdobja pred datumom sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega.

Presoje in vir negotovosti

Upravljanje tveganj

Družbe v skupini spremljajo tveganja in jih skušajo tudi obvladovati na vseh ravneh poslovanja. Pri ocenjevanju tveganj upoštevajo različne dejavnike in merijo stroške nadzora s koristmi. Ustrezno upravljanje tveganj se zagotavlja z njihovim pravočasnim prepoznavanjem in obvladovanjem, z usmeritvami in politikami, opredeljenimi v dokumentih celovitega sistema vodenja.

Poslovanje skupine je izpostavljeno strateškim, poslovnim in finančnim tveganjem, katera so močno odvisna od tržnih zakonitosti, kar zahteva njihovo aktivno spremljanje. Identifikacija tveganj, stopnja izpostavljenosti in verjetnost nastanka škode so zapisane v poglavju Upravljanje tveganj. Poleg strateških in poslovnih tveganj se skupina srečuje tudi s finančnimi tveganji, med katerimi so najpomembnejša: tveganje spremembe poštene vrednosti, obrestno, likvidnostno, valutno in kreditno tveganje. V obdobju hitre organske rasti se skupina srečuje z novo identificiranim finančnim tveganjem, t.j. s tveganjem ustrezne kapitalske sestave. Kako finančna tveganja ugotavljamo in obvladujemo, je razkrito v Pojasnilu št. 31: Obvladovanje finančnih tveganj.

8. POROČANJE PO ODSEKIH

Odseki, o katerih poročamo, so razdeljeni v dve skupini:

- tržno dejavnost Skupine Luka Koper in
- dejavnost izvajanja gospodarske javne službe.

V okviru obsega dejavnosti izvajanja gospodarske javne službe ločimo tri pododseke:

- Luka Koper, d.d., je z veljavno najemno pogodbo in s 35. členom prehodnih določb »Uredbe o podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v koprskem tovrnem pristanišču«, ki je prenehala veljati z dnem uveljavitve nove uredbe v mesecu juliju 2008, ter skladno s Koncesijsko pogodbo za obdobje 35 let zavezana še naprej izvajati javno gospodarsko službo vzdrževanja pristaniške infrastrukture, kot to terja javni pristaniški promet in varnost plovbe. Njeno plačilo je pravica do zaračunavanja pristaniških pristojbin, ki morajo biti po predhodnem soglasju pristojnega ministrstva objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije. Skladno s Pomorskim zakonikom pristaniška infrastruktura ne more biti del stečajne mase.
- Skladno s 26. členom prehodnih določb »Uredbe o koncesiji za opravljanje obvezne državne gospodarske javne službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč morja«, je Luka Koper, d.d., zavezana opravljati storitve v zvezi s preprečevanjem in odpravo posledic onesnaženja morja. Vir financiranja so sredstva proračuna Republike Slovenije in sredstva uporabnikov storitev javne službe.
- Skladno s 26. členom prehodnih določb »Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe zbiranja odpadkov s plovil na območju koprskega tovrnega pristanišča« je Luka Koper zavezana opravljati te storitve. Vir financiranja javne službe po tej uredbi so sredstva uporabnikov storitev. Ceno določi Vlada Republike Slovenije.

Za prihodke, stroške, sredstva in obveznosti, ki jih ni bilo mogoče neposredno pripisati odsekom, smo uporabili ustrezna dogovorjena in usklajena sodila za njihovo razvrščanje oziroma jih nismo razporejali.

Podlag za določanje cen pri prenosih med odseki v letu 2008 glede na pretekla obdobja nismo spreminjali.

(V EUR)	Tržna dejavnost	Dejavnost zagotavljanja gospodarske javne službe			Skupaj za leto 2007
Prihodki odseka	Osnovna dejavnost	Vzdrževanje infrastrukture	Varovanje morja	Zbiranje odpadkov	
Prihodki od prodaje zunanjim odjemalcem	110.264.677	6.531.964	256.214	509.100	117.561.955
Prihodki od poslov z drugimi odseki	1.430.459	0	0	0	1.430.459
Nedenarni odhodki brez amortizacije	1.993.451	0	0	38.202	2.031.653
Poslovni izid iz poslovanja odseka (dobiček - izguba)	23.829.811	-262.168	-255.591	82.718	23.394.770
Sredstva (knjigovodska vrednost osnovnih sredstev)	199.833.115	42.848.775	255.202	391.285	243.328.377
Obveznosti (dolgoročne in kratkoročne obveznosti)	108.414.417	0	0	0	108.414.417
Nabavna vrednost v obdobju pridobljenih osnovnih sredstev	78.855.116	6.595.108	265.552	28.893	85.744.669
Amortizacija	13.886.443	2.456.846	2.067	62.084	16.407.440

(V EUR)	Tržna dejavnost	Dejavnost zagotavljanja gospodarske javne službe			Skupaj za leto 2008
Prihodki odseka	Osnovna dejavnost	Vzdrževanje infrastrukture	Varovanje morja	Zbiranje odpadkov	
Prihodki od prodaje zunanjim odjemalcem	123.850.703	6.611.484	225.063	529.926	131.217.176
Prihodki od poslov z drugimi odseki	2.114.788	0	0	0	2.114.788
Nedenarni odhodki brez amortizacije	725.767	39.061	0	0	764.828
Poslovni izid iz poslovanja odseka (dobiček - izguba)	24.928.875	-1.092.640	-291.390	59.206	23.604.051
Sredstva (knjigovodska vrednost osnovnih sredstev)	306.853.210	59.764.681	10.088	334.312	366.962.291
Obveznosti (dolgoročne in kratkoročne obveznosti)	233.157.482	0	0	0	233.157.482
Nabavna vrednost v obdobju pridobljenih osnovnih sredstev	82.389.675	19.010.385	0	8.179	101.408.239
Amortizacija	16.167.304	2.258.217	12.428	62.482	18.500.431

9. RAZKRITJA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Stroške in prihodke prikazujemo v okviru trimestnega konta. Stroški so prikazani po naravnih vrstah. Pomembne postavke še dodatno opisno pojasnjujemo.

Pojasnilo 1: Poslovni prihodki

(V EUR)	2008	2007
Poslovni prihodki	137.228.249	122.221.811
Čisti prihodki od prodaje	133.331.964	118.992.415
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	38.639.894	32.203.685
Prihodki od prodaje blaga na domačem trgu	1.186.094	98.693
Prihodki od najemnin na domačem trgu	1.709.918	1.226.993
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	91.793.610	85.460.996
Prihodki od najemnin na tujem trgu	2.448	2.048
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	7.605	1.059
Drugi poslovni prihodki	3.888.680	3.228.336
Odprava rezervacij	867.402	563.310
Drugi poslovni prihodki (»despatch«, dotacije...)	2.717.484	2.259.585
Prevrednotovalni poslovni prihodki	303.794	405.441

Skupina Luka Koper je poslovno leto 2008 zaključila s prihodki iz osnovne dejavnosti v višini 133 milijonov evrov in je tako povečala prihodek glede na preteklo leto za 12 odstotkov. Pretežni del prihodkov (71 odstotkov) smo dosegli na tujem trgu, to je na trgih EU in tretjih držav.

Pri pripoznavanju prihodkov smo uporabili metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Prihodke smo pripoznali v obračunskem obdobju, v katerem so bile storitve opravljene. Med posameznimi družbami v skupini smo v letu 2008 ustvarili 4,1 milijona evrov poslovnih prihodkov.

Pojasnilo 2: Stroški blaga, materiala in storitev

(V EUR)	2008	2007
Stroški materiala	9.952.276	7.900.009
Stroški materiala	0	102.687
Stroški pomožnega materiala	3.142.528	2.355.420
Stroški energije	6.136.419	4.946.736
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	268.920	217.249
Drugi stroški materiala	404.409	277.917
Stroški blaga	1.177.482	2.264
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	1.177.482	2.264

Stroški materiala so se občutno povečali za stroške energije in so za 26 odstotkov višji kot v letu 2007, predvsem zaradi višjih cen pogonskega goriva in električne energije.

Stroški storitev

(V EUR)	2008	2007
Stroški storitev	37.080.807	33.855.600
Stroški fizičnih storitev	15.768.228	12.432.304
Stroški transportnih storitev	1.946.496	3.788.951
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem	5.590.494	6.136.202
Najemnine	2.919.873	1.933.192
Povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom	655.398	700.015
Stroški plačilnega prometa in zavarovalne premije	641.712	578.933
Stroški intelektualnih osebnih storitev	1.254.170	950.804
Stroški reklame, sejmov in reprezentance	1.847.810	1.756.903
Stroški storitev fizičnih oseb	275.687	323.531
Stroški drugih storitev	6.180.935	5.254.765

Med stroški intelektualnih storitev izkazujemo tudi stroške revidiranja. Skupni znesek vseh stroškov revidiranja za leto 2008 je znašal 162.780 evrov. Za krepitev blagovne znamke in za druge krepitve razpoznavnosti smo porabili 1.847.810 evrov. Od tega smo za sponzorstva namenili 1.038.593 evrov, večinoma za šport. Več o sponzorstvih in donacijah pišemo v poglavju Trajnostni razvoj. V skupini stroškov drugih storitev prevladujejo stroški informacijske podpore v višini 3.296.676 evrov.

Pojasnilo 3: Stroški dela

(V EUR)	2008	2007
Stroški dela	38.030.604	30.857.201
Plače zaposlencev	24.230.440	19.492.983
Nadomestila plač zaposlencev	4.480.476	3.162.634
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	1.007.554	837.792
Regres za letni dopust, povračila in drugi stroški	4.421.293	2.909.112
Delodajalčevi prispevki od prejemkov zaposlencev	3.302.813	3.601.691
Druge dajatve od prejemkov zaposlenih	588.028	852.989

Trend rasti števila zaposlenih se je nadaljeval tudi v letu 2008. Na dan 31.12.2008 je bilo v Skupini Luka Koper zaposlenih 1.109 delavcev, povprečno število pa je bilo 1.095, kar predstavlja 4-odstotno povečanje glede na predhodno leto, ko je bilo na dan 31.12.2007 zaposlenih 1.070, povprečno pa 1.047. Stroški dela so za 23 odstotkov nad lansko vrednostjo zaradi povečanja števila zaposlenih in dviga plač na osnovi nove kolektivne pogodbe, ki je stopila v veljavo s 1. oktobrom 2008.

V letu 2008 je znašal regres za letni dopust 870 evrov na zaposlenega, v letu 2007 pa 830 evrov.

Tudi v letu 2008 smo vsi zaposleni prejeli eno svojo povprečno plačo (trinajsto plačo) iz naslova doseganja planirane dodatne vrednosti kot kriterija za nagrajevanje. Druge ugodnosti, ki smo jih bili deležni zaposleni, so tudi plačila premij delodajalca za dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ), ki financira pokojninski načrt že osmo leto.

Prejemki skupin oseb v letu 2008

(V EUR)	Bruto plača - fiksni in variabilni del	Regres za letni dopust in jubilejne nagrade	Drugi prejemki in bonitete	Skupaj
Skupine oseb				
Člani uprave in direktorji odvisnih družb	1.408.650	8.337	194.884	1.611.871
Člani nadzornega sveta (9 članov)			176.637	176.637
Zaposleni na podlagi individualnih pogodb o zaposlitvi v Skupini Luka Koper	4.367.398	66.257	226.055	4.659.710

(V EUR)

Skupine oseb	Stanje prejetih posojil na dan 31.12.2008	Skupni znesek vračil posojil	Stanje prejetih posojil na dan 31.12.2007
Člani uprave in direktorji odvisnih družb	0	0	0
Člani nadzornega sveta	0	0	0
Zaposleni na podlagi individualnih pogodb o zaposlitvi	25.084	7.248	32.332

Vsa odobrena stanovanjska posojila so obrestovana s 6-odstotno letno nominalno obrestno mero in se odplačujejo na osnovi amortizacijskega načrta. V skladu z internimi pravili so zavarovana s predpisanimi inštrumenti zavarovanja, najpogosteje z odstopnimi izjavami (administrativna prepoved) ter blanco menicami s podpisanim pooblastilom za izpolnitev in unovčitev; pri višjih zneskih je zahtevana tudi hipoteka nad nepremičnino, ki je predmet posojilne pogodbe.

Pojasnilo 4: Odpisi vrednosti

(V EUR)	2008	2007
Odpisi vrednosti	19.644.631	16.764.462
Amortizacija neopredmetenih sredstev	171.663	347.328
Amortizacija zgradb	8.477.997	8.365.547
Amortizacija opreme in drobnega inventarja	10.207.928	7.694.566
Amortizacija naložbenih nepremičnin	214.943	227.122
Prevrednotovalni poslovni odhodki opredmetenih osnovnih sredstev	427.546	103.202
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	144.554	26.697

Amortizacija se je v letu 2008 v primerjavi s preteklim letom povečala za 17 odstotkov predvsem zaradi nabave nove opreme. Amortizacijskih stopenj in metod nismo spreminjali.

Pojasnilo 5: Rezervacije

(V EUR)	2008	2007
Rezervacije	192.727	1.905.295
Rezervacije za škode	183.448	316.086
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	9.280	1.589.209

Med rezervacijami za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade izkazujemo obveznost v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Izplačane odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v letu 2008 so zmanjšale oblikovano rezervacijo. Na dan 31.12.2008 smo ponovno ocenili stanje potencialnih obveznosti v vseh družbah v skupini in na osnovni aktuarskega izračuna zmanjšali to kategorijo. S podpisom nove kolektivne pogodbe v matični družbi in odvisni družbi Luki Koper INPO, d.o.o., so se pravice za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi znižale.

Med drugimi rezervacijami izkazujemo rezervacije za odškodnine, ki smo jih v letu 2008 povečali za 183.448 evrov. Gibanje rezervacij razkrivamo v Pojasnilu št. 26.

Pojasnilo 6: Drugi poslovni odhodki

(V EUR)	2008	2007
Drugi stroški	7.545.669	7.542.209
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela	5.297.775	5.107.776
Izdatki za varstvo okolja	1.029.004	1.239.282
Nagrade in štipendije dijakom in študentom	9.774	6.910
Drugi stroški	1.209.116	1.188.241

Med dajatvami, ki niso odvisne od stroškov dela, prevladuje nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, ki je v skupini znašalo 4.658.214 evrov.

Pojasnilo 7: Finančni prihodki

(V EUR)	2008	2007
Finančni prihodki skupaj	9.677.894	14.080.376
Finančni prihodki iz deležev	7.325.743	11.915.087
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih podjetjih	3.425.746	5.069.572
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	3.899.997	6.845.515
Finančni prihodki iz danih posojil	1.510.400	1.426.678
Finančni prihodki iz danih posojil drugim	1.510.400	1.426.678
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	841.751	738.612
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	218.410	312.066
Pozitivne tečajne razlike	623.341	426.546

Finančni prihodki

Finančni prihodki so v letu 2008 za 31,27 odstotka nižji predvsem zaradi unovčenih dobičkov matične družbe pri prodaji delnic Banke Koper, d.d., v višini 5.223.769 evrov v letu 2007 in pripisanih dobičkov pridruženih družb po kapitalski metodi v višini 5.069.572 evrov.

Pomembno postavko predstavljajo tudi izplačane dividende pridružene družbe Intereuropa, d.d., v višini 1.137.097 evrov.

Naložbena politika

V letu 2009 ne načrtujemo plasiranja denarnih sredstev v kratkoročne finančne naložbe, kot so bančni depoziti in podobni produkti. Presežke denarnih sredstev bomo usmerjali v osnovno dejavnost, kar nam narekuje že začeti cikel intenzivne organske rasti s ciljem širitve osnovne dejavnosti.

Pojasnilo 8: Finančni odhodki

(V EUR)	2008	2007
Finančni odhodki skupaj	16.900.197	3.798.898
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	9.327.540	797.292
Finančni odhodki do pridruženih družb	180.337	17.290
Finančni odhodki do drugih	9.147.203	780.002
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	7.023.758	2.306.406
Finančni odhodki iz posojil do pridruženih družb	27.223	0
Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank	6.626.872	1.759.969
Finančni odhodki drugih finančnih obveznosti	369.663	546.437
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	548.899	695.199
Finančni odhodki do dobaviteljev in meničnih obveznostih	22.744	16.143
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	3.197	4.072
Negativne tečajne razlike	522.958	674.984

Finančni odhodki so bili v letu 2008 deležni bistvenega povišanja zaradi velikega porasta finančnih obveznosti in zahtevanih slabitev finančnih naložb v tržne vrednostne papirje.

V strukturi finančnih odhodkov, ki so bili v letu 2008 deležni bistvenega porasta, prevladujejo odhodki iz naslova slabitev finančnih naložb matične družbe v tržne vrednostne papirje in odhodki iz naslova obresti za najeta posojila.

Negativne tečajne razlike so za spoznanje nižje od predhodnega leta. Z ustrezno politiko valutnega ščitenja in ugodnimi valutnimi gibanji so negativne tečajne razlike dosegle zgolj 83,89 odstotka pozitivnih tečajnih razlik.

Višino obrestnih mer in finančnih obveznosti razkrivamo v Pojasnilu št. 27 in 28.

Pojasnilo 9: Celotni poslovni izid

Celotni poslovni izid Skupine Luke Koper, ki znaša 16.381.748 evrov, je v primerjavi z letom 2007, ko je znašal 33.676.249 evrov, nižji za 17.294.501 evrov predvsem zaradi povečanja odhodkov iz financiranja, slabitev finančnih naložb v matični družbi in nižjih dobičkov pridruženih in skupaj obvladovanih družb, ki jih upoštevamo v skupini po kapitalski metodi.

Pojasnilo 10: Davek od dobička

Pri obračunu davka od dobička smo pri vseh družbah v skupini upoštevali Zakon o davku od dohodka pravnih oseb, v Luki Koper, d.d., pa tudi Zakon o ekonomskih conah, ki omogoča uveljavljanje davčnih ugodnosti glede na investiranja v osnovna sredstva, ki so namenjena razvoju in širitvi dejavnosti v ekonomski coni. Višina davčnih ugodnosti iz tega naslova za leto 2008 je razvidna iz odločbe davčnega organa. Zaradi intenzivnega investiranja je višina državne pomoči po odločbi davčnega organa tako visoka, da v letu 2008 matična družba izkazuje negativno davčno osnovo in zato tudi davka od dobička ni. Stopnja tega davka je bila v vseh družbah v skupini 22 odstotkov.

Ker v Skupini Luka Koper nimamo skupinskih davčnih obračunov, je obračunani davek od dobička v višini 654.180 evrov rezultat seštevka vseh davkov po posamičnih izkazih družb v skupini.

Pojasnilo 11: Odloženi davki

Odloženi davki, ki izhajajo iz izvirnih računovodskih izkazov kot sredstvo za računovodsko pripoznavanje davčnih učinkov med računovodskim in obdavčljivim dobičkom, so znašali 1.512.497 evrov.

Pojasnilo 12: Čisti poslovni izid poslovnega leta

Čisti poslovni izid skupine - večinskega lastnika je znašal 16.921.333 evrov in predstavlja le 56 odstotkov doseženega dobička leta 2007. Razlog zmanjšanja dobička je obrazložen že v Pojasnilu št. 9.

Čisti dobički/izgube odvisnih družb

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Odvisne družbe	Čisti dobiček - izguba	Čisti dobiček - izguba
Luka Koper Pristan, d.o.o.	84.056	84.658
Luka Koper INPO, d.o.o.	2.098.664	1.262.917
Adria Terminali, d.o.o.	-365.209	-447.719
Adria-Tow, d.o.o.	1.083.852	1.482.118
TOC, d.o.o.	-138.823	-1.297
Adria Investicije, d.o.o.	3.172	0
Skupaj	2.765.712	2.380.677

Pripadajoči dobički/izgube pridruženih in skupaj obvladovanih družb

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Pridružene družbe		
Intereuropa, d.d.	-327.109	3.172.513
Pripisan dobiček po kapitalski metodi	2.855.607	4.808.728
Izplačane dividende	-1.137.098	-1.636.215
Avtoservis, d.o.o.		
Pripisan dobiček po kapitalski metodi	280.898	138.768
Golf Istra, d.o.o.		
Izkazana izguba po kapitalski metodi	-26.139	-9.690
Actual I.T., d.o.o.		
Pripisan dobiček po kapitalski metodi	0	44.943
Railport Arad s.r.l.		
Pripisan dobiček po kapitalski metodi	20.174	0
SC Trade Trans Terminal s.r.l.		
Izkazana izguba po kapitalski metodi	-128.713	0
Adriasole, d.o.o.		
Izkazana izguba po kapitalski metodi	-12.208	0
Ecoporto Koper, d.o.o.		
Izkazana izguba po kapitalski metodi	-9.728	0
Obvladovane družbe		
Adriafin, d.o.o.	-502.020	76.936
Pripisan dobiček po kapitalski metodi	38.616	76.936
Izplačan delež	-540.636	0
Kopinvest Netherlands B.V.		
Pripisana izguba po kapitalski metodi	-3.550	-7.599
Adria Transport, d.o.o.		
Pripisana izguba - dobiček po kapitalski metodi	11.070	195

10. RAZKRITJA IZKAZA BILANCE STANJA

Pojasnilo 13: Neopredmetena sredstva

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Neopredmetena sredstva	5.895.817	1.078.022
Dolgoročne premoženjske pravice	5.895.817	1.078.022

Dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, ki jih vodimo v poslovnih knjigah, so končne. Neopredmetenih sredstev v letu 2008 nismo slabili. Njihovo gibanje in popravke vrednosti prikazujemo v priloženi preglednici za leto 2008 ter primerjalno za leto 2007. Na dan 31.12.2008 nismo imeli zastavljenih neopredmetenih sredstev.

Pojasnilo 14: Opredmetena osnovna sredstva

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Opredmetena osnovna sredstva	330.716.396	242.250.356
Zemljišča	31.353.965	25.542.200
Zgradbe	158.652.984	119.313.410
Naprave in stroji	63.235.123	55.599.638
Druge naprave in oprema	148.952	145.235
Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	77.325.372	41.649.873
Dani kratkoročni predujmi	30.350.695	0
Kratkoročni predujmi, dani za opredmetena osnovna sredstva	30.350.695	0

Skupina Luka Koper izkazuje v knjigah opredmetena osnovna sredstva po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in oslabitve. Amortizacijske stopnje v letu 2008 nismo spreminjali. Ravno tako nobena družba v tem letu ni slabila vrednosti osnovnih sredstev.

Dane kratkoročne predujme za osnovna sredstva, ki so se bistveno povečali v letu 2008, smo zavarovali s prejeto bančno garancijo dobavitelja.

Odvisna družba Adria-Tow, d.o.o., ima zastavljeno osnovno sredstvo (vlačilec) pri Luki Koper, d.d., kot jamstvo za dolgove iz najetega posojila. Drugih zastav osnovnih sredstev skupina nima. Odprte obveznosti do dobaviteljev za osnovna sredstva so na dan 31.12.2008 znašale 14.635.355 evrov.

Pojasnilo 15: Naložbene nepremičnine

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Naložbene nepremičnine	3.554.139	3.732.466

Med naložbene nepremičnine smo razvrstili vse tiste objekte, ki jih dajemo v poslovni najem nepovezanim družbam. Lastniškost sredstev preverjamo vsako trimesečje.

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin nismo ugotavljali, saj ne kažejo znakov slabitve, njihova knjigovodska vrednost pa je v primerjavi z vsemi sredstvi skupine nepomembna.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin, neopredmetenih sredstev in njihove popravke vrednosti za leto 2008 in primerjalno za leto 2007 prikazujemo v nadaljevanju v obliki preglednic.

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v Skupini Luka Koper v letu 2008

(V EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in drobn inventar	Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj opredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2008	25.542.200	237.991.480	172.821.324	41.649.873	478.013.948
Povečanja	5.811.765	50.894.264	19.038.915	100.805.908	174.578.843
Prenos v uporabo		275.494	-270.322	-64.878.654	-64.873.482
Zmanjšanja		-202.922	-4.641.082	-251.756	-5.095.760
Prenos na konto prodaje		-10.549	-1.903.349		-1.913.898
Prenos na naložbene nepremičnine		9.071			
Prenos na naložbe v teku		-3.268.544			-3.268.544
Nabavna vrednost 31.12.2008	31.353.966	285.688.294	185.045.486	77.325.371	579.413.116
Popravek vrednosti 1.1.2008		118.686.105	117.076.450		235.762.555
Povečanja					
Amortizacija tekočega leta		8.477.997	10.207.927		18.685.924
Zmanjšanja		-23.775	-3.977.533		-4.001.308
Prenos med opremo		456	-456		0
Prenos na konto prodaje		-9.975	-1.644.976		-1.654.951
Prenos na naložbe v teku		-95.498			-95.498
Popravek vrednosti 31.12.2008		127.035.310	121.661.412		248.696.722
Neodpisana vrednost 1.1.2008	25.542.200	119.314.410	55.744.874	41.649.873	242.250.357
Neodpisana vrednost 31.12.2008	31.353.965	158.652.984	63.384.074	77.325.371	330.716.394

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v Skupini Luka Koper v letu 2007

(V EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in drobn inventar	Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj opredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2007	1.944.012	218.567.208	153.319.665	10.042.744	383.873.629
Povečanja	19.436.984	10.656.019	22.802.485	58.709.103	111.604.591
Prenos iz naložbenih nepremičnin	161.365				161.365
Zmanjšanja		-25.808	-2.347.729	-466.403	-2.839.940
Prenos v uporabo				-26.635.571	-26.635.571
Prenos na konto prodaje			-994.507		-994.507
Povečanja (iz konta prodaje)			41.410		41.410
Prenos na zemljišča	3.999.839				3.999.839
Prenos na zgradbe		8.794.061			8.794.061
Nabavna vrednost 31.12.2007	25.542.200	237.991.480	172.821.324	41.649.873	478.004.877
Popravek vrednosti 1.1.2007		108.181.922	112.411.821		220.593.743
Povečanja		2.593			2.593
Amortizacija tekočega leta		8.138.566	7.694.565		15.833.131
Zmanjšanja		-8.003	-2.053.474		-2.061.477
Prenos na zemljišča		91.440			91.440
Prenos na konto prodaje			-977.332		-977.332
Povečanje (iz konta prodaje)			871		871
Amortizacija tekočega leta		226.981			226.981
Prenos na zgradbe		2.044.571			2.044.571
Popravek vrednosti 31.12.2007		118.678.070	117.076.451		235.754.521
Neodpisana vrednost 1.1.2007	1.944.012	110.385.286	40.907.844	10.042.744	163.279.886
Neodpisana vrednost 31.12.2007	25.542.200	119.313.410	55.744.873	41.649.873	242.250.356

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin in neopredmetenih osnovnih sredstev v Skupini Luka Koper v letu 2008

(V EUR)	Naložbene nepremičnine	Neopredmetena sredstva	Neopredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj neopredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2008	7.325.625	11.187.086	940.689	12.127.775
Povečanja	37.652	638.484	4.401.067	5.039.551
Prenos v uporabo			-50.093	-50.093
Prenos med naložbene nepremičnine	-9.071			
Nabavna vrednost 31.12.2008	7.354.206	11.825.570	5.291.663	17.117.233
Popravek vrednosti 1.1.2008	3.593.159	11.049.754		11.049.754
Amortizacija tekočega leta	214.943	171.663		171.663
Prenos na naložbene nepremičnine	-8.035			
Popravek vrednosti 31.12.2008	3.800.067	11.221.417		11.221.417
Neodpisana vrednost 1.1.2008	3.732.466	137.332	940.689	1.078.021
Neodpisana vrednost 31.12.2008	3.554.139	604.153	5.291.663	5.895.816

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin in neopredmetenih osnovnih sredstev v Skupini Luka Koper v letu 2007

(V EUR)	Naložbene nepremičnine	Neopredmetena sredstva	Neopredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj neopredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2007	13.520.796	11.187.086	165.040	11.352.126
Povečanja	6.983.206		775.649	775.649
Zmanjšanja	-226.762			
Prenos med naložbene nepremičnine	3.650			
Prenos na zemljišča	-161.365			
Prenos na zemljišča	-3.999.839			
Prenos na zgradbe	-8.794.061			
Nabavna vrednost 31.12.2007	7.325.625	11.187.086	940.689	12.127.775
Popravek vrednosti 1.1.2007	5.667.632	10.702.551		10.702.551
Amortizacija	454.103	347.328		347.328
Zmanjšanja	-165.584			
Prenos na zemljišča	-91.440			
Prenos med opremo		-125		-125
Amortizacija tekočega leta	-226.981			
Prenos na zgradbe	-2.271.552			
Popravek vrednosti 31.12.2007	3.593.159	11.049.754		11.049.754
Neodpisana vrednost 1.1.2007	7.853.164	484.535	165.040	649.575
Neodpisana vrednost 31.12.2007	3.732.466	137.332	940.689	1.078.021

Pojasnilo 16: Dolgoročne finančne naložbe

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Dolgoročne finančne naložbe	135.768.400	172.998.338
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	129.981.589	161.381.205
Deleži v pridruženih podjetjih	66.799.508	62.315.790
Druge delnice in deleži	63.182.080	99.065.415
a) Druge delnice in deleži po poštenu vrednosti	34.597.851	92.643.513
b) Druge delnice in deleži po nabavni vrednosti	28.584.229	6.421.902
Dolgoročna posojila drugim	5.786.812	11.617.133

Dolgoročne finančne naložbe

Na zadnji dan poslovnega leta 2008 so dolgoročne finančne naložbe skupine znašale 135,8 milijona evrov in dosegle 24,3 odstotka vseh sredstev skupine. Sestavljajo jih predvsem naložbe matične družbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe ter druge naložbe v vrednostne papirje in deleže. Njihovo znižanje v letu 2008 lahko skoraj v celoti pripišemo znižanju poštene vrednosti tržnih vrednostnih papirjev.

Naložbe v pridružena in skupaj obvladovana podjetja so izkazane po kapitalski metodi. Kvantitativni preizkus kriterija, ki primerja knjigovodsko vrednost finančne naložbe v te družbe na bilančni presečni dan s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala, v katero je bila finančna naložba dana in ki v primeru odstopanja, presega 20 odstotkov narekuje oceno slabitve, je pokazal, da slabitev naložb ni potrebna, zato nismo pristopili k izračunu nadomestljivih vrednosti.

Naložba v pridruženo družbo Intereuropa, d.d., dosega 24,8-odstotni lastniški delež, katerega nabavna vrednost je na dan 31.12.2008 znašala 47.868.653,04 evra. Sorazmerni delež Luke Koper, d.d., v kapitalu Skupine Intereuropa je na dan bilance stanja znašal 42.017.000 evrov.

Skupina Intereuropa je na podlagi revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2008, dosegla bilančno vsoto v višini 446.246.000 evrov in 265.875.000 evrov poslovnih prihodkov, pri čemer je čisti poslovni izid obračunskega obdobja dosegel 3.688.000 evrov.

Nabavna vrednost finančnih naložb, uvrščenih v 4. skupino, vrednotenih po poštenu vrednosti prek kapitala, je na dan 31.12.2008 znašala 37.128.438,54 evra, medtem ko je poštena vrednost te skupine finančnih naložb, ki izhaja iz cene na borzi, znašala 34.597.850,83 evra. Zaradi negativnega gibanja borznih tečajev smo v letu 2008 oblikovali slabitev teh naložb v skupnem znesku 9.147.203,00 evrov pri vseh tistih naložbah, kjer je bila poštena vrednost posamezne naložbe za več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti.

Med drugimi delnicami in deleži izkazujemo naložbe v tržne vrednostne papirje, v celoti razvrščene v kategorijo razpoložljivih za prodajo, v višini 34,6 milijona evrov. V delnice in deleže po nabavni vrednosti so uvrščeni netržni vrednostni papirji in deleži, ki so se v letu 2008 povečali zaradi nakupa 10-odstotnega deleža slovaške družbe Trade Trans Invest a.s., za katerega je matična družba odštela 26,1 milijona evrov. Iz te skupine naložb je matična družba konec leta 2008 odprodala preostali 1,67-odstotni delež Banke Koper, d.d.

Dolgoročna posojila

Dolgoročno dana posojila so na dan 31.12.2008 znašala v Skupini Luka Koper 5,8 milijona evrov.

8,1 odstotka predstavljajo dana stanovanjska posojila zaposlencem z najdaljšo dobo odplačil 20 let. Vsako stanovanjsko posojilo je zavarovano z inštrumentom zavarovanja.

Preostale naložbe iz te skupine imajo pojavno obliko bančnih depozitov, certificiranih depozitov in obveznic slovenskih izdajateljev. Glavnino te skupine predstavljajo naložbe matične družbe v vrednostne papirje s fiksnim donosom, t.j. v obveznice z najdaljšo zapadlostjo v letu 2020, katerih odplačna vrednost na dan 31.12.2008 dosega 4,7 milijona evrov. Višina obrestnih mer finančnih naložb iz skupine danih posojil, znaša od 4 odstotkov do 8,6 odstotka, pri čemer so variabilne obrestne mere preračunane v nominalne na zadnji dan poslovnega leta.

Pojasnilo 17: Dolgoročne poslovne terjatve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Dolgoročne poslovne terjatve	217.865	217.293
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	217.865	217.293

Pojasnilo 18: Odložene terjatve za davek

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Odložene terjatve za davek	2.658.092	1.145.595

Odložene terjatve za davek izkazujemo kot začasne razlike iz naslova oblikovanih rezervacij za zasluške zaposlencev, iz neizkoriščenih davčnih izgub in iz naslova slabitev finančnih naložb preko poslovnega izida, razporejenih v skupino razpoložljivih za prodajo.

Pojasnilo 19: Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

V tej kategoriji izkazujemo tista osnovna sredstva skupine, ki jih nameravamo prodati skladno s sklepom uprave. Izkazujemo jih po knjigovodski vrednosti na dan 31.12.2007 v višini 103.865 evrov, na dan 31.12.2008 pa 126.483 evrov.

Pojasnilo 20: Zaloge

Zaloge vodimo samo v odvisni družbi Luka Koper Pristan, d.o.o., ki se ukvarja z gostinsko in hotelsko dejavnostjo. Družba nima zastavljenih zalog kot jamstva za obveznosti, zalog tudi ni odpisovala. Stanje vrednosti zalog je na dan 31.12.2007 znašalo 9.688 evrov, v letu 2008 pa 20.248 evrov.

Pojasnilo 21: Kratkoročne finančne naložbe

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne finančne naložbe	10.700.203	8.624.943
Kratkoročna posojila drugim	2.903.681	6.000
Kratkoročna posojila pridruženim družbam	4.191.285	0
Kratkoročni depoziti	3.605.237	8.618.943

Kratkoročne finančne naložbe Skupine Luka Koper dosegajo na zadnji dan poslovnega leta 2008 10,7 milijona evrov.

Največji padec je ta kategorija zabeležila med kratkoročnimi depoziti zaradi zapadlosti 6,4 milijona evrov depozita ene od hčerinskih družb.

Bistveno se je povečala postavka kratkoročno danih posojil pridruženim družbam, v katero sta zajeti dve posojili matične družbe novoustanovljenima družbama na področju ekološke dejavnosti na teritoriju koprskega pristanišča.

Preostale naložbe iz te skupine imajo pojavno obliko kratkoročnih posojil drugim v znesku 1,6 milijona evrov ter obveznic slovenskih izdajateljev, pri katerih smo v znesku 1,3 milijona evrov pripoznali kratkoročni vidik zaradi njihove zapadlosti v letu 2009.

Pojasnilo 22: Kratkoročne poslovne terjatve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne poslovne terjatve	25.966.825	28.786.798
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi	5.960.428	6.208.358
Popravki vrednosti	-416.977	-333.645
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	5.817.915	6.193.383
Dani predujmi za obratna sredstva	0	4.597.370
Kratkoročne poslovne terjatve do izvoznikov	5.631.296	6.025.997
Popravki vrednosti	-37.901	-30.392
Kratkoročne terjatve iz naslova obresti	151.352	178.022
Popravek vrednosti	-12.498	-1.792
Terjatve za vstopni DDV	2.118.895	1.152.115
Ostale kratkoročne terjatve	1.214.097	206.094
Terjatve za davek in trošarino	5.540.218	4.591.288

Skupina Luka Koper ima pri večini terjatev do kupcev možnost uveljavljanja zakonite zastavne pravice na uskladiščenem blagu, ki je v njeni posesti, v skladu s 167. členom Stvarnopravnega zakonika. Skupina Luka Koper nima nobenih terjatev do članov uprave, direktorjev družb in članov nadzornega sveta. Za odprte terjatve, ki so zapadle nad 365 dni, smo že v preteklosti v večini primerov oblikovali popravke terjatev, in to v primerih, ko je terjatev sporna (stečaj, prisilna poravnava...).

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Zapadlost		
Odprte in nezapadle terjatve do kupcev	14.540.077	14.972.855
Zapadle do 30 dni	2.236.912	2.319.808
Zapadle od 31 do 60 dni	489.339	408.528
Zapadle od 61 do 90 dni	493.521	46.162
Zapadle od 91 do 180 dni	449.648	165.617
Zapadle od 181 do 365 dni	84.762	324.541
Zapadle nad 365 dni	477.681	368.249
Skupaj zapadle	4.231.863	3.632.905
Slabitev - zapadle nad 365 dni	- 467.375	-365.827
Skupaj terjatve do kupcev	18.771.940	18.605.760

(V EUR)	
Gibanje popravkov vrednosti terjatev	
Popravek vrednosti terjatev na dan 1.1.2008	365.827
- odpisi med letom	24.673
- plačila med letom	18.332
+ dodatno povečanje popravka vrednosti	144.553
Končno stanje 31.12.2008	467.376

Slabitev terjatev v višini 467.376 evrov se skoraj v celoti nanaša na terjatev do enega kupca v višini 279.411 evrov, pri katerem je predlagan stečajni postopek.

(V EUR)	
Gibanje popravkov vrednosti terjatev	
Popravek vrednosti terjatev na dan 1.1.2007	445.540
- odpisi med letom	38.038
- plačila med letom	68.371
+ dodatno povečanje popravka vrednosti	26.696
Končno stanje 31.12.2007	365.827

Pojasnilo 23: Denarna sredstva

Stanje denarnih sredstev je na dan 31.12.2008 znašalo 7.917.220 evrov, kar predstavlja knjižni denar in kratkoročne depozite v bankah z zapadlostjo v plačilo največ 3 mesecev. Skupina nima dogovorjenih samodejnih zadolžitev na tekočih računih pri bankah. Za dnevne presežke denarnih sredstev na transakcijskih računih imajo družbe v Skupini Luka Koper sklenjeno s poslovno banko pogodbo o okvirnem depozitu in pogodbo o prenosu presežkov. Tako zagotavljamo optimalno tekočo likvidnost poslovanja.

Pojasnilo 24: Aktivne časovne razmejitve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Aktivne časovne razmejitve	2.718.100	199.138
Zavarovalne premije	91.318	88.137
Kratkoročno odloženi drugi stroški	2.573.312	98.927
Prehodno nezaračunani prihodki	53.470	12.074

Pojasnilo 25: Kapital

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kapital	311.059.034	340.663.798
Kapital - večinski lastnik	307.596.678	337.791.792
Vpoklicani kapital	58.420.965	58.420.965
Osnovni kapital	58.420.965	58.420.965
Kapitalske rezerve	89.562.703	89.562.703
Rezerve iz dobička	119.211.332	114.597.316
Zakonske rezerve	18.877.775	18.868.358
Druge rezerve iz dobička	100.333.557	95.728.958
Presežek iz prevrednotenja	5.293.292	44.598.950
Preneseni čisti poslovni izid	25.058.917	13.025.799
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.049.468	17.586.058
Kapital - manjšinski lastnik	3.462.356	2.872.006
Osnovni kapital	827.898	236.898
Kapitalske rezerve	25.651	25.651
Rezerve iz dobička - zakonske	4.980	4.980
Druge rezerve iz dobička	1.763.831	1.087.560
Preneseni čisti poslovni izid	521.263	776.272
Čisti poslovni izid poslovnega leta	318.732	740.645

Osnovni kapital sestavlja 14.000.000 navadnih kosovnih delnic obvladujoče družbe Luke Koper, d.d., ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive. Skupščina družbe je na svoji 13. seji dne 19.7.2007 sprejela sklep o preoblikovanju 6.860.000 prednostnih participativnih delnic z omejeno glasovalno pravico v navadne kosovne delnice. S tem dejanjem se je spremenilo število navadnih delnic, ki sedaj znaša skupaj 14.000.000 delnic.

Vse v zvezi z lastniško strukturo, gibanjem delnice in dividendno politiko razkrivamo v poslovnem poročilu Skupine Luka Koper, v poglavju O delnici.

Rezerve

Kapitalske rezerve, zakonske rezerve in presežek iz prevrednotenja (rezerve za pošteno vrednost), ki skupaj znašajo 113.733.770 evrov, ne morejo biti predmet delitve.

Dobički

Druge rezerve iz dobička, čisti poslovni izid poslovnega leta in preneseni čisti poslovni izid, ki so lahko predmet delitve, znašajo 135.441.942 evrov.

Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja kapitala predstavlja prevrednotenje finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, na njihovo borzno vrednost. Večina delnic, razvrščenih v to skupino, ki kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, je v letu 2008 izgubljala tržno vrednost. Tako se je presežek iz prevrednotenja bistveno znižal in na zadnji dan leta 2008 znašal 5,3 milijona evrov. Vse naložbe, vrednotene po pošteni vrednosti in razvrščene v četrto skupino, so v lasti matične družbe. Posledično je bilo pri matični družbi zahtevano oblikovanje slabitev pri vseh tistih naložbah, izmerjenih po pošteni vrednosti, kjer je bila ta vrednost na dan bilance stanja več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti naložbe. To negativno vrednotenje smo prenesli v breme izkaza poslovnega izida kot odhodek iz slabitve.

Kapital manjšinskih lastnikov

Kapital manjšinskih lastnikov vključuje deleže manjšinskih lastnikov v odvisni družbi Adria-Tow, d.o.o., v višini 3.127.244 evrov, v odvisni družbi TOC, d.o.o., v višini 145.447 evrov in v odvisni družbi Adria Terminali, d.o.o., v višini 189.665 evrov.

Zbirni kapital Skupine Luka Koper

Zbirni kapital skupine je po izvedenem pobotanju dolgoročnih naložb matične družbe in kapitala odvisnih družb, v sorazmerju z deležem matične družbe v njih, enak seštevku kapitala večinskega lastnika in kapitala manjšinskih lastnikov. Skupaj znaša kapital v skupini 311.059.034 evrov.

Kapital je tako sestavljen iz postavk:

1. Večinski lastnik: 307.596.678 evrov
2. Manjšinski lastnik 3.462.356 evrov

Čisti dobiček na delnico

(V EUR)	2008	2007
Čisti poslovni izid večinskega lastnika	16.921.333	30.124.485
Tehtano povprečno število navadnih delnic	14.000.000	14.000.000
Osnovni čisti dobiček na delnico	1,21	2,15

V letu 2008 prikazujemo samo osnovni čisti dobiček na delnico, ker je skupščina matične družbe na svoji 13. seji dne 19.7.2007 sprejela sklep o preoblikovanju 6.860.000 prednostnih participativnih delnic z omejeno glasovalno pravico v navadne kosovne delnice.

Pojasnilo 26: Rezervacije

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Rezervacije	11.141.234	11.718.551
Rezervacije za pokojnine in podobno	1.758.367	3.074.748
Druge rezervacije - škode in odškodnine	2.624.370	1.941.905
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	6.758.497	6.701.898

Gibanje rezervacij

(V EUR)					
Rezervacije	Rezervacije za škode in odškodnine	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	Skupaj
Začetno stanje 1.1.2008	1.941.906	2.161.068	913.680	6.701.898	11.718.551
Oblikovane rezervacije v letu 2008	183.448	0	9.280	3.338.130	3.530.858
Izplačilo oziroma odprava rezervacij v letu 2008	-41.729	-853.121	-472.541	-2.740.784	-4.108.175
Končno stanje 31.12.2008	2.083.624	1.307.947	450.419	7.299.244	11.141.234

Med drugimi rezervacijami izkazujemo rezervacije za odškodnine, ki smo jih v letu 2008 povečali za 183.448 evrov, od že oblikovanih pa smo odpravili za 41.729 evrov.

Med rezervacijami za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade izkazujemo obveznost v sedanji vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Izplačane odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, podeljene v letu 2008, so zmanjšale oblikovano rezervacijo. Na dan 31.12.2008 smo ponovno ocenili stanje potencialnih obveznosti in na osnovi aktuarskega izračuna, ki je upošteval 7,75-odstotno diskontno stopnjo in 4,5-odstotno rast povprečnih plač, odpravili preveč oblikovane rezervacije iz prejšnjih let.

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo odložene prihodke iz naslova brezplačno pridobljenih osnovnih sredstev ali subvencij za nakup osnovnih sredstev in zadržane prispevke plač zaposlencev v invalidskem podjetju, Luka Koper INPO, d.o.o. Odstopljena sredstva so namenska in z njimi v pretežni meri pokrivalo stroške amortizacije osnovnih sredstev.

Pojasnilo 27: Dolgoročne obveznosti

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Finančne in poslovne obveznosti	105.334.649	17.926.907
Dolgoročne finančne obveznosti	103.836.807	6.622.990
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	103.836.807	6.622.990
Dolgoročne poslovne obveznosti	174.519	154.180
Dolgoročne poslovne obveznosti	174.519	154.180
Odložene obveznosti za odloženi davek	1.323.323	11.149.737

Dolgoročne finančne obveznosti

Prevladujoč vpliv matične družbe v skupini se pokaže tudi v postavki dolgoročnih finančnih obveznosti, ki vse pripadajo njej in so v enem letu porasle za 97.213.817 evrov. Matična družba je v letu 2008 najela 110 milijonov evrov dolgoročnih posojil, odplačujejo pa se z vnaprej opredeljeno dinamiko odplačil; pri nekaterih je bil družbi odobren enoletni moratorij na odplačilo glavnice, kar je razvidno v porastu obveznosti iz tega naslova v letu 2010 in je prikazano v spodnji preglednici. Vse obveznosti iz dolgoročnih bančnih posojil so zavarovane z bianco menicami in najpogostejšimi finančnimi zavezami.

(V EUR)						
Stanje glavnice dolgoročnih posojil na dan 31.12.2008 in njihova zapadlost po letih	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013	Obdobje 2014 - 2018
110.000.000	5.965.000	23.100.000	12.100.000	11.100.000	33.735.000	24.000.000

Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne poslovne obveznosti vključujejo prejete dolgoročne varščine za najete poslovne prostore in odložene obveznosti za odložene davke, ki so posledica vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti, izkazane kot posebna postavka v kapitalu. Odložene davke smo izmerili po davčni stopnji 20 odstotkov.

Pojasnilo 28: Kratkoročne obveznosti

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne finančne obveznosti	97.521.399	52.014.429
Kratkoročne finančne obveznosti do pridruženih družb	1.116.242	0
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	95.511.941	51.919.045
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	893.216	95.385
Kratkoročne poslovne obveznosti	30.301.433	38.473.080
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	43.470	0
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	56.175	4.864
Kratkoročne obveznosti iz finančnega najema	0	6.457.206
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	22.239.540	26.370.202
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	7.962.249	5.640.808

Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti iz naslova najetih bančnih posojil so na dan 31.12.2008 znašale 97.521.399 evrov. Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2009, smo prenesli med kratkoročne finančne obveznosti. Skupina se je v danih gospodarskih razmerah odločila za fleksibilnejše, dostopnejše, predvsem pa ugodnejše (cenejše) kratkoročne vire.

Med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi prevladujejo obveznosti po variabilni obrestni meri. Variabilne obrestne mere, preračunane na skupno nominalno letno obrestno mero na zadnji dan poslovnega leta 2008, se gibljejo med 3,57 odstotki in 6,94 odstotki. Skupni finančni odhodki iz finančnih obveznosti skupine v letu 2008 znašajo ob uporabi metode dejanskih obresti 7.023.758 evrov (v letu 2007: 2.306.406 evrov). Vse finančne obveznosti so nominirane v domači valuti.

Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti so bile v letu 2007 deležne bistvenega povečanja zaradi povečane aktivnosti na področju investiranja in spremenjene finančne politike matične družbe, zaradi katere so se podaljšali plačilni roki do dobaviteljev. V letu 2008 se je efekt spremenjene finančne politike ustalil. Kratkoročne poslovne obveznosti so dosegle višino 30.301.433 evrov na zadnji dan leta 2008.

Pojasnilo 29: Pasivne časovne razmejitve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Pasivne časovne razmejitve	1.252.734	362.631
Komercialni popusti za tujino	309.192	214.457
Vnaprej vračunani stroški	943.542	148.174

Pojasnilo 30: Zunajbilančna evidenca

Na zunajbilančnih kontih izkazujemo postavke, ki ne izpolnjujejo pogojev za bilančno pripoznanje, dana in prejeta poročstva.

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Zunajbilančna sredstva in obveznosti skupaj	47.633.780	14.899.609
Obveznost za dano garancijo Ministrstvu za finance	737.646	728.647
Obveznost za odprte akreditivne dobaviteljem	17.861.754	3.777.700
Obveznosti Centroprom	831.206	831.206
Prejeta garancija za dano posojilo	563.350	563.350
Prejeta garancija za dane avanse za osnovna sredstva	22.158.618	3.517.500
* Prejeta garancija in zastavna pravica nad osnovnim sredstvom	4.600.000	4.600.000
* Druge prejete garancije	50.000	50.000
* Terjatve Centroprom	831.206	831.206

Potencialna obveznost za prejeto posojilo odvisne družbe Adria-Tow, d.o.o., je zavarovana z zastavno pravico nad osnovnimi sredstvi, katerih poštena vrednost znaša 4.600.000 evrov. Dane avanse za osnovna sredstva smo zavarovali s prejetimi bančnimi garancijami dobaviteljev pri tujih bankah, ki nam bodo v primeru neizpolnjevanja obveznosti s strani dobaviteljev povrnila vložena sredstva.

Za naše obveznosti do dobaviteljev osnovnih sredstev (investicije v teku) imamo odprte dokumentarne akreditivne, plačila trošarinskih obveznosti in carinskih dajatev pa so zavarovana z bančno garancijo.

Pojasnilo 31: Obvladovanje tveganj v skupini

Med najpomembnejša finančna tveganja Skupine Luka Koper sodijo:

1. Tveganje spremembe poštene vrednosti
2. Tveganje spremembe obrestne mere
3. Likvidnostno tveganje
4. Tveganje spremembe deviznega tečaja
5. Kreditno tveganje
6. Tveganje ustrezne kapitalne strukture

Obvladovanje finančnih tveganj je za celo Skupino Luka Koper organizacijsko zasnovano v okviru finančne službe matične družbe. Z rednim in vsestranskim nadzorom ta služba v zadostni meri obvladuje našete negotovosti, predvsem nihanja finančnih prihodkov in odhodkov. Z vzpostavljenim sistemom obvladovanja finančnih tveganj smo dosegli bistveno višjo stopnjo uresničljivosti načrtovanih kategorij, predvsem načrtovanih prihodnjih denarnih tokov, med katerimi izpostavljamo zmanjšanje možnosti pojava izrednih finančnih odhodkov zaradi negativnih gibanj različnih ekonomskih kategorij.

V sedanjem specifičnem gospodarskem okolju je napovedovanje prihodnjih finančnih kategorij še toliko bolj zahtevno in eksterno vnaša v načrtovane kategorije višjo stopnjo variabilnosti, s tem pa posledično višjo stopnjo tveganja. Družba je zato s poostrenim nadzorom nad posameznimi finančnimi kategorijami bistveno skrajšala nekatere časovne intervale spremljanja kategorij.

• Obvladovanje tveganja spremembe poštene vrednosti v skupini

Izpostavljenost na področju tveganja spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov beležimo pri finančnih naložbah, uvrščenih v četrto skupino. Gre za tržne vrednostne papirje uspešnih slovenskih podjetij in enot premoženja slovenskih vzajemnih skladov. Z diverzifikacijo svojega portfelja je matična družba, s tem pa tudi skupina, večinoma uravnala specifično tveganje. Vse finančne naložbe, merjene po poštenu vrednosti, so v lasti matične družbe.

Netipične razmere na svetovnem trgu so povzročile, da se je poštena vrednost vseh tržnih vrednostnih papirjev bistveno znižala, posledično se je znižal tudi pripis v kapital kot presežek iz prevrednotenja v letu 2008, in sicer za 39.305.658 evrov, konec leta 2008 pa je dosegel vrednost 5.293.292 evrov. Tako so vse naložbe, razpoložljive za prodajo in vrednotene po poštenu vrednosti, skupaj znašajo 34.597.851 evrov na zadnji dan poslovnega leta 2008.

V tako nenormalnih razmerah je težko oblikovati prognoze o bodočih gibanjih. Skupina ne glede na to ocenjuje, da so nivoji borznih tečajev blizu svojega dna, zato obstaja velika verjetnost, da se bo vrednost vseh naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti, v nekaj letih stabilizirala na višjih nivojih.

Občutljivost vrednosti finančnih naložb na spremembo poštene vrednosti prikazujemo v tabeli A.

Tabela A: Analiza občutljivosti finančnih naložb na spremembo poštene vrednosti

Postavka	Stanje postavke ob koncu poslovnega leta (v EUR)	Rast primerljive kategorije (v %)	Predvidena rast postavke (v EUR)	Padec primerljive kategorije (v %)	Predviden padec postavke (v EUR)
Leto 2008					
Delnice in deleži po poštenu vrednosti	34.597.851	9,94	3.440.311	-6,45	-2.230.701
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (10-odstotni zamik)	34.597.851	10,00	3.459.785	-10,00	-3.459.785
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (največja sprememba v zadnjih petih letih na letni ravni)	34.597.851	78,13	27.029.591	-67,49	-23.351.704
Leto 2007					
Delnice in deleži po poštenu vrednosti	92.643.513	2,61	2.415.294	-1,73	-1.607.247
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (10-odstotni zamik)	92.643.513	10,00	9.264.351	-10,00	-9.264.351
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (največja sprememba v zadnjih petih letih na letni ravni)	92.643.513	78,13	72.377.799	-5,59	-5.182.920

Analiza občutljivosti finančnih naložb po poštenu vrednosti je narejena ob predpostavki, da se bodo pretekla gibanja poštenih vrednosti (v ta namen nam služi indeks SBI oziroma SBI20) implementirala v prihodnjem obdobju. Povprečno variabilnost kategorije smo ocenili preteklo petletno obdobje z izračunom povprečnega odstopanja dnevnih vrednosti (tako v smislu padca, kot tudi rasti) od trendne letne linije gibanja indeksa SBI¹. Na osnovi tako narejene analize lahko sklepamo, da se lahko v poslovnem letu 2009 poštena vrednost portfelja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, zniža za 6,45 odstotka oziroma poveča za 9,94 odstotka. Glede na najvišje letne rasti indeksa v preteklem petletnem obdobju, lahko v letu 2009 pričakujemo porast tvegane postavke za 78,13 odstotka oziroma padec te vrednosti za 67,49 odstotka. Če nadalje naša pričakovanja poenostavimo in predvidevamo možnost 10-odstotne rasti vrednosti indeksa, bi taka rast povzročila porast poštene vrednosti portfelja tržnih vrednostnih papirjev za 3.459.785 evrov. Padec primerljive kategorije za 10 odstotkov bi povzročil ravno nasproten učinek, t.j. znižanje poštene vrednosti teh naložb za enak znesek. Vsi zneski bi se pripoznali v povečanju oziroma znižanju postavke kapitala. Skupina ocenjuje, da je verjetnost nadaljevanja padanja borznih tečajev nizka, zato je tudi stopnja tveganja spremembe poštene vrednosti nizka.

• Obvladovanje tveganja spremembe variabilnih obrestnih mer

Z večanjem obsega tujih virov financiranja se povečuje tudi pomen obrestnega tveganja, saj lahko nepričakovana rast variabilnih obrestnih mer ogrozi načrtovane poslovne rezultate družbe.

V letu 2008 je skupina zaradi hitrega tempa rasti (predvsem matične družbe) občutno povečala finančne obveznosti, ki so na zadnji dan poslovnega leta 2008 dosegle višino 201.358.206 evrov. Odstotek finančnih obveznosti je v celotni strukturi obveznosti do virov sredstev porasel z 12,7 odstotka (v letu 2007) na 36,2 odstotka, kar dokazuje, da skupina izboljšuje strukturo pasivne strani bilance stanja z zadolževanjem in s tem izkorišča pozitivne učinke finančnega vzvoda. V letu 2008 se je izboljšala tudi ročnost finančnih obveznosti, saj je na račun matične družbe bistveno porasel delež dolgoročnih finančnih obveznosti. Podrobneje je postavka dolgoročnih finančnih obveznosti opisana v Pojasnilu št. 27, v poglavju Analiza poslovanja Skupine Luka Koper in v poglavju Finančno upravljanje.

¹ Za potrebe analize občutljivosti smo za vse vrste tveganj uporabili metodo, s katero smo izračunali variabilnost posamezne kategorije v preteklem petletnem obdobju pred letom, na katerega se analiza občutljivosti nanaša (t.j. za leto 2009 smo uporabili podatke iz preteklega obdobja 2004 – 2008). Postopek izračuna variabilnosti posamezne kategorije je opisan v nadaljevanju: izračun letnega trenda na osnovi dnevnih podatkov izbrane kategorije, za vsako poslovno leto, zajeto v preučevanem obdobju; izračun linearnih odstopanj dnevnih podatkov od izračunanega letnega trenda; povprečna letna odstopanja kategorije od letne trendne črte smo dobili tako, da smo vsa pozitivna odstopanja na eni strani, oziroma negativna na drugi strani, seštelili in delili s številom podatkov za posamezno pozitivno oziroma negativno odstopanje; v zadnji fazi je izračunano petletno povprečje iz posameznih letnih povprečij. V preteklem petletnem obdobju izločimo najvišji absolutni porast oziroma padec borznega indeksa v enem poslovnem letu in ugotovimo finančni učinek take spremembe poštene vrednosti na vrednost finančnih naložb, merjenih po poštenu vrednosti.

Skupina, predvsem pa matična družba, bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju svojo organsko rast še naprej financirala s povečevanjem deleža finančnih obveznosti v svojih virih s ciljem da bi dokončala investicijske projekte v zastavljenih rokih in s tem časovno načrtovano generiranje poslovnih prihodkov ter posledično višje donosnosti lastniškega kapitala.

Skupina svojih finančnih obveznosti, vezanih na variabilne obrestne mere, nima posebej zavarovanih (z izjemo delnega uravnavanja spremembe variabilne obrestne mere na aktivni postavki pri finančnih naložbah v obveznice poslovnih bank). Glavni razlog za to gre pripisati netipičnemu gibanju variabilnih obrestnih mer v letu 2008. Zaradi vsesplošnega padca teh obrestnih mer se skupina za zaščito na tem področju še ni odločila ker ocenjuje, da bo v letu 2009 zanjo nastopil primeren trenutek.

Učinek morebitnih sprememb višine variabilnih obrestnih mer na prihodnji poslovni izid je prikazan v tabeli B.

Tabela B: Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero	31.12.2008	Morebitna rast obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Morebitni padec obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Hipotetični porast ali padec obrestnih mer za 5 odstotkov
	Višina obveznosti (v EUR)	Podatek (v %)	Vrednost (v EUR)	Podatek (v %)	Vrednost (v EUR)	Vrednost (v EUR)
1M EURIBOR	73.923.950	4,61	-3.407.536	-2,79	2.062.171	3.696.198
3M EURIBOR	60.557.453	5,44	-3.293.189	-1,91	1.154.964	3.027.873
6M EURIBOR	65.000.000	5,71	-3.711.207	-2,05	1.335.159	3.250.000
1M LIBOR	0	75,79	0	-41,56	0	0
Skupni učinek	199.481.403		-10.411.931		4.552.294	9.974.070

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero	31.12.2007	Morebitna rast obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Morebitni padec obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Hipotetični porast ali padec obrestnih mer za 5 odstotkov
	Višina obveznosti (v EUR)	Podatek (v %)	Vrednost (v EUR)	Podatek (v %)	Vrednost (v EUR)	Vrednost (v EUR)
1M EURIBOR	55.716.000	0,08	-43.221	-2,50	1.395.578	2.785.800
3M EURIBOR	1.161.473	0,33	-3.789	-2,02	23.482	58.074
6M EURIBOR	0	0,43	0	-2,12	0	0
1M LIBOR	1.664.289	2,74	-45.631	-1,79	29.799	83.214
Skupni učinek	58.541.762		-92.642		1.448.859	2.927.088

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti na spremembe variabilnih obrestnih mer je narejena ob dveh predpostavkah:

- ob predvidevanju morebitnega padca oziroma rasti obrestnih mer, skladno z zgodovinskimi podatki za petletno obdobje² in
- ob predvidevanju morebitnega padca ali rasti variabilnih obrestnih mer za 5 odstotkov.

V primeru, da bi v letu 2009 beležili porast variabilnih obrestnih mer, kakor izhaja iz zgodovinskih podatkov, bi skupina utrpela negativen učinek v znesku 10.411.931 evrov pri stroških obresti (ob predpostavki, da se obseg finančnih obveznosti ne spremenil); skladno s pričakovanji na področju obresti so taka pričakovanja z vidika skupine ocenjena kot malo verjetna. V nasprotnem primeru, t.j. v primeru padanja obrestnih mer, bi to v letu 2009 rezultiralo v 4.552.294 evrov nižjem znesku obresti. Morebitni porast ali znižanje variabilnih obrestnih mer v letu 2009 za 5 odstotkov bi na izkaz poslovnega izida učinkoval z 9.974.070 dodatnih obresti (rast) oziroma prihranka iz tega naslova (padec).

Ne glede na analizo občutljivosti skupina ocenjuje, da bo v letu 2009 doseženo dno tekočega cikla variabilnih obrestnih mer, zato pričakuje, da bo tveganje spremembe variabilne obrestne mere na finančne kategorije vplivalo zgolj pozitivno.

Negativna pričakovanja na področju obrestnih mer gredo bolj v smeri obrestnih marž, katere bodo najbrž dodobra izničile morebitne padce variabilnih obrestnih mer. Obnašanje poslovnih bank in vsesplošna situacija na denarnem trgu je zato kategorija, na katero družba nima vpliva. Prilagajanje na tem področju skupina, predvsem pa matična družba, izvaja z iskanjem potencialnih specializiranih bank na področju financiranja infrastrukturnih investicij.

• Obvladovanje likvidnostnega tveganja

Skupina obvladuje likvidnostno tveganje z rednim načrtovanjem denarnih tokov za različne ročnosti; to je centralizirano v matični družbi, s tem pa je doseženo učinkovito upravljanje denarnih sredstev skupine. Usklajevanje sredstev na aktivni strani in obveznosti na pasivni strani po različnih ročnostih je ključnega pomena za zagotavljanje trajne plačilne sposobnosti. S skrbnim načrtovanjem svojih obveznosti, tako poslovnih kot tudi finančnih, zagotavljamo dosledno spoštovanje

² Metoda predvidevanja verjetnih padcev oziroma rasti variabilnih obrestnih mer temelji na analizi petletnih podatkov pred obravnavanim obdobjem in skuša ugotoviti, kako bi se izdatki za obresti, vezani na finančne obveznosti, spremenili, če bi variabilne obrestne mere v prihodnjem letnem obdobju porasle oziroma padle za povprečni padec ali rast v navedenem petletnem obdobju. Povprečna letna vrednost padca oziroma rasti je izračunana kot povprečje vseh letnih povprečij petletnega obdobja, ki so izračunana iz vseh negativnih oziroma pozitivnih odmikov od letne trendne črte gibanja posamezne obrestne mere.

dogovorjenih rokov zapadlosti. Zagotovili smo sistemski nadzor nad roki zapadlosti obveznosti do dobaviteljev, finančnih institucij, države in drugih; prav tako dosledno načrtujemo in pregledujemo pričakovane prilive iz naslova terjatev do kupcev. Tako lahko s pravočasnim in rednim poravnavanjem obveznosti do vseh upnikov bistveno prispevamo k izboljšanju plačilne discipline v slovenskem in širšem gospodarskem prostoru. V prihodnjem obdobju bo skupina posvetila večjo pozornost tudi področju obračunavanja zamudnih obresti; slednje vidimo kot primeren kurativno-preventivni ukrep na področju plačilne nediscipline naših kupcev.

Matična družba kot prevladujoč subjekt v skupini načrtuje vse svoje kratkoročne posojilne pogodbe ob zapadlosti podaljšati. Taka predpostavka v danih razmerah na denarnem bančnem trgu predstavlja dodatno likvidnostno tveganje, katerega je matična družba prepoznala in se nanj pripravila z različnimi scenariji prilagajanja.

• Obvladovanje valutnega tveganja

Izhodiščno tveganje spremembe deviznega tečaja izhaja iz aktivne postavke terjatev do kupcev celotne skupine, nominiranih v ameriških dolarjih. Morebitne negativne spremembe vrednosti ameriškega dolarja posledično znižujejo vrednost prilivov iz naslova opravljenih storitev. V preteklih letih se je struktura terjatev do kupcev, izraženih v ameriških dolarjih, zniževala, s tem pa se je tudi obseg izpostavljenosti družbe na področju valutnega tveganja bistveno znižal. Bistveno je k znižanju te postavke vplivala matična družba, katere povprečna mesečna fakturirana realizacija v ameriški valuti se je še dodatno znižala v letu 2008 in tako dosegla zgolj 55,4 odstotka vrednosti povprečne mesečne fakturirane realizacije v USD preteklega leta 2007. Povprečna vrednost mesečne fakturirane realizacije skupine v ameriških dolarjih je v letu 2008 znašala 1,3 milijona USD (2,3 milijona evrov v letu 2007).

Bistveno so se znižale tudi odprte terjatve do kupcev v USD (62,8 odstotka te postavke iz leta 2007). Po ocenah skupine je delež terjatev, nominiranih v ameriškem dolarju, zanemarljiv, zato se skupina ni odločila za nadaljevanje ščitenja te postavke z vzpostavljenimi obveznostmi v isti valuti. V predhodnih letih je namreč družba tvegano postavko ščitila z vzpostavljanjem obveznosti v ameriških dolarjih, v obsegu povprečne mesečne fakturirane realizacije, in tako z internimi tehnikami zaščite uravnavala večji delež valutnega tveganja.

Da je bilo obnašanje skupine primerno, dokazuje tudi analiza tečajnih razlik na letnem nivoju. Pozitivne tečajne razlike namreč presegajo negativne tečajne za 19,2 odstotka.

S finančno obveznostjo v ameriških dolarjih v višini povprečne mesečne fakturirane realizacije je skupina prek svoje matične družbe uravnavala izpostavljenost valutnemu tveganju do meseca junija. Od zapadlosti posojila v USD so na to področje pozitivno vplivala gibanja na promptnem valutnem trgu.

• Obvladovanje kreditnega tveganja

Obvladovanje tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti nasprotne stranke, t.i. kreditno tveganje, je v danih razmerah svetovne recesije pridobilo na svojem pomenu. Neplačila kupcev se preveljujejo na gospodarske subjekte z verižno reakcijo, kar bistveno poslabša oceno verjetnosti realizacije pravočasnih prilivov. Pospešena izterjava pripomore k minimiziranju negativnih posledic vsesplošne plačilne nesposobnosti.

Negotovosti glede izpolnitve obveznosti nasprotnih strank pomenijo ob rednem poravnavanju obveznosti do dobaviteljev dodatno zadolževanje in s tem dodatne stroške financiranja. Pozitiven vpliv na to področje ima specifična struktura naših kupcev, ker pretežno poslujemo z omejenim številom večjih družb, t.j. špediterjev in agentov. Taka struktura kupcev bistveno znižuje izpostavljenost kreditnemu tveganju, saj imajo posredniki v svojem naboru kupcev zelo diverzificiran portfelj. Relativno nizek obseg terjatev imamo iz naslova neposrednih poslovnih odnosov s končnimi odjemalci naših storitev.

Posebnost našega poslovanja je tudi zastavna pravica na skladiščnem blagu, ki jo lahko uporabimo pri izterjavi in poplačilu kupčevih obveznosti, če jih sam ne poravna.

Nekatere vrste terjatev imamo zavarovane s položenimi varščinami, katere so našemu kupcu po plačilu vseh obveznosti vrnjene. Med finančnimi naložbami imamo dana posojila zavarovana z blanco menicami in drugim (ne)premičnim premoženjem.

Tako zastavljena politika obvladovanja kreditnega tveganja se odraža v relativno nizkem odstotku slabljenih terjatev. Tak rezultat je posledica celovitega pristopa k upravljanju terjatev do kupcev. Skupina je namreč temu področju posvetila bistveno večjo težo in svoje interne postopke prilagodila razmeram nelikvidnosti na širšem gospodarskem področju.

Ocenjujemo, da je kreditna kakovost nezapadlih in neoslabljenih sredstev skupine dobra.

• Obvladovanje tveganja ustrezne kapitalske strukture

Kapitalska struktura, izražena z razmerjem kapitala in vsemi viri obveznosti do virov sredstev, bistveno vpliva na uspešnost poslovanja gospodarskega subjekta. Kapital je v svoji pojavi obliki najdražji vir financiranja, zato je za uspešne družbe ključnega pomena identifikacija optimalne kapitalske strukture in posledično približevanje obstoječe kapitalske strukture k optimalni.

V obdobju zadnjih pet let se je delež kapitala med obveznostmi do virov sredstev znižal z 82,57 odstotka na zadnji dan leta 2003 na 55,88 odstotka leta 2008. Samo v zadnjem letu je ta delež padel za 17,99 odstotnih točk; ta padec je posledica povečane zadolžitve in znižanja presežka iz prevrednotenja. Več o tem pišemo v Pojasnilu št. 25.

V skupini smo predvsem v matični družbi že pred nekaj leti pričeli s postopnim povečevanjem deleža posojil na pasivni strani bilance stanja in s tem izkoriščanja pozitivnih učinkov finančnega vzvoda. S ciljem identifikacije optimalne strukture smo v matični družbi že pred leti pričeli z izračunavanjem tehtanih povprečnih stroškov kapitala. Nižanje le-teh vodi gospodarski subjekt k optimalni kapitalski strukturi in posledično k učinkovitejšemu in uspešnemu poslovnemu procesu.

11. RAZKRITJA IZKAZA DENARNIH TOKOV

Denarni tokovi pri poslovanju so izkazani po posredni metodi. Pomembna povečanja oziroma zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok skupine, razkrivamo v izkazih poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

Iz izkaza denarnih tokov izhaja, da je Skupina Luka Koper ustvarila 34.867.748 evrov denarnega toka pri poslovanju in 28.539.958 evrov denarnega toka pri naložbenju (dividende, prodaje finančnih naložb in osnovnih sredstev), s katerim je pokrivala izdatke pri povečanem naložbenju predvsem v osnovna sredstva in dolgoročne finančne naložbe v višini 185.389.616 evrov. Razliko si je družba zagotovila z dodatnim najemanjem dolgoročnih posojil. Pribitek prejemkov pri financiranju je znašal 127.886.237 evrov.

Denarni izid v obdobju je tako znašal 5.904.327 evrov.

Skupina Luka Koper ima tudi letni načrt denarnega toka, saj se srečujemo z negotovostjo, ki je povezana s predvidevanjem prihodnosti. Pri načrtovanju denarnega toka za leto 2009 smo upoštevali:

- delež prodaje na kredit,
- časovno razporeditev odplačil kreditov kupcev,
- način izplačevanja režijskih stroškov,
- izdatke za investicije v osnovna sredstva in
- čas plačila davkov.

Na osnovi tega načrtujemo tudi ukrepe za odpravo neravnovesij denarnega toka.

12. RAZKRITJA IZKAZA GIBANJA KAPITALA

Premik v kapital

Kapital se je povečal za ustvarjen čisti dobiček poslovnega leta večinskega lastnika v višini 16.921.333 evrov, zmanjšala pa se je postavka presežek iz prevrednotenja za 39.305.657 evrov iz naslova vrednotenja naložb po pošteni vrednosti, razporejenih v skupino razpoložljivo za prodajo.

Premiki v kapitalu

Po sklepih uprave in nadzornega sveta smo polovico čistega dobička za leto 2008 v višini 6.867.662 evrov razporedili v druge rezerve iz dobička, 4.203 evrov pa v zakonske rezerve.

Po sklepu skupščine družbe je del čistega dobička leta 2007 v višini 17.586.058 evrov ostal nerazporejen. Preneseni dobiček v višini 5.209.210 evrov smo razporedili v druge rezerve iz dobička.

Premiki iz kapitala

Po sklepu skupščine smo zmanjšali kapital za dividende v višini 7.700.000 evrov iz kategorije drugih rezerv iz dobička v višini 7.472.274 evrov in del iz prenesenega dobička v višini 227.726 evrov. Kapital se je zmanjšal še za nagrade članom nadzornega sveta v višini 110.790 evrov iz prenesenega dobička.

13. POSLI S POVEZANIMI OSEBAMI

Pomembni finančni podatki pridruženih družb

(V EUR)	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	Intereuropa, d.d.		Avtoservis, d.o.o.		Golf Istra, d.o.o.	
Vrednost prihodkov	164.898.000	170.609.000	4.843.454	5.334.300	5.719	0
Vrednost sredstev	359.850.000	253.616.000	3.232.126	3.163.700	930.580	597.563
Vrednost obveznosti	205.562.000	152.110.000	671.951	518.400	105.343	88.513
Dobiček - izguba	3.265.000	19.383.000	573.261	283.200	-130.693	-123.852

(V EUR)	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	SC Trade Trans Terminal s.r.l.		Adriasole, d.o.o.		Ecoporto Koper, d.o.o.		Railport Arad s.r.l.	
Vrednost prihodkov	54.367	-	0	-	0	-	342.281	535
Vrednost sredstev	6.591.952	-	3.167.418	-	1.372.103	-	8.679.007	27.951
Vrednost obveznosti	3.351.835	-	2.792.972	-	1.401.171	-	5.145.308	30.062
Dobiček - izguba	-298.084	-	-49.028	-	-39.068	-	77.591	-2.154

Pomembni finančni podatki skupaj obvladovanih družb

(V EUR)	2008	2007	2008	2007	2008	2007
	AdriaFin, d.o.o.		Kopininvest Netherlands B.V.		Adria Transport, d.o.o.	
Vrednost prihodkov	287.327	1.099.864	0	0	1.806.668	195.361
Vrednost sredstev	13.290.667	14.172.468	3.638.510	3.190.573	14.263.461	181.973
Vrednost obveznosti	175.313	53.454	0	0	13.342.859	83.361
Dobiček - izguba	77.232	153.871	-7.100	-8.805	22.140	393

Povezave matične družbe z odvisnimi in med posameznimi odvisnimi družbami

(V EUR)		
Postavke	31.12.2008	31.12.2007
Dolgoročne finančne naložbe	7.337.688	5.827.135
Terjatve	1.579.275	677.824
Kratkoročne terjatve do kupcev	1.171.275	677.824
Druge kratkoročne terjatve	408.000	0
Kratkoročne finančne naložbe	9.894.647	6.570.055
Obveznosti	11.473.922	7.247.879
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	1.171.275	677.824
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	10.302.647	6.570.055
Prihodki	4.501.742	3.701.266
Prihodki iz poslovanja	4.144.253	3.465.099
Prihodki od financiranja	357.489	236.167
Stroški in odhodki	4.501.742	3.701.266
Stroški materiala	173.731	177.573
Stroški storitev	3.740.181	3.167.203
Stroški dela	3.144	3.632
Drugi stroški	227.197	116.691
Odhodki od financiranja	357.489	236.167

Povezave matične družbe s pridruženimi in skupaj obvladovanimi družbami

(V EUR)	Adriaфин, d.o.o.		Avtoservis, d.o.o.		Intereuropa, d.d.	
Promet v obdobju	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Uporabljene storitve od obvladujoče družbe	13.440	13.440	41.949	76.639	15.323.181	15.648.333
Uporabljene storitve najema od obvladujoče družbe	0	0	178.277	183.337	54.131	0
Opravljenе storitve obvladujoči družbi	0	0	5.243	7.658	166.657	251.985
Obresti za prejeta posojila obvladujoče družbe	0	0	0	0	0	0
Opravljenе storitve najema obvladujoči družbi	0	0	0	0	161.128	170.810
Obresti za dano posojilo obvladujoči družbi	0	7.982	0	0	0	0
Stanje na dan	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
Odpri terjatve obvladujoče družbe za opravljene storitve	1.344	1.344	7.262	12.815	2.361.355	1.706.473
Odpri obveznosti obvladujoče družbe za uporabljene storitve	0	3.256	5.348	19.683	11.362	26.752
Dano posojilo obvladujoči družbi	0	700.000	0	0	0	0
Prejeta posojila obvladujoče družbe	0	0	0	0	0	0

(V EUR)	Adria Transport, d.o.o.		Ecoporto Koper, d.o.o.		Adriasole, d.o.o.	
Promet v obdobju	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Uporabljene storitve od obvladujoče družbe	4.104	61.461	0	0	0	0
Uporabljene storitve najema od obvladujoče družbe	0	0	0	0	0	0
Opravljenе storitve obvladujoči družbi	0	0	0	0	0	0
Obresti za prejeta posojila obvladujoče družbe	0	0	0	29.744	0	52.541
Opravljenе storitve najema obvladujoči družbi	0	0	0	0	0	0
Obresti za dano posojilo obvladujoči družbi	0	19.242	0	0	0	0
Stanje na dan	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
Odpri terjatve obvladujoče družbe za opravljene storitve	0	37.212	0	0	0	0
Odpri obveznosti obvladujoče družbe za uporabljene storitve	0	0	0	0	0	0
Dano posojilo obvladujoči družbi	0	397.000	0	0	0	0
Prejeta posojila obvladujoče družbe	0	0	0	1.370.000	0	2.739.000

14. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Uprava je v mesecu januarju 2009 potrdila dokapitalizacijo družbe Railport Arad s.r.l. v višini 1.500.000 evrov in dokapitalizacijo družbe SC Trade Trans Terminal s.r.l. v višini 1.300.000 evrov.

Uprava je kot edina družbenica odvisne družbe Luke Koper INPO, d.o.o., sprejela sklep, da se v skladu s 359. členom ZGD preoblikujejo druge rezerve iz dobička v znesku 2.759.122 v osnovni kapital tako, da se registriran osnovni kapital družbe v višini 240.878 evrov poveča na 3.000.000 evrov.

Uprava je v januarju sprejela sklep o konverziji posojil v lastniška deleža v pridruženih družbah Adriasole, d.o.o., in Ecoporto Koper, d.o.o.

Skupščina družbe TOC, d.o.o., je v decembru 2008 sprejela sklep o dokapitalizaciji družbe z vplačilom osnovnega vložka družbenika Insol, d.o.o. Z dejanskim prenosom stvarnega vložka v družbo se je po sklepu sodišča z dne 2. februarja 2009 spremenil tudi delež Luke Koper, d.d., v osnovnem kapitalu te odvisne družbe z 68,13 odstotka na 50,81 odstotka.

15. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastnikom družbe Luka Koper d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze skupine Luka Koper, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov skupine, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja skupine Luka Koper na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

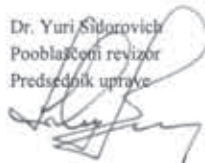
Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija

Dr. Yuri Sidorovich
Pooblaščen revizor
Predsednik uprave

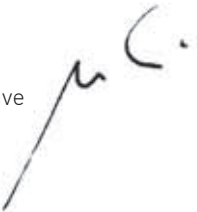
IZJAVA POSLOVODSTVA O ODGOVORNOSTI

Uprava družbe Luka Koper, d.d., skladno s 60.a členom ZGD-1, zagotavlja, da je Letno poročilo z vsemi njegovimi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava družbe Luka Koper, d.d., izjavlja, da v celoti potrjuje Letno poročilo za Skupino Luka Koper za poslovno leto, končano 31. decembra 2008.

Uprava potrjuje, da so računovodski izkazi izdelani na podlagi predpostavk o nadaljnjem poslovanju Skupine Luka Koper in so pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo. Dosledno uporabljene računovodske politike in usmeritve ter previdnost pri postavljanju računovodskih ocen predstavljajo osnovo za resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine Luka Koper ter rezultatov poslovanja za leto 2008.

Robert Časar
predsednik uprave

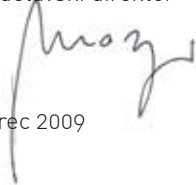
mag. Aldo Babič
namestnik predsednika uprave

mag. Marjan Babič
član uprave

mag. Boris Marzi
član uprave - delavski direktor

Koper, 13. marec 2009

**NEKONSOLIDIRANO
RAČUNOVODSKO POROČILO
DRUŽBE LUKA KOPER, D.D.,
ZA LETO 2008**

1. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA - revidiran in nekonsolidiran

(V EUR)	Pojasnila	2008	2007
Poslovni prihodki		122.744.761	111.331.815
Čisti prihodki od prodaje	1	120.101.053	108.950.005
Drugi poslovni prihodki	2	2.643.708	2.381.810
Stroški poslovanja		102.285.236	90.732.104
Stroški blaga, materiala in storitev	3	46.109.675	41.672.259
Stroški dela	4	30.697.827	25.073.937
Odpisi vrednosti	5	17.751.821	15.175.580
Drugi poslovni odhodki	6	7.725.913	8.810.328
Poslovni izid iz poslovanja		20.459.525	20.599.711
Finančni prihodki skupaj	7	8.308.638	10.194.595
Finančni prihodki iz deležev		6.406.379	8.481.730
Finančni prihodki iz danih posojil		1.098.847	1.005.776
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		803.412	707.089
Finančni odhodki skupaj	8	16.668.034	3.430.862
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		9.147.203	780.002
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		6.990.726	1.981.546
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		530.105	669.314
Celotni poslovni izid	9	12.100.128	27.363.444
Davek iz dobička	10	0	2.285.975
Odloženi davki	11	1.635.196	-9.081
Čisti poslovni izid	12	13.735.324	25.068.388
Čisti dobiček na delnico	13	0,98	1,79

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

2. BILANCA STANJA - revidirana in nekonsolidirana

(V EUR)	Pojasnila	31.12.2008	31.12.2007
Sredstva		534.709.567	434.312.786
Dolgoročna sredstva		490.179.850	405.307.103
Neopredmetena dolgoročna sredstva	14	5.895.567	1.077.540
Opredmetena osnovna sredstva	15	329.837.644	217.180.278
Zemljišča in zgradbe		171.039.469	130.972.114
Proizvajalne naprave in stroji		52.390.866	44.440.930
Druge naprave in oprema		138.696	135.220
Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		106.268.613	41.632.014
Naložbene nepremičnine	16	17.087.083	14.254.814
Dolgoročne finančne naložbe	17	134.611.141	171.681.824
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		129.477.892	160.718.249
Dolgoročna posojila		5.133.249	10.963.575
Dolgoročne poslovne terjatve	18	217.865	217.293
Odložene terjatve za davek	19	2.530.550	895.354
Kratkoročna sredstva		41.885.700	28.848.131
Sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo	20	126.483	103.865
Kratkoročne finančne naložbe	21	9.305.990	43.006
Kratkoročne poslovne terjatve	22	22.811.661	27.194.812
Kratkoročne terjatve za davek od dobička	22	2.095.477	207.859
Denarna sredstva	23	7.546.089	1.298.589
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	24	2.644.017	157.552
Zunajbilančna sredstva	30	46.412.261	17.539.666

Obveznosti do virov sredstev		534.709.567	434.312.786
Kapital	25	291.777.487	325.158.610
Vpoklicani kapital	25	58.420.965	58.420.965
Kapitalske rezerve	25	89.562.703	89.562.703
Rezerve iz dobička	25	119.098.671	114.494.073
Presežek iz prevrednotenja	25	5.293.292	44.598.950
Preneseni čisti poslovni izid	25	12.534.194	5.547.725
Čisti poslovni izid poslovnega leta	12	6.867.662	12.534.194
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	26	3.286.229	4.160.511
Dolgoročne obveznosti	27	105.237.194	17.481.844
Dolgoročne finančne obveznosti	27	103.836.807	6.265.538
Dolgoročne poslovne obveznosti	27	77.064	66.569
Odložene obveznosti za davek	27	1.323.323	11.149.737
Kratkoročne obveznosti	28	133.173.216	87.172.026
Kratkoročne finančne obveznosti	28	105.196.557	56.514.874
Kratkoročne poslovne obveznosti	28	27.976.659	30.657.152
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	28	1.235.441	339.795
Zunajbilančna sredstva	30	46.412.261	17.539.666

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3. IZKAZ DENARNIH TOKOV

(V EUR)	2008	2007
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	12.100.128	27.363.444
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	-2.295.056
	12.100.128	25.068.388
b) Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	17.212.727	14.610.380
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	-249.584	-379.806
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	424.376	85.568
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	-7.505.226	-9.487.506
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	16.137.929	3.219.191
	26.020.222	8.047.827
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	-2.027.760	-6.613.790
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-2.486.465	-72.815
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	-	9.081
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	-22.619	21.227
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-2.669.998	18.783.006
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	21.365	8.047
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	-	5.119.279
	-7.185.476	17.254.035
c) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b)	30.934.874	50.370.250
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	6.776.578	3.384.375
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	249.584	-
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	4.872.306	1.045.689
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	6.540.210	26.129.383
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	1.600.722	110.365.244
	20.039.400	140.924.691
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-4.989.458	-775.649
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-129.978.774	-83.772.628
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	-3.326.116	-6.983.206
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-32.586.838	-14.271.276
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-5.297.023	-104.330.712
	-176.178.209	-210.133.471
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	-156.138.809	-69.208.780
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	192.716.269	43.670.000
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	136.007.731	29.447.889
	328.724.000	73.117.889
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-6.990.726	-1.422.659
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-32.860.000	-31.581.772
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	-149.680.232	-10.624.216
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-7.741.607	-9.667.912
	-197.272.565	-53.296.559
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	131.451.435	19.821.330
Č. Končno stanje denarnih sredstev	7.546.088	1.298.588
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov A.c., B.c. in C.c.)	6.247.500	982.800
y) Začetno stanje denarnih sredstev	1.298.589	315.788

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4. IZKAZ GIBANJA KAPITALA

(V EUR)	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	Presežek iz prevrednotenij	Skupaj
Stanje 1. januarja 2007	58.420.965	89.562.703	18.765.115	82.430.361	6.003.453	9.976.588	20.188.925	285.348.110
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	25.068.388	24.410.025	49.478.413
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						25.068.388		25.068.388
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb							24.410.025	24.410.025
Premiki v kapitalu				22.966.509	-455.728	-22.510.782	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta				12.534.194		-12.534.194		0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine				10.432.315	-6.003.453	-4.428.862		0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček				5.547.726		-5.547.726		0
Premiki iz kapitala				-9.667.912				-9.667.912
Izplačilo dividend				-9.667.912				-9.667.912
Stanje 31. decembra 2007	58.420.965	89.562.703	18.765.115	95.728.958	5.547.726	12.534.194	44.598.950	325.158.610
Premiki v kapital	0	0	0	0	0	13.735.324	-39.305.657	-25.570.333
Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta						13.735.324		13.735.324
Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb							-39.305.657	-39.305.657
Premiki v kapitalu				12.076.872	7.324.984	-19.401.856	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta				6.867.662		-6.867.662		0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine				5.209.210	-5.209.210			0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček				12.534.194		-12.534.194		0
Premiki iz kapitala				-7.472.274	-338.516			-7.810.790
Dividende				-7.472.274	-227.726			-7.700.000
Nagrada članom nadzornega sveta					-110.790			-110.790
Stanje 31. decembra 2008	58.420.965	89.562.703	18.765.115	100.333.556	12.534.193	6.867.662	5.293.293	291.777.487
Čisti poslovni izid in prihodki ter odhodki, neposredno pripoznani v kapitalu						13.735.324	5.239.293	19.028.617

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

5. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Luka Koper, d.d., pristaniški in logistični sistem s sedežem v Republiki Sloveniji, je obvladujoča družba Skupine Luka Koper. Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31.12.2008.

5.1 Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU. Uprava Luke Koper, d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 13.3.2009.

5.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so sestavljeni v valuti EUR brez centov. S posamičnimi računovodskimi izkazi želimo dati najširšemu krogu uporabnikov koristne informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja družbe v letu 2008 in primerjalno za leto 2007.

Poštena vrednost

Poštena vrednost je uporabljena pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, vse ostale postavke v računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oziroma odplačno vrednost.

Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan balance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Ocene in presoje

Skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja posloводство pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke.

5.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Posamezne kategorije razkrivamo v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana. Razkrivamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne in opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v

skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazane v teh računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Nepremičnine, naprave in opremo izkazujemo v knjigah po nabavni vrednosti. Pri modelu nabavne vrednosti izkazujemo sredstvo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »oslabitev sredstev«.

Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva velika, jo razporedimo na njegove dele, če imajo ti deli različne dobe koristnosti. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča izkazujemo ločeno in jih ne amortiziramo.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Če se plačilo odloži za daljši čas, kot je običajni rok kreditiranja, razliko med ustreznikom denarno izražene cene in celotnim plačilom pripoznamo kot obresti v obdobju kreditiranja in ne v povečanju knjigovodske vrednosti sredstva.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

V letu 2008 nismo vzeli v finančni najem nobenega osnovnega sredstva.

Kasnejši stroški

Kasneje nastale stroške v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazujemo kot strošek tekočega vzdrževanja, ki ga takoj pripoznamo v poslovnem izidu, ali kot strošek investicijskega vzdrževanja, ki ga pripoznamo v knjigovodski vrednosti sredstva.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišča in umetnine ne amortiziramo.

Amortizacijskih stopenj v letu 2008 nismo spreminjali.

Ocenjene amortizacijske stopnje za tekoče in primerljivo obdobje

Sredstvo	2008	2007
Gradbeni objekti	3% - 6%	3% - 6%
Transportna in prekladalna oprema	5,6% - 25%	5,6% - 25%
Računalniška oprema	20% - 25%	20% - 25%
Druga oprema	10% - 25%	10% - 25%

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo:

- ob odtujitvi ali
- če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo bodočih gospodarskih koristi.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je nameravalo ravnateljstvo.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti takšnega sredstva.

Dobo amortiziranja in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, ustrezno spremenimo dobo amortiziranja.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 10 let.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so posedovane, da bi nam prinašale najemnino ali pa povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti posameznega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo. Objekti, ki so v najemu, so razdeljeni na dele z različnimi dobami koristnosti tako kot lastniški objekti med 16 in 33 let življenjske dobe. Knjigovodska vrednost naložbenih nepremičnin predstavlja 5 odstotkov knjigovodske vrednosti vseh osnovnih sredstev.

Finančne naložbe v povezana podjetja

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti.

Finančni inštrumenti

Finančne inštrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

1. Finančni inštrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
2. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
3. Posojila in terjatve
4. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva
5. Vse ostale finančne naložbe, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, merimo po nabavni vrednosti

1. Finančni inštrumenti po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Prvo skupino smo oblikovali za finančne inštrumente, ki se pripoznajo po datumu trgovanja, se merijo po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in so namenjeni aktivnemu trgovanju. V to skupino v letu 2007 in 2008 nismo razvrstili nobenega finančnega inštrumenta, ker se s tovrstnimi aktivnostmi nismo ukvarjali.

2. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Drugo skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju držali do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

3. Posojila in terjatve

V tretjo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, katere pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

- Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, do države in do zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotovljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov o dvomu v njihovo poplačljivost. Slabitev terjatev oblikujemo, ko je terjatev zapadla in je starejša od enega leta ali pa je dvomljiva oziroma sporna.

- Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se

glede na boniteto posojilojemalca, ročnost posojila in način poravnave zavarovana z običajnimi inštrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčevanju inštrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitve naložbe, v kolikor je sprožen sodni postopek.

- **Prejeta posojila**

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami in nekaterimi finančnimi zavezami.

4. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, smo uvrstili vse naložbe v kapitalske vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju smo jih izmerili po pošteni vrednosti, h kateri smo prišteli še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot je enotni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v kapitalu. Obračune izvajamo vsako trimesečje. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri nakupu in prodaji uporabljamo datum trgovanja.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite na odpoklic ali z rokom vezave do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po srednjem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta.

Izpeljani finančni inštrumenti

Družba ne hrani ali izdaja izpeljane finančne inštrumente za namen trgovanja.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Luka Koper, d.d., je razdeljen na 14.000.000 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive. Skupščina družbe je na svoji 13. seji dne 19.7.2007 sprejela sklep o preoblikovanju 6.860.000 prednostnih participativnih delnic z omejeno glasovalno pravico v navadne kosovne delnice; s tem dejanjem se je spremenilo število navadnih delnic, ki sedaj znaša skupaj 14.000.000 delnic.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend. Dividendna politika je opredeljena v aktih družbe.

Odkup lastnih delnic

V letu 2008 nismo oblikovali sklada lastnih delnic, pa tudi trgovali nismo z lastnimi delnicami.

Odobreni kapital

Na dan 31.12.2008 nismo imeli odobrenega kapitala.

Rezervacije

Rezervacije za tožbe

Oblikovali smo rezervacije za tožbe, ki so povezane z domnevnimi kršitvami pri poslovanju. Višino rezervacije določimo glede na znano višino odškodninskega zahtevka ali glede na ocenjeno višino, če zahtevk še ni znan. Upravičenost že oblikovanih rezervacij sproti preverjamo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in z zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Aktuarske izračune, kot podlago za določitev višine rezervacij, izvajamo vsaki 2 leti. Aktuarske dobičke ali izgube tekočega leta pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Poslovne obveznosti

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazujemo prežete varščine za najete poslovne prostore. Ločeno izkazujemo obveznosti do dobaviteljev, do države in do zaposlenih. Med obveznostmi iz poslovanja so izkazane tudi obveznosti za obresti in obveznosti za izplačila dividend. Obveznosti iz poslovanja, izražene v tuji valuti, se preračunajo v domačo valuto po referenčnem tečaju Banke Slovenije na zadnji dan poslovnega leta.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb, in ker imamo tudi status uporabnika Ekonomske cone, še v skladu z Zakonom o ekonomskih conah. Ta nam omogoča olajšave pri vlaganju v nova osnovna sredstva na območju ekonomske cone. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko

dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. Uporabljena stopnja davka za leto 2008 je 22 odstotkov.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te davke izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico smo izračunali tako, da smo čisti dobiček leta 2008 razdelili na tehtano povprečno število navadnih delnic.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je možno zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, in dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuj trg predstavljajo države EU in tretje države.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem.

Drugi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo odpravo rezervacij, donacije, premije in prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabi-

ve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovnih obresti.

Odhodki - stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimesnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Oslabitev sredstev

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve je potrebno odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in jo knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v Pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabilosti finančne naložbe. V kolikor taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

V primeru, da presodimo, da je potrebno opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni učinkoviti obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. V primeru, da razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Če pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, izkazanih po nabavni vrednosti, presodimo, da je potrebno opraviti slabitev, morebitno

izgubo izmerimo kot razliko med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po trenutni tržni donosnosti za podobna finančna sredstva, in pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Glede na oceno pomembnosti posamezne družbe se v primeru slabitve odločamo tudi o morebitni cenitvi družbe.

Za finančne naložbe, razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive, izmerimo višino izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v poslovnem izidu, kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oziroma pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Slabitev teh naložb oblikujemo, ko je poštena vrednost na dan bilanciranja več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti finančne naložbe. Znesek tako oblikovane slabitve predstavlja razliko med nabavno vrednostjo in pošteno vrednostjo naložbe.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2008 in 31.12.2007, izkaza poslovnega izida za leto 2008 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu, vključno z uporabo čistega dobička. V izkazu gibanja kapitala smo čisti dobiček tekočega obdobja povečali za vse prihodke, neposredno pripoznane v kapitalu.

Poročanje po odsekih

V družbi nimamo opredeljenih področnih in območnih odsekov, ker v njej ne opravljamo storitev, ki se bistveno razlikujejo po tveganjih in donosih. Po območnih odsekih poročamo le za Skupino Luko Koper v konsolidiranem računovodskem poročilu.

Novi standardi, spremembe in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

V letu 2008 je bilo od 1. julija 2008 dalje v veljavi dopolnilo k MRS 39, Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje in MSRP 7, Finančni instrumenti: Razkrivanje - reklasifikacija finančnih sredstev.

Sprejetje omenjenih dopolnil k obstoječim standardom ni vplivalo na računovodske usmeritve družbe.

Številni novi standardi, dopolnitve standardov in pojasnila za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2008, še ne veljajo in jih pri pripravi računovodskih izkazov nismo upoštevali:

- MSRP 8 - Operativni odseki - začetek obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 1.1.2009. Standard bo zahteval razkritja poslovanja po odsekih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe. V primeru, če bodo rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov poročanja za zunanje

potrebe, bo potrebno pojasniti te razlike v računovodskih izkazih ob tem pa upoštevati zahtevano stopnjo zaupnosti podatkov.

- MRS 23 - Sprememba standarda predlaga, da uporabimo pristop usredstvenja stroškov izposojanja v vrednost sredstev ter da tudi znotraj okvira mednarodnih standardov računovodskega poročanja ni dovoljeno, da se stroški izposojanja uvrstijo kot postavka, ki neposredno zmanjšuje dobiček ali povečuje izgubo. Obvezna uporaba je od 1.1.2009. Družba je že začela aktivnosti glede učinka uporabe na računovodske izkaze, saj vrednoti vsa osnovna sredstva po modelu nabavne vrednosti brez upoštevanja stroškov obresti, saj jih pripozna takoj kot strošek obdobja.
- OPMSRP 11 - MSRP 2 - Posli z lastnimi delnicami in posli znotraj skupine - začetek obvezne uporabe je bil 1.3.2007. Standarda nismo uporabili, ker nismo poslovali z lastnimi delnicami.
- Dopolnila k MRS 1 - Predstavitev računovodskih izkazov (v veljavi od 1. januarja 2009) - dopolnjeni standard zahteva, da se podatki v računovodskih izkazih združijo na podlagi skupnih značilnosti ter uvaja »izkaz celotnega dobička«. Postavke stroškov in odhodkov, kot tudi sestavine ostalega celotnega dobička so prikazani bodisi v izkazu celotnega dobička (v enem samem izkazu zajema izkaz uspeha in vse nelastniške spremembe v kapitalu), ali dveh ločenih izkazih (izkaz uspeha in izkaz celotnega dobička). Družba bo za računovodske izkaze 2009 uporabila dva ločena izkaza.
- Dopolnilo k MSRP 2 - Plačilo z delnicami: Odmerni pogoji in preklic (v veljavi od 1. januarja 2009) - podrobneje opisuje odmerne pogoje, vpeljuje načelo neodmernih pogojev in zahteva, da se neodmerni pogoji odražajo v poštenu vrednosti na datum odobritve. Opredeljuje računovodenje za neodmerne pogoje in preklice.
- Dopolnilo k MRS 27 - Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi od 1. januarja 2009) - spremembe se nanašajo na ukinitve definicije »naložbena metoda« ki jo trenutno navaja MRS 27; namesto tega se vse dividende odvisnega, skupaj obvladovanega ali pridruženega podjetja pripoznajo kot prihodek v posameznih računovodskih izkazih naložbenika, ko se uveljavi pravica do izplačila dividende. V posamičnih izkazih bo dopolnilo imelo vpliv, ker bodo dividende pripoznane že prej in ne šele ob izplačilu.
- Dopolnila k MRS 32 - Finančni instrumenti: razkrivanje, in MRS 1, Predstavitev računovodskih izkazov (v veljavi od 1. januarja 2009) - dopolnila uvajajo izjemo od načela, ki se praviloma uporablja v sklopu MRS 32 v zvezi z razvrščanjem instrumentov kot lastniški kapital; sprememba namreč omogoča, da se določeni prodajljivi instrumenti, ki jih družba izda in običajno razvrsti kot obveznost, razvrstijo kot lastniški kapital, toda le če izpolnjujejo določene pogoje. Dopolnila za družbo niso pomembna, saj v preteklosti nobena družba ni izdala prodajljivih instrumentov.

- Dopolnila k različnim standardom in pojasnilom z namenom medsebojne uskladitve (MRS 1, MSRP 5, MRS 8, MRS 10, MRS 16, MRS 19, MRS 20, MRS 23, MRS 27, MRS 28, MRS 29, MRS 31, MRS 34, MRS 36, MRS 38, MRS 39, MRS 40, MRS 41). Večina dopolnitev je v veljavi od 1. januarja 2009.
- OPMSRP 13 – Programi nagrajevanja zvestobe strank (v veljavi od 1. januarja 2009) – obravnava računovodenje pri družbah, ki imajo ali so udeležene pri programih nagrajevanja strank. Omenjeno pojasnilo ne bo imelo vpliva na družbo, ker družba ni udeležena v takih programih.
- OPMSRP 14 – MRS 19 – Omejitev sredstva za določeni zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti (v veljavi od 1. januarja 2009) – pojasnjuje določbe MRS 19 v zvezi z merjenjem sredstev za določeni zaslužek v okviru programov z določenimi zasluži za obdobje po upokojitvi, če obstaja zahteva glede minimalnega financiranja. Družba nima programov z določenimi zasluži.

V nadaljevanju so navedeni standardi, ki so bili že izdani, vendar do priprave letnega poročila še niso bili sprejeti s strani EU:

- Spremenjeni MSRP 3 – Poslovne združitve (v veljavi od 1. julija 2009) – obseg spremenjenega standarda je dopolnjen in definicija pojma »posel« razširjen. Dopolnjeni standard zajema tudi številne druge spremembe, med drugim:
 1. Vsi sestavni deli plačila, ki jih prenese prevzemnik so pripoznani in izmerjeni po pošteni vrednosti na datum prevzema, vključno zneski, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov.
 2. Naknadne spremembe zneskov, katerih plačilo je odvisno od prihodnjih dogodkov, se pripoznajo v poslovnem izidu.
 3. Stroški prenosa, z izjemo stroškov izdaje delnic ter stroškov izdaje dolgovnega instrumenta, se obravnavajo kot odhodek na dan nastanka.
 4. Prevzemnik se lahko odloči, da bo neobvladujoč delež izmeril po pošteni vrednosti na datum prevzema (celotna vrednost goodwilla), ali po sorazmernem deležu poštene vrednosti opredeljivih sredstev in dolgov prevzetega.

Dopolnjeni MSRP 3 za poslovanje družbe ni pomemben.
- Spremenjeni MRS 27 – Konsolidirani in ločeni računovodski izkazi (v veljavi od 1. julija 2009) – spremenjeni standard obravnava izraz »manjšinski delež«, ki se nado-mešča z izrazom »neobvladujoč delež« in je definiran kot »kapitalski delež v odvisnem podjetju, ki ni last obvladujočega podjetja niti neposredno niti posredno«. Nadalje dopolnjeni standard spreminja obravnavanje neobvladujočega deleža, izgubo obvladovanja odvisnega podjetja, kot tudi razporeditev dobička ali izgube ter ostalega celotnega dobička med obvladujočim in neobvladujočim deležem. Družba še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.

- Dopolnilo k MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje (v veljavi od 1. julija 2009) – dopolnjeni standard podrobneje opisuje uporabo obstoječih načel, ki določajo ali lahko posebne oblike tveganja denarnih tokov ali deli denarnih tokov odražajo razmerja varovanja pred tveganji. Da bi se odražalo razmerje varovanja pred tveganji, je potrebno tveganja ali njihove dele ločeno pripoznati in izmeriti; vendar pa inflacije ne moremo določiti razen v omejenih okoliščinah. Družba še ni zaključila analize učinka tega dopolnila.
- OPMSRP 12 – Dogovori o koncesijah – začetek uporabe je 1. januar 2008.

V letu 2008 je družba podpisala Koncesijsko pogodbo, ki je začela veljati 1.10.2008 in ureja pravico pobiranja pristaniške pristojbine. Konec leta 2006 je bil izdan IFRIC 12, Dogovori o storitvenih koncesijah, ki naj bi se začel uporabljati 1.1.2008, vendar do konca leta 2008 še ni bil sprejet s strani EU. Družba pričakuje, da se bo omenjeni IFRIC začel uporabljati s 1.1.2009, kar bo v računovodskih izkazih družbe pomenilo določene spremembe. IFRIC 12 daje navodila glede izkazovanja in vrednotenja koncesij za javne storitve. Pojasnjuje učinek razmerja med podeljevalcem koncesije in koncesionarjem na računovodske izkaze, kadar sta izpolnjena dva pogoja:

- podeljevalec koncesije nadzira katere storitve koncesionar opravlja z infrastrukturo, komu jih zagotavlja in po kakšni ceni,
- na koncu koncesijske pogodbe podeljevalec koncesije nadzoruje – kot lastnik, upravičenec do koristi ali drugacije – nek pomemben preostali delež infrastrukture.

Pojasnilo se nanaša na infrastrukturo, ki jo koncesionar zgradi ali pridobi od tretjih strank za namen opravljanja storitev, ki so predmet koncesijske pogodbe. Prav tako se pojasnilo nanaša na obstoječo infrastrukturo, do katere podeljevalec koncesije da dostop koncesionarju z namenom opravljanja storitev, ki so predmet koncesije. Glede na določbe koncesijske pogodbe, s katero država zagotavlja družbi pravico pobiranja pristaniške pristojbine, bo družba omenjeno pravico izkazovala kot neopredmeteno sredstvo. Za računovodsko obravnavanje neopredmetenega sredstva velja MRS 38.

V skladu z MRS 8 se spremembe računovodskih politik evidentirajo retrospektivno. V primeru, da je retrospektivna uporaba pojasnila nepraktična, je potrebno:

- pripoznati neopredmeteno sredstvo, ki je obstajalo na začetku prvega prikazanega obdobja,
- uporabiti prejšnjo knjigovodsko vrednost neopredmetenega sredstva (ne glede na to, kako je bilo klasificirano) kot novo knjigovodsko vrednost na ta dan,
- preveriti neopredmeteno sredstvo za morebitno oslabitev na ta dan; če to ni praktično, morajo biti znaki slabitve preverjeni na začetku tekočega obdobja.

Družba infrastrukturo, s katero opravlja storitve, povezane s koncesijsko pogodbo na dan 31.12.2008 vodi med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Kot je omenjeno v

poglavju 10, poteka popis pristaniške infrastrukture, ki bo tudi osnova za reklasifikacijo opredmetenih osnovnih sredstev med neopredmetena sredstva.

- OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin (v veljavi od 1. januarja 2009) - podrobneje določa, da so prihodki, ki izhajajo iz pogodb o gradnji nepremičnin pripoznani glede na stopnjo dokončnosti pogodbene dejavnosti v naslednjih primerih:

1. pogodba ustreza opredelitvi pogodbe o gradbenih delih skladno z MRS 11.3;
2. pogodba velja zgolj za izvedbo storitev v skladu z IAS 18 (npr. družbi ni potrebno dobavljati gradbene materiale); in
3. pogodba je namenjena prodaji blaga, prihodki pa se pripoznajo sproti med gradnjo v skladu z določili MRS 18.14.

V vseh ostalih primerih se prihodki pripoznajo takrat, ko so izpolnjeni vsi pogoji pripoznanja prihodkov kot to določa MRS 18.14 (npr. po končani gradnji ali po dobavi).

Pojasnilo OPMSRP 15 za skupino ni pomembno, saj se le-ta ne izvaja storitve gradnje nepremičnin in ne razvija nepremičnin za prodajo.

- OPMSRP 16 - Varovanje čistih finančnih naložb v podjetje v tujini pred tveganjem (v veljavi od 1. oktobra 2008) - pojasnilo podrobneje določa vrsto tveganja, pred katerim se je potrebno zavarovati, katera družba v skupini sme posedovati postavko varovano pred tveganjem, pojasnjuje ali metoda konsolidacije vpliva na učinkovitost varovanja, kot tudi obliko, ki jo inštrument varovanja zavzame, pa vse do zneskov, ki se ob ukinitvi poslovanja v tujini prerazvrstijo iz kapitala v poslovni izid. Družba še ni zaključila analize učinka tega pojasnila.

- OPMSRP 17 - Izplačila nadenarnih sredstev lastnikom (v veljavi od 15. julija 2009) - pojasnilo velja za enostranska izplačila nadenarnih sredstev lastnikom. V skladu s pojasnilom se obveznost izplačila dividende pripozna, ko je dividenda ustrezno odobrena in ni več predmet presoje podjetja, ter se izmeri po pošteni vrednosti izplačanega sredstva. Knjigovodska vrednost dividende se ponovno izmeri na dan poročanja, sprememba knjigovodske vrednosti pa se pripozna.

Ker pojasnilo velja le od dneva uporabe dalje, le-to ne bo vplivalo na računovodske izkaze za obdobja pred datum sprejema pojasnila. Prav tako se pojasnilo nanaša na bodoče dividende, ki bodo predmet presoje uprave/družbenikov, zato ni mogoče oceniti učinek tega.

Presoje in viri negotovosti

Upravljanje tveganj

Družba spremlja tveganja in jih skuša tudi obvladovati na vseh ravneh poslovanja. Pri ocenjevanju tveganj upošteva različne dejavnike in meri stroške nadzora s koristmi. Ustrezno upravljanje tveganj se zagotavlja z njihovim pravočasnim prepoznavanjem in obvladovanjem, z usmeritvami in politikami, opredeljenimi v dokumentih celovitega sistema vodenja.

Poslovanje družbe je izpostavljeno strateškim, poslovnim in finančnim tveganjem, katera so močno odvisna od tržnih zakonitosti, kar zahteva njihovo aktivno spremljanje. Poleg strateških in poslovnih tveganj se družba srečuje tudi s finančnimi tveganji, med katerimi so najpomembnejša: tveganje spremembe poštene vrednosti, obrestno, likvidnostno, valutno in kreditno tveganje. V obdobju hitre organske rasti se družba srečuje z novo identificiranim finančnim tveganjem, t.j. s tveganjem ustrezne kapitalske sestave. Kako finančna tveganja ugotavljamo in obvladujemo, je razkrito v Pojasnilu št. 29: Obvladovanje finančnih tveganj.

6. DODATNA POJASNILA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Pojasnilo 1: Čisti prihodki od prodaje

(V EUR)	2008	2007
Čisti prihodki od prodaje	120.101.053	108.950.005
Prihodki od prodaje na domačem trgu	33.745.457	28.022.634
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	32.080.344	26.364.812
Prihodki od najemnin na domačem trgu	1.656.502	1.560.556
Prihodki od prodaje blaga in materiala	8.611	97.266
Prihodki od prodaje na tujem trgu	86.355.595	80.927.371
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	86.353.547	80.925.323
Prihodki od najemnin na tujem trgu	2.048	2.048

Luka Koper, d.d., je v poslovnem letu 2008 dosegla 120,1 milijona evrov prihodkov iz osnovne dejavnosti, kar predstavlja 98 odstotkov vseh poslovnih prihodkov, in s tem povečala prihodek glede na preteklo leto za 10 odstotkov. Pretežni del prihodkov (70 odstotkov) je bil dosežen na tujem trgu, to je na trgih EU in tretjih držav.

Pojasnilo 2: Drugi poslovni prihodki

(V EUR)	2008	2007
Drugi poslovni prihodki	2.643.708	2.381.810
Odprava rezervacij	867.402	563.310
Drugi poslovni prihodki - »despatch«	1.420.338	1.220.375
Prevrednotovalni poslovni prihodki	249.584	379.806
Subvencije, dotacije	16.826	85.264
Drugi prihodki	89.558	133.055

»Despatch«, ki je znašal 1.420.265 evrov, je nagrada oziroma premija za hitrejšo nakladanje ali razkladanje z ladij in je za 16 odstotkov višji kot v primerljivem letu, kar kaže na boljšo organizacijo in kvaliteto dela.

Pojasnilo 3: Stroški materiala in storitev

(V EUR)	2008	2007
Stroški materiala	8.708.754	6.998.366
Stroški pomožnega materiala	2.728.247	2.171.924
Stroški energije	5.379.537	4.380.678
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	235.809	190.555
Drugi stroški materiala	365.161	255.209

Stroški materiala so se občutno povečali za stroške energije, ki so za 23 odstotkov večji kot v letu 2007, predvsem zaradi višjih cen pogonskega goriva in elektrike.

(V EUR)	2008	2007
Stroški storitev	37.400.921	34.673.893
Stroški fizičnih storitev	16.195.973	12.956.778
Stroški transportnih storitev	1.714.110	3.737.125
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem	6.387.505	6.886.109
Najemnine	2.450.467	1.865.650
Povračila stroškov zaposlenim v zvezi z delom	589.976	658.881
Stroški plačilnega prometa in zavarovalne premije	459.589	436.847
Stroški intelektualnih osebnih storitev	1.149.888	859.529
Stroški reklame, sejmov in reprezentance	1.853.292	1.779.603
Stroški storitev fizičnih oseb	236.278	301.095
Stroški drugih storitev	6.363.843	5.192.276

Med stroški intelektualnih osebnih storitev izkazujemo tudi stroške revidiranja. Pogodbeni znesek stroškov revidiranja računovodskih izkazov Luke Koper, d.d., za leto 2008 je znašal 146.780 evrov. Med stroški drugih storitev predstavljajo pomembno postavko stroški informacijske podpore v višini 3.232.240 evrov in stroški koncesije v višini 994.652 evrov po koncesijski pogodbi z Republiko Slovenijo, ki je začela veljati septembra 2008.

Pojasnilo 4: Stroški dela

(V EUR)	2008	2007
Stroški dela	30.697.827	25.073.937
Plače zaposlenecv	19.736.216	16.020.543
Nadomestila plač zaposlenecv	3.621.251	2.504.142
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	800.049	673.190
Delodajalčevi prispevki od prejemkov zaposlenecv	3.581.047	2.941.111
Regres za letni dopust, povračila in drugi stroški	2.409.169	2.125.888
Druge delodajalčeve dajatve od prejemkov zaposlenecv	550.094	809.063

Na dan 31.12.2007 je bilo v Luki Koper, d.d., zaposlenih 774 delavcev, povprečno število zaposlenih pa je bilo 744. Na dan 31.12.2008 je bilo 786 zaposlenih, povprečno število zaposlenih pa je znašalo 782 in se tako povečalo za 38. Stroški dela so za 22 odstotkov presegli lanskoletne, predvsem zaradi povečanja števila zaposlenih in sprememb, ki so nastale zaradi podpisa nove kolektivne pogodbe v mesecu oktobru 2008. V tej kategoriji izkazujemo letos tudi vkalkulirane stroške za neizkoriščene dopuste v višini 510.630 evrov.

V letu 2007 je znašal regres za letni dopust 830 evrov na zaposlenega, v letu 2008 pa 870 evrov. Tudi v letu 2008 smo vsi zaposleni prejeli eno svojo povprečno plačo (trinajsto plačo) iz naslova doseganja planirane dodane vrednosti v delniški družbi, kot kriterija za nagrajevanje. Druge ugodnosti, ki smo jih bili deležni zaposleni, so tudi plačila premij delodajalca za dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ), ki financira pokojninski načrt že osmo leto.

Prejemki članov uprave v letu 2008

(V EUR)	2008				
Priimek in ime	Bruto plača - fiksni del	Bruto plača - variabilni del (nagrade in uspešnost 2008)	Regres za letni dopust in jubilejne nagrade	Bonitete in drugi prejemki	Skupaj prejemki
Časar Robert - predsednik	213.327	83.980	870	4.142	302.319
Babič Aldo - namestnik predsednika	203.953	80.778	870	11.800	297.401
Babič Marjan - član	187.608	74.399	870	11.578	274.455
Marzi Boris - član, od 22.4.2008	114.634	0	0	2.246	116.880
Krumenaker Pavle - član, do 10.4.2008	62.445	76.221	870	156.453	295.989
Skupaj	781.968	315.378	3.480	186.219	1.287.045

Prejemki skupin oseb v letu 2008

(V EUR)	2008				
Skupine oseb	Bruto plača fiksni in variabilni del	Regres za letni dopust in jubilejne nagrade	Bonitete in drugi prejemki	Sejnine in nagrade iz dobička	Skupaj prejemki
Člani uprave (predsednik, namestnik in dva člana)	1.097.346	3.480	186.219		1.287.045
Člani nadzornega sveta (9 članov)				176.637	176.637
Zaposleni na podlagi individualnih pogodb o zaposlitvi	4.162.302	59.518	221.322		4.443.142
Zaposleni na podlagi podjetniške kolektivne pogodbe	17.004.026	713.742	192.971		17.910.739
Skupaj prejemki	22.263.674	776.740	600.512	176.637	23.817.563

Odobrena posojila zaposlenim na podlagi individualnih pogodb

(V EUR)	Skupni znesek neodplačanih posojil		Odplačila glavnice	
	31.12.2008	31.12.2007	2008	2007
Luka Koper, d.d.	20.577	33.137	5.720	28.154

Luka Koper, d.d., na podlagi internega akta in poslovnega načrta dodeljuje kadrovska namenska posojila za rešitev stanovanjskega problema svojih zaposlenih. Stanje odobrenih posojil zaposlenim na podlagi individualnih pogodb in odplačila med letoma 2008 in 2007 prikazuje zgornja tabela. Člani uprave in nadzornega sveta niso prejeli posojil.

Pojasnilo 5: Odpisi vrednosti

(V EUR)	2008	2007
Odpisi vrednosti	17.751.821	15.175.580
Amortizacija osnovnih sredstev in neopredmetnih sredstev	16.718.879	14.610.380
Amortizacija naloženih nepremičnin	493.847	454.103
Prevrednotovalni poslovni odhodki opredmetenih osnovnih sredstev	424.376	89.108
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	114.719	21.989

V letu 2008 nismo spreminjali amortizacijskih stopenj za osnovna sredstva, naložbene nepremičnine in neopredmetena sredstva. Amortizacija teh sredstev se je v letu 2008 povečala za 14 odstotkov zaradi novih nabav in zaradi aktiviranja nekaterih investicij v teku.

Pojasnilo 6: Drugi poslovni odhodki

(V EUR)	2008	2007
Drugi stroški	7.542.465	7.497.645
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	5.232.039	5.052.803
Izdatki za varstvo okolja	1.117.166	1.263.303
Nagrade in štipendije dijakom in študentom	8.002	6.583
Drugi stroški - kazni, odškodnine, stojnine	1.185.258	1.174.956

Pomembna postavka med dajatvami je nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, ki je v letu 2008 znašalo 4.561.054 evrov, v letu 2007 pa 4.222.880 evrov. Za donacije je družba namenila 354.537 evrov. Med drugimi stroški predstavlja večjo postavko denarna kazen, plačana v letu 2008 v višini 719.145 evrov po sklepu Ministrstva za okolje in prostor.

(V EUR)	2008	2007
Rezervacije	183.448	1.312.683
Rezervacije za škode	183.448	316.086
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	0	996.597

Gibanje in oblikovanje rezervacij razkrivamo v Pojasnilu št. 26: Rezervacije.

Pojasnilo 7: Finančni prihodki

(V EUR)	2008	2007
Finančni prihodki skupaj	8.308.638	10.194.595
Finančni prihodki iz deležev	6.406.379	8.481.730
Finančni prihodki iz deležev v odvisnih podjetjih	828.648	0
Finančni prihodki iz dividend v pridruženih podjetjih	1.677.734	1.636.215
Finančni prihodki iz dividend v drugih družbah	1.686.451	980.204
Finančni prihodki od prodaje vrednostnih papirjev	2.213.546	5.662.040
Finančni prihodki od prodaje deležev	0	203.271
Finančni prihodki iz danih posojil	1.098.847	1.005.776
Finančni prihodki iz danih posojil družbam v skupini	116.316	7.553
Finančni prihodki iz danih posojil drugim	982.531	998.223
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	803.412	707.089
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	205.129	296.004
Pozitivne tečajne razlike	598.283	411.085

Finančni prihodki so v letu 2008 za 18 odstotkov nižji glede na preteklo leto, ko smo vnovčili dobiček pri prodaji delnic Banke Koper v višini 5.223.769 evrov, kjer smo do prodaje obvladovali 10-odstotni delež, tako da je znašal delež na dan 31.12.2007 še 1,67 odstotka. V letu 2008 smo prodali še preostali delež, dobiček pri prodaji pa je znašal 616.713 evrov.

Pomembno postavko predstavljajo tudi izplačane dividende pridružene družbe Intereuropa, d.d., v višini 1.137.097 evrov.

Naložbena politika

V letu 2009 ne načrtujemo večjih aktivnosti na področju plasiranja finančnih presežkov, saj bomo le-te usmerjali v razvoj in podporo osnovne poslovne dejavnosti ter ambiciozno zastavljena investicijska vlaganja. Glede na potrebe po finančnih sredstvih in ob upoštevanju tržnih razmer se bomo v letu 2009 odločali o morebitnih prodajah nekaterih finančnih naložb.

Pojasnilo 8: Finančni odhodki

(V EUR)	2008	2007
Finančni odhodki skupaj	16.668.034	3.430.862
Finančni odhodki iz oslabitve finančnih naložb	9.147.203	0
Finančni odhodki iz oslabitve danih posojil	0	780.002
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	6.990.726	1.981.545
Finančni odhodki iz posojil do podjetij v skupini	336.630	221.576
Finančni odhodki iz posojil do pridruženih družb	27.224	0
Finančni odhodki iz posojil prejetih od bank	6.626.872	1.759.969
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	530.105	669.314
Finančni odhodki do dobaviteljev in meničnih obveznosti	22.602	16.114
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	2.858	3.642
Negativne tečajne razlike	504.645	649.558

Finančni odhodki so se v primerjavi z letom 2007 povečali zaradi stroškov posojil in obresti na povečana najeta kratkoročna in dolgoročna posojila pri bankah ter pripoznanih slabitev finančnih naložb iz četrte skupine, merjenih po pošteni vrednosti. Oblikovanje slabitev je bilo zahtevano pri vseh tistih naložbah, izmerjenih po pošteni vrednosti, kjer je bila poštena vrednost na dan bilanciranja več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti naložbe. Negativni presežek iz prevrednotenja je bil odstranjen iz kapitala in pripoznan v izkazu poslovnega izida.

Višino obrestnih mer in finančnih obveznosti razkrivamo v Pojasnilu št. 27 in 28: Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti.

Pojasnilo 9: Celotni poslovni izid

Poslovni izid iz poslovanja, ki je znašal 20.459.524 evrov, je za 1 odstotek nižji kot leta 2007. Ob upoštevanju negativnega izida iz financiranja, ki je znašal 8.359.396 evrov, je bil celotni poslovni izid v letu 2008 12.100.128 evrov, povečan za odložene davke kot prihodek obdobja pa 13.735.324 evrov in predstavlja 55 odstotkov čistega poslovnega izida, doseženega v letu 2007.

Pojasnilo 10: Davek od dobička

(V EUR)	2008	2007
Obračun davka od dobička	(za dejavnost v coni)	(za dejavnost v coni)
Prihodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih	130.066.737	120.599.062
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov - zmanjšanje	4.515.388	5.952.119
Popravek prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov - povečanje	0	0
Davčno priznani prihodki	125.551.349	114.646.942
Odhodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih	117.776.308	93.235.617
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov - zmanjšanje	11.793.331	3.224.592
Popravek odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov - povečanje	21.453	0
Davčno priznani odhodki	106.004.430	90.011.025
Razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki	19.546.919	24.635.917
Povečanje davčne osnove	188.627	264.414
Davčna osnova	19.523.282	24.900.331
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	19.523.282	14.961.307
Osnova za davek (22%, 23%)	0	9.939.023
Davek od dobička	0	2.285.975
Efektivna davčna stopnja	0	8,4
Odloženi davki	1.635.196	-9.081

Pri obračunu davka od dobička smo upoštevali Zakon o davku od dohodka pravnih oseb in Zakon o ekonomskih conah, ki omogoča uveljavljanje davčnih ugodnosti glede na investiranja v osnovna sredstva, ki so namenjena razvoju in širitvi dejavnosti v ekonomski coni. Osnova za obračun zakonskih olajšav je bila odmerna odločba davčnega organa za leto 2007 in 2008.

Pojasnilo 11: Odloženi davki

Odloženi davki, kot sredstvo za računovodsko pripoznavanje davčnih učinkov med računovodskim in obdavčljivim dobičkom, so povečali čisti dobiček za 1.635.196 evrov. Zmanjšali so se zaradi odprave določenega dela rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, povečali pa so se zaradi oblikovanja novih rezervacij za škode ter iz naslova slabitev finančnih naložb, razvrščenih v skupino razpoložljivih za prodajo v breme poslovnega izida.

Pojasnilo 12: Čisti poslovni izid poslovnega leta

Čisti poslovni izid Luke Koper, d.d., je znašal 13.735.324 evrov in je dosegel le 55 odstotkov dobička, doseženega v letu 2007. Dobiček je nižji kot v predhodnem letu predvsem zaradi slabšega finančnega izida. Efektivna davčna stopnja je v letu 2007 znašala 8,4 odstotka, v letu 2008 pa zaradi uveljavljanja davčnih ugodnosti oziroma olajšav za nove investicije v ekonomski coni davka od dohodka pravnih oseb ni bilo. V letu 2008 je začela v skladu z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb veljati tudi nižja davčna stopnja, ki se je s 23 odstotkov znižala na 22 odstotkov.

Pojasnilo 13: Čisti dobiček na delnico

Cilj informacije je podati merilo za delež vsake navadne delnice v uspešnosti podjetja.

(V EUR)	2008	2007
Čisti poslovni izid	13.735.324	25.068.388
Tehtano povprečno število navadnih delnic	14.000.000	14.000.000
Osnovni čisti dobiček na delnico	0,98	1,79

Pri izračunu osnovnega čistega dobička na delnico za leto 2008 smo v števcu uporabili čisti poslovni izid, v imenovalcu pa povprečno število vseh delnic. Izračun je narejen na osnovi sklepa skupščine o pretvorbi vseh prednostnih delnic v navadne v razmerju 1:1. Osnovni kapital in spremembe osnovnega kapitala razkrivamo v Pojasnilu št. 25: Lastniški kapital in rezerve.

7. DODATNA POJASNILA IZKAZA BILANCE STANJA

Pojasnilo 14: Neopredmetena sredstva

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Neopredmetena sredstva	5.895.567	1.077.540
Dolgoročne premoženjske pravice	5.895.567	1.077.540

Dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, ki jih vodimo v poslovnih knjigah, so končne. Uporabljamo 10-odstotno amortizacijsko stopnjo in metodo enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetenih sredstev v letu 2008 nismo slabili, ker niso obstajali znaki slabitev. Njihovo gibanje in popravke vrednosti prikazujemo v priloženi preglednici za leto 2008 in primerjalno za leto 2007. Neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2008 nismo imeli zastavljenih.

Pojasnilo 15: Opredmetena osnovna sredstva

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Opredmetena osnovna sredstva	300.556.894	217.180.278
Zemljišča	24.391.476	21.542.361
Zgradbe	146.647.993	109.429.753
Naprave in stroji	52.390.866	44.440.930
Druge naprave in oprema	138.696	135.220
Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	76.987.863	41.632.014
Predujmi za osnovna sredstva	29.280.750	0
Predujmi za pridobitev osnovnih sredstev	29.280.750	0

Vrednost osnovnih sredstev je v letu 2008 dosegla 62-odstotni delež v strukturi vseh sredstev, v letu 2007 je znašal ta delež 51 odstotkov. V letu 2008 se je nadaljevalo intenzivno nalaganje v povečanje zmogljivosti, posodabljanje opreme za izvajanje prekladalne dejavnosti in skladiščnih storitev ter za naložbe v zaledne terminale. Nabavna vrednost osnovnih sredstev se je povečala za 94,4 milijona evrov. V letu 2009 bomo upočasnili naložbeno politiko.

Ker smo nekatera opredmetena osnovna sredstva v letu 2002 slabili, smo ponovno preverili, ali obstajajo znaki za odpravo oslabitve in izračuni kažejo, da ni razlogov za odpravo. Opredmetenih osnovnih sredstev nimamo zastavljenih kot jamstvo za dolgove.

Odprte obveznosti do dobaviteljev za osnovna sredstva so na dan 31.12.2008 znašale 14.508.732 evrov.

V Luki Koper, d.d., uporabljamo za opravljanje osnovne dejavnosti tudi operativne obale in zemljišča v lasti Republike Slovenije, ki jih imamo v dolgoročnem najemu. Najemno razmerje je bilo opredeljeno v pogodbi, ki je veljala do 30.9.2008. Od 1.10.2008 dalje je razmerje opredeljeno v »Koncesijski pogodbi za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprskega tovrnega pristanišča«, sklenjeni z Republiko Slovenijo dne 8. septembra 2008. Koncesijska pogodba je podrobneje pojasnjena v poglavju 10.

Pojasnilo 16: Naložbene nepremičnine

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Naložbene nepremičnine	17.087.083	14.254.814
Zemljišča	4.880.939	3.999.839
Gradbeni objekti	12.206.144	10.254.975

Med naložbene nepremičnine smo razvrstili vse tiste objekte, ki jih dajemo v poslovni najem. Lastniškost sredstev preverjamo vsako trimesečje. Naložbene nepremičnine so se v letu 2008 povečale predvsem zaradi nakupa zemljišč in skladiščnih površin v Sežani, ki smo jih dali v poslovni najem naši odvisni družbi Adria Terminali, d.o.o. Prihodki od najemnin so bili v letu 2008 1,6 milijona evrov. Strošek amortizacije naložbenih nepremičnin je znašal 493.847 evrov.

Poštene vrednosti naložbenih nepremičnin nismo ugotavljali, saj je več kot polovica vseh nabavljena v letu 2007 in 2008, ostali objekti iz preteklih let pa ne kažejo znakov slabitve; njihova knjigovodska vrednost je v primerjavi z vsemi sredstvi podjetja nepomembna.

Na osnovi popisa osnovnih sredstev in sklepa uprave smo uskladili knjigovodsko vrednost sredstev z dejanskim stanjem. Večjih inventurnih razlik ni bilo.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev ter njihove popravke vrednosti za leto 2008 in primerjalno za leto 2007 prikazujemo v nadaljevanju v obliki preglednic.

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2008

(V EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in naprave	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj opredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2008	21.542.361	224.928.390	155.662.570	41.632.014	443.765.335
Povečanja	3.730.214	48.196.838	17.382.047	100.237.150	169.546.249
Prenos v uporabo		272.452	-272.452	-64.629.545	-64.629.545
Zmanjšanja		-5.059	-4.121.644	-251.756	-4.378.459
Prenos na naložbene nepremičnine	-881.100	-4.173			-885.273
Prenos na konto prodaje		-10.549	-1.903.349		-1.913.898
Prenos na naložbe v teku		-3.268.544			-3.268.544
Nabavna vrednost 31.12.2008	24.391.475	270.109.355	166.747.172	76.987.863	538.235.865
Popravek vrednosti 1.1.2008		115.498.638	111.086.419		226.585.057
Povečanja					
Amortizacija tekočega leta		8.075.202	8.472.246		16.547.448
Zmanjšanja		-5.059	-3.696.079		-3.701.138
Prenosi na naložbene nepremičnine		-1.947			-1.947
Prenos na konto prodaje		-9.975	-1.644.976		-1.654.951
Prenos na naložbe v teku		-95.498			-95.498
Popravek vrednosti 31.12.2008		123.461.361	114.217.610		237.678.971
Neodpisana vrednost 1.1.2008	21.542.361	109.429.752	44.576.151	41.632.015	217.180.278
Neodpisana vrednost 31.12.2008	24.391.475	146.647.994	52.529.562	76.987.863	300.556.894

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev v letu 2008

(V EUR)	Skupaj naložbene nepremičnine	Neopredmetena sredstva	Neopredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj neopredmetena sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2008	20.119.525	11.184.612	940.689	12.125.301
Povečanja	2.621.937	638.484	4.401.067	5.039.551
Prenos v uporabo			-50.093	-50.093
Zmanjšanja	-197.185			
Prenos na naložbene nepremičnine	885.273			
Nabavna vrednost 31.12.2008	23.429.550	11.823.096	5.291.663	17.114.759
Popravek vrednosti 1.1.2008	5.864.711	11.047.761		11.047.761
Povečanja				
Amortizacija tekočega leta	493.847	171.431		171.431
Zmanjšanja	-18.038			
Prenosi na naložbene nepremičnine	1.947			
Popravek vrednosti 31.12.2008	6.342.467	11.219.192		11.219.192
Neodpisana vrednost 1.1.2008	14.254.814	136.851	940.689	1.077.540
Neodpisana vrednost 31.12.2008	17.087.083	603.904	5.291.663	5.895.567

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2007

(V EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in naprave	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj opredmetena osnovna sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2007	1.944.012	214.730.847	137.470.971	10.042.744	364.188.574
Povečanja	19.436.984	10.223.351	21.080.418	58.691.244	109.431.997
Prenos iz naložbenih nepremičnin	161.365				161.365
Zmanjšanja		-25.808	-1.935.722	-466.403	-2.427.933
Prenos v uporabo				-26.635.571	-26.635.571
Prenos na konto prodaje			-994.507		-994.507
Povečanja iz konta prodaje			41.410		41.410
Nabavna vrednost 31.12.2007	21.542.361	224.928.390	155.662.570	41.632.014	443.765.335
Popravek vrednosti 1.1.2007		107.389.671	107.522.023		214.911.694
Povečanja		2.593			2.593
Amortizacija tekočega leta		8.022.937	6.240.609		14.263.546
Zmanjšanja		-8.003	-1.699.752		-1.707.755
Prenos na zemljišča		91.440			91.440
Prenos na konto prodaje			-977.332		-977.332
Povečanje (iz konta prodaje)			871		871
Popravek vrednosti 31.12.2007		115.498.638	111.086.419		226.585.057
Neodpisana vrednost 1.1.2007	1.944.012	107.341.176	29.948.948	10.042.744	149.276.880
Neodpisana vrednost 31.12.2007	21.542.361	109.429.752	44.576.151	41.632.015	217.180.278

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev letu 2007

(V EUR)	Skupaj naložbene nepremičnine	Neopredmetena osnovna sredstva v uporabi	Neopredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj neopredmetena sredstva
Nabavna vrednost 1.1.2007	13.520.796	11.184.612	165.040	11.349.652
Povečanja	6.983.206		775.649	775.649
Zmanjšanja	-226.762			
Prenos med naložbene nepremičnine	3.650			
Prenos na zemljišča	-161.365			
Nabavna vrednost 31.12.2007	20.119.525	11.184.612	940.689	12.125.301
Popravek vrednosti 1.1.2007	5.667.632	10.701.053		10.701.053
Povečanja				
Amortizacija tekočega leta	454.103	346.833		346.833
Zmanjšanja	-165.584			
Prenos na zemljišča	-91.440			
Prenos med opremo		-125		-125
Popravek vrednosti 31.12.2007	5.864.711	11.047.761		11.047.761
Neodpisana vrednost 1.1.2007	7.853.164	483.559	165.040	648.599
Neodpisana vrednost 31.12.2007	14.254.814	136.851	940.689	1.077.540

Pojasnilo 17: Dolgoročne finančne naložbe

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Dolgoročne finančne naložbe	134.611.141	171.681.824
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	129.477.892	160.718.249
Deleži v podjetjih v skupini - po nabavni vrednosti	7.381.470	5.870.917
Oslabitev deležev v podjetjih v skupini	-43.782	-43.782
Deleži v pridruženih podjetjih - po nabavni vrednosti	58.976.919	55.844.495
Oslabitev deležev v pridruženih podjetjih	-18.795	-18.796
Druge delnice in deleži	63.182.080	99.065.415
a) Druge delnice in deleži - razpoložljiva za prodajo	34.597.851	92.643.513
b) Druge delnice in deleži po nabavni vrednosti	29.239.658	7.328.281
Oslabitev delnic in deležev po nabavni vrednosti	-655.429	-906.379
Dolgoročna posojila	5.133.249	10.963.575
Stanovanjska posojila zaposlenim	658.793	836.610
Popravek	-45.778	-56.178
Posojila, dana drugim	8.867	972.198
Popravek	-144.469	-149.795
Obveznice in depoziti	4.655.836	9.360.740

Dolgoročne finančne naložbe razen posojil

Delež dolgoročnih finančnih naložb, ki na dan 31.12.2008 dosega v strukturi sredstev 25,2-odstotni delež (v letu 2007 je le-ta znašal 39,5 odstotka), se je glede na predhodno leto znižal za 14,3 odstotnih točk. Najbolj so k takemu znižanju prispevale naložbe, ki kotirajo na borzi, kot razpoložljive za prodajo, saj njihova poštena vrednost dosega zgolj 37,4 odstotka vrednosti predhodnega leta.

Skladno s Pravilnikom o računovodstvu je bil opravljen preizkus potencialnih znakov slabitve dolgoročnih finančnih naložb. O oblikovanih slabitvah pišemo v Pojasnilu št. 8.

Kvantitativni preizkus kriterija, ki primerja knjigovodsko vrednost finančne naložbe v družbo Intereuropa, d.d., na bilančni presečni dan s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala skupine, v katero je bila finančna naložba dana in v primeru odstopanja, ki presega 20 odstotkov, narekuje oceno slabitve, je pokazal, da slabitev omenjene naložbe ni potrebna. Skupina Intereuropa je na podlagi Revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2008, dosegla bilančno vsoto v višini 446.246.000 evrov in 265.875.000 evrov poslovnih prihodkov, pri čemer je čisti poslovni izid obračunskega obdobja znašal 3.688.000 evrov. Luka Koper, d.d., ima v lasti 24,81 odstotka delnic družbe Intereuropa, d.d., katerih nabavna vrednost je na dan 31.12.2008 znašala 47.868.653,04 evra. Sorazmerni delež Luke Koper, d.d., v kapitalu Skupine Intereuropa je 42.017.000 evrov.

Nabavna vrednost finančnih naložb, uvrščenih v 4. skupino, vrednotenih po pošteni vrednosti prek kapitala, je na dan 31.12.2008 znašala 37.128.438,54 evra, medtem ko je poštena vrednost te skupine finančnih naložb, ki izhajajo iz cene na borzi, znašala 34.597.850,83 evra. Zaradi negativnega gibanja borznih tečajev smo v letu 2008 oblikovali slabitev teh naložb v skupnem znesku 9.147.203 evrov, pri vseh tistih naložbah, kjer je bila poštena vrednost posamezne naložbe za več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti.

Vrednost naložb v druge delnice in deleže po nabavni vrednosti je porasla predvsem zaradi nakupa 10-odstotnega deleža slovaške družbe Trade Trans Invest, a.s., katere nabavna vrednost znaša 26.107.045 evrov. Iz te skupine naložb je družba v letu 2008 prodala preostali 1,67-odstotni lastniški delež v Banki Koper, d.d. Deleži v podjetjih v skupini so zaradi nakupa nove družbe, registrirane pod imenom Adria Investicije, d.o.o., porasli za 2.081.552 evrov.

Iz naslova prodaje finančnih naložb, vrednotenih po pošteni vrednosti prek kapitala, je družba v letu 2008 iz lastniškega kapitala odstranila učinek merjenja (presežek iz prevrednotenja) v višini 1.481.843,76 evra (v letu 2006: 343.169,58 evra) in ga pripoznala v izkazu poslovnega izida.

Dolgoročna posojila

Dolgoročno dana posojila so na dan 31.12.2008 znašala 5.133.249 evrov, 9,3 odstotka predstavljajo dana stanovanjska posojila zaposlencem, 90,7 odstotka pa naložbe v bančne depozite, certificirane depozite in obveznice poslovnih bank. Stanovanjska posojila so bila zaposlenim odobrena deloma na podlagi stanovanjskega zakona iz leta 1991, kasneje pa na osnovi internega stanovanjskega pravilnika. Najdaljša doba odplačil je 20 let. Vsako stanovanjsko posojilo je zavarovano z zahtevanim inštrumentom zavarovanja iz internega akta.

Med naložbami v vrednostne papirje s fiksnim donosom prevladujejo finančne naložbe v bančne depozite, obveznice in certificirane depozite različnih slovenskih poslovnih bank z različno ročnostjo, najkasneje do 2020. Med obveznicami, katerih odplačna vrednost na dan 31.12.2008 znaša 4,7 milijona evrov (v letu 2007: 5,6 milijona evrov), imamo 43,7 odstotka vezanih na variabilno, preostalih 56,3 odstotka pa na nespremenljivo obrestno mero. Poleg obveznic so v to skupino uvrščeni še bančni depoziti v višini 1,7 milijona evrov z zapadlostjo v letu. Razpon obrestnih mer finančnih naložb, uvrščenih v skupino danih posojil, se giblje med nominalno višino 4 odstotkov in 8,6 odstotka.

Pojasnilo 18: Dolgoročne poslovne terjatve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Dolgoročne poslovne terjatve	217.865	217.293
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih - varščine	217.865	217.293

Pojasnilo 19: Odložene terjatve za davek

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Odložene terjatve za davek	2.530.550	895.354

Odložene terjatve za davek izkazujemo kotčasne razlike iz naslova oblikovanih rezervacij, iz naslova slabitev dolgoročnih finančnih naložb in iz naslova oblikovanih popravkov vrednosti terjatev do kupcev.

Pojasnilo 20: Sredstva za prodajo

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Sredstva (skupina za odtujitev) za prodajo	126.483	103.865

Pojasnilo 21: Kratkoročne finančne naložbe

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne finančne naložbe	9.305.990	43.006
Kratkoročna posojila v skupini	133.888	0
Kratkoročna posojila pridruženim družbam	4.191.285	0
Depoziti v bankah	2.077.136	0
Kratkoročna posojila drugim	3.467.031	606.356
Popravek kratkoročnega posojila	-563.350	-563.350

Med kratkoročnimi posojili v skupini je zavedeno zgolj posojilo naši hčerinski družbi Adria Terminali, d.o.o., odobreno po davčno priznani obrestni meri med povezanimi osebami. Povečanje bančnih depozitov ima vzrok v pripoznanju kratkoročnega vidika pri depozitu, danem v letu 2006 zaradi zapadlosti v letu 2009.

Med kratkoročnimi posojili drugim pravnim osebam sta evidentirani dve posojili; eno posojilo je bilo že poravnano, drugo pa posredovano v postopek sodne izterjave, za neodplačani del tega posojila je bila že v predhodnih letih oblikovana slabitev naložbe. V to skupino finančnih naložb so bile prenesene tudi obveznice, ki zapadejo v letu 2009.

Skupni prihodki od obresti dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb (ob uporabi metode dejanskih obresti) so se v letu 2008 znižali zaradi nižjega obsega danih posojil in depozitov in znašajo 801.843,45 evra (v letu 2007: 1.005.775,46 evra).

Pojasnilo 22: Kratkoročne poslovne terjatve

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne poslovne terjatve	24.907.137	27.402.671
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi	4.300.983	5.402.607
Popravki vrednosti	-358.430	-284.555
Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini	102.350	165.570
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	842.641	0
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	5.569.120	5.942.918
Popravki vrednosti	-20.793	-16.897
Dani predujmi	0	4.522.721
Kratkoročne poslovne terjatve do izvoznikov	4.803.615	5.774.822
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	587.583	0
Popravki vrednosti	-37.901	-30.392
Kratkoročne terjatve iz naslova obresti	139.708	162.410
Popravek vrednosti	-10.370	-1.443
Terjatve za vstopni DDV	562.630	1.105.559
Ostale kratkoročne terjatve	1.568.665	165.539
Terjatve za davek in trošarino	6.857.336	4.493.812

Luka Koper, d.d., ima pri večini terjatev do kupcev možnost uveljavljanja zakonite zastavne pravice na uskladiščenem blagu, ki je v njeni posesti, v skladu s 167. členom Stvarnopravnega zakonika.

Na dan 31.12.2008 nimamo izkazanih nobenih terjatev do članov uprav in članov nadzornega sveta.

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Zapadlost		
Odperte in nezapadle terjatve do kupcev	12.607.500	14.367.935
Zapadle do 30 dni	2.023.105	1.982.655
Zapadle od 31 do 60 dni	433.641	379.949
Zapadle od 61 do 90 dni	402.346	27.450
Zapadle od 91 do 180 dni	421.007	86.413
Zapadle od 181 do 365 dni	61.052	293.406
Zapadle nad 365 dni	438.015	336.593
Skupaj zapadle	3.779.166	3.106.469
Slabitev - zapadle nad 365 dni	-427.495	- 333.286
Skupaj terjatve do kupcev	16.386.666	17.474.404

Opomba: V znesek so vključene tudi terjatve iz naslova obresti.

Skupni prihodki od obresti iz naslova zamujenih plačil terjatev znašajo v letu 2008 141.893 evrov (v letu 2007: 266.935 evrov).

(V EUR)	
Gibanje popravkov vrednosti terjatev	
Popravek vrednosti terjatev na dan 1.1.2008	333.286
- odpisi med letom	3.074
- plačila med letom	17.435
+ dodatno povečanje popravka vrednosti	114.718
Končno stanje 31.12.2008	427.495

Slabitev terjatev v višini 427.495 evrov se skoraj v celoti nanaša na terjatev do dveh kupcev v višini 342.054 evrov, pri katerih je predlagan stečajni postopek.

(V EUR)

Gibanje popravkov vrednosti terjatev	
Popravek vrednosti terjatev na dan 1.1.2007	381.638
- odpisi med letom	22.767
- plačila med letom	47.573
+ dodatno povečanje popravka vrednosti	21.989
Končno stanje 31.12.2007	333.286

Pojasnilo 23: Denarna sredstva

(V EUR)

	31.12.2008	31.12.2007
Denarna sredstva	7.546.089	1.298.589
Denarna sredstva na računih	237.776	225.524
Kratkoročni depoziti	7.308.313	1.073.065

Stanje denarnih sredstev je na dan 31.12.2008 znašalo 7.546.089 evrov, kar predstavlja knjižni denar in kratkoročne depozite v bankah z zapadlostjo v plačilo največ 3 mesecev. Dogovorjenih samodejnih zadolžitev na tekočih računih pri bankah nimamo. Za dnevne presežke denarnih sredstev na TRR imamo s poslovno banko sklenjene pogodbe o okvirnem depozitu in pogodbo o prenosu presežkov. Tako zagotavljamo optimalno tekočo likvidnost poslovanja.

Pojasnilo 24: Aktivne časovne razmejitve

(V EUR)

	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	2.644.017	157.552
Kratkoročno odloženi stroški	2.552.699	89.820
Zavarovalne premije	91.318	67.732

Pomembna postavka, ki jo izkazujemo v tej kategoriji, je znesek plačanega davka na dodano vrednost (2001) po določbi DURS-a v višini 2.552.699 evrov. Na odločbo smo se pritožili in postopek še teče. Ker pa pričakujemo ugodno rešitev, smo ta znesek evidentirali kot aktivno časovno razmejitev.

Pojasnilo 25: Lastniški kapital in rezerve

(V EUR)

	31.12.2008	31.12.2007
Kapital	291.777.487	325.158.610
Vpoklicani kapital	58.420.965	58.420.965
Osnovni delniški kapital - navadne delnice	58.420.965	58.420.965
Kapitalske rezerve	89.562.703	89.562.703
Rezerve iz dobička	119.098.671	114.494.073
Zakonske rezerve	18.765.115	18.765.115
Druge rezerve iz dobička	100.333.556	95.728.958
Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let	12.534.194	5.547.725
Neuporabljeni del čistega dobička poslovnega leta	6.867.662	12.534.194
Presežek iz prevrednotenja	5.293.292	44.598.950
Popravek vrednosti presežkov za odloženi davek	-1.323.323	-11.149.737
Presežek iz prevrednotenja finančnih naložb	6.616.615	55.748.687

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Luka Koper, d.d., je razdeljen na 14.000.000 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Skupščina družbe je na svoji 13. seji dne 19. julija 2007 sprejela sklep o preoblikovanju 6.860.000 prednostnih participativnih delnic z omejeno glasovalno pravico v navadne kosovne delnice, s tem dejanjem pa se je spremenilo število navadnih delnic, ki sedaj znaša skupaj 14.000.000 delnic. Več o predmetni vsebini pišemo v poglavju O delnici.

Rezerve

Družba ima oblikovane 10-odstotne zakonske rezerve. Kapitalske in zakonske rezerve niso predmet bilančnega dobička. Kapitalske rezerve izkazujemo v zneskih, ki so nastali z odpravo splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Statutarnih rezerv družba nima oblikovanih, ker jih tudi statut ne predvideva.

Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja kapitala iz naslova vrednotenja finančnih naložb, merjenih po pošteni vrednosti, je zaradi negativnega trenda SBI-ja in vsesplošne gospodarske krize bistveno padel s 55.748.687 evrov konec leta 2007 na 6.616.615 evrov konec leta 2008. Čeprav gre za izkazovanje poštene vrednosti slovenskih družb iz prve borzne kotacije, se upadu te kategorije nismo mogli izogniti. Družba je na osnovi svoje računovodske usmeritve izvedla preizkus za morebitno slabitev. Oblikovanje slabitev je bilo zahtevano pri vseh tistih naložbah, izmerjenih po pošteni vrednosti, kjer je bila poštena vrednost na dan bilance stanja več kot 40 odstotkov nižja od nabavne vrednosti naložbe. To negativno vrednotenje smo prenesli v breme izkaza poslovnega izida kot odhodek iz slabitve.

Pojasnilo 26: Rezervacije

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Rezervacije	3.286.229	4.160.511
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.163.842	2.201.779
Rezervacije za škode	2.083.624	1.941.906
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	38.763	16.826

Med rezervacijami za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade izkazujemo obveznost v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Na dan 31.12.2008 smo ponovno ocenili stanje potencialnih obveznosti zaradi spremembe kolektivne pogodbe (1.10.2008), ki je pravico do povračila tovrstnih stroškov zaposlencem znižala. Na osnovni aktuarskega izračuna, ki je upošteval 7,75-odstotno letno diskontno stopnjo in 4,5-odstotno letno rast povprečnih plač ter znižanje višin jubilejnih nagrad in odpravnin, smo del v preteklosti oblikovanih rezervacij morali odpraviti.

Pregled gibanja rezervacij

(V EUR)	Rezervacije za škode in odškodnine	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	Skupaj
Rezervacije					
Začetno stanje 1.1.2008	1.941.905	1.487.997	713.782	16.826	4.160.510
Oblikovano, prejeto v letu 2008	183.448	0	0	58.763	242.211
Poraba v letu 2008	0	-90.212	-122.052	0	-212.264
Odprava v letu 2008	-41.729	-529.546	-296.127	-36.826	-904.228
Končno stanje 31.12.2008	2.083.624	868.239	295.603	38.763	3.286.229

Pojasnilo 27: Dolgoročne obveznosti

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Finančne in poslovne obveznosti	105.237.194	17.481.844
Dolgoročne finančne obveznosti	103.836.807	6.265.538
Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah v državi	53.933.199	6.265.538
Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah v tujini	49.903.608	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	1.400.387	11.216.306
Obveznosti za odloženi davek	1.323.323	11.149.737
Dolgoročno prejeti predujmi in varščine	77.064	66.569

Dolgoročne finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti so v enem letu porasle za 97.571.269 evrov. Družba je v letu 2008 najela 110 milijonov dolgoročnih posojil. Vsa dolgoročna posojila se odplačujejo z vnaprej opredeljeno dinamiko odplačil; pri nekaterih je družbi odobren enoletni moratorij na odplačilo glavnice, kar je razvidno v porastu obveznosti iz tega naslova v letu 2010 in je prikazano v spodnji preglednici. Vse obveznosti iz dolgoročnih bančnih posojil so zavarovane z blanco menicami in najpogostejšimi finančnimi zavezami.

(V EUR)

Stanje glavnice dolgoročnih posojil na dan 31.12.2008 in njihova zapadlost po letih	Leto 2009	Leto 2010	Leto 2011	Leto 2012	Leto 2013	Obdobje 2014 - 2018
110.000.000	5.965.000	23.100.000	12.100.000	11.100.000	33.735.000	24.000.000

Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne poslovne obveznosti vključujejo prejete dolgoročne varščine za najete poslovne prostore. Odloženih obveznosti za odložene davke, ki so bili v preteklosti posledica vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti, izkazani kot posebna postavka v kapitalu, letos ne izkazujemo, ker prevladujejo iz tega naslova terjatve za odložene davke.

Pojasnilo 28: Kratkoročne obveznosti

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Kratkoročne finančne obveznosti	105.196.557	56.514.873
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	94.154.988	49.886.440
Kratkoročne finančne obveznosti do podjetij v skupini	9.760.759	6.533.048
Kratkoročne finančne obveznosti do pridruženih družb	1.116.242	0
Kratkoročne finančne obveznosti do drugih	164.568	95.385
Kratkoročne poslovne obveznosti	27.976.659	30.657.152
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	28.118	715
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.862.757	24.469.354
Kratkoročne poslovne obveznosti do podjetij v skupini	1.062.384	541.101
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij	43.470	944.297
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	6.979.930	4.701.685

Kratkoročne finančne obveznosti iz naslova najetih bančnih posojil so na dan 31.12.2008 znašale 94.154.986 evrov. Iz dolgoročnih finančnih obveznosti smo prenesli med kratkoročne finančne obveznosti, ki zapadejo v letu 2009, v višini 56.320.000 evrov, razlika so novo najeta posojila pri bankah. Družba se je v danih gospodarskih razmerah odločila za fleksibilnejše, dostopnejše, predvsem pa ugodnejše, t.j. cenejše kratkoročne vire. Skladno s poslovnim načrtom namerava Luka Koper, d.d., vse kratkoročne obveznosti iz naslova bančnih posojil podaljšati, kar v danih razmerah povečuje likvidnostno tveganje. Morebitna vračila bančnih posojil bi namreč bistveno upočasnila tekočo organsko rast. Vse kratkoročne finančne obveznosti so zavarovane z blanco menicami.

Med dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi obveznostmi prevladujejo obveznosti po variabilni obrestni meri, saj slednje dosegajo 94,8 odstotka vseh finančnih obveznosti. Variabilne obrestne mere, preračunane na skupno nominalno letno obrestno mero na zadnji dan poslovnega leta 2008, se gibljejo med 3,57 odstotki in 6,94 odstotki. Skupni odhodki za obresti v letu 2008 znašajo ob uporabi metode dejanskih obresti 6.990.726,13 evra (v letu 2007: 1.981.545,56 evra).

Pasivne časovne razmejitev

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Pasivne časovne razmejitev	1.235.441	339.795
Vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki	1.097.427	339.795
Kratkoročno odloženi prihodki	138.014	0

Pomembno postavko predstavljajo vnaprej vračunani stroški obresti za najeta posojila in komercialni popusti.

Pojasnilo 29: Obvladovanje tveganj

Med najpomembnejša finančna tveganja Luke Koper, d.d., sodijo:

1. Tveganje spremembe poštene vrednosti
2. Tveganje spremembe obrestne mere
3. Likvidnostno tveganje
4. Tveganje spremembe deviznega tečaja
5. Kreditno tveganje
6. Tveganje ustrezne kapitalske strukture

V Luki Koper, d.d., je obvladovanje finančnih tveganj organizacijsko zasnovano v okviru finančne službe. Redni in vsestranski nadzor s strani te službe v zadostni meri obvladuje našete negotovosti, predvsem nihanja finančnih prihodkov in odhodkov. Z vzpostavljenim sistemom obvladovanja finančnih tveganj smo dosegli bistveno višjo stopnjo uresničljivosti načrtovanih kategorij, predvsem načrtovanih prihodnjih denarnih tokov, med katerimi izpostavljamo zmanjšanje možnosti za pojav izrednih finančnih odhodkov zaradi negativnih gibanj različnih ekonomskih kategorij.

V sedanjem specifičnem gospodarskem okolju je napovedovanje prihodnjih finančnih kategorij še toliko bolj zahtevno in eksterno vnaša v načrtovane kategorije višjo stopnjo variabilnosti, s tem pa posledično višjo stopnjo tveganja. Družba je zato pristopila k poostrenemu nadzoru posameznih finančnih kategorij in zaradi razmer v svetovnem gospodarskem okolju bistveno skrajšala nekatere časovne intervale spremljanj kategorij.

• Obvladovanje tveganja spremembe poštene vrednosti

Luka Koper, d.d., ima 6,5 odstotka svojih sredstev (leto prej 20,1 odstotka) naloženih v finančne naložbe četrte skupine, vrednotene po poštenu vrednosti skozi kapital. Tveganje poštene vrednosti se pri teh naložbah kaže v nihanju borznih tečajev, ki vpliva na vrednost teh sredstev in posledično na potencialni kapitalski dobiček ob njihovi odsvojitvi.

To vrsto tveganja je družba identificirala pri naložbah v tržne vrednostne papirje uspešnih slovenskih podjetij in v enote premoženja slovenskih vzajemnih skladov. Z diverzifikacijo svojega portfelja je družba večinoma uravnala specifično tveganje. Leto 2008 je postreglo z neobičajnimi razmerami in drastičnimi padci borznih tečajev po celem svetu, kar je negativno vplivalo tudi na vrednost portfelja naših tržnih vrednostnih papirjev; slednja je konec leta 2008 dosegla zgolj 37,3 odstotka vrednosti portfelja predhodnega leta. Netipične razmere na svetovnem trgu so povzročile, da se je pripis v kapital kot presežek iz prevrednotenja v letu 2008 bistveno znižal, in sicer za 49.132.071,83 evra in konec leta 2008 dosegel vrednost 6.616.615,29 evra. Tako so vse naložbe, razpoložljive za prodajo, vrednotene po poštenu vrednosti in skupaj znašajo 34.597.851 evrov na zadnji dan poslovnega leta 2008.

V tako nenormalnih razmerah je težko oblikovati prognoze o bodočih gibanjih; družba ne glede na to ocenjuje, da so nivoji borznih tečajev blizu svojega dna, zato obstaja velika verjetnost, da se bo vrednost vseh naložb, vrednotenih po poštenu vrednosti, v nekaj letih stabilizirala na višjih nivojih.

Občutljivost vrednosti finančnih naložb na spremembo poštene vrednosti prikazujemo v tabeli A.

Tabela A: Analiza občutljivosti finančnih naložb na spremembo poštene vrednosti

Postavka	Stanje postavke ob koncu poslovnega leta (v EUR)	Rast primerljive kategorije (v %)	Predvidena rast postavke (v EUR)	Padec primerljive kategorije (v %)	Predviden padec postavke (v EUR)
Leto 2008					
Delnice in deleži po poštenu vrednosti	34.597.851	9,94	3.440.311	-6,45	-2.230.701
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (10-odstotni zamik)	34.597.851	10,00	3.459.785	-10,00	-3.459.785
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (največja sprememba v zadnjih petih letih na letni ravni)	34.597.851	78,13	27.029.591	-67,49	-23.351.704
Leto 2007					
Delnice in deleži po poštenu vrednosti	92.643.513	2,61	2.415.294	-1,73	-1.607.247
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (10-odstotni zamik)	92.643.513	10,00	9.264.351	-10,00	-9.264.351
Delnice in deleži po poštenu vrednosti (največja sprememba v zadnjih petih letih na letni ravni)	92.643.513	78,13	72.377.799	-5,59	-5.182.920

Analiza občutljivosti finančnih naložb po poštenu vrednosti je narejena ob predpostavki, da se bodo pretekla gibanja poštenih vrednosti (v ta namen nam služi indeks SBI oziroma SBI20) implementirala v prihodnjem obdobju. Povprečno variabilnost kategorije smo ocenili za petletno preteklo obdobje z izračunom povprečnega odstopanja dnevnih vrednosti (tako v smislu padca, kot tudi rasti) od trendne letne linije gibanja indeksa SBI³. Na osnovi tako narejene analize lahko sklepamo, da se lahko v poslovnem letu 2009 poštena vrednost portfelja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, zniža za 6,45 odstotka oziroma poveča za 9,94 odstotka. Glede na najvišje letne rasti indeksa v preteklem petletnem obdobju, lahko pričakujemo v letu 2009 porast tvegane postavke za 78,13 odstotka oziroma padec vrednosti le-te za 67,49 odstotka. Če nadalje naša pričakovanja poenostavimo in predvidevamo možnost 10-odstotne rasti vrednosti indeksa, bi taka rast povzročila porast poštene vrednosti portfelja tržnih vrednostnih papirjev za 3.459.785 evrov. Padec primerljive kategorije za 10 odstotkov bi povzročil ravno nasproten učinek, t.j. znižanje poštene vrednosti teh naložb za enak znesek. Vsi zneski bi se pripoznali v povečanju oziroma znižanju postavke kapitala.

Uprava družbe ocenjuje, da je verjetnost nadaljevanja padanja borznih tečajev nizka, zato je tudi stopnja tveganja in nastanka potencialne škode zaradi spremembe poštene vrednosti nizka.

• Obvladovanje tveganja spremembe obrestnih mer

Z večanjem obsega tujih virov financiranja se povečuje tudi pomen obrestnega tveganja, saj lahko nepričakovana rast variabilnih obrestnih mer ogrozi načrtovane poslovne rezultate družbe.

V letu 2008 je družba zaradi hitrega tempa rasti občutno povečala finančne obveznosti, saj so na zadnji dan poslovnega leta 2008 dosegle višino 209.033.363,39 evra. Odstotek finančnih obveznosti je v celotni strukturi obveznosti do virov sredstev porasel s 14,4 odstotka (v letu 2007) na 39,36 odstotka, kar dokazuje, da družba izboljšuje strukturo pasivne strani bilance stanja z zadolževanjem in s tem izkorišča pozitivne učinke finančnega vzvoda. V strukturi finančnih obveznosti je Luka Koper, d.d., v poslovnem letu 2008 tudi bistveno izboljšala strukturo ročnosti finančnih obveznosti v korist dolgoročnim obveznostim. Ne glede na zaostrene razmere na bančnem trgu je družba uspela svoj razvoj financirati z dolgoročnimi obveznostmi, kar v poslovanje vnaša dodatni vidik varnosti in dolgoročne stabilnosti. Podrobneje je postavka dolgoročnih finančnih obveznosti opisana v Pojasnilu št. 27, v poglavju Analiza poslovanja Skupine Luka Koper in v poglavju Finančno upravljanje.

Družba bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju svojo organsko rast še naprej financirala s povečevanjem deleža finančnih obveznosti v svojih virih. Tako bi lahko dokončala investicijske projekte v zastavljenih rokih in časovno načrtovano generiranje poslovnih prihodkov ter dosegla posledične višje donosnosti lastniškega kapitala.

Družba svojih finančnih obveznosti, vezanih na variabilne obrestne mere, nima posebej zavarovanih (z izjemo delnega uravnavanja spremembe variabilne obrestne mere na aktivni postavki pri finančnih naložbah v obveznice poslovnih bank). Glavni razlog za to gre pripisati relativno nizkemu deležu posojil v celotnih obveznostih do virov sredstev v preteklih letih in netipičnemu gibanju variabilnih obrestnih mer v letu 2008.

Zaradi vsesplošnega padca variabilnih obrestnih mer se družba za zaščito na tem področju še ni odločila, vendar uprava družbe ocenjuje, da bo za to nastopil primeren trenutek v letu 2009.

3 Za potrebe analize občutljivosti smo za vse vrste tveganj uporabili metodo, s katero smo izračunali variabilnost posamezne kategorije v petletnem preteklem obdobju pred letom, na katerega se analiza občutljivosti nanaša (t.j. za leto 2009 smo uporabili podatke iz preteklega obdobja 2004 - 2008). Postopek izračuna variabilnosti posamezne kategorije je opisan v nadaljevanju: izračun letnega trenda na osnovi dnevnih podatkov izbrane kategorije, za vsako poslovno leto, zajeto v preučevanem obdobju; izračun linearnih odstopanj dnevnih podatkov od izračunanega letnega trenda; povprečna letna odstopanja kategorije od letne trendne črte smo dobili tako, da smo vsa pozitivna odstopanja na eni strani oziroma negativna na drugi strani, seštelili in delili s številom podatkov za posamezno pozitivno oziroma negativno odstopanje; v zadnji fazi je izračunano petletno povprečje iz posameznih letnih povprečij. V preteklem petletnem obdobju izločimo najvišji absolutni porast oziroma padec borznega indeksa v enem poslovnem letu in ugotovimo finančni učinek take spremembe poštene vrednosti na vrednost finančnih naložb, merjenih po poštenu vrednosti.

Učinek morebitnih sprememb višine variabilnih obrestnih mer na prihodnji poslovni izid je prikazan v tabeli B.

Tabela B: Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer

Analiza občutljivosti za leto 2008						
Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero	31.12.2008		Morebitna rast obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Morebitni padec obrestnih mer (zgodovinski podatki)	
	Višina obveznosti (v EUR)		Podatek (v %)		Podatek (v %)	
			Vrednost (v EUR)		Vrednost (v EUR)	
1M EURIBOR	72.924.450		4,61		-2,79	
3M EURIBOR	60.200.000		5,44		-1,91	
6M EURIBOR	65.000.000		5,71		-2,05	
1M LIBOR	0		75,79		-41,56	
Skupni učinek	198.124.450		-10.346.420		4.517.595	

Analiza občutljivosti za leto 2007						
Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero	31.12.2007		Morebitna rast obrestnih mer (zgodovinski podatki)		Morebitni padec obrestnih mer (zgodovinski podatki)	
	Višina obveznosti (v EUR)		Podatek (v %)		Podatek (v %)	
			Vrednost (v EUR)		Vrednost (v EUR)	
1M EURIBOR	54.160.000		0,08		-2,50	
3M EURIBOR	327.689		0,33		-2,02	
6M EURIBOR	0		0,43		-2,12	
1M LIBOR	1.664.289		2,74		-1,79	
Skupni učinek	56.151.978		-88.715		1.393.027	

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti na spremembe variabilnih obrestnih mer je narejena ob dveh predpostavkah:

- ob predvidevanju morebitnega padca oziroma rasti obrestnih mer, skladno z zgodovinskimi podatki za petletno obdobje⁴, in
- ob predvidevanju morebitnega padca ali rasti variabilnih obrestnih mer za 5 odstotkov.

V primeru, da bi v letu 2009 beležili porast variabilnih obrestnih mer, kakor izhaja iz zgodovinskih podatkov, bi Luka Koper, d.d., utrpela negativen učinek v znesku 10.346.420 evrov pri stroških obresti (ob predpostavki, da se obseg finančnih obveznosti ne spremeni); skladno s pričakovanji na področju obresti so taka pričakovanja z vidika družbe malo verjetna. V nasprotnem primeru, t.j. v primeru padanja obrestnih mer, bi to v letu 2009 rezultiralo v 4.517.595 evrov nižjem znesku obresti. Morebitni porast ali znižanje variabilnih obrestnih mer v letu 2009 za 5 odstotkov bi na izkaz poslovnega izida učinkoval z 9.906.223 evrov dodatnih obresti (rast) oziroma prihranka iz tega naslova (padec).

Ne glede na analizo občutljivosti uprava družbe meni, da bo v letu 2009 doseženo dno tekočega cikla variabilnih obrestnih mer, zato pričakuje, da bo tveganje spremembe variabilne obrestne mere lahko na finančne kategorije vplivalo zgolj pozitivno. Na taki osnovi je vzpostavitev dolgoročne obrestne zaščite vključena v poslovni načrt družbe za leto 2009.

Negativna pričakovanja na področju obrestnih mer grede bolj v smeri obrestnih marž, ki bodo najbrž dodobra izničile morebitne padce variabilnih obrestnih mer; obnašanje poslovnih bank in vsesplošna situacija na denarnem trgu je zato kategorija, na katero družba nima vpliva. Prilagajanje na tem področju družba izvaja z iskanjem potencialnih specializiranih bank na področju financiranja infrastrukturnih investicij.

⁴ Metoda predvidevanja verjetnih padcev oziroma rasti variabilnih obrestnih mer temelji na analizi petletnih podatkov pred obravnavanim obdobjem in skuša ugotoviti, kako bi se izdatki za obresti, vezani na finančne obveznosti, spremenili, če bi variabilne obrestne mere v prihodnjem letnem obdobju porasle oziroma padle za povprečni padec ali rast v navedenem petletnem obdobju. Povprečna letna vrednost padca oziroma rasti je izračunana kot povprečje vseh letnih povprečij petletnega obdobja, ki so izračunana iz vseh negativnih oziroma pozitivnih odmikov od letne trendne črte gibanja posamezne obrestne mere.

• Obvladovanje likvidnostnega tveganja

Luka Koper, d.d., obvladuje likvidnostno tveganje z rednim načrtovanjem denarnih tokov za različne ročnosti. Usklajevanje sredstev na aktivni in obveznosti na pasivni strani po različnih ročnostih je ključnega pomena za zagotavljanje trajne plačilne sposobnosti.

S skrbnim načrtovanjem svojih obveznosti, tako poslovnih kot tudi finančnih, zagotavljamo dosledno spoštovanje dogovorjenih rokov zapadlosti. Zagotovljen imamo sistemski nadzor nad roki zapadlosti obveznosti do dobaviteljev, finančnih institucij, države in drugih, prav tako dosledno načrtujemo in pregledujemo pričakovane prilive iz naslova terjatev do kupcev. S pravočasnimi in rednim poravnavanjem obveznosti do vseh upnikov lahko bistveno prispevamo k izboljšanju plačilne discipline tako v slovenskem kot tudi širšem gospodarskem prostoru. Naša pričakovanja glede prihodnjih zamud pri poravnavi obveznosti naših dolžnikov, predvsem kupcev, smo implementirali z organizacijskimi spremembami na področju izterjave, katere povečana vloga bo prispevala k zagotavljanju rednih prilivov s strani naših kupcev. Družba je že v predhodnih letih vzpostavila enotno finančno politiko do dobaviteljev in kupcev, na tej osnovi bomo v prihodnjem obdobju posvetili večjo pozornost tudi področju obračunavanja zamudnih obresti; slednje štejejo za primeren kurativno-preventivni ukrep na področju plačilne nediscipline naših kupcev. Prilagajanje trenutnim razmeram zaradi svetovne recesije je družba izvedla tudi s krajšanjem časovnih intervalov pri spremljanju odprtih terjatev do kupcev. Na taki osnovi se je kazalnik dni vezave terjatev do kupcev v letu 2008 znižal za 6,5 odstotka, kazalnik dni vezave poslovnih obveznosti pa povečal za 21,3 odstotka, kar je nedvomno pozitivno vplivalo na učinkovito upravljanje z likvidnimi sredstvi družbe.

Družba načrtuje vse svoje kratkoročne posojilne pogodbe ob zapadlosti podaljšati. Taka predpostavka v danih razmerah na denarnem bančnem trgu predstavlja dodatno likvidnostno tveganje, ki ga je Luka Koper, d.d., prepoznala in se nanj pripravila z različnimi scenariji prilagajanja; na podlagi informacij sodelujočih poslovnih bank bo v letu 2009 družba primerno zasnovala tudi ta del svojega poslovanja.

Uprava ocenjuje, da je izpostavljenost družbe likvidnostnemu tveganju nizka, zaradi vzpostavljenih mehanizmov njegovega obvladovanja pa je nizka tudi verjetnost nastanka škode.

• Obvladovanje valutnega tveganja

Izhodiščno tveganje spremembe deviznega tečaja izhaja iz aktivne postavke terjatev do kupcev, nominiranih v ameriških dolarjih. Morebitne negativne spremembe vrednosti ameriškega dolarja posledično znižujejo vrednost prilivov iz naslova opravljenih storitev. V preteklih letih se je struktura terjatev do kupcev, izraženih v ameriških dolarjih, zniževala in s tem se je obseg izpostavljenosti družbe na področju valutnega tveganja bistveno znižal. Povprečna mesečna fakturirana realizacija v ameriški valuti se je še dodatno znižala v letu 2008 in tako dosegla zgolj 55,4 odstotka vrednosti povprečne mesečne fakturirane realizacije v USD preteklega leta 2007. Mesečna fakturirana realizacija družbe se je v letu 2008 gibala med 0,6 milijona USD in 2,3 milijona USD, medtem ko je povprečna vrednost mesečne fakturirane realizacije v ameriških dolarjih znašala 1,2 milijona USD.

Tako na dan 31.12.2008 odprte terjatve, nominirane v ameriških dolarjih, znašajo zgolj 4,76 odstotka, v predhodnem letu pa 15 odstotkov vseh odprtih terjatev do kupcev. Po ocenah družbe je delež terjatev, nominiranih v ameriškem dolarju, zanesljiv, zato se družba ni odločila za nadaljevanje ščitena te postavke z vzpostavljeno obveznostjo v isti valuti. V predhodnih letih je namreč družba tvegano postavko ščitila z vzpostavljanjem obveznosti v ameriških dolarjih v obsegu povprečne mesečne fakturirane realizacije in tako z internimi tehnikami zaščite uravnavala večji delež valutnega tveganja.

Ob zapadlosti posojila v ameriških dolarjih je postavka terjatev v tej valuti ostala nezavarovana. Poleg bistvenega upada deleža izpostavljene postavke v skupnih terjatvah do kupcev je k taki odločitvi prispevala tudi krepitev vrednosti ameriške valute v letu 2008.

Da je bilo obnašanje družbe primerno dokazuje tudi analiza tečajnih razlik na letnem nivoju. Pozitivne tečajne razlike namreč presegajo negativne tečajne razlike za 18,6 odstotka.

Uprava ocenjuje, da je izpostavljenost družbe valutnemu tveganju nizka, zaradi vzpostavljenih mehanizmov njegovega obvladovanja in razmer pa je nizka tudi verjetnost nastanka škode.

• Obvladovanje kreditnega tveganja

Obvladovanje tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti nasprotne stranke, t.i. kreditno tveganje, je v danih razmerah svetovne recesije pridobilo na pomenu. Neplačila kupcev se prevaljujejo na gospodarske subjekte z verižno reakcijo, kar bistveno poslabša oceno verjetnosti realizacije pravočasnih prilivov. Pospešena izterjava pripomore k minimiziranju negativnih posledic vsesplošne plačilne nesposobnosti.

Negotovosti glede izpolnitve obveznosti nasprotnih strank pomenijo ob rednem poravnavanju obveznosti do dobaviteljev dodatno zadolževanje in s tem dodatne stroške financiranja. Na to področje pozitivno vpliva specifična struktura naših kupcev, saj pretežno poslujejo z omejenim številom večjih družb, t.j. špediterjev in agentov. Taka struktura kupcev bistveno znižuje izpostavljenost kreditnemu tveganju, kajti posredniki imajo v svojem naboru kupcev zelo diverzificiran portfelj. Relativno nizek obseg terjatev imamo iz naslova neposrednih poslovnih odnosov s končnimi odjemalci storitev. Posebnost našega poslovanja je tudi zastavna pravica na skladiščnem blagu, ki jo lahko uporabimo pri izterjavi in poplačilu obveznosti, v kolikor je kupec ne poravna.

Nekatere vrste terjatev imamo zavarovane s položenimi varščinami, katere vrnemo našemu kupcu po poplačilu vseh obveznosti. Med finančnimi naložbami imamo dana posojila zavarovana z blanco menicami in drugim (ne)premičnim premoženjem.

Tako zastavljena politika obvladovanja kreditnega tveganja se odraža v relativno nizkem odstotku slabljenih terjatev, ki v letu 2008 dosega 0,02 odstotka (v letu 2007: 0,47 odstotka). Tak rezultat je posledica celovitega pristopa k upravljanju terjatev do kupcev. Družba je namreč temu področju posvetila bistveno večjo težo in svoje interne postopke prilagodila razmeram nelikvidnosti v širšem gospodarskem področju.

Ocenjujemo, da je kreditna kakovost ostalih nezapadlih in neoslabljenih sredstev družbe dobra.

Uprava ocenjuje, da je izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju nizka, zaradi vzpostavljenih mehanizmov njegovega obvladovanja pa je nizka tudi verjetnost nastanka škode.

• Obvladovanje tveganja ustrezne kapitalske strukture

Kapitalska struktura, izražena z razmerjem kapitala in vsemi viri obveznosti do virov sredstev, bistveno vpliva na uspešnost poslovanja gospodarskega subjekta. Kapital je v svoji pojavi obliki najdražji vir financiranja, zato je za uspešne družbe ključnega pomena identifikacija optimalne kapitalske strukture in posledično približevanje obstoječe kapitalske strukture k optimalni.

V obdobju zadnjih pet let se je delež kapitala med obveznostmi do virov sredstev znižal s 83,67 odstotka, na zadnji dan leta 2003, na 54,57 odstotka leta 2008. Samo v zadnjem letu je ta delež padel za 20,3 odstotnih točk; ta padec je posledica povečane zadolžitve in znižanja presežka iz prevrednotenja (več v Pojasnilu št. 25).

V družbi smo že pred nekaj leti pričeli s postopnim povečevanjem deleža posojil na pasivni strani bilance stanja in s tem izkoriščanja pozitivnih učinkov finančnega vzvoda. S ciljem identifikacije optimalne strukture smo v Luki Koper, d.d., že pred leti pričeli z izračunavanjem tehtanih povprečnih stroškov kapitala. Nižanje le-teh vodi gospodarski subjekt k optimalni kapitalski strukturi in posledično k učinkovitejšemu in uspešnejšemu poslovnemu procesu.

Identificiran je vidik, ki se predvsem v razmerah sedanje svetovne krize kaže v nevarnosti preobsežne zadolžitve. Družba bo zato v skladu s svojo dolgoročno usmeritvijo povečala delež vseh obveznosti le do najvišjega deleža 60 odstotkov. Poleg tega smo že sprožili nekatere ukrepe, s katerimi bomo skušali čas izgradnje začetih investicij skrajšati in tako približati pričetek ustvarjanja poslovnih prihodkov z novimi investicijami.

Uprava ocenjuje, da je izpostavljenost družbe tveganju ustrezne kapitalske strukture zmerna, zaradi vzpostavljenih mehanizmov njegovega obvladovanja pa je zmerna tudi verjetnost nastanka škode.

Pojasnilo 30: Zunajbilančna evidenca

Na zunajbilančnih kontih izkazujemo postavke, ki ne izpolnjujejo pogojev za bilančno pripoznanje: dana in prejeta poročila.

(V EUR)	31.12.2008	31.12.2007
Zunajbilančna sredstva in obveznosti skupaj	46.412.261	17.539.666
Obveznost za dano garancijo za prejeta posojila odvisne družbe Adria-Tow	1.356.952	2.390.057
Solidarno poročilo za dano garancijo odvisne družbe Adria Terminali	250.000	250.000
Obveznost za dano garancijo Ministrstvu za finance	728.647	728.647
Obveznost za odprte akreditivne dobaviteljem	3.290.000	3.777.700
Obveznosti Centroprom	831.206	831.206
Subsidiarno poročilo	12.044.400	0
Prejeta garancija za dano posojilo	563.350	563.350
Prejeta garancija za dane avanse za osnovna sredstva	21.866.500	3.517.500
* Prejeta garancija in zastavna pravica nad osnovnim sredstvom	4.600.000	4.600.000
* Druge prejete garancije	50.000	50.000
* Terjatve Centroprom	831.206	831.206

Družba Luka Koper, d.d., jamči za prejeta posojila odvisne družbe Adria-Tow, v višini 1.356.952 evrov. Potencialna obveznost je zavarovana z zastavno pravico nad osnovnimi sredstvi, katerih poštena vrednost znaša 4.600.000 evrov.

Dane avanse za osnovna sredstva smo zavarovali s prejetimi bančnimi garancijami dobaviteljev pri tujih bankah, ki nam bodo v primeru neizpolnjevanja obveznosti s strani dobaviteljev povrnila vložena sredstva.

Za naše obveznosti do dobaviteljev osnovnih sredstev (investicije v teku) imamo odprte dokumentarne akreditivne, plačila trošarinskih obveznosti in carinskih dajatev pa so zavarovana z bančno garancijo.

8. DODATNA POJASNILA IZKAZA DENARNIH TOKOV

Denarni tokovi pri poslovanju so izkazani po posredni metodi. Pomembna povečanja oziroma zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok družbe, razkrivamo v izkazih poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

Iz izkaza denarnih tokov izhaja, da je družba ustvarila 30.934.874 evrov denarnega toka pri poslovanju in 20.039.400 evrov denarnega toka pri naložbenju (dividende, prodaje finančnih naložb in osnovnih sredstev), s katerim je pokrivala izdatke pri povečanem naložbenju predvsem v osnovna sredstva, in dolgoročne finančne naložbe v višini 176.178.209 evrov. Razliko si je družba zagotovila z dodatnim najemanjem dolgoročnih posojil. Pribitek prejemkov pri financiranju je znašal 131.451.435 evrov.

Denarni izid v obdobju je tako znašal 6.247.500 evrov.

Družba ima tudi letni načrt denarnega toka, saj se sooča s predvideno negotovostjo prihodnosti. Pri načrtovanju denarnega toka za leto 2009 smo upoštevali:

- delež prodaje na kredit,
- časovno razporeditev odplačil kreditov kupcev,
- način izplačevanja režijskih stroškov,
- izdatke za investicije v osnovna sredstva in
- čas plačila davkov.

Na osnovi tega načrtujemo tudi ukrepe za odpravo neravnovesij denarnega toka.

9. DODATNA POJASNILA IZKAZA GIBANJA KAPITALA

Premik v kapital

Kapital se je povečal za ustvarjeni čisti dobiček poslovnega leta v višini 13.735.324 evrov, zmanjšala pa se je postavka presežek iz prevrednotenja za 39.305.657 evrov iz naslova vrednotenja naložb po pošteni vrednosti, razporejenih v skupino razpoložljivih za prodajo.

Premiki v kapitalu

Po sklepu uprave in nadzornega sveta smo polovico čistega dobička za leto 2008 v višini 6.867.662 evrov razporedili v druge rezerve iz dobička.

Po sklepu skupščine družbe je del čistega dobička leta 2007 v višini 12.534.194 evrov ostal nerazporejen. Preneseni dobiček v višini 5.209.210 evrov smo razporedili v druge rezerve iz dobička.

Premiki iz kapitala

Po sklepu skupščine smo zmanjšali kapital za dividende v višini 7.700.000 evrov iz kategorije drugih rezerv iz dobička v višini 7.472.274 evrov in del iz prenesenega dobička v višini 227.726 evrov. Kapital se je zmanjšal še za nagrade članom nadzornega sveta v višini 110.790 evrov iz prenesenega dobička.

10. POROČILO NA PODLAGI DOLOČB 4. IN 5. ČLENA NAJEMNE POGODBE ZA OPERATIVNE OBALE IN ZEMLJIŠČA V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE V KOPRSKEM PRISTANIŠČU Z DNE 2.2.2000 TER KONCESIJSKE POGODBE ZA OPRAVLJANJE PRISTANIŠKIH DEJAVNOSTI, VODENJE, RAZVOJ IN REDNO VZDRŽEVANJE PRISTANIŠKE INFRASTRUKTURE NA OBMOČJU KOPRSKEGA TOVORNEGA PRISTANIŠČA Z DNE 8.9.2008 ZA LETI, KI STA SE KONČALI 31.12.2007 IN 2008

Uporaba operativnih obal in zemljišč

Luka Koper, d.d., je v letu 2008 do 30.9. obdržala najemno pogodbeno razmerje z Republiko Slovenijo za uporabo operativnih obal in zemljišč v lasti Republike Slovenije v koprskem pristanišču, ki je bilo sklenjeno leta 2000, dopolnjeno z aneksom št. 1 v letu 2006 in aneksom št. 2 v letu 2007. Luka Koper, d.d., je bila s pogodbo zavezana, da predmet najema ves čas trajanja pogodbe uporablja in zagotavlja pogoje za nemoteno in trajno opravljanje pristaniških dejavnosti.

V skladu z določbo 5. najemne pogodbe je družba od 1.1.2008 do 30.9.2008 na osnovi podatkov o opravljenem ladijskem prometu blaga, brez naftnih derivatov, obračunala in plačala najemnino v višini 851.081,02 evra, v letu 2007 pa je znašala najemnina za celo leto 1.118.108,56 evra. Višina najema znaša 0,0835 evra (za preračun iz SIT v EUR je uporabljen paritetni tečaj 239,640) na tono pretovorjenega blaga, brez pretovorjenih naftnih derivatov. Najemnina zapade v plačilo enkrat letno v mesecu januarju tekočega leta za preteklo leto.

Leto	Promet v tonah	Obračunana najemnina (v EUR)	Plačana dne
2007 (1.1.-31.12.2007)	13.390.522	1.118.108,56	31.1.2008
2008 (1.1.-30.9.2008)	10.192.587	851.081,02	31.1.2009

Luka Koper, d.d., je skladno s Koncesijsko pogodbo od oktobra 2008 dalje, zavezana plačilu koncesijske dajatve v višini 3,5 odstotka ustvarjenega letnega poslovnega prihodka, zmanjšanega za pobrane pristaniške pristojbine. Za obdobje oktober - december 2008 je Luka Koper, d.d., obračunala in plačala koncesijsko dajatev v višini 916.999 evrov.

Investicijska vlaganja v predmet najema

Skladno z določbo 4.4.1 in 4.4.2 Najemne pogodbe in točke 7.9 Koncesijske pogodbe je družba Luka Koper, d.d., v obdobju od 1.1.2008 do 31.12.2008 izvedla investicijska vlaganja v predmet najema tako, kot je razvidno iz spodnje preglednice.

OS	Datum aktiviranja	Oznaka osnovnega sredstva	Nabavna vrednost (v EUR)
10002	24.9.2008	PGD in PZI za poglobljanje bazena I	68.000,00
22122-1	3.6.2008	Gumi odbojniki na obali Ro-ro 2	10.850,00
22127	1.7.2008	Ploščad privezna za ladjo - odbojnik za jet. terminal	830.920,00
22128	22.9.2008	Izkop morskih sedimentov v bazenu I	67.120,00
1646110	22.12.2006	Izgradnja obale v podaljšku 11. veza	136.892,00
16461101	17.5.2007	Preobremenilni preizkus na treh jeklenih pilotih za vez 12	84.728,47
1646149	8.12.2006	Izgradnja veza 7 C - prvi pomol	7.452.721,17
16461491	1.6.2008	Kontejnerska obala 7 c vez	20.599,05
1647009	12.12.2007	Privezna ploščad v bazenu II	29.950,64
1647022	10.3.2008	Odstranitev odbojnika v podaljšku kontejnerske obale 7b vez	143.713,82
1647024	31.3.2008	Sanacija obale Ro-ro 3	156.002,07
1647025	31.3.2008	Obnova obale Ro-ro 2	76.086,90
1648018	20.11.2008	Poglobitev bazena I	42.567,80
1648020	9.12.2008	Poglobitev ob obalni konstrukciji 7 veza	65.000,00
1648135	9.6.2008	Kaseta na čelu pomola II	750.119,26
1648012	4.11.2008	Privezno mesto za vnt za potrebe Ro-ro ladij	40.000,00
Vsota			9.975.271,18

Izvajanje gospodarske javne službe

- Luka Koper, d.d., je z veljavno najemno pogodbo in s 35. členom prehodnih določb »Uredbe o podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v koprskem tovrnem pristanišču«, ki je prenehala veljati z dnem uveljavitve nove uredbe v mesecu juliju 2008, ter skladno s Koncesijsko pogodbo za obdobje 35 let zavezana še naprej izvajati gospodarsko javno službo vzdrževanja pristaniške infrastrukture, kot to terjata javni pristaniški promet in varnost plovbe, za kar ima pravico dobiti plačilo iz pristaniških pristojbin, ki jih zaračunava. Pristaniške pristojbine morajo biti po predhodnem soglasju pristojnega ministrstva objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije. Skladno s Pomorskim zakonikom pristaniška infrastruktura ne more biti del stečajne mase.
- Skladno s točko 7.4 Koncesijske pogodbe je imenovana 6-članska komisija obeh pogodbenih strank za popis pristaniške infrastrukture, ki ima čas 6 mesecev po podpisu pogodbe sestaviti prevzemni zapisnik s seznamom vseh predmetov pristaniške infrastrukture in z opisom funkcionalnega stanja vseh predmetov pristaniške infrastrukture. Na osnovi tega zapisnika bo koncedent skladno s točko 7.3 vzpostavil evidenco pristaniške infrastrukture.

Izkaz poslovanja za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja pristaniške infrastrukture

(V EUR)	2008	2007
Prihodki iz naslova pristaniških pristojbin na domačem trgu	4.139.291	4.163.591
Prihodki iz naslova pristaniških pristojbin na tujem trgu	2.469.448	2.335.415
Drugi prihodki	2.744	32.958
Poslovni prihodki	6.611.484	6.531.964
Stroški poslovanja	7.704.124	6.794.132
Stroški materiala	206.573	139.764
Stroški storitev	3.435.678	2.850.178
Amortizacija	2.545.320	2.456.846
Stroški dela	322.608	252.370
Drugi stroški	1.193.945	1.094.974
Poslovni izid iz poslovanja - izguba	1.092.640	262.168

Konec leta smo skladno s Koncesijsko pogodbo posredovali koncedentu sodila za razporejanje odhodkov, prihodkov, sredstev in obveznosti do njihovih virov, ki smo jih uporabljali že pred sklenitvijo pogodbe, in dobili pisno soglasje, da se za leto 2008 zadrži enak način prikazovanja računovodskih evidenc in investicij v razvoj pristaniške infrastrukture. Skladno s 10. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti smo dolžni v letu 2009 posredovati koncedentu omenjena sodila, preverjena s strani revizorjev.

11. IZKAZ BILANČNEGA DOBIČKA

Luka Koper, d.d.

V letu 2008 je družba Luka Koper, d.d., ustvarila 13.735.324,27 evra čistega dobička. Polovico čistega dobička iz leta 2008 v višini 6.867.662,11 evra sta uprava in nadzorni svet družbe namenila za povečanje drugih rezerv iz dobička. Preostanek čistega dobička iz leta 2008 v višini 6.867.662,16 evra oblikuje bilančni dobiček. Ta je bil povečan še za preneseni dobiček iz leta 2007 v višini 12.534.194,17 evra. Bilančni dobiček za leto 2008 tako znaša 19.401.856,28 evra.

(V EUR)	2008	2007
Bilančni dobiček skupaj	19.401.856,28	25.554.194,12
Druge rezerve iz dobička	0,00	7.472.274,49
Čisti dobiček poslovnega leta	6.867.662,16	12.534.194,12
Preneseni čisti dobiček	12.534.194,12	5.547.725,51

O uporabi bilančnega dobička za leto 2008 v višini 19.401.856,28 evra bo na predlog uprave in nadzornega sveta delniške družbe odločala skupščina družbe.

O uporabi bilančnega dobička za leto 2007 v višini 25.554.194,12 evra je na predlog uprave in nadzornega sveta delniške družbe odločala skupščina dne 2.9.2008.

Na osnovi sklepov skupščine je bil bilančni dobiček uporabljen takole:

- Del bilančnega dobička v višini 7.700.000 evrov; oblikovanega iz drugih rezerv iz dobička, v višini 7.472.274,49 evra in iz dela prenesenega dobička iz leta 2006, v višini 227.725,51 evra, je bil razdeljen delničarjem za dividende, ki pripadajo navednim delnicam.
- Del bilančnega dobička v višini 110.790,00 evrov je bil namenjen za udeležbo na dobičku članom nadzornega sveta.
- Del bilančnega dobička v višini 5.209.210 evrov se je odvedel v druge rezerve iz dobička.
- O uporabi preostalega dela bilančnega dobička v višini 12.537.194,12 evra se bo odločalo v naslednjih poslovnih letih.
- Bruto dividenda na navadno delnico je znašala 0,55 evra. Dividenda je pripadla lastnikom, ki so bili vpisani v delniško knjigo Luke Koper, d.d., drugi dan po skupščini, ki je odločala o uporabi bilančnega dobička. Dividende so bile delničarjem izplačane do 15.10.2008.

12. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Na januarski seji je nadzorni svet sprejel sledeča pomembna sklepa:

Potrdil je Poslovni načrt za leto 2009.

Imenoval Bojana Zadela za člana revizijske komisije.

Uprava je v januarju in februarju 2009 sprejela naslednje pomembnejše sklepe:

V mesecu januarju 2009 je potrdila dokapitalizacijo družbe Railport Arad s.r.l. v višini 1.500.000 evrov in dokapitalizacijo družbe SC Trade Trans Terminal s.r.l. v višini 1.300.000 evrov.

V januarju je sprejela sklep o konverziji posojil v lastniška deleža v pridruženih družbah Adriasole, d.o.o., in Ecoporto Koper, d.o.o.

Skupščina odvisne družbe Luke Koper INPO, d.o.o., je v februarju 2009 sprejela sklep, da se skladno s 359. členom ZGD preoblikujejo druge rezerve iz dobička, v znesku 2.759.122 evrov, v osnovni kapital tako, da se registrirani osnovni kapital družbe poveča z 240.878 evrov na 3.000.000 evrov.

13. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Luka Koper d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Luka Koper d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2008, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirane računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja družbe Luka Koper d.d. na dan 31. decembra 2008 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Ne da bi v svojem mnenju izrazili pridržek opozarjamo na dejstvo, da je Luka Koper d.d. obvladujoča družba v skupini Luka Koper in da so bili konsolidirani računovodski izkazi skupine Luka Koper, pripravljeni v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, izdani ločeno. Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine Luka Koper in o njih dne 31. marca 2009 izdali mnenje brez pridržka.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Dr. Yuri Sidorovich
Pooblaščen revizor
Predsednik uprave

Ljubljana, 31. marec 2009

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija

IZJAVA POSLOVODSTVA O ODGOVORNOSTI

Uprava družbe Luka Koper, d.d., skladno s 60.a členom ZGD-1, zagotavlja, da je Letno poročilo z vsemi njegovimi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava družbe Luka Koper, d.d., izjavlja, da v celoti potrjuje Letno poročilo za družbo Luka Koper, d.d., za poslovno leto, končano 31. decembra 2008.

Uprava potrjuje, da so računovodski izkazi izdelani na podlagi predpostavk o nadaljnjem poslovanju družbe Luka Koper, d.d. in so pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo. Dosledno uporabljene računovodske politike in usmeritve ter previdnost pri postavljanju računovodskih ocen predstavljajo osnovo za resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Luke Koper, d.d., ter rezultatov poslovanja za leto 2008.

Robert Časar
predsednik uprave

mag. Aldo Babič
namestnik predsednika uprave

mag. Marjan Babič
član uprave

mag. Boris Marzi
član uprave - delavski direktor

Koper, 13. marec 2009

PREDSTAVNIŠTVA

Avstrija

Predstavništvo Luke Koper v Avstriji
G. Miran Petrinja
Opernring 1/R/4
A - 1010 Vienna

Tel.: +43 1 58 64 194 20
Fax: +43 1 58 64 194 21
Mobil: +43 664 400 16 41
E-pošta: wien.office@luka-kp.si

Bolgarija in Romunija

Predstavništvo Luke Koper
G. Ivo Konstantinov
127 Lipnik blvd., 7013 Rousse
Bolgarija

Mobi: +359 897 818 770
Tel.: +359 82 505 055
Fax: +359 82 505 056
E-pošta: ivo.konstantinov@luka-kp.si

Češka

Slovenija Trade s.r.o.
G. Boris Kroupa
Urešova 1384/8
CZ - 148 00 Praha 4

Tel.: +420 2 71 914 417
Fax: +420 2 71 914 412
Mobil: +420 602 206 831
E-pošta: b.kroupa@slotrade.cz

Slovaška

Ing. Dušan Ostrovský Co.
Ing. Dušan Ostrovský
K horárskej studni 22
SR - 841 01 Bratislava
Tel.: +421 2 64 46 24 19
Fax: +421 2 64 46 24 19
Mobil: +421 910 960 539
E-pošta: seatrade@stonline.sk

Madžarska

Predstavništvo Luke Koper na Madžarskem
G. Marko Gabrijelčič
Logodi utca 34a/III
H - 1012 Budapest

Tel.: +36 1 21 20 000
Fax: +36 1 21 20 001
Mobil: +36 309 245 974
E-pošta: budapest.office@lukakoper.hu

Nemčija

Predstavništvo Luke Koper v Nemčiji
G. Mitja Dujc
Konrad-Zuse-Platz 1
D - 81829 München (Messestadt West)

Naslov za pošto:
Hans Schwindt Strasse 11
D - 81829 München (Messestadt West)

Tel.: +49 89 4510 88 79
Fax: +49 89 4510 88 79 20
Mobil: +49 151 540 88 220 +386 41 661 896
E-pošta: muenchen.office@luka-kp.si, DujcM@luka-kp.si

Daljni vzhod

Regijsko predstavništvo Luke Koper, d.d.
Infinity Logistics and Transport Sdn. Bhd.

No 2, Jalan Kasuarina 8/KS07
Bandar Botanik
41200 Klang, Selangor
Malezija

Tel.: +60 3 3325 2926
Fax: +60 3 3325 1023
E-pošta: info@infinity.com.my , maefong@infinity.com.my
Spletna stran: www.infinity.com.my

Besedilo: Luka Koper, d.d., Studio Kernel

Produkcija: Studio Kernel

Oblikovanje: B. Pavletič, Studio Kernel

Fotografije: Jaka Jeraša, Dragan Zlatanovič, Franci Virant, Jože Suhadolnik,
arhiv Luke Koper, d.d.

Grafična priprava za tisk: Camera

Tisk: Čukgraf

Leto izida: 2009

Letno poročilo Skupine Luka Koper in Luke Koper, d.d., je natisnjeno na okolju prijaznem papirju, narejenem delno iz ekološko recikliranega papirja ali surovin in deloma iz gojenih dreves iz trajnostno upravljanih certificiranih gozdov. To nam zagotavljajo certifikati dobaviteljev papirja za tisk: PEFC (Pan-European Forest Certification), FSC (Forest Stewardship Council) in CoC (Chain of Custody Certification).

PEFC zagotavlja, da je gozd, iz katerega je pridobljen les za izdelavo papirja, trajnostno upravljan. Prav tako FSC jamči, da je celoten proces pridobivanja in izdelave papirja, upravljan po trajnostnih načelih in merilih. Pogoji za pridobitev obeh certifikatov je certifikat CoC, ki potrjuje pravilno upravljanje v vseh fazah postopka pridobivanja izdelka. Presoja vseh certifikatov izvajajo neodvisne institucije.

V Letnem poročilu Skupine Luka Koper in Luke Koper, d.d., se na vse naše deležnike slovnično obračamo v moškem spolu, kar pa seveda vključuje tudi osebe ženskega spola.

